

ÁLLATTANI KÖZLEMÉNYEK

A MAGYAR BIOLÓGIAI TÁRSASÁG ÁLLATTANI SZAKOSZTÁLYÁNAK
FOLYÓIRATA

LXXVIII. KÖTET
SUPPLEMENTUM

ÜNNEPI KÖTET

100 éves az Állattani Szakosztály
1891–1991

Magyar Biológiai Társaság
1994

A Magyar Tudományos Akadémia és a
Pro Renovanda Cultura Hungariae Alapítvány
támogatásával kiadja a Magyar Biológiai Társaság

Az Ünnepi kötetet szerkesztette:
Korsós Zoltán és Horváth Csaba

Technikai szerkesztő:
Lőkös László és Peregovits László

ALLATORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM
ÖKOLÓGIAI TANSZÉK
1077 Budapest, Rottenbiller u. 50.
Telefon: 322-2660

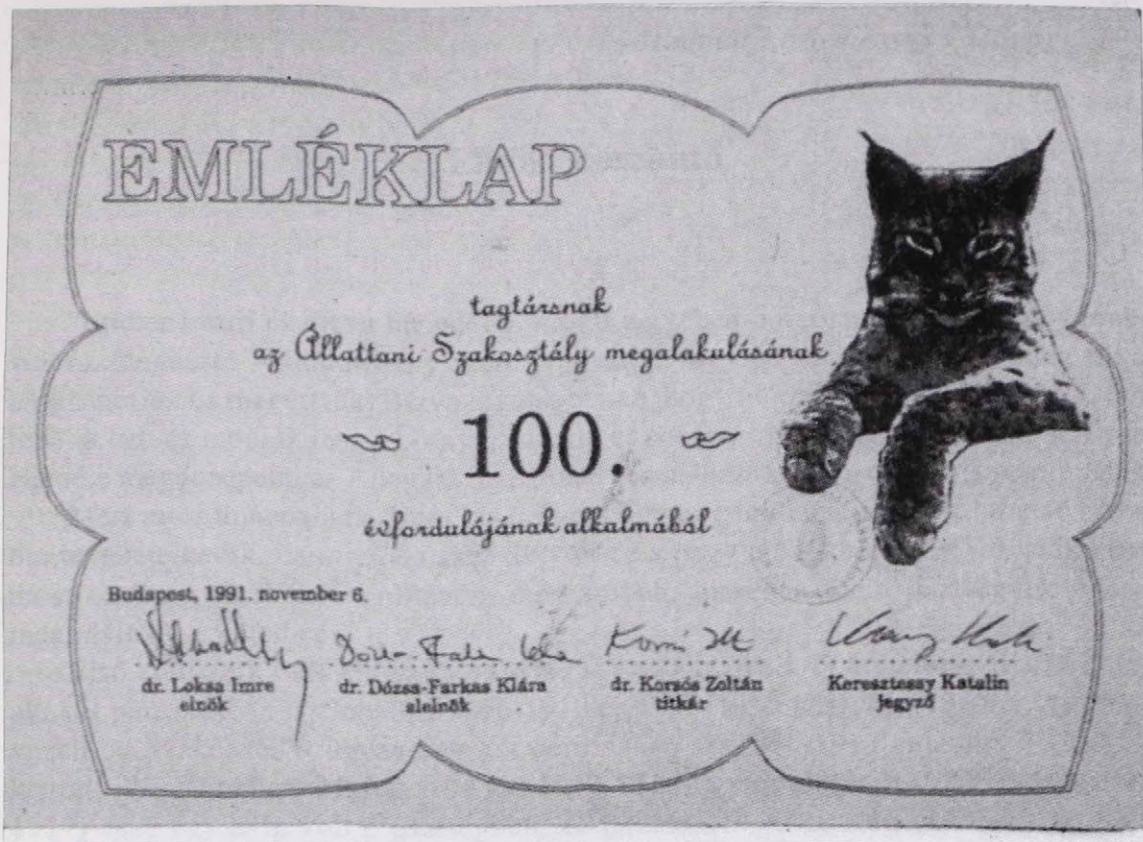
ÖKO.17.

ISSN 0002-5658

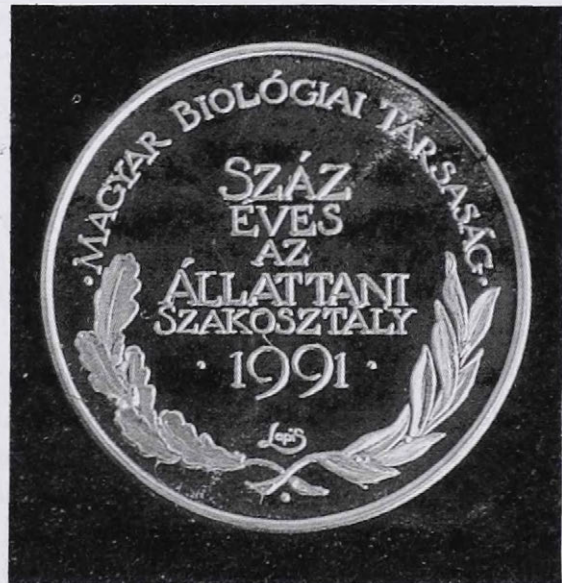
Nyomdai előkészítés: Pars Kft., Budapest
Nyomdai kivitelezés: Mottó Kft, Budapest

TARTALOM

DÓZSA-FARKAS KLÁRA: Elnöki köszöntő	5
HORVÁTH CSABA és KORSÓS ZOLTÁN: 100 éves az Állattani Szakosztály	7
KÁDÁR ZOLTÁN: Az Állattani Szakosztály első tisztikara	19
VÁSÁRHELYI TAMÁS: 100 év magyar zoológiai expedíciói	23
KORSÓS ZOLTÁN és FÜLÖP TIBOR: A parlagi vipera (<i>Vipera ursinii rakosiensis</i> Méhely, 1893) száz éve	31
Az elmúlt 100 év előadóülései	39
Névmutató az előadóülésekhez	161
Az Állattani Szakosztály tisztikara, 1891-1991	171
Az Állattani Szakosztály folyóiratának bibliográfiai adatai a kezdetektől 1991-ig (Könyvészeti leírás)	179
Az Állattani Szakosztály tagjainak névsora 1991. novemberében	189

A 100 éves Állattani Szakosztály tagjainak kiosztott ünnepi emléklap

Az Állattani Szakosztály 100 éves fennállására készített emlékplakett két oldala

Elnöki köszöntő

“Ember küzdj és bízva bízzál!” E mottó jegyében dolgozunk, hogy a bolygónkat velünk megosztó – általunk oly szeretve tisztelt vagy éppen gyűlölt állatvilág titkait megismerjük és megértsük. Bízva bízunk benne, hogy utódaink legalább még 100 évig tehetik ezt, és módjuk lesz a környezetünket és sokszor magunkat is romboló jelenünk ellenére megünnepelni az Állattani Szakosztály fennállásának második centenáriumát is.

Mert most ünnepelek. Nem kis dolog, hogy egy tudományos társulat már 100 év óta tevékenykedik. És micsoda száz év volt ez a nagy elődök vezetésével, akik közül most csak az elnököket említeném meg sorban, hiszen a többi tisztségviselő neve megtalálható e kötetben.

Első elnökünk FRIVALDSZKY JÁNOS (1891-1895) volt, őt követte id. ENTZ GÉZA, aki két periódusban is elnökölt: 1896-1910 és 1917-1919 közt. Majd HORVÁTH GÉZA vezette a Szakosztályt ugyancsak két perióduson át, 1910-1913 valamint 1920-1926 közötti időszakokban. MÉHELY LAJOS 1913-1916-ig volt elnök, RÁTZ ISTVÁN (1916-1917) csak egy évig volt e tisztségben. ZIMMERMANN ÁGOSTONT (1926-1929) CSIKI ERNŐ váltotta fel 1929-1932 között. SOÓS LAJOS (1932-1935) ifj. ENTZ GÉZA követte 1935-1938-ban, majd PONGRÁCZ SÁNDOR 1938-1941-ben. 1941 és 1944 közt DUDICH ENDRE elnökölt, 1944 és 1947 közt pedig ÉHIK GYULA. Ezután sajnos 5 évig szüneteltek az összejövetelek. De a Szakosztály újraszerveződött és háború utáni első elnöke BALOGH JÁNOS volt (1952-1953). SOÓS LAJOS követte őt 1954-1960-ig, majd SZÉKESY VILMOS elnökölt 1962-ig. A következő hároméves periódusban újra BALOGH JÁNOST választották elnöknek, majd 1965-1969-közt ANGHI CSABÁT. SOÓS ÁRPÁD 1969-1973 közt, KRETZOI MIKLÓS pedig 1973 és 1977 közt irányította a Szakosztály életét. Őket követő elnökeink időrendben: FÁBIÁN GYULA (1977-1980), SZALAY-MARZSÓ LÁSZLÓ (1980-1985), MAHUNKA SÁNDOR (1985-1990) és LOKSA IMRE (1990-1992).

Elnökeink valamennyien kiváló, elismert tudósok voltak, és nem kis mértékben nekik is köszönhető, hogy a Szakosztály fennállásának 100 éve alatt mindig fontos szerepet játszott a hazai zoológia életében. Üléseinken az érdeklődők mindig értesülhettek a legújabb kutatások eredményeiről. Az előadások a tudományterület egész palettáját felölelték, így beszámoltak a gerinctelenek és a gerincesek számos állatcsoportját érintő taxonómiai, anatómiai, élettani, őslénytani, ökológiai, barlangbiológiai stb. kutatások legújabb eredményeiről. De nem hiányoztak a hidrobiológia, az állatföldrajz, a parazitológia és az alkalmazott rovarstan témakörei sem.

Mindig megvitatásra kerültek a magyar zoológia soronlévő feladatai, így innen indult ki a zoológiai állomások (tengerkutatói, Tihanyi Kutatóintézet) felállításának kezdeményezése, a magyar faunakutatás megszervezése, valamint “A Magyar Birodalom Állatvilága” megírásának gondolata. Az Állattani Közlemények megindítását is a

Szakosztály ülésein határozták el 1899 végén ill. 1900 elején. Új tudományterületek kibontakozásához is alkalmat nyújtott ez a fórum; gondolok itt pl. a negyvenes évek közepétől kezdődően zajlott cönológiai, ökológiai vitákra.

Emellett mindenki élvezettel hallgatta a különböző magyar expedíciókról szóló – jobbára színes diákkal kísért – beszámolókat, de a tagság értesülhetett a különböző nemzetközi kongresszusok eredményeiről is.

Az összejöveteleken mindig áldoztak perceket a nagy elődök emlékének, sok esetben ünnepi közgyűléseket iktatva be e célból.

Úgy gondolom, ez a 100 év mindenképpen méltó a megünneplésre. Remélem, a nagy elődök munkáját méltóképpen folytathatjuk majd, és előadásaink, szakosztályi összejöveteleink továbbra is az érdeklődés középpontjában maradnak, és tagjaink, hallgatóink számára hasznosak lesznek. Ehhez kívánok minden kedves tagtársunknak további jó munkát!

Budapest, 1993. október 6.

DÓZSA-FARKAS KLÁRA
az Állattani Szakosztály elnöke

WELCOMING WORDS

DÓZSA-FARKAS KLÁRA
President of the Zoological Section

A short summary of the history of the Zoological Section is given by emphasizing the most eminent scientists as presidents, whose enthusiastic work is resulted in the fact that the Zoological Section has always played a central role in Hungarian zoology. The meetings have embraced the whole spectrum of our science, and several important initiatives have begun here, e.g. establishments of zoological research stations, Hungarian zoological research projects, book series on the Hungarian fauna, etc. It is hoped that the Zoological Section will exist for another 100 years and will fruitfully work for the benefit of the Hungarian society of zoologists.

100 éves az Állattani Szakosztály*

Írta:

HORVÁTH CSABA és KORSÓS ZOLTÁN

(Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest)

A magyar zoológia mindmáig egyik legrangosabb fóruma a jelenleg a Magyar Biológiai Társaság keretei között működő Állattani Szakosztály. Megalakulásának körülményeit három fontos dátum jelzi. Ezek:

1891. január 21: a K. M. Természettudományi Társulat közgyűlése;

1891. november 18: a Társulat választmányi ülése; és

1891. november 26: az Állattani Szakosztály első ülése.

Megemlékezésünkben először a Szakosztály létrejötte történetét szeretnénk röviden újból felvillantani, és néhány érdekes részlettel kiegészíteni, kordokumentummal pontosítani.

Az 1841-ben (tehát pontosan 150 évvel ezelőtt) BUGÁT PÁL által életre hívott Királyi Magyar Természettudományi Társulat (melynek utódja a II. világháború után 1953-ban újjászerveződött Tudományos Ismeretterjesztő Társulat, ld. FAZEKAS 1991) már alapító tagjai között jónéhány zoológust mondhatott magáénak: FRIVALDSZKY IMRÉT, PETÉNYI SALAMONT, GERENDAY JÓZSEFet. Ötven évvel később a Társulat elnöke SZILY KÁLMÁN, első titkára LENGYEL BÉLA volt, a vezetőséget képező választmány pedig a különböző szakterületek jeles képviselőiből tevődött össze. 1891-ben a választmány tagjai állattanra a következők voltak: ENTZ GÉZA, FRIVALDSZKY JÁNOS, HORVÁTH GÉZA és MARGÓ TIVADAR. A Társulat előtt már többször felmerült a kérdés, miszerint kellemetlenségeket okoz, hogy az előadóüléseken a jelenlévőknek egymástól távoleső természettudományos témájú előadásokat kell végighallgatniok, helyett, hogy szakosodnának az ülések (vö. GOMBOCZ 1941). Ezen egyre erősödő óhaj első megfogalmazását ILOSVAY LAJOS kémikus adta elő a Természettudományi Társulat 1891. január 21-i Közgyűlésén (Természettudományi Közlöny, 1891, 23(258): 88-105.): *“Minthogy a Term.tud. Társulat szakülései mai szervezetőkben kevés alkalmat nyújtanak arra, hogy az egyes tudományszakokat tervszerűleg behatóan és a külföldi mozgalmakat állandóan figyelemre méltatva lehessen ápolni; minthogy a ma uralkodó tárgyalási módban hiányzik a tudományos tevékenység emelésére szükséges tudományos eszmecsere, ...minthogy továbbá a Természettudományi Társulat jelenlegi folyóirataiban az egyes tudományszakokból terjedelmesebb, részletesebb ... ismertetések ... nem jelenhetnek meg...: indítványozom, hogy a Természettudományi Társulat a*

* Előadták a szerzők az Állattani Szakosztály 1991. november 6-án tartott 821., a Szakosztály 100. éves fennállását ünneplő ülésén.

szigorúbban szakszerű munkásságra buzdítás érdekében, saját keblében, egymástól függetlenül működő szakosztályokat szervezzen, és gondoskodjék arról, hogy e szakosztályok működése ... minden hónapban legalább egyszer megjelenjék.”

Érdekes, személyes dokumentumként olvasható néhány megjegyzés és a Szakosztály létrejöttének első mozzanata JABLONOWSKI JÓZSEF (később, 1896-tól a Rovartani Állomás igazgatója) DUDICH ENDRÉHEZ írott 1942. január 27-i levelében. A levelet, mely a Zoológiai Szakosztály 1891. novemberi indítványozását megelőző eszmecserét írja le, a Magyar Természettudományi Múzeum Tudománytörténeti Gyűjteménye őrzi. A megbeszélés 10-15 fő között zajlott le, akiket LENGYEL BÉLA társulati első titkár annak idején a budapesti tudományegyetem II. sz. kémiai intézeti szobájába meghívott. Köztük volt MARGÓ TIVADAR műegyetemi tanár, Darwin első magyar fordítású könyveinek egyik gondozója, HORVÁTH GÉZA, a Rovartani Állomás igazgatója, FRIVALDSZKY JÁNOS, és PASZLAVSZKY JÓZSEF főreáliskolai tanár. A továbbiakban a levél legfontosabb részleteit (változatlan átírásban) elsőként tesszük nyilvánosan közzé.

“... Dr. Lengyel Béla egyet. tanár kémiai intézetében folyt az első megbeszélés az állattani szakosztály megszervezése tárgyában, tehát akkor még nem került szóba az igazi szakosztály megállapítása.

Este jöttünk össze az említett (egyetemi II. sz. Kémiai) intézetében, minthogy annak tanára L. B. – a Term. Tud. Társulat (első) ügyvezető titkára volt.

Övé volt az első szó, amellyel előadta az állattani szakosztály megállapításának időszerű okait.

– Meg kell jegyeznem, hogy az eszmecserében 10-15 ember vett részt, de legnyomósabb szava volt Lengyel tanárnak és Paszlavszkynak. Jelen volt ugyan Margó tanár is, de ő nem igen szólt a kérdéshez. (Én személyesen nem ismertem Margót, csak Dr. Horváth G. súgta és mutatta, hogy az »öreg, hosszúhajú ember« a fal mellett, M. T. egyet. Tan.) Részt vettek az értekezletben a muzeumisták Frivaldszky János igazgató-őr vezetése alatt, Mocsáry Sándor és a zoológiai szakosztály néhány tagja. A megbeszélés megkezdése előtt csendes beszélgetés folyt a részt vevők között. Legélénkebb volt Frivaldszky, akit mind a II. sz. Kémiai intézet, mind a legújabb magyar kémiai intézet felszerelése leginkább érdekelt. Mindent végig nézett, végig vizsgált: mi hallgató vendégek, beértük Lengyel tanár-adta feleletével. Így kérdezte Frivaldszky, miután előlről-oldalról végig nézte az (akkor még!) hajszásos villamoslámpát, hogy vajjon e lámpa meleg-e és lehet-e azt kezébe venni baj nélkül... Lengyel szó nélkül kistrófolta az égőt és Frivaldszky kezébe adta, aki beírta a demonstratioval azzal, hogy a lámpát Lengyelnek visszaadta és – 1891-ben – még csak annyit mondott, hogy »furcsa!« és azután sokáig nézte a fényesen világító lámpát. – Majd Margóhoz fordult és kezet fogva vele, vallatta őt, hogy vajjon csakúgyan igaz-e, hogy Magyarországról ismeretes már a fosszilis ember előfordulása? Hogy Margó akkor mit felelt, nem tudom. Tőlem távol ült és Frivaldszky előtte állott, ezen kívül Margó még halkan is beszélt, tehát semmit sem hallottam a beszédéből...”

“... Habár Lengyelnél nyíltan nem került szóba a szakosztály szervezése és a vezetésére alkalmas jelöltek emlegetése, de már akkor is biztos volt, hogy a múzeumi állattani szakosztály feje, Frivaldszky lesz az új szakosztályi elnök. Titkár lett Lendl

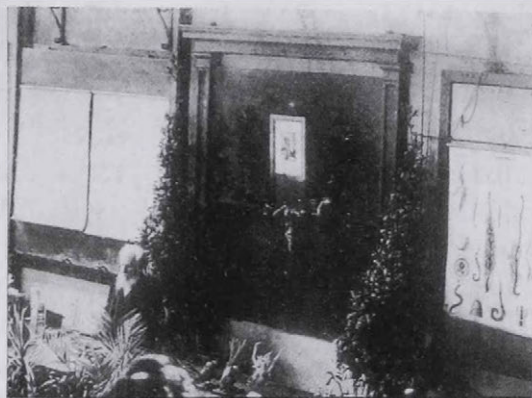
1. ábra. Ilosvay Lajos kémikus,
a "szakülések" (= szakosztályok)
szerveződésének első kezdeményezője

2. ábra. A Természettudományi Társulat
első titkára 1891-ben
Lengyel Béla kémikus volt.

3. ábra. A tudományegyetem Állattani és Összehasonlító Bonctani Intézete,
ahol a II. számú Kémiai Intézet működött, amely az Állattani Szakosztály
alakuló megbeszélése helyszínéül szolgált.

8. ábra. Az id. Entz Géza 75. születésnapja tiszteletére rendezett 211. ülés 1917. október 5-én, a budapesti egyetem állattani intézetének Eszterházy utca 1. sz. (ma Puskin utca 3) alatti előadótermében

9. ábra. Szakosztályülés az 1940-es években: az emelvényen Pongrácz Sándor, középen Dudich Endre, balszélén Mödlinger Gusztáv. A helyszín a Kir. Magyar Természettudományi Társulat előadóterme az Eszterházy utca 16. sz. alatt.

10. ábra. A Királyi Magyar Természettudományi Társulat (Puskin utcai) volt székháza, 1991-ben. A II. világháború után, a Társulat megszűnésével lakóházzá alakult.

				Seriáliszeittudomány 1910. évi tud. list. előzetes kiad.	
1.	1891.	II.	26.	<i>A zoológiai szakértőkörlet megalakulása. Először lett Fivaldorhy János, alább Entz Géza, jegyző Lendell Adolf.</i>	T. H. 1891. 26.
2.	1892.	I.	14.	<i>Fivaldorhy János, A nemzeti múzeum néhány ritka állatáról. Entz Géza, A protoplazma szerkezetéről. Bíró Lajos, A homoki szőlők károsító állományáról.</i>	T. H. 1892. 14.
3.	1892.	II.	11.	<i>Fivaldorhy János, Két új faj rovarfaj. Entz Géza, Az Anura protoplazmájának szerkezete. Dr. Váncsics Jenő, A photoxylinről. Dr. Chyzer Kornél, A magyarországi Esthivákéről. Pavlovics Sándor, A burgonyában élősködő Sphaerium Thomae L.-ről.</i>	T. H. 1892. 11.
4.	1892.	III.	10.	<i>Chernel István, A Thalassopus hyperboreus költése és vonulása - (Gyűjtési. Herman Ottó.) Lajó Károly, A filloxéra-invázió hatásáról a homoki rovarfauna megváltoztatására. Jablonszki József, A Thysanoptera-ról.</i>	T. H. 1892. 10.
5.	1892.	IV.	28.	<i>Herman Ottó, A Pelias bernis elterjedéséről. Horváth Géza, A kártékony rovarok irtásáról élési gombákkal.</i>	T. H. 1892. 28.
6.	1892.	V.	12.	<i>Pavlovics József, A méhek bészéről. Kisfalusi Károly, Az állatok önszennyeződéséről. Földes János, A magyarországi denevérekről és megfigyelt vándorlásokról. (Gyűjtési Váncsics Jenő) Pungor Gyula, Nochart kőgyöngye és a bibliai állatok. Lajó Károly, (Gyűjtési Dr. Lendell Adolf.) Lovassy Sándor, A madártojásnak gyűjtésénél néhány való kikészítéséről. (Gyűjtési Dr. Lendell Adolf.)</i>	T. H. 1892. 12.
7.	1892.	VI.	10.	<i>Fivaldorhy János, Két magyarországi új bogárfaj. Horváth Géza, A kártékony rovarok irtása gombákkal. (2. közelemény). Bíró Lajos, A Magyarországon élő termésekről. Horváth Géza, Paprikában élő molypille.</i>	T. H. 1892. 10.
8.	1892.	VII.	1.	<i>Entz Géza, A Termes lucifugus Romi parazitái. Váncsics Jenő, A rovarok zoológiai állományáról. Ráth István, A Tarnia lineatoról.</i>	T. H. 1892. 1.
9.	1893.	I.		<i>Mocskos Sándor, A fémadarasokról. Bíró Lajos, Az Anoxia orientalis átalakulása. Franci Károly, A Choanoflagellata-k szerkezeti viszonyairól.</i>	T. H. 1893. 1.

5. ábra. Részlet a Szakosztály első 100 ülését felsoroló korabeli jegyzőkönyvből.

Dolfi, aki akkorra műegyetemi helyettes tanár volt, Herman Ottóval már északon járt s így látszatra a jövő embere volt.

A Rov. Áll.-ról hárman vettünk részt az előértekezletben: Dr. Horváth G., Sajó Károly és csekélységem.

Az értekezlet szakdolgoit Paszlavszky támogatta és adta elő. Az értekezlet igen csendes és békés volt.

A végső szó Lengyel tanár-é volt, ki az értekezletet azzal fejezte be, hogy a jelenlevők egyhangúlag szükségesnek tartják a »zoológiai szakosztálynak« megszervezését, és így ő ilyen irányban megteszi a Társulatnak a megfelelő javaslat(ot). Ezt megtette, s így lett valóvá a »zoológiai értekezlet«, a mai zoológiai szakosztály megvalósulása!”

A Társulat 1891. november 18-i választmányi ülésén LENGYEL BÉLA elsőtitkár felolvasta az ILOSVAY LAJOS indítványára a szakosztályok alakítása ügyében kiküldött bizottság jelentését (Természettudományi Közlöny, 1891, 23(268): 643-644.): “[a bizottság] javasolja: léptessenek életbe szakértekezletek..., melyeken a szakférfiak megjelenvén, előterjesztéseiket megtehessék és fölöttök eszmecserébe bocsátkozhasanak. ...Tekintettel arra, hogy a geológiai és fizikai társulat ... működnek, egyelőre négy tudományszakból kellene szakértekezleteket szervezni. Ezek: élettan, állattan, növénytan, chemia, és ezzel kapcsolatban mineralógia”. A választmány a bizottság jelentését tudomásul vette, és “...bevárandónak tartja...” a szakértekezletek megalakulását.

Mindezek után a Természettudományi Közlöny 1892, 24(269) száma 49. oldalán arról ad hírt, hogy “...eddigelé három szakértekezlet alakult már meg, ú. m.: a zoológiai 1891 november 26-án, elnökül Frivaldszky Jánost, alelnökül Entz Gézát és jegyzőül Lendl Adolfot választván; a botanikai stb...”.

A nevezettek közül FRIVALDSZKY JÁNOS a már említett, első magyar zoológusnak tekinthető FRIVALDSZKY IMRE unokaöccse volt, a Magyar Nemzeti Múzeum Állattani Osztályának (a mai Magyar Természettudományi Múzeum Állattára elődjének) igazgató öre, többek között egyenesszárnyú rovarokról és Magyarország madarairól írott könyvek szerzője. Id. ENTZ GÉZA egysejtűekkel foglalkozott, egyetemi tanár volt, LENDL ADOLF pedig műegyetemi tanárként pókokkal (is) foglalkozott, később ő lett a budapesti Állatkert igazgatója (ld. KÁDÁR ZOLTÁN következő cikkét ünnepi kötetünkben).

Az Állattani Szakosztály 2. ülése, azaz tulajdonképpen az első szakmai előadóülése 1892. január 14-én volt. Az előadók FRIVALDSZKY JÁNOS, ENTZ GÉZA és BÍRÓ LAJOS voltak. Az ülések helyszíne már a kezdetektől néhány lehetőség között váltakozott: az egyetem Állattani Intézetének előadója (Eszterházy utca 1.) valamint a Természettudományi Társulat saját előadóterme (Eszterházy utca 16.) szerepeltek legtöbbször. Az 1930-as évektől hosszú időre a Természettudományi Múzeum Állattára (Baross utca 13.) vette át a házigazda szerepét, majd a II. világháború után újfent az egyetemi Állattani Intézet (most már Puskin utca 1.) következett, amely – másfél évtizedes Nemzeti Múzeum épületi közjáték után – mind a mai napig az Állattani Szakosztály előadóüléseinek otthonául szolgál.

A szakosztály megalakulását követő évtizedekről nehéz hiánytalan és tökéletes áttekintést adni, nemcsak a hely hiánya miatt, hanem a rendelkezésre álló történeti dokumentumok csekély száma miatt is. Ez nem csak a 100 évvel ezelőtti történeti eseményekre vonatkozik, hanem az ezelőtti 40 évvel történetekre is. A részletes beszámoló azért is felesleges, mert időről időre többé-kevésbé pontos jelentéseket, beszámolókat közöltek az Állattani Közleményekben. A 100. ülésen (1903-ban) ENTZ GÉZA, a 200. ülésen (amely egyben a 25 éves jubileumi ülés is volt 1916-ban) SOÓS LAJOS és CSIKI ERNŐ, a 250. ülésen (1926-ban) HANKÓ BÉLA, a 300. ülésen (1929-ben) SZALAY LÁSZLÓ, a 400. ülésen (1940-ben) MÖDLINGER GUSZTÁV és ROTARIDES MIHÁLY, 1941. december 4-én pedig a (Szakosztály 50 éves fennállását ünneplő) 417. ülésen DUDICH ENDRE és SOÓS LAJOS ismertették az előadók addigi tevékenységét, az elmúlt, legkiemelkedőbb szakosztályi eseményeket és az Állattani Közlemények megjelent kötetinek tartalmát. A 700. előadóülésen, 1979. december 7-én a Szakosztály akkori elnöke, FÁBIÁN GYULA tekintette át röviden az elmúlt 89 év történetét. A szakülésekről rendszeresen megjelentek (és ma is megjelennek) részletes beszámolók az Állattani Közlemények "Szakosztályi élet" ill. "Szakosztályunk ülései" c. rovataiban. Ez alól csak a 447.-től a 459. ülésig terjedő időszak (1946. április 5. – 1948. április 2.) a kivétel, amelyről a későbbiekben még lesz szó.

A Szakosztály főbb korszakait áttekintve meg kell állapítanunk, hogy az I. világháború végéig terjedő kezdeti időszak volt az aranykor. A Szakosztály megnőtt (az alapításkori 13 főről a 25 éves jubileumra, 1916-ra 887-re emelkedett, amely létszámot azóta sem érte újra el), és tekintélye lett. A világháború végén azonban az összeomlás súlyos megpróbáltatásokat hozott a Szakosztályra nézve is. Két évig nem voltak előadóülések. Az anyagi és személyi okokból keletkezett válságos időkből HORVÁTH GÉZA és ZIMMERMANN ÁGOSTON elnökök vezették ki a Szakosztályt. A későbbiekben a II. világháborúig ismét rendes és termékeny munkásságot fejtett ki a Szakosztály. A II. világháború idején DUDICH ENDRE, majd 1948. áprilisáig ÉHIK GYULA volt az elnök. Az 1948. április 2-i szakülésen (mely az utolsó volt a Királyi Magyar Természettudományi Társulat Állattani Szakosztályának történetében) megválasztották az új vezetőséget, amely azonban tevékenységével lényegében megszüntette a Szakosztályt. Erről az egyetlen hiteles dokumentum, az akkori ülések "jelenléti jegyzőkönyve" tanúskodik, amely nemrégiben került napvilágra SOÓS ÁRPÁD hagyatékából. Megtudhatjuk belőle, hogy a szaküléseket a világháború közepette is megtartották, és csak rövid ideig (1944. októbertől 1945. augusztusáig) szüneteltek. Az "újjászervezések" alatti szünet után a Szakosztály a Magyar Biológiai Egyesület keretei között éledt újra, BALOGH JÁNOS elnökletével. A Természettudományi Társulat utódjaként MARISKA ZOLTÁN, majd RAPAICS RAJMUND átszervezésével létrejövő (az új ideológiának megfelelően átalakított) Természet- és Társadalomtudományi Ismeretterjesztő Társulat fő profilja az ismeretterjesztés lett, s így az Állattani Szakosztálynak nem volt benne helye. A tudományos társaságok szerepkörét az 1948-ban megalakult Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége vette át. A MTESz hálózatában jött létre 1952. március 29-én a Magyar Biológiai Egyesület. 1954. februárjától a MTA Biológiai Osztályának felügyelete alá rendelték, s neve Magyar Biológiai Társasággá változott. Alapszabályát 1955. április 19-én hagyta jóvá az Akadémia elnöke. A Társaság első

MEGHIVÓ

A KIR. MAGY. TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT
ÁLLATTANI SZAKOSZTÁLYÁNAK

1896. MÁRCZIUS 14-IKÉN, SZOMBATON, ESTE 6 ÓRAKOR

A KIR. JÓZSEF-MŰEGYETEM ÁLLATTANI INTÉZETÉBEN (ESZTERHÁZY-UTCZA 1.)

TARTANDÓ

ÜLÉSÉRE.

TÁRGYAK:

1. *Dr. Horváth Géza*: A magyarországi énekes kabócák, bemutatással.
2. *Dr. Kertész Kálmán*: A magyarországi Stratiomyidákról, bemutatással.
3. *Z. Kiss Endre*: Entomológiai gyűjtések Spilágymegyében, bemutatással.
4. *Wachsmann Ferencz*: A zoonaphor nevű bogárgyűjtő készülék bemutatása.
5. *Biró Lajos*: Újguineai levelelnak felolvasása a yacsoránál.

Dr. Daday Jenő

az állattani szakosztály jegyzője.

Dr. Entz Géza

az állattani szakosztály elnöke.

Ülés után barátságos össezejövetel Muhr-nál, Kerepesi-út 44. szám.

MEGHIVÓ

A KIR. MAGY. TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT
ÁLLATTANI SZAKOSZTÁLYÁNAK

1896. FEBRUÁRIUS 3-IKÁN, PÉNTEKEN, ESTE 6 ÓRAKOR

A KIR. JÓZSEF-MŰEGYETEM ÁLLATTANI INTÉZETÉBEN (Eszterházy-utca 1.)

TARTANDÓ

ÜLÉSÉRE.

TÁRGYAK:

1. *Dr. Kertész Kálmán*: Új-Guinea Cleitamia-fajai. Bemutatással.
2. *Dr. Kertész Kálmán*: Legyek Biró Lajos új-guineai gyűjtéséből.
3. *Dr. Traxler László*: Adatok az édesvízi szivacsok ismeretéhez. Előterjeszti Dr. Váγγελ Jenő.
4. *Biró Lajos*: A lovagló légyről. Előterjeszti Dr. Kertész Kálmán.

Dr. Daday Jenő

az állattani szakosztály jegyzője.

Dr. Entz Géza

az állattani szakosztály elnöke.

Ülés után barátságos össezejövetel Muhrnál, Kerepesi-út 44. szám.

A Pesti Lloyd-társulat könyvrajtója.

6. ábra. Két meghívó az Állattani Szakosztály első évtizedéből.

MEGHÍVÓ

A BIOLÓGIAI EGYESÜLET

1952. március 29-én, szombaton d. u. 3 órakor a M. T. A. dísztermében
(Budapest, V., Akadémia-u. 2) tartandó

ALAKULÓ KÖZGYŰLÉSÉRE

NAPIREND:

1. Elnöki megnyitó.
2. N. Potapov professzor előadása „A gyökér szerepe a növény életében” címmel.
3. A Biológiai Egyesület vezetőségének megválasztása.
4. Ujhelyi József ismerteti a Biológiai Egyesület programját.
5. A program megvitatása.
6. Zárszó.

Budapest, 1952 március hó.

A BIOLÓGIAI EGYESÜLET
KÖZGYŰLÉSÉT ELŐKÉSZÍTŐ BIZOTTSÁG

MAGYAR BIOLÓGIAI EGYESÜLET
ÁLLATTANI SZAKOSZTÁLY
Budapest V. Nyáry Pál-u. 9.
Telefon: 185-020

Budapest, 1952. október 1.

MEGHÍVÓ

A Magyar Biológiai Egyesület Állattani Szakosztályának

1952. október hó 8.-án, szerdán d.u. 6 órakor

az Egyetemi Állattani Intézet új előadótermében /VII. Puskin-u. 3. II./
tartandó

1. szakülésére

Tárgysorozat:

1. Boros István: A magyar zoológia sofarólvő feladatai.
2. Varga Lajos: dr. Gelei József akadémikus emlékezete.

Vendégeket szívesen látunk!

Az Állattani Szakosztály
Elnöksége.

7. ábra. A Biológiai Egyesület alakuló közgyűlésére (fent), valamint a befogadott Állattani Szakosztály első szakülésére (lent) invitáló meghívók.

elnöke JÁVORKA SÁNDOR, főtitkára BOROS ISTVÁN, főtitkárhelyettese ÚJHELYI JÓZSEF, ellenőre pedig MÓCZÁR LÁSZLÓ lett. A Társaságon belül újjászervezték az Állattani Szakosztályt, és 1952-ben tartották meg az első (eredeti számozás szerint 460.) szakülést, amelyen BOROS ISTVÁN "A zoológia soronlévő feladatairól" beszélt. A tudományos vezetésnek köszönhetően a Szakosztály az újjászervezést követően is megmaradt eredeti célkitűzései mellett, habár a korszellemnek megfelelő tálalásban. A jól működő Szakosztály 1977-től ismét a MTESz kötelékébe került, s mint ennek taggyesülete van jelen mind a mai napig.

Villantsunk fel néhány számszerű adatot a Szakosztály életéből:

A taglétszám a már említett megalakuláskori 13-ról 1916-ra 887-re emelkedett; a továbbiakban csak hosszú szünet után, 1962-ből van pontos adat: 225 tag; 1965-ben 310; 1987-ben 504; s a Szakosztály 100 éves fennállásakor (azaz 1991. novemberében) 440 tagot számlál.

Az első száz ülésen 46 előadó 264 előadást tartott, ebből HORVÁTH GÉZA a legtöbbet, 27-et. A kétszázadik ülésig (azaz az első 25 évben) 99 előadó 555 előadást tartott, melyek közül Méhely Lajos vezetett 44-gyel. A második 25 évben összesen 756 előadás hangzott el, mely az 50. évfordulóra 1311-re duzzadt. A második 50 évről (különösen az 1946-48-as évek körüli bizonytalanság miatt) nincsenek pontos adataink.

Milyen fő zoológiai kutatási irányok tükröződtek a Szakosztály munkásságában?

Az első ötven évben a magyar zoológia két fő irányzata közül az egyik a morfológiai volt. A Szakosztály munkásságának első 15 évében a morfológiai irányvonal erősen a származástan szolgálatában állott. Az önálló vizsgálatok irányát a leszármazási gondolatok jelölték ki. A másik irány a magyar fauna kutatása, és az ehhez kapcsolódó rendszertani-faunisztikai vizsgálatok voltak. A magyar fauna megismerése a magyar zoológusok hangsúlyozottan legelső kötelessége volt. A kutatások módszerei és részben célkitűzései is az idők folyamán természetesen változtak, s – ROTARIDESZ MIHÁLYT idézve – "már valóban nem hétköznapi faunisztika, hanem az ökológiai állatföldrajz" vált jelentőségteljessé. Az 1930-as évek közepétől, az akkori új nemzedékre jellemzően, előtérbe kerültek az állatföldrajzi és az állatökológiai szempontú kutatások.

A második ötven évben az állatokkal foglalkozó tudománynak szinte minden szakterülete képviselve van az előadások anyagában.

A Szakosztály jelentősen kivette részét a tudományos közéleti szereplésből is. Hallatta szavát az egyes zoológiai tanszékek, az Állatkert igazgató állásának ügyében. Már korán bekapcsolódott a természetvédelem kérdésének taglalásába. Szaktanácsadó szervként többször és behatóan foglalkozott a biológiai állomás (zoológiai állomás), és a Semsey-pályázat kapcsán a zoológiai kézikönyv ügyével. Állattani szakosztályülésen hangzott el HERMAN OTTÓ indítványa a Magyar Nemzeti Múzeum természetrajzi gyűjteményének méltó elhelyezése tárgyában. Innen indult DUDICH ENDRE kezdeményezésére a magyar állatvilág tudományos kutatásának megszervezése. Tagtársaink javaslata alapján indult meg az Alföld zoológiai feltárása. Szakosztályunkban dolgozták ki (több alkalommal is) – SOÓS ÁRPÁD-ot idézve – "a magyar zoológia soron lévő feladatait". Végezetül, a teljesség igénye nélkül, meg kell említeni a Szakosztály részvételét az állattani expedíciókban is (ld. VÁSÁRHELYI TAMÁS következő cikkét ünnepi kötetünkben).

Egyes-egyedül a Szakosztály munkájának eredménye a magyar zoológia eddig legteljesebb összefoglalása, a Magyar Birodalom Állatvilága. HORVÁTH GÉZA az 1893. március 9-i ülésen tette meg az indítványt, miszerint a Szakosztály a Természettudományi Társulattal közösen a milleneumot a magyar fauna jegyzékével ünnepelje meg. A "Fauna Regni Hungariae" hadseregnyi zoológus sziszifuszi munkájának eredményeképpen 1900 és 1920 között jelent meg. Tudjuk, hogy a könyvsorozat ma már sok tekintetben alavult, túlhaladott; mégis, ha valaki Magyarország állatvilágának bármely csoportjával kezd el foglalkozni, óhatatlan, hogy ne e mű megfelelő kötetének tanulmányozásával induljon.

Már a Szakosztály megalakulásával együtt felmerült az igény a zoológiai előadások írott anyagának közzétételére. Erre kezdetben a Természettudományi Közlöny Pótfüzeteket biztosította a Társulat választmánya (két számot 1900-ban és 1901-ben), később azonban a Szakosztály akkori vezetőségének, elsősorban MÉHELY LAJOSnak sikerült kiharcolnia az első magyar nyelvű zoológiai szakfolyóirat létrejöttét, és így 1902-től megjelenhetett az "Állattani Közlemények". Az eleinte vékonyka, nem sok jövőt jósoló füzetek csakhamar szívesen látott szakfolyóirattá váltak. Az idegennyelvű összefoglaló külföldön is keresetté tette az Állattani Közleményeket, amely így értékes csereanyaggal gyarapította a Társulat könyvtárát. Az Állattani Közlemények mind a mai napig az egyetlen magyar nyelvű, tudományos, általános zoológiai szaklap. A közelmúltban, 1989-ben, 75. évfolyamát ünnepelhette. Könyvészeti ismertetését jelen, ünnepi kötetünkben olvashatják.

Végezetül hadd fejezzük be ezt a vázlatos történeti áttekintést SOÓS LAJOS szavaival, melyeket az 50 éves jubileumon mondott el:

"Még bizonyára lehetett volna elmondani egyetmást e testület ... múltjából, de talán ez a kevés is elég arra, hogy ezt a múltat ne mutassa méltatlannak ahhoz a célhoz, melyért kiváló férfiak annak idején életre hívták. Iparkodjunk hálásak lenni emléküik iránt azzal, hogy nemcsak az ő nemes célkitűzésüket igyekezzünk megvalósítani, hozzájuk méltó idealizmussal, hanem a változó idők szellemének és a nemzeti élet szükségleteinek megfelelően további célkitűzésekkel építsük tovább az általuk megvetett alapon."

FELHASZNÁLT IRODALOM

- BALOGH, J. (1960): Huszonöt év. – *Állattani Közl.* **47**: 3-7.
- BOROS, I. (1953): A magyar zoológia soronlévő feladatai. – *Állattani Közl.* **44**: 23-35.
- CSIKI, E. (1916): Az Állattani Szakosztály huszonötéves múltja. – *Állattani Közl.* **15**: 43-47.
- CSIKI, E. (1929): Elnöki megnyitó. – *Állattani Közl.* **26**: 205-206.
- DUDICH, E. (1928): A magyar állatvilág kutatásának megszervezése. – *Állattani Közl.* **25**: 1-15.
- DUDICH, E. (1941): Az állattani honismeret rögzös útjain. – *Állattani Közl.* **38**: 131-140.
- DUDICH, E. (1942): Az elnöki beszédek gondolatvilága. – *Állattani Közl.* **39**: 15-26.
- DUDICH, E. (1942): A tisztikar tagjainak életrajzi adatai. – *Állattani Közl.* **39**: 28-40.
- ENTZ, G. (1903): Visszapillantás szakosztályunk eddigi működésére. – *Állattani Közl.* **2**: 201-206.
- ENTZ, G. (1917): Visszapillantás a magyar állattannak félszázad előtti állapotára. – *Állattani Közl.* **16**: 225-232.
- ENTZ, G., ifj. (1935): Elnöki megnyitó. – *Állattani Közl.* **32**: 99-100.

- ÉHIK, GY. (1945): Elnöki megnyitó. – *Állattani Közl.* **42**: 1-4.
- FAZEKAS, Á. (szerk.) (1991): *A TIT 150 éves.* – TIT, Budapest.
- FÁBIÁN, GY. (1980): Visszapillantás az Állattani Szakosztály történetére és munkásságára a Szakosztály 700. ülésén. – *Állattani Közl.* **67**: 3-6.
- GOMBOCZ, E. (1941): *A Királyi Magyar Természettudományi Társulat története 1841-1941.* – K. M. Természettudományi Társulat, Budapest, 467 p.
- HORVÁTH, G. (1920): Elnöki megnyitó. – *Állattani Közl.* **18-19**: 1-4.
- HORVÁTH, G. (1926): Elnöki megnyitó. – *Állattani Közl.* **23**: 104.
- KASZAB, Z. (1962): A magyar faunakutatás helyzete és a jövő feladatai. – *Állattani Közl.* **49**: 7-16.
- LENDL, A. (1898): A magyar zoológia megalapítói. – *A Természet* **1(12)**: 1-5.
- MAHUNKA, S. & VÁSÁRHELYI, T. (1990): A zoológia Magyarországon. – *Magyar Tudomány* **1990/9**: 1055-1060.
- MÉHELY, L. (1913): A zoológiai kutatás nemzeti feladata. – *Állattani Közl.* **12**: 59-64.
- MÉHELY, L. (1916): A zoológia helye tudásunk rendszerében. – *Állattani Közl.* **15**: 1-31.
- PONGRÁCZ, S. (1938): Elnöki beköszöntő. – *Állattani Közl.* **35**: 187-191.
- ROTARIDES, M. (1942): Az Állattani Szakosztály megalakulásának története. – *Állattani Közl.* **39**: 6-9.
- ROTARIDES, M. (1942): Az Állattani Szakosztály ötven éves működése. – *Állattani Közl.* **39**: 43-103.
- SOÓS, Á. (1971): A magyar zoológia soron levő feladatai (elnöki megnyitó). – *Állattani Közl.* **58**: 13-16.
- SOÓS, L. (1916): Visszapillantás az Állattani Szakosztály eddigi működésére. – *Állattani Közl.* **15**: 31-43.
- SOÓS, L. (1942): Szakosztályunk szerepe és hatása a magyar zoológiai életben. – *Állattani Közl.* **39**: 10-15.
- VÁSÁRHELYI, T. (1989): Két hazai zoológiai egyesület működésének összehasonlítása. – *Állattani Közl.* **75**: 113-126.
- VÁSÁRHELYI, T. (1991): Beszámoló a Magyar Biológiai Társaság Állattani Szakosztályának 1985-1990 közti munkájáról. – *Állattani Közl.* **77**: 145-149.
- ZIMMERMANN, Á. (1926): Elnöki megnyitó. – *Állattani Közl.* **23**: 1-9.
- ZIMMERMANN, Á. (1929): Elnöki beszámoló. – *Állattani Közl.* **26**: 129-133.

100 YEARS IN THE LIFE OF THE ZOOLOGICAL SECTION

CSABA HORVÁTH & ZOLTÁN KORSÓS

Three main dates feature the foundation of the Zoological Section:

21 January 1891: LAJOS ILOSVAY initiated the establishment of independent professional sections in the frame of the Royal Hungarian Natural History Society;

18 November 1891: the Board of Trustees has decided to establish four professional organizations: in the field of physiology, zoology, botany and chemistry;

26 November 1891: the first meeting of the Zoological Section was held, and the leaders were elected.

An interesting personal report, a letter of JÓZSEF JABLONOWSKI, is presented for the first time about the conditions of organization.

The first meeting, where scientific papers were presented, was held on 14 January, 1892. Since then, almost every month sees a meeting, apart from the summer holidays.

The history of the Zoological Section can be divided in several periods. The first 27 years was the "Golden Age" of the society, its membership increased from the initial 13 up to 887, which was never exceeded subsequently. World War I broke the development, and there were no meetings for two years around 1918. A second decline occurred at the end of World War II, after which the Zoological Section had to be reorganized in the frame of the Hungarian Biological Society. Fortunately, the original goals are still valid. The guidelines of the Section was always defined by the different research directions in Hungarian zoology: morphology and faunistics in the first fifty years, and widening to all branches of zoology nowadays, including ecology, ethology, evolutionary genetics and population biology as well.

The periodical "Állattani Közlemények" (= Zoological Communications) was established in 1902 as a forum for the papers presented at the meetings of the Zoological Section. It is still the one and only scientific periodical dealing with all aspects of zoology in Hungarian.

The Zoological Section was involved as a non-governmental professional organization in a number of decisions concerning positions at universities and research stations, zoological research projects such as the summary of the Hungarian fauna ("Fauna Regni Hungariae", 1900-1920), and other programs. Its role in Hungarian zoology is fundamental and hopefully will not fade in the future.

Az Állattani Szakosztály első tisztikara*

Írta:

KÁDÁR ZOLTÁN

(Budapest)

A Kir. Magyar Természettudományi Társulat vezéralakja, ILOSVAY LAJOS vegyészprofesszor 1891. január 21-én a Társulat közgyűlésén javasolta, hogy "a Természettudományi Társulat a szigorúbban szakszerű munkásságra buzdítás érdekében, saját kebelében, egymástól függetlenül működő szakosztályokat szervezzen". Alapos előkészítés, számos megbeszélés után ugyanazon esztendő november 26-án du. 6 órakor a budapesti tudományegyetem vegytani intézetében összeültek azok a magyar zoológusok, akik különösen szívükön viselték az önálló, de a Társulat égisze alatt tevékenykedő Állattani Szakosztály megteremtését. Az alakuló ülésen jelen voltak: BÁTHORY NÁNDOR tanár, jeles tankönyvíró, DADAY JENŐ nemzeti múzeumi segédőr, id. ENTZ GÉZA műegyetemi professzor, FRIVALDSZKY JÁNOS a M. Nemzeti Múzeum Állattárának igazgatója, HERMAN OTTÓ, HORVÁTH GÉZA a Rovartani Állomás vezetője, JABLONOWSKI JÓZSEF, aki szintén az említett rovertani kutatóintézetben működött, KUTHY DEZSŐ nemzeti múzeumi őr, MADARÁSZ GYULA, ugyancsak a Nemzeti Múzeum Állattárának őre, MARGÓ TIVADAR professzor, a budapesti Tudományegyetem állattani és összehasonlító bonctani tanszékének vezetője, PASZLAVSZKY JÓZSEF főreáliskolai tanár, kiváló tankönyvek szerzője, SAJÓ KÁROLY tanár, gyakorlati entomológus, VÁNGEL JENŐ a Tudományegyetem zoológiai tanszékének tanársegédje, továbbá a Társulat vezetősége részéről LENGYEL BÉLA főtitkár. Miután a főtitkár előterjesztését a jelenlévők elfogadták s erre ő megalakultnak nyilvánította az állattani szakértekezletet, sor kerülhetett a tisztikar megválasztására. A szavazást titkosan bonyolították le, s elnökül FRIVALDSZKY JÁNOST, alelnöknek id. ENTZ GÉZÁT, jegyzőnek pedig LENDEL ADOLFOT választották. Az utóbbi távollétében az alakuló ülés jegyzői tisztét VÁNGEL JENŐ látta el.

FRIVALDSZKY JÁNOS elnökké választása nem volt meglepő. Az Állattár igazgatója akkor 69 éves volt, öt évvel fiatalabb, mint az ülés korelnöke, MARGÓ TIVADAR. Ne felejtjük el, hogy akkor a hazai zoológia iránya faunisztikai jellegű volt, a Magyar Birodalom faunájának kutatását a M. Nemzeti Múzeum Állattárának szakemberei irányították, a budapesti Tudományegyetem állattani tanszékének viszonylag kevés kinevezett oktatója volt (ez az állapot valójában csak az utóbbi félszázad folyamán változott meg kedvezően!). FRIVALDSZKY JÁNOS sokoldalú faunakutató volt. A felvi-

* Előadta a szerző az Állattani Szakosztály 1991. október 2-án tartott 820., a Szakosztály 100 éves fennállásának ünneplését előkészítő ülésén.

déki, rajeci születésű fiatalember ugyan 1848-ban mérnöki oklevelet szerzett, de ilyen jellegű gyakorlatot nem folytatott. Nagybátyja FRIVALDSZKY IMRE, a magyar faunakutatás úttörője volt, már fiatalon az ő irányítása alá került, s főként a rovartan iránt érdeklődött. A kiváló entomológus és muzeológus nagybácsi vezette be komoly érdeklődést eláruló unokaöccsét a gyűjtés, preparálás, szakszerű tudományos feldolgozás titkaiba. Szerencsésebb volt, mint nagybátyja, korán biztos múzeumi állást nyert, nem kellett a kenyérkereset problémáival foglalkoznia, minden erejét a kutatás szolgálatába állíthatta. Tájékozottságát, gazdag faunisztikai ismereteit nagyban elősegítették külföldi kutatóútjai. Ő is kutatott a Balkánon, akárcsak nagybátyja, járt Korfun, Krétán, a szigeti faunák sajátos problémáinak kutatását még egy máltai úttal is kiegészítette, sőt Szicíliában is gyűjtött. Fontos szakmai élményeket jelentett számára kis-ázsiai tanulmányútja is.

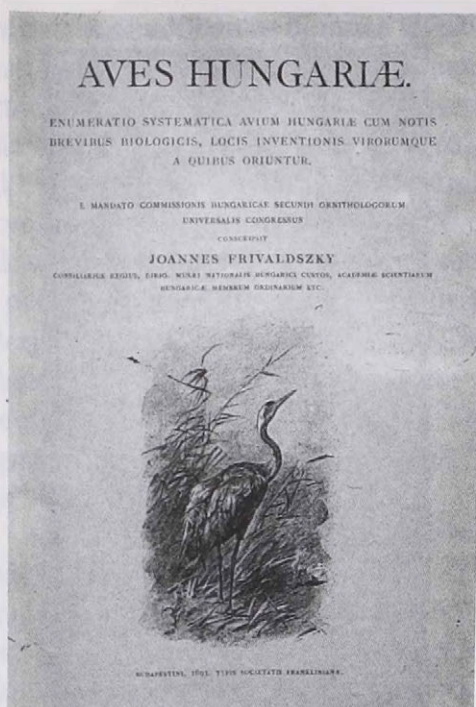
FRIVALDSZKY JÁNOS már harminc éves korában segédőri kinevezést nyert a Magyar Nemzeti Múzeum tudományos tisztviselői állományában. 1870-ben megalakult a múzeum keretében az Állattár, melynek igazgatóőre, majd igazgatója lett. Tudományos érdemeit korán elismerték, 43 éves korában a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja lett, nyolc év múlva pedig már a rendes tagságot is elnyerte.

FRIVALDSZKY JÁNOS, mint említettük, főként faunakutató volt. Korán bekapcsolódott nagybátyja faunisztikai jellegű barlangkutatásaiba, első ilyen jellegű munkáját ("Drei neue Grottenkäfer aus Ungarn", Verhandl. d. Zool. Bot. Verein, Wien, VII, 1857) vele együtt készítette. Első jelentős önálló könyve "A magyarországi téhelyröpkék (Coleoptera) műszavainak magyarázata" 1867-ben látott napvilágot Pesten, s fontos úttörő munkát jelent a magyar állattani szaknyelv megteremtésében. Gazdag koleopterológiai munkássága mellett az entomológia más területén is jelentőset alkotott: "A magyarországi egyenesröpkék magánrajza", Pest, 1867. Neki köszönhetjük a hazai madárvilág első összefoglalását ("Aves Hungariae"), amely éppen az Állattani Szakosztály megalakulásának évében jelent meg. Nagy érdemeket szerzett a M. Nemzeti Múzeum állattári gyűjteményének fejlesztésében, korszerű színvonalra emelésében.

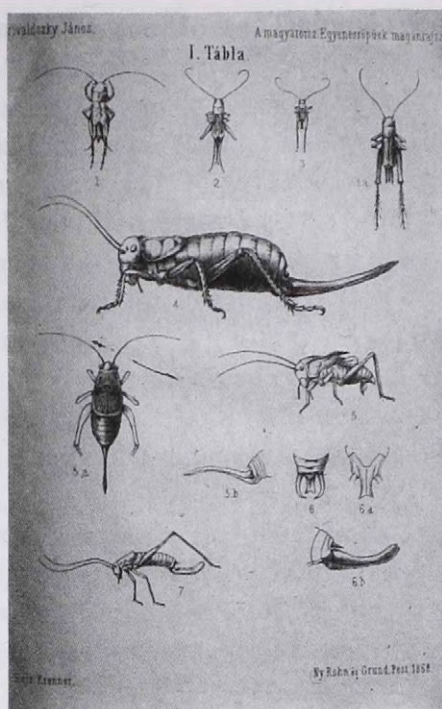
Húsz esztendővel volt fiatalabb az első alelnök, mezőkomáromi id. ENTZ GÉZA, aki mögött már megválasztása idején szép eredményekben és sikerekben gazdag tudományos pálya állott. A kiváló agrártudósnak, ENTZ FERENCnek és LENGYEL LUIZÁnak fia a kegyesrendi gimnáziumokban végzett tanulmányai után orvostanhallgató lett. 1867. december 31-én orvosdoktorrá is avatták, ám sohasem folytatott orvosi gyakorlatot, hanem édesapjának és a család barátjának, FRIVALDSZKY IMRÉnek buzdítására az élettudományok művelésére szentelte életét.

Közvetlenül orvosdoktori diplomájának megszerzése után, 1868. január 1-től kinevezést nyert az ugyancsak orvosdoktori oklevéllel rendelkező MARGÓ TIVADAR mellé az újonnan szervezett tanársegédi állásra, s már ebben az évben számos cikke jelent meg a "Természet" c. folyóiratban. Az egyik, mely a "Darwinizmus" címet viselte, úttörő volt hazánkban a nagy angol biológus nézeteinek ismertetésében.

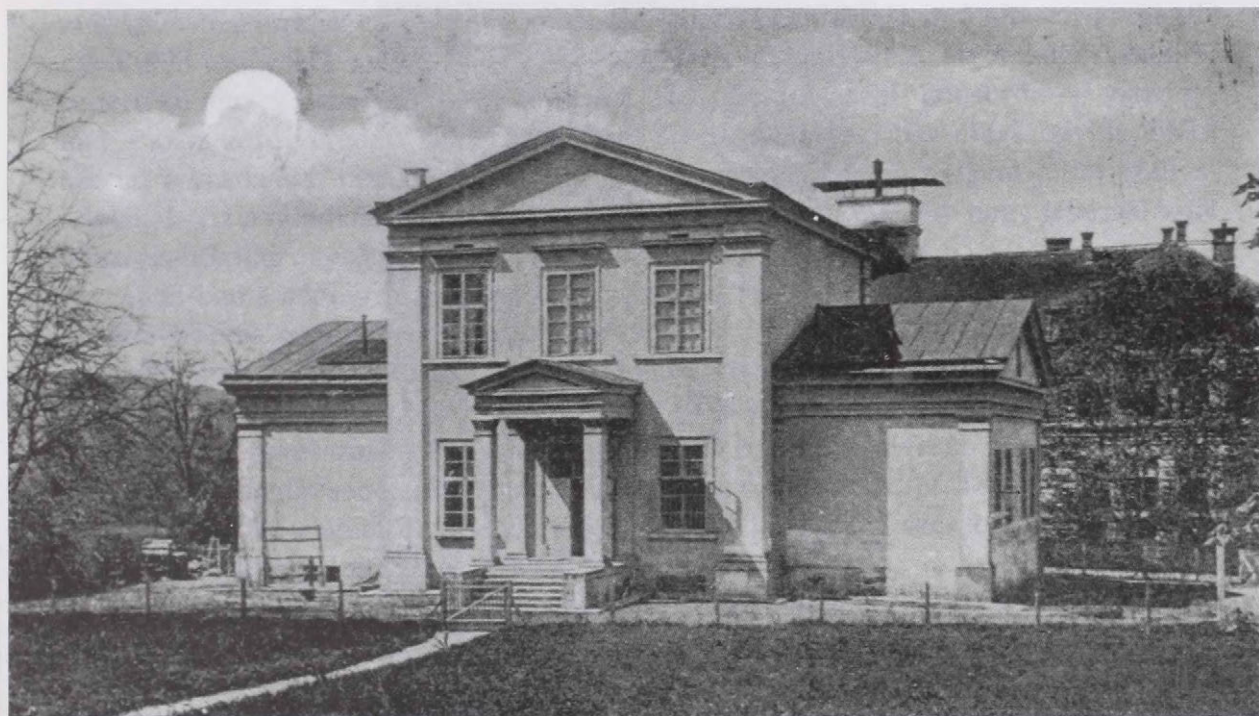
Id. ENTZ GÉZA 1869 őszén az újonnan felállított kolozsmonostori gazdasági tanintézethez nyert kinevezést, mint a természetrajzi tárgyak tanára. 1873-ban önálló füzetben ismertette a *Rhizidium euglenae* Alex. Braun nevű *Chytridium*-félét, s ezzel megkezdődött a később nemzetközi elismertséget nyert protisztológiai munkássága. Az

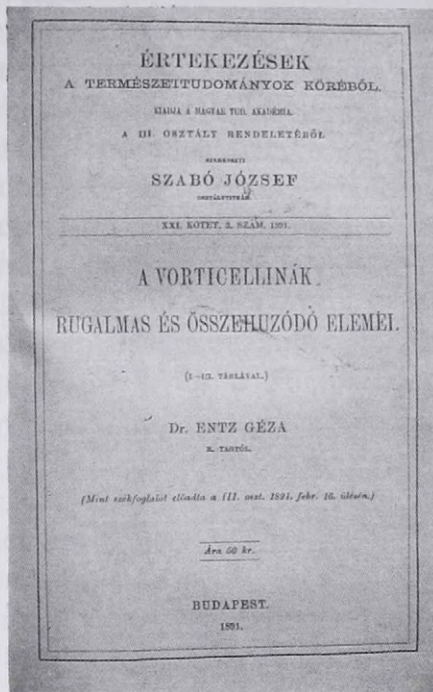
1. ábra. Frivaldszky János madártani munkájának címlapja

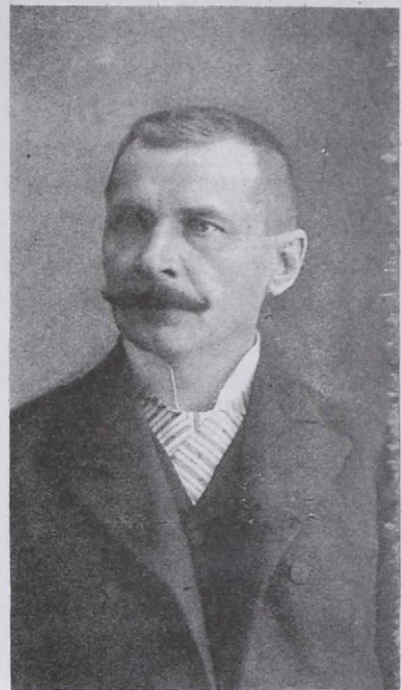
2. ábra. Tücskök és szöcskék Frivaldszky "A magyarországi egyenesröpűek magánrajza" című művéből

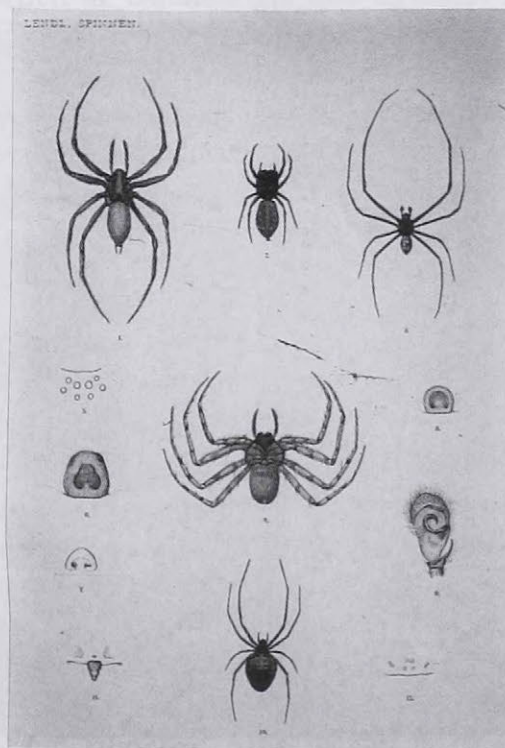
3. ábra. A kolozsvári tudományegyetem Állattani Intézetének épülete (volt Mikó-villa) 1903-ban, melynek első vezetője id. Entz Géza volt.

4. ábra. Id. Entz Géza
akadémiai székfoglaló előadása

5. ábra. Lendl Adolf, az induló
Állattani Szakosztály első jegyzője

6. ábra. Lendl Adolf: "Myriopodák és Arachnoideák. – Gróf Széchényi Béla
keletázsiai utazásának tudományos eredményei" c. munkájának táblamellélete

említett esztendőben az újonnan létesített kolozsvári Ferencz József Tudományegyetem állattani tanszékéhez került, ahol már az 1873/74-es, majd az 1878/79-es tanévben a természettudományi kar dékáni tisztét is betöltötte. Számos kisebb-nagyobb tanulmánya jelent meg a hetvenes évek folyamán a különféle magyar tudományos folyóiratokban, így az Erdélyi Múzeum, a Természetrizsi Füzetek, a Kolozsvári Orvos-Természettudományi Értesítő és mások köteteiben. Ezek közt az erdélyi sóstavak véglényeiről szóló dolgozatok mellett a tengeri protistákra vonatkozó értekezések is olvashatók, de figyelme kedvelt kutatási területén túl a zoológia más ágaira is kiterjedt. Elegendő legyen ezúttal "az ember megjelenése óta kihalt és napjainkban kihalásnak induló emlősökről" írott – sajnos ma is nagyon időszerű problémát vizsgáló – dolgozatára utalnunk (Kol. Orv.-Term.tud. Ért. IV, 1880). Oktatói munkásságának legnagyobb elismeréseként az 1875/76 tanévre a kolozsvári egyetem "rector magnificus"-ává választották.

Id. ENTZ GÉZA kapcsolatai a fővárosban működő professzorokkal kolozsvári működése alatt sem szakadtak meg. 1871-ben jelent meg Darwin nagyjelentőségű műve, amelyet ő "Az ember származása és az ivari kiválás" címen fordított magyarra. Fordítását TÖRÖK AURÉL antropológussal együtt végezte, Darwin életrajzát pedig a magyar kiadás számára MARGÓ TIVADAR írta meg.

Id. ENTZ GÉZA tudományos munkásságában különleges helyet foglal el a "Tanulmányok a véglények köréből" című munkája. Ez ugyan csak 1888-ban jelent meg, ám kutatásainak alapjai jóval korábbi évekre nyúlnak vissza. Az előzmények közt kiemelendők azok az eredmények, amelyekről Kolozsvárott az ottani Orvos-Természettudományi Társulat 1876. február 25-én tartott ülésén számol be: "Alsórendű állatoknál előforduló levélzöldtestecskék természetéről" címmel. Ezek a vizsgálatok már 1875-ben arra az eredményre vezettek, hogy bizonyos egyszéjtű állatoknál megfigyelt zöld testecskék nem azonosak a növények levélzöldtestecskéivel, hanem önálló, sejtértékű lények, amelyek bevándorolva a gazdaállatba, azzal "consortialis" viszonyban – azaz görög eredetű mai kifejezéssel élve – szimbiózisban élnek együtt. ENTZ szerint a gazdaállat biztos lakást nyújt a moszatnak, az pedig oxigént juttat szállásadójának. Ez a mindkét fél számára hasznos együttélés felfedezése nagy lépéssel vitte előre az élővilág egységére vonatkozó ismereteinket.

1883-ban a nápolyi Stazione Zoologica "magyar asztalánál" dolgozott, kutatásait később értékes tanulmányokban tette közzé. ENTZ minden munkáját magakészítette nagyon finom, részleteket gondosan bemutatta rajzokkal illusztrálta, ezáltal is megkönnyítve eredményeinek jobb megértését. 1889-ben hazáját a párizsi Nemzetközi Zoológiai Kongresszuson képviseli, ugyanezen év őszén átveszi a KIESCH JÁNOS elhunytával megüresedett műegyetemi állattani tanszék vezetését. 1891-ben, az Állattani Szakosztály alapításának évében jelenik meg akadémiai székfoglaló értekezése: "A Vorticellák rugalmas és összehúzódó elemei" címmel.

Az első tisztikar legfiatalabb tagja LENDL ADOLF volt, aki kereken 40 esztendővel volt ifjabb FRIVALDSZKYnál, de már figyelemre méltó munkásság állott mögötte, midőn a Szakosztály jegyzői tisztjét ruházták rá. A Temes megyei Orczyfalván született, az élővilág iránti érdeklődését édesatyjától örökölte, aki megyei tisztifőorvos volt. Budapesten műegyetemi és tudományegyetemi tanulmányokat folytatott, 1884-ben tanári

oklevelet szerzett, majd 1887-ben a doktorátust is megszerezte "Adatok a pókok boncz-, szövet- és fejlődéséhez. Idegrendszer" c. disszertációjával, amely 1886-ban jelent meg. Ekkor már a műegyetem állattani tanszékének asszisztense volt. Bár széleskörű érdeklődése volt, igazi kutatási területe mégiscsak az araneológia volt. A zoológia ezen területén szerzett érdemei alapján kapott megbízást arra, hogy a SZÉCHÉNYI BÉLA gróf kelet-ázsiai utazásának tudományos eredményeit közlétező monográfia keretében a Myriapodákról szóló részt megírja (a publikáció színes illusztrációkkal jelent meg).

1890-91-es tanévben KRIESCH professzor halála után, ENTZ GÉZA kinevezése előtt ő vezette helyettes tanárként a műegyetem állattani tanszékét, majd 1891-ben ugyanott magántanári képesítést szerzett az "Arthropodák (ízeltlábúak) állatköre" tárgykörből. Tudományos munkássága elismerését jelentette az is, hogy 1886-ban a Rovartani Lapok szerkesztői közé választották. LENDL később, mint a budapesti Állatkert igazgatója szerzett érdemeket, tudományos munkásságáért pedig a M. Tudományos Akadémia levelező tagjává választotta.

Szemlénk tanulságaként leszögezhetjük, hogy az Állattani Szakosztály – vagy ahogy alapításakor nevezték "szakértekezlet" – első tisztikara mindenképpen alkalmas volt arra, hogy megszervezze a magyar zoológusok gyümölcsöző együttműködését, hosszú távra irányt mutatva.

THE FIRST OFFICERS OF THE ZOOLOGICAL SECTION

ZOLTÁN KÁDÁR

Based on the initiative of Prof. LAJOS ILOSVAY, chemist, one of the leaders of the Hungarian Royal Natural History Society, it was decided on the 26th of November, 1891, that a Zoological Section of the Society should be established. A group of 14 prominent scientists have secretly elected JÁNOS FRIVALDSZKY as President, GÉZA ENTZ, sr. as Vice President, and ADOLF LENDL as Notary. JÁNOS FRIVALDSZKY was Director of the Zoological Department of the National Museum, a researcher with a manysided talent. He was initiator of the faunistical investigations in the Carpathian Basin and doyen of prominent zoologists of that time. FRIVALDSZKY was a specialist on Coleoptera, but his wider interest included other insect groups (e.g. Orthoptera) and vertebrates (birds) as well. He became member of the Hungarian Academy of Sciences at the age of 43. GÉZA ENTZ, sr. had a qualification as a physician but soon he turned to the biological sciences. He was professor of zoology at the famous University in Kolozsvár, Transylvania, and became a worldwide expert of protistology. ENTZ was one of the first to introduce Darwin's evolutionary theory in Hungary. Further occupations put him into the Zoological Research Station in Naples, and later into the chair of zoology at the Budapest University. His most famous work, the finely illustrated "The contractile and flexible elements of Vorticella", was published in 1891, in the same year of the foundation of the Zoological Section.

ADOLF LENDL was only 29 when he was elected as a Notary for the Zoological Section. He received doctoral degree in 1886 with a work on nerve system of spiders, and became immediately a fellow of the Zoological Department of the Budapest University. Arthropods remained his favourite subject later on with arachnology in focus, although his name is known as a reorganizer of the Budapest Zoo, as well. It seems that the first staff of the Zoological Section was especially suitable to establish and project the fruitful work and permanent success of this forum.

100 év magyar zoológiai expedíciói*

Írta:

VÁSÁRHELYI TAMÁS

(Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest)

Magyarország kis pont a világtérképen. Nem voltunk soha hajózó nagyhatalom, nem voltak gyarmataink, nincs erős gazdaságunk. Mégis, e kis ország zoológusai több, mint egy évszázada járják a világot, és gyűjtő, feldolgozó tevékenységük mára imponáló teljesítménnyé állt össze. Az Állattani Szakosztály története összefonódik az expedíciók történetével. A világot járt emberek itt mondták el tapasztalataikat, itt mutatták be eredményeiket, és itt tanultak, lelkesedtek azok, akik később az ő helyükre léptek. Helyénvaló tehát, hogy a Szakosztály jubileumán megemlékezzünk a hazai zoológia kifelé tekintő törekvéseiről.

A külhoni gyűjtések története több mint száz évre tekint vissza, de nem mindig volt az érdeklődés előterében. A Szakosztály létének első évtizedeiben különösebb véleménynyilvánítás nélkül, mintegy magától értetődően dolgoztak kollégáink a külföldi anyagokon (1891-ben például MOCSÁRY közel-keleti, jávai, kaukázusi, afrikai darazsakat ír le, 1892-ben ketten is publikálnak SZÉCHÉNYI BÉLA kínai és tibeti expedíciójának anyagából). Időről-időre aztán egyes zoológusok (többben Szakosztályunk elnökeként szólva) közzéteszik gondolataikat, célokat fogalmaznak meg, lelkesednek, vagy aggodnak.

1913-ban MÉHELY így ír: *“...ne forgácsoljuk el erőnket... idegen világrészek taxonómiai kérdéseinek tisztázására, hanem... koncentráljuk minden törekvésünket... nemzeti feladatunk teljesítésére”*.

1941-ben DUDICH ugyancsak úgy vélekedik, hogy ne a külfölddel törődjünk, amíg saját faunánk rendszeres feldolgozása nem történik meg. Közismert az ő és iskolájának hatása a magyar zoológiára. Rendszeres kutatások kezdődnek különböző hazai területeken, mind több hazai állatcsoportnak akad specialistája. A bátorligeti kutatásokat követően megindul a Magyarország Állatvilága sorozat, abban a reményben, hogy belátható időn belül be is fejeződik. Eltűnnek az aggódó hangok, más gondolatok törnek felszínre.

1967-ben BALOGH, és mintha öt visszhangozná, 1971-ben SOÓS világméretű gondokról tesz említést: az ezredfordulóra 6 milliárd embernek kell ételmet és ivóvizet adni. A talaj kialakításában szerepet játszó élőlények kutatását elsőrendűen fontos célként említik.

* Előadta a szerző az Állattani Szakosztály 1991. november 8-án tartott 821., a Szakosztály 100 éves fennállását ünneplő ülésén.

GOZMÁNY 1971-ben világviszonylatban is igen jelentősként értékeli a hazai zoológiát, s nyilván a Kárpát-medencén túli területek kutatása alapján is vélekedik.

1990-ben MAHUNKA és VÁSÁRHELYI közleményében másfajta aggodás jelenik meg: szerintük a közelmúltig a faunisztikában és taxonómiában világszínvonalon dolgoztunk. Jelenleg a modern taxonómiai módszerek és elméleti ismeretek hiánya aggasztó. Hiányolják a fiatalokat, és hiányolom itt és most is ezen az ünnepen.

DEMETER ANDRÁS friss, személyes közlésként megfogalmazott véleménye az európai és világpolitikai események kapcsán: az expedíciós tevékenységben visszaesés várható, a (volt) szocialista országokba utazásunk esélyei romlani fognak, tőkeerős szponzorok nélkül nemigen tudunk részt venni a trópusok megismeréséért folyó versenyben. Véleményével a jelenhez, a borús-bíztató jövőhöz érkezünk. E véleményekből nem derül ki, mekkora emberi és tudományos teljesítményről van is szó.

Az expedíciókról

Lehetetlenség 100 év összes magyar zoológiai expedíciójáról beszámolni. Hasonlóan nehéz volna a legkiemelkedőbbeket, legeredményesebbeket kiválasztani, s még ez a sor is hosszúvá nyúlna. Más módszerhez folyamodván szeretnék néhány különböző, jellemzőnek talált életpályát illetve kutatási programot többé-kevésbé kronológikus sorrendben röviden bemutatni.

XÁNTUS JÁNOS 1848 után elbujdosni kényszerült. Amerikában képezte magát világhírű tudóssá, majd hazajött Magyarországra. Érdemes észrevennünk, mai karriernek ez éppen a fordítottja. A kiegyezés után elhajózott a Távols-Keletre, eljutott egészen Borneóig, s 85 ezer állatot küldött haza. Elsősorban nem tudós volt, hanem a Smithsonian Museumban képzett kiváló gyűjtő.

BÍRÓ LAJOS zoológus volt, entomológus, aki egész fiatalságában romantikus gyűjtőútra készült. Életútja korántsem romantikus. Bogárgyűjteményét eladta, hogy Új-Guineába mehessen, ahol fehér ember még nemigen járt, nemigen gyűjtött. Hét évig volt távol, s ezenközben a betegségeket legyőzve, a nélkülözéseket is megszokva jegyzetelt, gyűjtött, levelezett. Ma csodálkozunk, hogy amikor a posta még hajón járt, milyen eleven kapcsolatban állt hazájával, mekkora figyelem fordult itthon a magányosan küszködő tudós felé. Korabeli újságok közölték leveleit, a szakemberek pedig a művelt közönség elé is tárták gyűjtéseinek újdonságait. Mert, és erre figyelünk kell, a századfordulón Magyarországon már olyan szakemberek voltak, akik képesek voltak a világ másik végéről származó állatok tudományos vizsgálatára, és volt egy művelt közönség, amelynek érdemes volt eredményeiket bemutatni. Úgy tűnik, BÍRÓ eleven és friss kapcsolata csak egyvalamiben akadozott. A gyűjtése miatt neki járó összegek nemigen akaródtak bőségesek és pontosak lenni. Így történt, hogy anyagainak egy részét külföldre (nevezetesen Berlinbe) kényszerült eladni. Amikor hazatért, a tudományos világ ünnepelte, mint az első, Új-Guineában rendszeres munkát végző zoológus gyűjtőt. Itthon azután évtizedekig élte a múzeológusok csendes, szerény, szegény életét, s igyekezett anyagát a világ minden részén élő specialistákhoz eljuttatni. Gyűjtéseiből kétezernél több új faj került elő.

Az elmúlt évtizedekben újabb magyar zoológusok is eljutottak Új-Guineába, s ma már ez az a terület (Magyarország és Mongólia után), melynek megismeréséért a legtöbbet tettük.

KITTENBERGER KÁLMÁN fiatal tanítóként, vadászszenvédélyének engedve ment Afrikába, s mindjárt évekre ott ragadt, majd még ötször ment vissza. Vadászkalandjait remek ifjúsági könyvekben tette közzé. HORVÁTH GÉZA múzeumigazgató nyomására gerinctelen anyagot is gyűjteni kényszerült, s ennek csak örülhetünk, hiszen remek kiállítási darabjai, trófeái nagyrészt odavesztek az 1956-os első tűzvészben, a többi anyag egy része viszont megmaradt. Talán könyveinek is köszönhetően e legközelebbi egzotikus kontinens kutatása mintha nemzeti ügy is lenne. Amikor a híres kiállítás a tűzvészben elpusztult, az ötvenes években szinte azonnal újabb gyűjtések kezdődtek, s azóta sokan megfordultak a kontinens különböző tájain. Ma ismét gazdag Afrika-anyagunk van.

KASZAB ZOLTÁN, a profi bogarász a hatvanas években egyedül járta Mongóliát, és szívós rendszerességgel keresve fel az ország legkülönbözőbb területeit majd' félmillió állatot hozott haza. Hat expedícióján kétszer fordult elő, hogy ugyanott éjszakázott, mint előző nap. Energiája és vezetői képességei révén a fél világot megdolgoztatta, hogy anyagait meghatározzák. Eddig 504 publikáció készült el. A mintegy hétezer faj egynegyede ismeretlen volt a tudomány számára, másik negyede pedig Mongólia faunájára volt új. Fiatal követői is akadtak, elsősorban lepkészek, és elmondhatjuk, hogy ma Mongólia állatvilágát Budapest nélkül nem lehet kutatni.

BALOGH JÁNOS lassan a 30. tengerentúli expedíciójára készül. Korán felismerte, hogy a talajtakák parttalan tanulmányozása kivihetetlen, s egy növényzeti típus, a déli féltekén élő *Notofagus* erdők következetes kutatásába fogott. Azt is felismerte, hogy az extenzív taxonómiai munkák eredményeképpen tudományuk, az acarológia áttekinthetlenné vált, s idejét inkább összefoglaló munkáknak mintsem az új taxonok leírásának szenteli. Kétségkívül ő a legtöbbet utazott magyar zoológus, aki mostanában azt tervezi, hogy néhány év alatt felméri, egyáltalán mit hozott haza az elmúlt évtizedekben. Óriási anyag az övé, aminek csak néhány százaléka van feldolgozva.

ROZNER ISTVÁN csak egyike a kiváló magyar amatőr rovarászoknak. Kisázsia és Észak-Afrika levélbogarait kutatja, 16 útjából a legtöbbet saját költségén tette. Sokféle állatot gyűjt, ami neki nem kell, más amatőröknek illetve a múzeumnak adja. Szívós gyűjtőmunkája (az országhatáron kívül 68.000 bogár, több tízezer egyéb rovar és hobbihüllők) szerénységével párosul.

A Magyar Természettudományi Múzeum Állattárának koreai expedíciói egészen más indíttatásúak. Két évtizede politikum volt, hogy egyáltalán lehetett Koreába, persze Észak-Koreába utazni. Az ottlét pedig szinte már katonapolitikailag szabályozott volt, megmászhatatlan útvonalakkal, szabott kiszállásokkal, kötelezően meglátogatandó emlékhelyekkel. Itt az segített, hogy igyekeztünk az év legkülönbözőbb szakaszaiban utazni, hogy eleinte mindenki mindent gyűjtött, így nagy anyag gyűlt össze. Egy idő után a specialisták megengedhették maguknak, hogy saját csoportjukból hozzanak minőségi anyagot. (De néha hogyan! Amikor először mentek gerinceseket gyűjteni, a fegyverviselési engedély megszerzését reménytelennek ítélvén, az expedíció résztvevői ólomlövedékes csúzlival vadásztak, és korántsem eredmény nélkül.) Mára már ezekkel

a tudományellenes módszerekkel is jelentős az eredmény. A 17 expedíció 300.000 példányából 500 új fajt írtak le (a legtöbb Hymenoptera és Coleoptera). A gyűjtőutakról 105 cikk jelent meg. Ma eleven a kapcsolatunk Dél-Korea kutatóival is, hiszen felismerték, hogy mi ott gyűjthettünk, ahol ők évtizedekig nem fordulhattak meg. Az elmúlt években több magyar kutatót hívtak meg Dél-Koreába és több ottani kutató keresett fel minket, kialakulóban van egy jó kutatási együttműködés.

Végül meg kell még említeni egy nem annyira expedíciótípust, mint jelenséget. Nagyon sokan tudtuk, hogy egy kis, gyufaskatulyányi mohával, televénnyel olyan mintát hozhatunk, amelyből IHAROS GYULA tisztelendő úr medveállatkák sokaságát tudja kinevelni, s valóban jó szívvvel hoztuk is a mintákat. Ugyanígy kerülnek haza fonálférgek, újabban tripszek, planktonminták és egyebek is. Egyszóval kis terjedelmű, kis súlyú és kis erőfeszítéssel gyűjthető anyagok kerülnek az olyan specialistákhoz, akiknek erre van szüksége, s akik ezeket fel is dolgozzák.

Magyar zoológusok a közelmúltban is és ma is jelentős erőfeszítéseket tesznek idegen tájak, földrészek megismeréséért. Körkérdezt intéztem minden általam ismert, utazó zoológushoz, útjaik célját, terjedelmét, eredményeit tudakolva. Megdöbbentő az igyekezet és az eredmény. Messze meghaladja e megemlékezés kereteit és önálló tanulmányt kíván.

Köszönöm az alábbiaknak, hogy fáradtak a tájékoztatással: ANDRÁSSY ISTVÁN, ANDRIKOVITS SÁNDOR, BÁLDI ANDRÁS, CSORBA GÁBOR, CSÖRGŐ TIBOR, DEMETER ANDRÁS, DELY OLIVÉR, DÓZSA-FARKAS KLÁRA, GOZMÁNY LÁSZLÓ, GYULAI PÉTER, IHAROS GYULA, JENSER GÁBOR, KOZÁR FERENC, MAHUNKA SÁNDOR, MÓCZÁR LÁSZLÓ, NAGY BARNABÁS, PAPP JENŐ, PAPP LÁSZLÓ, PODLUSSÁNY ATTILA, RETEZÁR IMRE, RONKAY LÁSZLÓ, ROZNER ISTVÁN, TOPÁL GYÖRGY, TÓTH SÁNDOR, UHERKOVICH ÁKOS, VARGA ZOLTÁN, VOJNITS ANDRÁS, ZICSI ANDRÁS.

Válaszaikból kiderül, hogy ki közelebb, ki távolabb, rendszeres és szívós munkával gyűjt, évtizedek alatt tíz- és százezerszámra hozza haza az állatokat. A taxonómiai feldolgozások eredményeképpen pedig értékes összehasonlító gyűjtemények, száz- és ezerszámra leírt új fajok növelik a hazai zoológia becsét.

A gyűjtemények további sorsáról

Feltétlenül beszélni kell a magán, egyetemi, intézeti és múzeumi gyűjteményekbe bekerült állatanyagok sorsáról. Jó esetben sokáig betöltik hivatásukat: rendelkezésére állnak a kutatóknak morfológiai, taxonómiai, rendszertani, faunisztikai, állatföldrajzi, ökológiai és egyéb kutatásaik során. Előfordult és előfordul, hogy áruvá válnak, kapzsiságból vagy a megélhetésért. Bármilyen gondosan legyenek is őrizve, ezeket az anyagokat az információerőzítő fenyegeti. Definíció helyett példákkal szolgálok.

A két világháború alatt egyes anyagokat költöztetni kellett, s bár több egyedi tragédia történt, a károk összességükben nem katasztrófálisak.

1956. október 24-én belövés érte a Nemzeti Múzeum épületét, benne a Természettudományi Múzeum Ásvány- és Őslénytárát s a valaha volt legnagyobb állattani kiállításunkat, mely Afrika élővilágát mutatta be. Gyakorlatilag semmi sem maradt az anyagból.

1956 november 5-én gyújtóbomba érte az Állattár Baross utcai épületét, alkoholos gyűjtemények lobbantak lángra, majd a nagy hőtől és újabb találattól más gyűjtemények is kiégtek, megsérültek. Néhány gyűjtemény az oltásra használt víztől károsodott. Elégett: 36.000 madárőr, 22.000 tojás, 13.000 hal, 40.000 kétlábú és hüllő, 500.000 puhatestű, 60.000 szitakötő és recésszárnyú, 200.000 légy, 100.000 szakkönyv és különlenyomat, s a gyűjteményi dokumentációk nagy része.

Ne gondoljuk, hogy minden tudományos információ elveszett. A XANTUS által gyűjtött 220 madárfaj közül 152 faj (70%) leírókartonjából megmaradt valahogyan egy példány s ezek alapján publikálni lehetett valamit a gyűjteményről. Csak nehogy valaha valaki is kételkedni kezdjen a határozások helyességében!

A nagy tűzkár részben a nem megfelelő tárolási körülmények miatt keletkezett. Meg kell említenünk, hogy az Állattár ma is ugyanabban a néhai lakóépületben van, mint 1956-ban. Más, múzeumi célokra emelt épületekben sem rózsás a helyzet. 1973-ban beköltöztünk a Nemzeti Múzeum pincéjében pénz és szakértelem hiányában rosszul kialakított raktárunkba. Tíz év alatt rengeteg anyag ment tönkre, köztük, hogy látványos példát említsünk, a jávai orrszarvúnk, vagy az elégett afrikai elefánt pótlására lőtt elefánt bőre. Legújabb, fűtetlen, légkondicionálatlan raktárbarakkunkban ősszel őszesesöpörjük a szél befűtött avart, úgy készülünk a télre.

És még a kisebb helyigényű, biztonságosnak vélhető szekrényekben, fiókokban tárolt anyagokat is fenyegetik a múzeumi, raktári kártevők, az időnként fel-felbukkanó tolvaj specialisták, vagy akár a nemzetközi tudományos kooperáció is. Lehangelő példám van ez utóbbira is. 1991 szeptemberében csomag érkezett a British Museumból egy kényszernyugdíjazott kollégától. Egy elhunyt angol hemipterológus hagyatékában 79 poloskát talált, rajtuk "M. Bud." cédulákkal. Semmi más dokumentáció az anyagot nem kísérte. Gyanította, hogy tőlünk való ezért küldte ide postán. A mi kölcsönzési irataink közt megtalálható a bejegyzés: 1965-ben, negyedszáz éve kölcsönözte ki az állatokat GRANT kolléga. Azóta sem határozta meg őket. A XANTUS, BÍRÓ, SAUTER által gyűjtött állatok közül 28-nak volt meg legalább egy teljes csápja és 61-nek mindhárom pár lábából legalább egy. Ez azt jelenti, hogy ha határozóbélyeg van a csápon (és szinte mindig van), akkor a példányok kétharmada, ha a lábakon van bélyeg, akkor a példányok egynegyede ma már nem, vagy csak igen körülményesen határozható meg.

XANTUS, BÍRÓ száz-százhusz éves, mások frissebb anyagait részben ma is feldolgozatlanul őrizzük. Láttuk, mi mindennek voltak, vannak ezek kitéve. Az információerózió azonban másként is működik. Az eredeti lelőhelyek talán már nem is hasonlítanak a maiakhoz, eredeti helységnevek talán már soha fel nem találhatók, a néhány példányban megőrződött fajok talán már rég kipusztultak.

Mi az egyébként kézenfekvő tanulsága ennek a gondolatsornak? Az teszi jól, aki igyekszik anyagát mihamarabb feldolgozni, feldolgoztatni és publikálni, illetve aki több gyűjteményben helyez el anyagot. Jobb helyzetben vannak az aktív specialistáknak tudatosan hozott anyagok. Erre eklatáns példát közölt két kollégánk: körkérdésemre adott válaszukban MAHUNKA SÁNDOR is és PAPP LÁSZLÓ is említést tett egyetlen elefántpottyantásból származó legyekről, azaz arról a 3300 légyről, melyek között több új trágyalégyfaj van, mint az egész koreai légyanyagban.

Mindezek után nem kerülhető ki a kérdés: mi lesz a Magyar Természettudományi Múzeumban őrzött állattani gyűjtemények sorsa?

EÖTVÖS JÓZSEF, az európai műveltségű vallás- és közoktatásügyi miniszter a kiegyezés idején már megértette, hogy a múzeum éppen olyan jó tanítómester a közönség számára, mint akár a könyv, akár az élő beszéd. KLEBELSBERG KÚNÓ a természettudományokat fejlesztő programjának sodrában FEJÉRVÁRY GÉZA egy ma is korszerű múzeum elveit fektette le 1932-ben. DUDICH 1939-ben üdvözölte a Múzeum megújult, didaktikus kiállításait, s megállapította, egy új, erre a célra tervezett épületre volna a múzeumnak szüksége. Reménykedett, hogy ez az ezredfordulóra megvalósul. Addig még van pár év!

Merjünk-e álmodni?

A Miniszterelnök Úr múzeológus. A Miniszter Úr néprajzos. Ismerős kell legyen számára a mi helyzetünk, mert úgy szorulnak lassan az élőlények is a múzeumokba, ahogy a néprajzi tárgyak. A világkiállítás és az 1100 éves jubileum közeledik, és majdnem az egyetlen európai ország vagyunk, amelynek nincs tisztességes, önálló épülettel bíró természettudományi múzeuma. Elérkezett a kor, amikor az ember pusztuló környezetére oda kell figyelni, s tudjuk, a figyelemfelkeltés, a tudatformálás egyik hatékony tényezője lehetnek a természettudományos, méginkább a természetrajzi múzeumok (hangsúlyozottan nemcsak a kiállítások!). Ezek mellett van még egy nyomós érv is: a Nemzeti Múzeum kívül akar tudni minket épületéből, amelyben már rég nem fér el a két alaposan megnőtt intézmény. Rengeteg csillag talán összeáll egy olyan asztrális konstellációba, hogy éppen ebben a nemvárt, de elérkezett pillanatban saját, egy természettudományi gyűjtemény befogadására és részeinek kiállítására alkalmas épülethez jutunk. Világosan látnunk kell, hogy ez nemcsak múzeumi belügy. Előbb-utóbb nagyon sok magyar gyűjtés a nemzeti gyűjteménybe kerül, egyikőnk számára sem lehet hát közömbös a nemzet múzeumának, azon belül az állattani gyűjteménynek sorsa.

Túl a kalandon

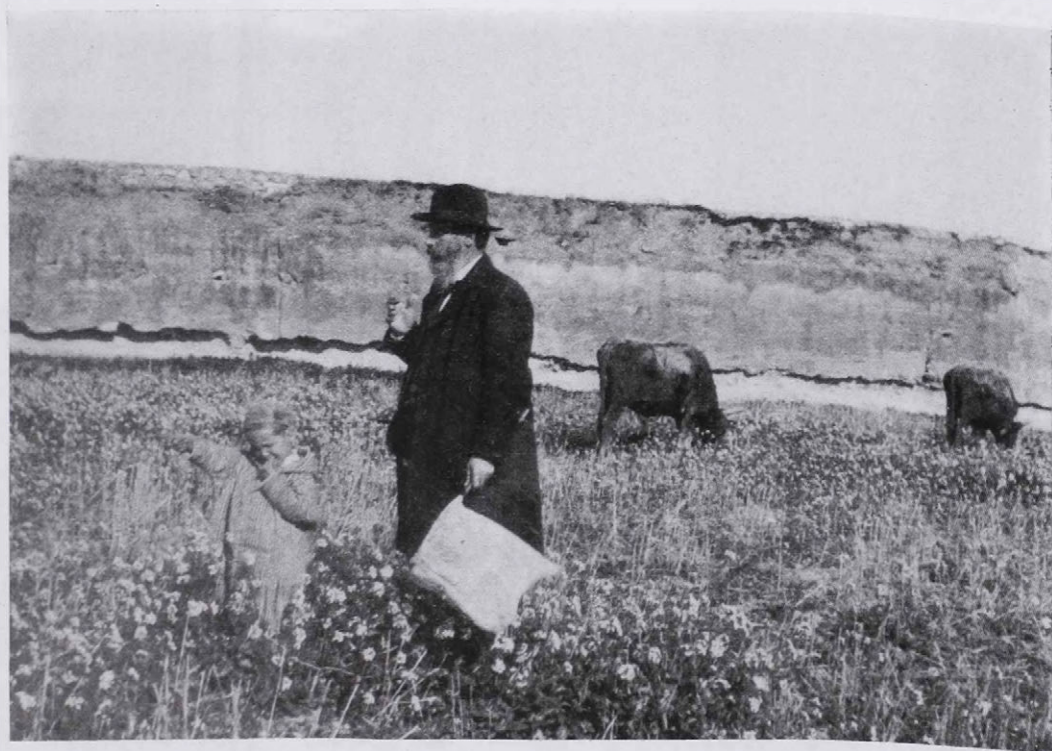
Végül szeretnék arról is szólni, mi lehet Magyarország számára, a magyar zoológia számára, a gyűjtők számára ezeknek az utaknak a haszna.

Maga az utazás élmény az utazónak. Ez nagyon fontos. Az úti tapasztalatok gondolatokat ébresztenek, összefüggésekre világítanak rá, szélesítik a kutatók és oktatók ismereteit és formálják világképüket.

Összehasonlító anyag kerül a kutatók kezébe. A világ ismert állatfajainak 10-20 százaléka megtalálható ma Magyarországon. Az új taxonok típuspéldányai a gyűjtemények tudományos és kereskedelmi értékét nagyban növelik. A világ minden tájáról származó anyagok lehetővé teszik a magasabb taxonómiai kutatásokat (bár ezzel a lehetőséggel viszonylag kevesen élnek idehaza). A publikáció rangot szerez a kutatónak, és újabban előfeltétele a további kutatásainak.

1. ábra. Bíró Lajos felvétele: "Út másodéves parlagon nőtt növényzet közt"
(Új-Guinea, Friedrich-Wilhelmshafen, 1896)

2. ábra. Bíró Lajos Észak-Afrikában, gyűjtés közben (Tunisz, 1903. február 22.)

3-4. ábra. Kaszab Zoltán 6. mongóliai expedícióján, 1968. júliusában
(Kaszab Zoltán felvételei)

5. ábra. Az 1956-ban leégett Állattár

6. ábra. Az elpusztult légygyűjtő (1956)

Egy-egy expedíció, az anyagok feldolgozása és feldolgoztatása szakmai és emberi kapcsolatok kialakítását teszi lehetővé. Ez nemcsak a legszűkebb szakmai területen érvényes; a jubiláló Szakosztály üléseinek látogatottságát a vetítettképes útbeszámolók 30-60 százalékkal növelték a közelmúlt évtizedekben (VÁSÁRHELYI 1988).

Bizonyos kételyemnek adok hangot atekintetben, vajjon ezek a gyűjtemények, s a taxonómiai feldolgozásuk elősegíti-e az emberiség élelmezési gondjainak megoldását, vagy hozzásegít-e bennünket a biodiverzitás-krízis megoldásához vagy akár felismeréséhez. Ugyanis a feldolgozás sebessége elhanyagolható a feltételezett pusztulás sebességéhez képest, illetve a konzervált élőlényekből pillanatnyilag nyerhető információk mennyisége elenyésző a szükségesnek érzetthez viszonyítva.

Számottevő az utak taxonómiai eredménye. Ez alapkutatási eredmény, az emberiség egyetemes tudáskincsének gyarapítása, amiből mi számarányunknál jóval nagyobb részt vállalunk. Nem egészen racionalizálható számításom szerint ma mi, magyarok tízmillián az emberiség 2 ezrelékét alkotjuk, s a magyar gyűjteményekben őrzött, 51 ezer taxont reprezentáló típusanyag pedig az ismert másfélmillió állatfajnak a 3,5 százalékát. Ha csak minden harmadik típuspéldánnyal reprezentált taxonból van itt a holotípus, akkor is ötször annyi az egy főre eső, általunk leírt vagy itt revideálható állattaxonok száma, mint az emberiség átlagában. Lehet, ezek tudományosan nehezen védhető számok, de attól még igazak. S az összkép nyomós érv a hazai expedíciós zoológia további támogatása mellett. Ez az az eredmény, amely jelentősen hozzájárult, hogy hazánk az európai zoológiai szervezetekben jelentős szerepet játszik, s nemzetközi kapcsolataink várható kiszélesedésével, ha jól élünk vele, lehetővé teszi, hogy nagyobb természet- és környezetvédelmi kooperációkban is részt vegyünk.

Van ennek a roppant nemzeti erőfeszítésnek egy másik, ma korántsem kiaknázott lehetősége. Gondoljunk a környezetvédelem lassan elfogadottá váló jelmondatára: Gondolkozz globálisan, cselekedj lokálisan! Hát mi, ezzel az anyaggal, ha be is mutatjuk, a magunk részéről megteremtettük a feltételeit, hogy a magyar fiatalság globális gondolkodásmódja kialakulhasson. Az érdeklődőbbek számára pedig adott a további lehetőség: bármit hozzon a közeljövő, több mint száz év gyűjtőinek jóvoltából Magyarországon, elérhető közelségben, sok fiatal zoológus kutató számára adott az egyik alapfeltétel, hogy egész életre szóló hivatást válasszon magának. Hallottunk példákat arra, hogy nem fényes, kényelmes pálya ez, de bármelyikünket meg lehet kérdezni, hogy szép-e, érdekes-e, izgalmas-e. Hol vagytok hát fiatalok, a következő száz év főszereplői?

IRODALOM

- BALOGH, J. (1967): A talajzoológia feladatai. – *MTA Biol. Oszt. Közl.* **10**: 81-93.
- DUDICH, E. (1939): Az új Állattár. – *Magyar Szemle* **6**: 1-5.
- DUDICH, E. (1941): Az állattani honismeret rögzös útjain. – *Állattani Közl.* **38(3-4)**: 131-142.
- FEJÉRVÁRY, G. Gy. (1932): A Természettudományi Múzeum kérdése. – Kézirat, pp.
- GOZMÁNY, L. (1971): A rendszertani, faunisztikai és állatföldrajzi kutatások mai helyzete és problémái. – *Állattani Közl.* **58**: 60-65.
- MAHUNKA, S. és VÁSÁRHELYI, T. (1990): A zoológia Magyarországon. – *Magyar Tudomány* **9**: 1055-1060.

- MÉHELY, L. (1913): A zoológiai kutatás nemzeti feladata. – *Állattani Közl.* **12**: 59-64.
- SOÓS, Á. (1971): A magyar zoológia soron lévő feladatai. – *Állattani Közl.* **58**: 13-16.
- VÁSÁRHELYI, T. (1988): Két hazai zoológiai egyesület működésének összehasonlítása. – *Állattani Közl.* **75**: 113-126.

HUNGARIAN ZOOLOGICAL EXPEDITIONS OF ONE HUNDRED YEARS

TAMÁS VÁSÁRHELYI

The history of Hungarian collecting expeditions goes back far beyond one hundred years. In spite of its small size and continental situation travellers and scientists of this country have always been collecting natural history objects from a considerable realm and took a substantial part from the research on the animal kingdom of the Earth. Soon after its foundation, at the beginning of the nineteenth century, the Hungarian National Museum had rich and well identified insect collection from the Balkan peninsula and served European museums and collectors in getting materials from there. In that century we gained collections from North America, Africa, Madagascar, Asia Minor, Central and South East Asia, New Guinea. The identification of even the tropical material started at the turn of the century by Hungarian zoologists and within the frame of international cooperations.

In the first half of this century the two world wars, the loss of two thirds of the previous area of Hungary (including the Adriatic sea-shore) and the economic crisis prevented large-scale collectings. Some hunters, however, collected scientifically valuable materials in Africa. On this basis a series of scientific papers and an exhibition of European fame could be produced.

The latter as well as substantial materials (most of the vertebrates, the whole Mollusca collection, thousands of insect types and hundred thousands of specimens) of the Zoological Department of the Hungarian Natural History Museum became victims of two fires during the revolution in 1956. In the sixties a new wave of collectings started with international support (South America, Africa, New Guinea, Australia) and by bilateral contacts between the former socialist countries (Europe, southern states of the Soviet Union, Mongolia, North Korea, Viet Nam and later Cuba).

Nonprofessional collectors also took their part from zoological, first of all entomological explorations. A new era of flourishing taxonomy characterizes the last decades with several well educated and trained experts in different institutions in Hungary and with wider international cooperations. Now we have some 15 million zoological specimens in Hungary and more than 50,000 taxa are represented by type material. These together form a sound basis for further studies for a new and much needed generation of taxonomists and specialists. We hope our collections and experts can have a substantial contribution to the research and protection of biodiversity on the Earth.

A parlagi vipera (*Vipera ursinii rakosiensis* Méhely, 1893) száz éve*

Írta:

KORSÓS ZOLTÁN

(Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest)

és

FÜLÖP TIBOR

(Hansági Tájvédelmi Körzet, Fehértó)

A leírás körülményei

A parlagi vipera megismerésének kezdetei a tudomány számára csaknem pontosan száz évvel ezelőtt kezdődtek. HERMAN OTTÓ 1892. április 28-án, az Állattani Szakosztály 5. értekezletén mutatta be – akkor még *Pelias berus*-ként – azokat a viperapéldányokat, amelyeket vizslája segítségével a Rákosmezején fogott. E példányok ENTZ GÉZA egyetemi gyűjteményébe kerültek, ahol MÉHELY LAJOS, a fiatal, de határozott herpetológus kutató megvizsgálva új változat leírását alapozta rájuk (MÉHELY 1893). A *Vipera berus* var. *rakosiensis*-ről szóló közlemény 1893. április 15-én készült el, április 18-án érkezett a szerkesztőségbe, és május 29-én jelent meg a lipcsei (Leipzig) Zool. Anzeiger-ben. Közben 1893. április 24-én az MTA III. osztályának ülésén ENTZ GÉZA előterjeszti MÉHELY LAJOS: “Kurta kígyóink zoológiai rajza” c. értekezését, melyben a szerző térképpel és illusztrációval is ellátja a var. *rakosiensis* ismertetését. Ugyanez év június 16-i beérkezéssel és június 20-i megjelenéssel a kor neves herpetológusa, a British Museum gyűjteményének vezetője, G. A. BOULENGER tollából napvilágot lát a *Vipera ursinii* leírása, amelyben a következőket írja: “körülbelül egy évvel ezelőtt kaptam... egy figyelemre méltó viperát a Bécs melletti Laxenburgból, amely jelentősen különbözik a *V. berus*-tól”. További példányok megvizsgálása, valamint Méhely május 29-i cikkének olvasása után “... azonnal elfogadtam a *rakosiensis* nevet, de nem változatként, hanem önálló faji szinten.” Ugyanezen az oldalon, július 27-i lábjegyzetben hozzáfűzve BOULENGER azonban “... az irodalmat áttanulmányozva” belátta, hogy “a *V. rakosiensis* azonos a BONAPARTE által az Abruzzi Alpokból leírt *V. ursinii*-vel (angolból fordítva).” Ezzel BOULENGER a *rakosiensis* nevet az *ursinii*-vel szinonimizálja.

* Előadták a szerzők az Állattani Szakosztály 1991. október 2-án tartott 820., a Szakosztály 100 éves fennállásának ünneplését előkészítő ülésén.

MÉHELY és BOULENGER között szoros levelezés volt ezidőtájt, s valóban 1893. június 23-án BOULENGER MÉHELY-nek azt írja, hogy éppen le akarta írni a laxenburgi viperát új néven, de látván MÉHELY cikkét, elfogadja a *rakosiensis* nevet. Annál inkább meglepődött tehát MÉHELY, amikor BOULENGER cikke a kezébe került, ahol az "ő *rakosiensis*-e" *ursinii* néven lett végül is a tudomány számára bevezetve! Később (MÉHELY 1894b és 1894c) annak a kétségének ad hangot, hogy a Budapest melletti sztyeppén fogott példány azonos lenne az Albruzzi havasokban élővel. Viperánk ekkorra már a kolozsvári szénafüvekről is ismertté vált PARÁDI K. gyűjtése nyomán.

Egy korábban magyarul megjelent összefoglalásában (MÉHELY 1894a) még tagadja a *rakosiensis* és az *ursinii* azonosságát, főként az élőhely jellemzőiben megfigyelt különbségek miatt. Az ebben az esetben már fajként említett *rakosiensis* kimerítő leírásánál kitér a vizsgálatok alapjául szolgáló példányok ismertetésére, amelyből megtudhatjuk, hogy a két HERMAN OTTÓ-féle fiatal egyed mellett az egyetemi gyűjteményben két, legalább 22 évvel azelőtt a Rákoson gyűjtött (tehát 1872 óta a gyűjteményben lévő), *V. berus*-ként azonosított, kifejlett parlagi viperapéldány is volt.

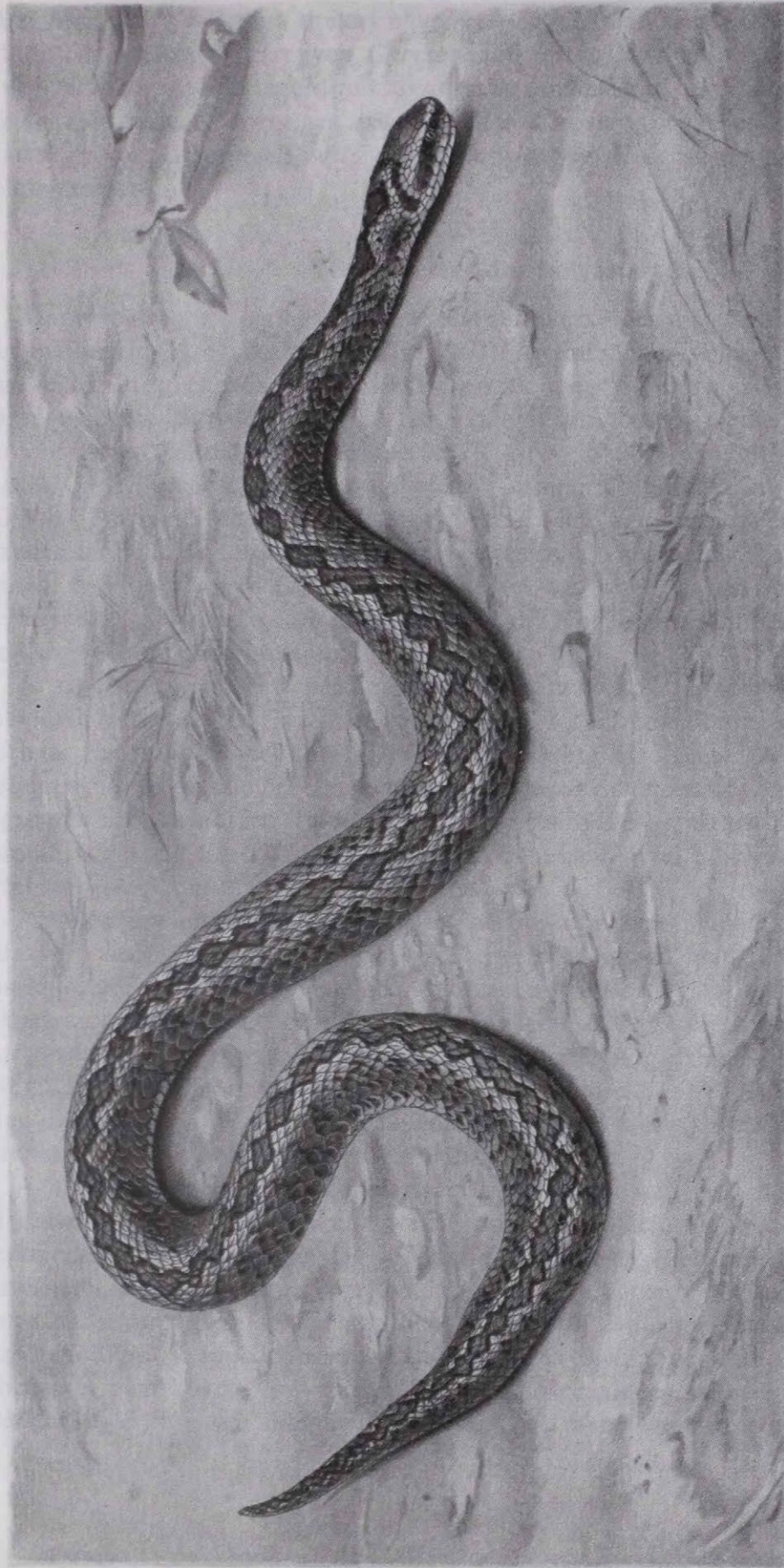
A továbbiakban, a vita lecsillapodásával MÉHELY végülis elfogadta BOULENGER beszinonimizálását (MÉHELY 1895, 1898, 1911, 1912), de élete végéig azon a meggyőződésen volt, hogy a Magyar Alföldön fogott viperák nem egyezhetnek meg a hegyvidéki alakokkal (1. ábra).

Rendszertani helyzet és elterjedés

A parlagi vagy rákosréti vipera (*Vipera ursinii rakosiensis* MÉHELY, 1893) a bonyolult *Vipera ursinii* fajcsoport egyik kistermetű, síkvidéki, sztyeppi alakja. Pontos rendszertani helyzete több revízió jellegű munka ellenére is még tisztázatlan, a jelenlegi morfológiai és biokémiai adatok alapján egyelőre az alfaji rang megtartása tűnik a legmegalapozottabbnak. Jelen cikkünknek nem célja a taxonómiai eredmények részletes áttekintése, ehelyett – a teljesség igénye nélkül – a következő publikációkra hivatkozunk: DELY & STOHL (1984), HERRMANN *et al.* (1987, 1992), JOGER *et al.* (1992), KNOEPFFLER & SOCHUREK (1955), KRAMER (1961), NILSON & ANDRÉN (1987), NILSON *et al.* (1993) és SAINT-GIRONS (1978).

A parlagi vipera korábbi, ismert elterjedése Ausztria legnyugatibb területeire (a bécsi medencére), Magyarországra, Románia (Erdély) egyes vidékeire, valamint Észak-Bulgária egy foltjára korlátozódott (DELY & JANISCH 1959). A jelenlegi populációk mindössze Magyarország két területén maradtak fenn (TAKÁCS *et al.* 1987), az összes többi előfordulást mára már kipusztultnak tekinthetjük. A különböző korábbi elterjedési területek és az azokról származó példányok helyzetével a következő szerzők foglalkoztak: Ausztria: KAMMEL (1987, 1992), SOCHUREK (1986) és TIEDEMANN (1986); Románia: VANCEA *et al.* (1985); Bulgária: BESCHKOV (1973). A szakirodalomba MÉHELY (1911) nyomán bekerült jugoszláviai (szlavóniai) adat egyetlen, bizonytalan származású (egy szlavóniai teherhajóról Budapesten kirakodott) példányon alapul, ezért nem tekinthető tényleges lelőhelynek (DELY 1986).

A parlagi vipera élőhelyét (habitatját) elszigetelt, kis kiterjedésű rétek alkotják az Alföld Duna-Tisza közé eső területein (a Kiskunságban) és a Hansági Tájvédelmi

Autor del.

Vipera Ursinii Bonap.

Warner u. Winter, Frankfurt a. M.

Méhely Lajos akvarellje a parlagi viperáról ("Herpetologia Hungarica", 1896, v.ö. Korsós & Horváth 1992). A 100. évforduló alkalmából a Szakosztály emléklapot bocsátott ki a festményről még Méhely idején készült könyvomatú sokszorosítás felhasználásával.

Körzetben. Az élőhelyen a tipikus növényzet egyenlőtlen szerkezetű, zsombékokkal tarkított, nem túl magas zárt gyepek, *Chrysopogon gryllus* és *Stipa* sp. karakterfűfajokkal. A vegetáció szerkezete tagolt, mikroszintekbe rendeződött, s különböző korú fűcsomókkal élénkített. A lehetséges zsákmányállatok (rovarok: egyenesszárnyúak, és kistermetű gyíkok: *Lacerta agilis* és *Podarcis taurica*) egyedsűrűsége gyakran figyelemre méltóan magas.

Természetvédelmi helyzet

Magyarországon a parlagi vipera az ötvenes évek végén még a pusztítandó, gyűlöletes mérgekgyírok egyike volt (F. GY. 1965). Ártalmatlan mivolta és fokozódó ritkása csak meglehetősen megkésve hozta meg a felismerést védelmének szükségességére (SCHMIDT 1978). A természetvédelmi törvény életbe lépésével 1974-ben vált védett állatfajjává. Eszmei értéke 1975-ben 10.000,- Ft volt, majd 1988-ban 30.000,- Ft-ra emelve a fokozottan védett kategóriába került. Az 1993-ban már 500.000,- Ft eszmei értékű parlagi vipera ezzel Magyarország legveszélyeztetettebb gerinces állatai közé sorolható, vele egy szinten csak a kerecsensólyom, a tűzok, stb. vannak. A parlagi vipera elterjedési területeinek egy része szintén védelem alatt áll; megnehezíti azonban a konkrét intézkedéseket az a tény, hogy a területek többsége nem természetvédelmi állami tulajdon.

A kipusztulóban lévő parlagi vipera a nemzetközi herpetológiai és természetvédelmi szervezetek figyelmét is felkeltette. Az Európai Herpetológiai Társaság (Societas Europaea Herpetologica) Természetvédelmi Bizottsága 1984. óta fordít figyelmet a magyarországi helyzet megismerésére és az itthoni természetvédelmi munka megsegítésére. Az Európa Tanács Berni Egyezményének szaktanácsadó szerveként szereplő Bizottság Európa egyik legféltettebb herpetológiai kincsei közé sorolta a parlagi viperát (CORBETT 1989, KORSÓS 1991).

Az állomány úgy rövid távú (hideg tél, magas kora-tavaszi talajvízszint, sorozatos szárazság, táplálékállathány, ragadozók, stb.) mint hosszú távú (növényzeti szukcesszió, genetikai izoláltság, genetikai sodródás, beltenyésztés, stb.) természetes veszélyeknek ki van téve. A legközvetlenebb és legjelentősebb veszélyt azonban az emberi, mezőgazdasági tevékenység jelenti, úm. a túllegeltetés, a gypégetés, a gépi kaszálás, és végül az élőhely teljes megsemmisítése (a rétek feltörése és beszántása). Lelkiismeretlen állatgyűjtők illegális akciói és a helyi lakosság esetleges ellenszenve szintén szerepet játszik az állomány nagyságának hanyatlásában.

A két magyarországi előfordulási terület közül hosszú távú megfigyelésekkel alátámasztott, megbízható adataink csak a hansági populációról állnak rendelkezésre. A természetes módon viszonylag jól elszigetelt élőhely több mint 20 éve természetvédelmi állami tulajdon, s kezelését is a tájvédelmi körzet vezetése határozza meg. Sajnos a Kiskunságban sokkal nagyobb kiterjedésű területen szétszórt, egymással össze nem függő, különböző veszélyeknek kitett, és jogilag is sokféle helyzetben lévő élőhelyeket nem követte folyamatos figyelem. A tényleges szituáció megismerését feltétlenül új és részletes állományfelmérésnek kell megelőznie.

A hansági populáció

A parlagi vipera a század elején viszonylag gyakori és elterjedt volt a Bécstől délre, a Fertő-tó felé eső területeken, valamint a magyarországi oldal lecsapolatlan, mocsaras részeinek füves kiemelkedésein, kaszálórétjein. A Hanságban még az 1930-as években is sűrűn szem elé került. Lébénytől nyugati irányban több réten és szigeten megtalálható volt. Az 1950-es évek után a Hanságot ért emberi beavatkozások – a területek lecsapolása, a tőzgebányászat, a rétek feltörése és beerdősítése nemesnyárasokkal – a viperák élőhelyét rendkívül lecsökkentette. A közvetlen, virtusszerű irtás is komoly méreteket öltött: az 1957-ben kezdődő (és közel 10 éven át tartott) ifjúsági lecsapoló táborok alkalmával sok ezer példány esett áldozatul.

Az egykor kiterjedt hansági élőhelyek megszüntetésével és az egyedszám drasztikus lecsökkentésével már csak szigetszerű, eldugott helyeken meghúzódó populációk maradhattak fenn. SEY (1964) egyre csökkenő számú megfigyelésről tesz említést, s lényegében már csak a jelenleg is élő populációra vonatkoztat. Az 1970-es évekre már a helyi lakosok eltűntnek, kipusztultnak tekintették a parlagi viperát a Hanságban.

A Tájvédelmi Körzet létesítését követően, 1977-től megindult a terület természeti értékeinek, így gerinces faunájának is részletes feltárása. 1978 volt az a sikeres év, amikor egyetlen elszigetelt, kiemelkedő kaszálóréten bizonyítást nyert a parlagi vipera fennmaradása a Hanságban (JANISCH 1979).

Az élőhely tőzeges láprétekkel, kiszáradó láprétekkel, a keleti oldalon égeres erdőfoltokkal és nemesnyárkultúrákkal, valamint csatornákkal körülvett homokkúp, dorong, árvalányhajas növénytársulással borítva. Jellemző növények még a szürkekáká, a nyúlánk bábakalács, a vadpaprika. A viperák számára táplálékot a gazdag rovarvilág (különösen az egyenesszárnyúak), a kisemlősök és a gyíkok jelenthetnek; az élőhelyen általában az elevenszülő gyík (*Lacerta vivipara*) is megtalálható.

A hansági élőhely korábban csak ritka, rendszertelen beavatkozásnak (kaszálás, felgyújtás) volt kitéve. A parlagi vipera megtalálásától számítva a terület kezelésének mikéntjét és idejét a természetvédelem határozta meg. Az élőhelyet évente egyszer kaszálják november második felében, amikor a viperák már téli álomba vonultak. Két-három évenként a kaszálást a növényzet változatosságának fenntartása érdekében kihagyják.

A viperák általában március második felében jönnek elő téli tartózkodási helyükről (egérlyukak, stb.). Ekkor veszi kezdetét a párzási időszak; a hímek között imitált harc is folyhat amennyiben egy nőstényhez több hím is kerül. A szülésre augusztus második felében kerül sor, egy-egy nőstény általában 8-15 eleven, önálló életre azonnal képes utódot fial. Az újszülöttek 10-12 cm hosszúak, és általában mintegy 50%-uk elpusztul, részben az első telelés alatt, részben a ragadozók és egyéb állatok (pl. túzokok, stb.) fogyasztása nyomán. A parlagi vipera évente háromszor vedlik: tavasszal a párzást követően, majd a fialás után, végül a téli álomba vonulás előtt.

A parlagi vipera a reggeli órákban jön elő sütkérezni. A zsákmányára főleg délután les, nyugalomban várja a közelébe tévedő kisegeret, gyíkot vagy rovar, melyet gyors mozdulattal ragad meg, majd a méreganyagtól megbénult állatot egészben nyeli le. Az embert csak kivételes esetben tudja megmarni, pl. ha sütkérezés közben meglepjük; az ilyen alkalom azonban hihetetlenül ritka. Marása nem halálos, csak a marás helyének

megduzzadását, rosszullétet okozhat. A parlagi vipera még sohasem okozott halálesetet (TAKÁCS *et al.* 1987).

A hansági gyepterületekre 1979-ben betelepítették a szabadtartású húshasznú hereford szarvasmarhát. Ezzel a viperák élőhelye is veszélybe került. A szarvasmarhák taposásával és túllegelésével okozott kártétel elkerülése végett az élőhelyet a természetvédelem bekerítettette. Azóta a szarvasmarhatartást már megszüntették, így az egyébként a tájképet rontó drótkerítést az elmúlt évben eltávolították.

A hansági viperállomány folyamatos figyelemmel kísérése és az elmúlt 15 év tapasztalatai alapján megállapítható, hogy a parlagi vipera ezen az élőhelyen a jelenlegi kezelési mód mellett hosszú távon fenntartható. Időközben más, megfelelőnek tűnő hansági réteken is kerestük jelenlétét, s nem is eredménytelenül. A levedlett bőrökkel bizonyított előfordulások és az alkalmas kaszálórétek mintegy 800 hektáros területet jelölnek ki, amelyeket 1990-ben sikerült védelem alá vonni és a Hansági Tájvédelmi Körzethez csatolni. Kezelésük azonban egyelőre nem a viperáknak megfelelő, a homokúpok szántóterületek, így a populációk a szélekre szorultak vissza. A művelési forma megváltoztatásával azonban a szántók visszalakíthatók gyepterületekké, s így a viperák számára jelentős méretű élőhelyeket nyerhetünk. A végső megoldás a vipera fennmaradása érdekében azonban mindenképpen a területek természetvédelmi tulajdonba (vagy legalábbis kezelésbe) vétele. Az optimális növényzeti szerkezet megőrzéséhez a kézi – vagy legfeljebb a könnyű gépi – kaszálás a megfelelő. A potenciális élőhelyeken a kaszálást sajnos nehéz gépekkel végzik, amely károsan – különösen, ha a kígyók aktivitási időszakában történik – átalakítja, túlzottan egyenletessé teszi a sztyepprétet. Fenyegető problémát jelent a Hanságban évek óta túlszaporodott vaddisznóállomány, amely elsősorban a rétek feltúrásával okoz kárt, de alkalmanként magukat a viperákat sem kíméli.

Megmentési terv

A parlagi vipera fennmaradási esélyét befolyásoló tényezők tisztázásához teljes körű populációvizsgálat szükséges. Egy kiválasztott, viszonylag stabilis és jól körülhatárolható populáció – lehetőleg a kevésbé kontrollált Kiskunság területéről (pl. Dabas-Gyón) – több éven át tartó, folyamatos és rendszeres látogatása révén (jelölés-visszafogásos kísérlet keretében) fel kell térképezni az állomány nagyságát (egyedszám és egyedsűrűség), a populáció szerkezetét (ivararány, koreloszlás, túlélési és növekedési ráta, élettartam), életmenetét (napi és évszakos aktivitási ritmus, szaporodási ciklus, telelés), valamint egyéb ökológiai és viselkedési adatokat (táplálkozás, párzás, fialás, egyedfejlődés, vándorlás). A felmérést kutató herpetológusok és a természetvédelmi hatóság irányításával és felügyeletével egyetemi hallgatókkal lehetne végeztetni legalább öt éven át. A természetben végzett megfigyeléseket szigorúan ellenőrzött fogságban nevelés ill. fogságban szaporítás egészítheti ki, egyes végzetesen legyengült populációk megerősítésének szándékával. Zárt téri, szabadban lévő terrárium tartás során szerzett ökológiai elemzések, kísérletek is szükségesek lehetnek.

A populációvizsgálattal párhuzamosan az élőhelyek megóvása érdekében határozott természetvédelmi intézkedések végrehajtása szükséges. Mivel a két magyarországi

előfordulás körülményei alapvetően különböznek mind a fenyegető veszélyek, mind a területek jogi és természetvédelmi státuszát illetően, a védelmi programok is különbözőképpen kell, hogy megvalósuljanak. A változatos helyzetű és tagolt, mozaikszerű Kiskunsági élőhelyeken a parlagi vipera védelmi program a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület keretében zajlik, és magában foglalja: a legfontosabb viperás rétek folyamatos őrzését az emberi zavarással és a potenciálisan veszélyt jelentő természetes ellenségekkel (pl. gólyákkal) szemben a kígyók aktivitási időszakában (májustól októberig); a legeltetés és a fűégetés ellenőrzését a helyi mezőgazdasági társulásokkal együttműködve; végül rendszeres felmérést a lehetséges, de még nem ellenőrzött élőhelyek felderítésére, beleértve ezek jogi és tulajdonosi státuszát.

A Hansági Tájvédelmi Körzetben a természetvédelmi jogi helyzet megközelítőleg rendezett, az emberi beavatkozást a folyamatos ellenőrzés a minimálisra szorította (FÜLÖP 1992). A természetvédelmi intézkedéseket és az élőhely kezelését a helyi természetvédelmi hatóság: a Fertő-tavi Nemzeti Park Igazgatósága tartja kézben. A mindössze legfeljebb 100 parlagi vipera egyedét hordozó 14 hektáros rétet körülvevő 130 hektárnyi potenciálisan alkalmas élőhely rekonstrukciójára kezelési terv készült, melynek kulcsfontosságú feladatai: az élőhelyet szorongató beerdősülés (főként *Salix* és *Alnus* bozót) egy lépésben történő megállítása, a fűz- és égerbokrok kiirtása, majd a rétet vegetációs szerkezetének helyreállítása évente egyszeri, az aktivitási időszakon kívülre eső (pl. novemberi) kézi kaszálással.

A fenti feladatokra a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület nemrég megalakult Kétéltű- és Hüllővédelmi Szakosztályának "parlagi vipera munkacsoportja" megmentési tervet dolgozott ki, amely minden bizonnyal biztosítani fogja e kipuшту-lással veszélyeztetett egyedülálló kígyó utolsó, magyarországi populációjának fennmaradását.

IRODALOM

- BESCHKOV, W. (1973): Über die subgenerische Zugehörigkeit der bulgarischen *Vipera ursinii* (Bonaparte, 1835) (Serpentes). – *Bull. Inst. Zool. Mus.* 37: 103-112.
- BOULENGER, G. A. (1893): On a little-known European viper, *Vipera ursinii*, Bonap. – *Proc. Zool. Soc. London* 40: 596-599.
- CORBETT, K. (1989) (ed.): *Conservation of European reptiles and amphibians*. – Christopher Helm, London, pp. 274.
- DELY, O. Gy. (1983): Mikor jelent meg a parlagi vipera (*Vipera ursinii rakosiensis* Méhely) leírása? – *Állattani Közl.* 70: 117.
- DELY, O. Gy. (1986): Megjegyzések a parlagi vipera (*Vipera ursinii rakosiensis* Méhely, 1893) szlavóniai elterjedéséhez. – *Állattani Közl.* 73: 119-120.
- DELY, O. Gy. & JANISCH, M. (1959): La répartition des vipères de champs (*Vipera ursinii rakosiensis* Méhely) dans le Bassin des Carpathes. – *Vertebr. hung.* 1: 25-34.
- DELY, O. Gy. & STOHL, G. (1984): Weitere Beiträge zur Kenntnis des *Vipera ursinii*-Formenkreises (Viperidae). – *Vertebr. hung.* 22: 15-46.
- ENTZ, G. (1893): Méhely Lajos: Kurta kígyóink (*Vipera berus* L.) zoológiai rajza. – *Term.tud. Közl.* 25: 263.
- F. GY. (1965): *Vipera* vadászok. – *Pajtás* 20 (36): 6-7.

- FÜLÖP, T. (1992): Distribution and conservation measures of *Vipera ursinii rakosiensis* in the Hanság Nature Reserve. – In: KORSÓS, Z. & KISS, I. (eds): *Proc. Sixth Ord. Gen. Meet. S.E.H., Budapest 1991*, pp. 165-169.
- HERMAN, O. (1892): A Pelias berus elterjedéséről. – *Term.tud. Közl.* **24** (274): 327-328.
- HERRMANN, H.-W., JOGER, U., NILSON, G. & SIBLEY, C. g. (1987): First steps towards a biochemically based reconstruction of the phylogeny of the genus *Vipera*. – In: GELDER, J. J. VAN, STRIBOSCH, H. & BERGERS, H. (eds): *Proc. Fourth Ord. Gen. Meet. S.E.H., Nijmegen*, pp. 195-200.
- HERRMANN, H.-W., JOGER, U. & NILSON, G. (1992): Molecular phylogeny and systematics of viperine snakes I. General phylogeny of European vipers (*Vipera sensu stricto*). – In: KORSÓS, Z. & KISS, I. (eds): *Proc. Sixth Ord. Gen. Meet. S.E.H., Budapest 1991*, pp. 219-224.
- JANISCH, M. (1979): Parlagi viperák a Hanságban. – *Élet és Tudomány* **34** (28): 877-878.
- JOGER, U., HERRMANN, H.-W. & NILSON, G. (1992): Molecular phylogeny and systematics of viperine snakes II. A revision of the *Vipera ursinii* complex. – In: KORSÓS, Z. & KISS, I. (eds): *Proc. Sixth Ord. Gen. Meet. S.E.H., Budapest 1991*, pp. 239-244.
- KAMMEL, W. (1987): Zur Situation der Wiesenotter, *Vipera ursinii rakosiensis* (Méhely, 1894) in Ungarn. – *ÖGH Nachrichten*, **12/13**: 78-81.
- KAMMEL, W. (1992): Zur Situation der Wiesenotter, *Vipera ursinii rakosiensis* (Méhely, 1894) (Squamata: Serpentes: Viperidae), in Niederösterreich. – *Herpetozoa* **5**: 3-11.
- KNOEPFFLER, Ph. & Sochurek, E. (1955): Neues über die Rassen der Wiesenotter (*Vipera ursinii* Bonap.). – *Burgenländische Heimatblätter* **17**: 185-188.
- KORSÓS, Z. (1991): Európa legveszélyeztetettebb mérgeskígyója, a parlagi vipera (*Vipera ursinii rakosiensis*). – *Természetvédelmi Közl.* **1**: 83-88.
- KORSÓS, Z. & HORVÁTH, Cs. (1992): Some aspects of the history of Hungarian herpetology. – In: KORSÓS, Z. & KISS, I. (eds): *Proc. Sixth Ord. Gen. Meet. S. E. H., Budapest 1991*, pp. 35-44.
- KRAMER, E. (1961): Variation, Sexualdimorphismus, Wachstum und Taxionomie von *Vipera ursinii* (Bonaparte, 1835) und *Vipera kaznakovi* Nikolskij, 1909. *Rev. suisse Zool.* **68**: 627-725.
- MÉHELY, L. (1893): Die Kreuzotter (*Vipera berus* L.) in Ungarn. – *Zool. Anz. Leipzig* **16**: 186-192.
- MÉHELY, L. (1894a): A magyar fauna egy új mérges kígyója (*Vipera rákosiensis* My.). – *Math. Term.tud. Ért.*, **12** (2-3): 87-92.
- MÉHELY, L. (1894b): *Vipera Ursinii* Bonap., eine verkannte Giftschlange Europas. – *Zool. Anz. Leipzig* **17**: 57-61, 65-71.
- MÉHELY, L. (1894c): Nachtrag zum Aufsätze über *Vipera Ursinii*. – *Zool. Anz. Leipzig*, **17**: 86-87.
- MÉHELY, L. (1895): Magyarország kurta kígyói (*Vipera berus* L. és *Vipera ursinii* Bonap.). – *Mat. Term.tud. Közl.*, **26** (4): 1-108.
- MÉHELY, L. (1898): A rákosi viperáról. – *Term.tud. Közl.* **30** (347): 390.
- MÉHELY, L. (1911): Systematisch-phylogenetische Studien an Viperiden. – *Annl. Mus. nat. Hung.* **9**: 373-478.
- MÉHELY, L. (1912): A hazai viperákról. – *Term.tud. Közl.* **44** (545): 1-50.
- NILSON, G. & ANDRÉN, C. (1987): Morphological and phylogenetical considerations of alpine European and Asiatic *Vipera ursinii* populations. – In: GELDER, J. J. VAN, STRIBOSCH, H. & BERGERS, P. J. M. (eds): *Proc. Fourth Ord. Gen. Meet. S.E.H., Nijmegen*, pp. 293-296.

- NILSON, G., ANDRÉN, C. & JOGER, U. (1993): A re-evaluation of the taxonomic status of the Moldavian steppe viper based on immunological investigations, with a discussion of the hypothesis of secondary intergradation between *Vipera ursinii rakosiensis* and *Vipera (ursinii) renardi*. – *Amphibia-Reptilia* **14**: 45-57.
- SAINT-GIRONS, H. (1978): Morphologie externe comparée et systématique des vipères d'Europe (Reptilia, Viperidae). – *Rev. suisse Zool.* **85**: 565-595.
- SCHMIDT, E. (1978): Veszélyben a parlagi vipera! – *Búvár* **33**: 557-558.
- SEY, O. (1964): Adatok a Hanság gerinces állatvilágának ismeretéhez. – *Arrabona* **6**: 347-384.
- SOCHUREK, E. (1986): Die Wiesenotter (*Vipera ursinii rakosiensis*) – einst auf der Simmeringer Heide (Wien). – *ÖGH Nachrichten* **6/7**: 29.
- TAKÁCS, Z., JANISCH, M. & KORSÓS, Z. (1987): Contribution to the epidemiological and clinical aspects of snake bites in Hungary. – *Toxicon* **25**: 376.
- TAKÁCS, Z., KORSÓS, Z. & JANISCH, M. (1987): Conservation status of the endangered *Vipera ursinii rakosiensis* in Hungary. – In: GELDER, J. J. VAN, STRIJBOSCH, H. & BERGERS, P. J. M. (eds): *Proc. Fourth Ord. Gen. Meet. S.E.H., Nijmegen*, pp. 391-394.
- TIEDEMANN, F. (1986): Die Wiesenotter in Österreich. – *ÖGH Nachrichten* **6/7**: 30.
- VANCEA, S., SAINT GIRONS, H. FUHN, I. E. & STUGREN, B. (1985): Systématique et répartition de *Vipera ursinii* (Bonaparte, 1835)(Reptilia, Viperidae) en Roumanie. – *Bijdr. Dierk.* **55**: 233-241.

ONE-HUNDRED YEARS OF THE MEADOW VIPER
(VIPERA URSINII RAKOSIENSIS MÉHELY, 1893)

ZOLTÁN KORSÓS and TIBOR FÜLÖP

This paper tries to summarize our knowledge about the most threatened snake species of Europe. Details of the original description, and the discussion between Méhely and Boulenger is highlighted and accurately described. Méhely's original feelings about the warranted subspecific status of this peculiar steppe viper form seem to be supported by modern taxonomical studies. Former and present distribution of the meadow viper is outlined and commented. Habitat requirements are briefly summarized.

The nature conservation status of the meadow viper in Hungary has been developed up to the highest priority level among the protected vertebrates. However, its habitats are not under full protection, and their proper management is mainly depending upon the property conditions of protected areas. The two main distribution places (Hanság and Kiskunság) differ in this respect, hence the manners of their protection follow also different ways. A more concentrated population monitoring and habitat management is possible in the Hanság Nature Reserve, whereas the somewhat sporadic distribution pattern in the Kiskunság needs more research for an up-to-date population survey.

A recovery plan supported by the Hungarian nature conservation authorities is presented and gives hope to secure the future survival of the last Hungarian populations of this highly interesting and unique poisonous snake of the world.

Az elmúlt 100 év előadói ülései

Összeállította:

HORVÁTH CSABA és KORSÓS ZOLTÁN

(Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest)

Az alábbiakban teljes összeállítást közlünk az Állattani Szakosztály 1891-1991 közti időszakának 821 előadói üléséről. Ehhez hasonló áttekintés 1942-ben jelent meg (ROTARIDES 1942), amely azonban nem ülésenként, hanem szerzőnként tárgyalja az előadásokat. A jelenlegi kronológiai sorrend (névmutatóval és a publikált előadások hivatkozásaival kiegészítve) több szempontból teljesebb összefoglalást nyújt. Sajnos az ülések számozásában történt némi következetlenség, néhány előadás elmaradt, bár számot kapott (például a 99. ülés, melynek körülményeiről semmi részletet nem sikerült kideríteni, s ilymódon a 100. ünnepi ülés valójában nem is a századik volt), ugyanakkor más, rendkívüli előadói ülések számozás nélkül gyarapították az előadói alkalmak számát. A száz év alatt összesen 707 előadó 2794 előadása hangzott el; s ez a látványos mennyiség valóban lenyűgöző parádéja a magyar zoológiának. Az idők folyamán a magyar állattan összes jeles képviselője megfordult ezen a színpadon, ilymódon ez a jegyzék (tudománytörténeti jelentősége mellett) méltó keresztmetszetet ad e tudomány magyarországi fejlődéséről, a kutatások (divatos) irányvonalairól, sőt, nemritkán az adott kor politikai-társadalmi körülményeiről is. Célunk a bibliográfiai hűség, egy részletes kordokumentum összeállítása volt; ezért az előadócímek szövegét nem szerkesztettük, s csak minimális esetben, érthetlenséget okozó (többnyire nyomdai) hibák esetén javítottunk rajtuk. A címeket eredeti meghívókról, ezek hiányában pedig az üléseket rögzítő jegyzőkönyvekből, ill. az Állattani Közlemények "Szakosztályunk ülései" rovatából vettük. Az egyes előadások után a nyomtatott szöveg (amennyiben megjelent) hivatkozása található, de csak abban az esetben, ha az alábbi három folyóirat egyikében történt a publikáció: *Természettudományi Közöny* ("TTK"), *Pótfüzetek a Természettudományi Közönyhöz* ("PTTK"), és *Állattani Közlemények* ("ÁK"). A Szakosztály ülésein elhangzott előadások változatlan, de legalábbis az előadáshoz a leghűbb formában szinte kizárólag e három folyóirat valamelyikében jelentek meg, s ezek közül is az első kettőben csak a Szakosztály kezdeti két évtizedében. A továbbiakban az évszám, a kötettség (kétes esetekben füzettség is, mindkettő vastagon szedve), és az oldalszám teszi teljessé a hivatkozást. Az összes előadásnak mindössze 45%-a jelent meg nyomtatásban, azonban így is olyan kimerítő áttekintést kaphatunk zoológusaink munkásságáról, amely joggal egészíti ki hazai állattani irodalmunk eddig megjelent bibliográfiáit (DADAY 1882, 1891, SZILÁDY 1903, 1922, KREPUSKA 1935-1942, ALLODIATORIS 1966). Mindazonáltal ez utóbbiakhoz hasonló, az 1925-től napjainkig terjedő időszakot felölelő, átfogó zoológiai irodalomjegyzék továbbra is égető szükség-szerűség

(bár némely szakterületre készültek ilyenek, ld. MÓCZÁR 1953, PAPP 1980, MERÉNYI 1983, PERJESI & HORVÁTH 1991, HORVÁTH & PERJESI 1992), s csak remélni tudjuk, hogy előbb-utóbb valaki felvállalja egy ilyen irodalmi ismertetés (név- és tárgymutató!) összeállításával járó sziszifuszi munkát.

Köszönetnyilvánítás – Az összeállításban szereplő adatok kigyűjtésében és számítógépre vitelében FÜRJES IMRE nyújtott segítséget. Az előadásjegyzéket LÓKÖS LÁSZLÓ ellenőrizte és öntötte végső formájába. Mindkettőjüknek külön hálásak vagyunk a végzett munkáért.

IRODALOM

- ALLODIATORIS, I. (1966): *Bibliographie der Zoologie im Karpatenbecken 1900-1925*. – Akadémiai K., Budapest, 574 p.
- DADAY, J. (1882): *A magyar állattani irodalom ismertetése 1870-től 1880-ig bezárólag*. – Kir. M. Természettudományi Társulat, Budapest, 185 p.
- DADAY, J. (1891): *A magyar állattani irodalom ismertetése 1881-től 1890-ig bezárólag, tekintettel a külföldi állattani irodalom magyar vonatkozású termékeire is*. – Kir. M. Természettudományi Társulat, Budapest, 308 p.
- HORVÁTH, Cs. & PERJESI, Gy. (1992): Magyarországi pleisztocén, quarter és recens malakológiai bibliográfia 1980-1990. – *Malakológiai Tájékoztató* 11: 75-95.
- KREPUSKA, Gy. (1935-1942): A magyar állattani irodalom-ben. – *Állattani Közl.* 33: 201-212, 34: 202-212, 35: 194-204, 36: 186-199, 37: 197-211, 38: 231-242, 39: 261-274, 40: 270-281.
- MERÉNYI, L. (1983): *Magyarországi pleisztocén és recens malakológiai bibliográfia*. – Budapest, 116 p.
- MÓCZÁR, L. (1953): Magyar Hymenoptera irodalom 1897-1952. – *Folia ent. hung.* 6: 1-76.
- PAPP, J. (1980): *Magyar madártani bibliográfia*. – Békéscsaba, 657 p.
- PERJESI, Gy. & HORVÁTH, Cs. (1991): Magyarországi pleisztocén és recens malakológiai bibliográfia (pótlás). – *Malakológiai Tájékoztató* 10: 1-35.
- ROTARIDES, M. (1942): Az Állattani Szakosztály ötven éves működése. – *Állattani Közl.* 39: 43-103.
- SZILÁDY, Z. (1903): *A magyar állattani irodalom ismertetése. III. 1891-1900*. – Kir. M. Természettudományi Társulat, Budapest, 502 p.
- SZILÁDY, Z. (1922): *A magyar állattani irodalom repertórium. I. A legrégebb időktől 1870-ig*. – *Állattani Közl. Melléklete*, Budapest, 23 p.

LECTURES OF ONE HUNDRED YEARS

CSABA HORVÁTH and ZOLTÁN KORSÓS

A complete list of 2794 papers presented at the 821 sessions of the Zoological Section during the period 1891-1991 are enumerated according to chronological order. It gives a representative summary of Hungarian zoology in the last one hundred years, and reflects not only current directions in our science at those times but also the corresponding political and social conditions. The titles of the papers are accompanied by a reference to the written material of the lecture (if any), usually published in one of the following Hungarian journals: *Természettudományi Közlöny* ("TTK"), *Pótfüzetek a Természettudományi Közlönyhöz* ("PTTK"), and *Állattani Közlemények* ("ÁK"). Year of publication, volume and page numbers are also given.

1. ülés, 1891. november 26.

A zoológiai szakértekezlet megalakulása. Elnök lett Frivaldszky János, alelnök Entz Géza, jegyző Lendl Adolf

2. ülés, 1892. január 14.

Frivaldszky János: A magyar nemzeti múzeum néhány ritka és becses állatáról

Entz Géza: A protoplazma szerkezete → *PTTK 1892, 24: 210-223.*

Bíró Lajos: A homoki szőlők készülődő ellenségéről → *TTK 1892, 24: 257-260.*

3. ülés, 1892. február 11.

Frivaldszky János: Két érdekes rovarfaj

Entz Géza: Az amoeba protoplazmájának szerkezete

Váangel Jenő: A photoxylinről

Chyzer Kornél: A magyarországi Estheriákról (Bemutatja: Daday Jenő) → *PTTK 1892, 24: 63-74.*

Pavlicsek Sándor: A burgonyában élősködő *Sciara Thomae* L.-ről → *PTTK 1892, 24: 78-79.*

4. ülés, 1892. március 10.

Chernel István: A *Phalaropus hyperboreus* költése és vonulása (Bemutatja: Herman Ottó) → *TTK 1892, 24: 169-180.*

Sajó Károly: A filloxéra-invázió hatásáról a homoki rovarfauna megváltoztatására → *PTTK 1893, 25: 107-115.*

Jablonowski József: A Thysanopterákról → *PTTK 1893, 25: 17-24.*

5. ülés, 1892. április 28.

Herman Ottó: A *Pelias berus* elterjedéséről

Horváth Géza: A kártékony rovarok irtásáról élőski gombákkal

6. ülés, 1892. május 12.

Paszlavszy József: A mókus beszédéről → *PTTK 1892, 24: 97-104.*

Kohaut Rezső: Az állatok öncsonkításáról

Földes János: A magyarországi denevérekről és megfigyelt vándorlásukról (Bemutatja: Váangel Jenő)

Pungur Gyula: Bochart könyve és a biblia állatvilága (Bemutatja: Lendl Adolf)

Lovassy Sándor: A madártojásnak gyűjtemények számára való kikészítéséről (Bemutatja: Lendl Adolf)

7. ülés, 1892. november 10.

Frivaldszky János: Két magyarországi új bogárfaj

Horváth Géza: A kártékony rovarok irtásáról élőski gombákkal (2. közlemény)

Bíró Lajos: A Magyarországon élő természetekről

Horváth Géza: Paprikában élő molypille

8. ülés, 1892. december 1.

Entz Géza: A *Termes lucifugus* Rossi parazitái

Vángel Jenő: A rovignoi zoologiai állomásról → *PTTK 1893, 25: 229-231.*

Rácz István: A *Taenia lineatar*ól

9. ülés, 1893. január 12.

Mocsáry Sándor: A fémdarazsakról

Bíró Lajos: Az *Anoxia orientalis* átalakulása

France Rezső: A Choanoflagellaták szervezeti viszonyairól → *PTTK 1894, 26: 122-127.*

10. ülés, 1893. február 9.

Horváth Géza: Hány évig tart hazánkban a cserebogarak fejlődése? → *TTK 1893, 25: 184-190.*

Vángel Jenő: Édesvízi Bryozoákról → *PTTK 1894, 26: 69-85.*

11. ülés, 1893. március 9.

Herman Ottó: Jelentés a zoologiai állomások ügyében kiküldött bizottság működéséről

France Rezső: A Choanoflagellaták szervezeti viszonyairól → *PTTK 1894, 26: 122-127.*

Horváth Géza: Indítványt terjeszt elő, hogy a Magyar Birodalom állatvilágának katalógusa irassék meg → *TTK 1893, 25: 213-215.*

12. ülés, 1893. április 13.

Horváth Géza: Magyarország állatvilágának katalógusának célja és tervezete

Sajó Károly: Néhány érdekes magyarországi rovarfajról

Rácz István: A kutyákban élősködő *Dochmius*-okról → *PTTK 1894, 26: 153-159.*

13. ülés, 1893. május 11.

Daday Jenő: További adatok Budapest kagylósrák-faunájának ismeretéhez

Bíró Lajos: Néhány érdekesebb rovar bemutatása

14. ülés, 1893. október 12.

Entz Géza: A *Thuricola* nemről

Daday Jenő: Főlegesen jelentés a fiumei öbölben végzett planktologiai gyűjtések eredményeiről

15. ülés, 1893. november 9.

Lendl Adolf: A pókok színének mustrázatáról

16. ülés, 1893. december 14.

Lendl Adolf: A pókok színének mustrázatáról (Folytatás)

Daday Jenő: A magyarországi *Branchipus*-fajok egy érdekes alakjáról

France Rezső: Jelentés a Balatonon végzett planktologiai gyűjtések eredményéről

Bíró Lajos: Jelenetek a rovaréletből

17. ülés, 1894. január 11.

Horváth Géza: A marseille-i zoológiai állomás évkönyveinek bemutatása

Vángel Jenő: A Balaton mohállat-világa → *PTTK 1894, 26: 110-117.*

Kertész Kálmán: a) Új módszer a halak konzerválására; b) Új eljárás a vérsejtek megfestésére

18. ülés, 1894. február 8.

Horváth Géza: Néhány oroszországi állat bemutatása

Pethő Gyula: Aranyos fogak és az aranyfű meséje → *TTK 1894, 26: 131-135.*

Jablonowski József: Egy érdekes darázs-fészkekről

19. ülés, 1894. március 8.

Uhrík Nándor: Nevezetesebb magyarországi pillangófajok bemutatása

France Rezső: A Plön melletti zoológiai állomás működéséről és eredményeiről

20. ülés, 1894. április 12.

Entz Géza: A sósvizek faunája → *PTTK 1900, 32: 99-119.*

21. ülés, 1894. október 11.

Herman Ottó: A füsti fecske és általában a madarak vonulásáról

Méhely Lajos: Az amphibiumok konzerválásáról (Előterjeszti: Entz Géza)

Daday Jenő: Retyezáti kirándulásom és eredményeiről

22. ülés, 1894. november 15.

Daday Jenő: A magyarországi microlepidoptera-fauna egy új fajáról

Kohaut Rezső: Néhány magyarországi szitakötőről

France Rezső: Újabb adatok Budapest vidékének rotatoria-faunájához → *PTTK 1897, 29: 206-218.*

Pável János: Ritkább vagy hazánkból ismeretlen lepkefajok

23. ülés, 1894. december 13.

Horváth Géza: Sólyomvadászat a Kaukázusban

Jablonowski József: A rovarok gyűjtéséről és konzerválásáról

Abafi-Aigner Lajos: Megemlékezés Xántus Jánosról

24. ülés, 1895. január 19.

Vutskits György: Adatok a Balaton és a keszthelyi "Hévíz" halfaunájához (Előterjeszti: Entz Géza) → *PTTK 1895, 27: 16-18.*

25. ülés, 1895. február 9.

Herman Ottó: Fenichel Sámuel emléke → *TTK 1895, 27: 113-122.*

Madarász Gyula: Fenichel madarai → *TTK 1895, 27: 122-135.*

26. ülés, 1895. február 20.

Tisztújító ülés. Elnök lett Frivaldszky János. Alelnökök: Entz Géza és Horváth Géza. Jegyző: Daday Jenő

27. ülés, 1895. március 9.

Horváth Géza: Aranyat termő szőlőszemek → *TTK 1895, 27: 505-514.*

Abafi-Aigner Lajos: Lepkészeti megfigyelések

Szépligeti Győző: A magyarországi Gasteruption-fajok

Méhely Lajos: A Fenichel-től gyűjtött új-guineai csúszó-mászók (Ismerteti: Entz Géza)

28. ülés, 1895. április 6.

Herman Ottó: Nécsey István festett pillangói

Rátz István: Helminthologiai közlemények

Kohaut Rezső: A magyarországi bolha-félék bemutatása

29. ülés, 1895. május 4.

Entz Géza: T. Jeffery Parker, Az elemi biológiáról szóló munkájának ismertetése

Herman Ottó: a) A madárvonulás némely elemeiről; b) *Lanius collurio* ökröndözése és *Lanius senator* hím 1895-ből bemutatása

Abafi-Aigner Lajos: Husz Armin lepkegyűjtése

Elnökválasztás (Elnök lett Entz Géza és helyette egyik alelnök Chyzer Kornél)

30. ülés, 1895. október 12.

Herman Ottó: A Semsey-pályázat meddőségének okairól

31. ülés, 1895. november 12.

Rátz István: Új és kevésbé ismert bélférgek

Szépligeti Győző: A magyarországi *Vipio*-fajokról

Kertész Kálmán: A magyarországi *Pelecocera*-fajokról

Traxler László: Egy édesvízi új szivacs faj Új-Zélandból (Előterjeszti: Entz Géza)

32. ülés, 1895. december 7.

Herman Ottó: Az állattan magyar kézikönyvéről

Wachsmann Ferencz: A *Poecilonata rutilans* fejlődésének bemutatása

Vutskits György: A kőszülő és lapos keszeg a Balatonban (Előterjeszti: Entz Géza)

33. ülés, 1896. január 11.

Herman Ottó: A madárvonulás megfigyelésének újabb eredményei

Daday Jenő: Rovarok Kis-Újszállás vidékéről

Wartha Vincze: A Röntgen-féle fényképezés

34. ülés, 1896. február 15.

Mihalkovics Géza: A felsőbbrendű gerinczesek orr- és melléküregeinek anatómiai viszonyairól
→ *PTTK 1897, 29: 1-32.*

35. ülés, 1896. március 14.

Horváth Géza: A magyarországi énekes kabóczák
Kertész Kálmán: A magyarországi Stratiomyidákról
Wachsmann Ferenc: A zoonaphor nevű bogárgyűjtő készülék bemutatása
Z. Kiss Endre: Entomologiai gyűjtések Szilágymegyében

36. ülés, 1896. április 11.

Pungur Gyula: Az állatnevek a magyar nyelvben
Dietl Ernő: Egy új bogár bemutatása
Szelényi Károly: A Budapest környékén mohok alatt élő gyökérlábúak

37. ülés, 1896. május 9.

Horváth Géza: Frivaldszky János emlékezete
Szépligeti Győző: A Polydegmon génusz és fajai
Kertész Kálmán: A Pelecocera rectinervis Kert. az irodalomban

38. ülés, 1896. november 7.

Abafi-Aigner Lajos: A Ponoricsi barlangról
Vutskits György: Fénytelen és torz halak a Balatonban (Előterjeszti: Daday Jenő) → *PTTK 1897, 29: 36-39.*
Horváth Géza: Aranyos szőlőszemek
Krécsy Béla: Egy fiatal alligátor bemutatása
Méhely Lajos: A Röntgen-sugarak alkalmazása a herpetológiában

39. ülés, 1896. december 5.

Chyzer Kornél: A magyarországi skorpiók-ról
Rátz István: Új férgek a magyar faunában
Méhely Lajos: Ivarérett göteálczák → *PTTK 1897, 29: 138-146.*

40. ülés, 1897. január 2.

Jablonowski József: A Thripsek mezőgazdasági kártételeiről → *PTTK 1897, 29: 146-157.*
Madarász Gyula: Bíró Lajos új-guineai madárgyűjtése
Méhely Lajos: Két mehádiai kígyó bemutatása

41. ülés, 1897. február 6.

Horváth Géza: Bíró Lajos új-guineai gyűjtéseinek általános ismertetése
Bíró Lajos: Darázsélet Új-Guineában (Felolvassa: Wachsmann Ferenc) → *TTK 1897, 29: 273-282.*

42. ülés, 1897. március 6.

Herman Ottó: A természetrajzi múzeum ügye
Abafi-Aigner Lajos: A kardos pillangó életmódja és fajváltozatai
Kertész Kálmán: Dr. Madarász Gyula ceyloni gyűjtésének légyfajai
Kohaut Rezső: Új bolhafajok a magyar faunában

43. ülés, 1897. április 3.

Méhely Lajos: A Bíró Lajos gyűjtötte herpetológiai anyagról
Horváth Géza: A rovargyűjtemények különféle jelzémódjairól és a gyűjtési jegyzékekről
Madarász Gyula: Új madáralak a magyar Ornisban
Pável János: Új lepkefajok a magyar faunából

44. ülés, 1897. május 8.

Bálint Sándor: A celloidin-beágyazás a leíró zoológia szolgálatában (Bemutatója: Vángel Jenő)
→ *PTTK 1897, 29: 172-175.*
Daday Jenő: A Bíró L. gyűjtötte új-guineai rotatoriák
Traxler László: Adatok egy érdekes *Spongilla* ismeretéhez (Bemutatója: Vángel Jenő)
Vángel Jenő: Magyarországi édes vízi szivacsok
Dietl Ernő: Új szitakötő a magyar faunából

45. ülés, 1897. június 3.

Dietl Ernő: *Cyrtotriplax bipustulata* F. és Magyarországon előforduló fajváltozatai
Entz Géza: Új-Guinea protozoafaunája
Pável János: Másodlagos ivarjellemek keverődése a lepkéknél

46. ülés, 1897. október 2.

Rátz István: A kőszénbányák lovainak *anchylostomiasis*a
Vutskits György: Adatok a Balaton halfaunájának további ismeretéhez (Bemutatója: Entz Géza)
→ *TTK 1897, 29: 593-595; PTK 1897, 29: 232-235.*
Abafi-Aigner Lajos: Lepke-pygmaeusok

47. ülés, 1897. november 6.

Entz Géza: A vízi gerinczesek bőrrézkéről → *TTK 1898, 30: 1-15.*
Z. Kiss Endre: A halpéték egy betegsége
Szakáll Gyula: Házi szárnyasok bonczana (Bemutatója: Daday Jenő)
Uhrík Nándor: Újabb adatok a magyar lepke-faunából

48. ülés, 1897. december 4.

Mihalkovics Géza: A csenevész szervek, különös tekintettel a Jacobson-féle szerve

49. ülés, 1898. január 8.

Jablonowski József: Az *Argas* reflexus (óvantag) és kártétele
Méhely Lajos: A Bíró-féle herpetológiai gyűjtemény
Dietl Ernő: Újabb coleopterák hazánk faunájából

Francé Rezső: a) A Cerva-féle készítmények bemutatása; b) A Craspedomonadinákat tárgyaló magánrajzának bemutatása

50. ülés, 1898. február 5.

Kertész Kálmán: Új fajok Magyarország légyfaunájából

Abafi-Aigner Lajos: Új lepkefajok Magyarország faunájából

Daday Jenő: A Dr. Madarász Gyula gyűjtötte ceyloni édesvízi mikroszkópi anyag áttanulmányozásának végeredményeiről

Tisztújítás. Elnök lett: Entz Géza, alelnökök: Horváth Géza és Chyzer Kornél, jegyző: Daday Jenő

51. ülés, 1898. március 5.

Horváth Géza: A Hemipterák szerepe a népnyelvben és a szépirodalomban

Csiki Ernő: Új coleopterák a magyar faunából

52. ülés, 1898. április 2.

Méhely Lajos: A békák ivadéknevelésének módjáról

53. ülés, 1898. május 7.

Horváth Géza: A Hemipterák petegondozásáról

Abafi-Aigner Lajos: Korcz lepkék

Wachsmann Ferencz: Fogságban tartott vízi bogarak magaviselete

54. ülés, 1898. október 7.

Horváth Géza: Átpillantás a szakosztálytól rendezett gyűjtő kirándulásokon

Vángel Jenő: Emlékbeszéd Dr. Traxler László fölött

Abafi-Aigner Lajos: A lepkék színváltozatairól

55. ülés, 1898. november 7.

Jablonowski József: Az Aspidiotus perniciosus-ról

Szakáll Gyula: A krokodilok urogenitális készülékéről

56. ülés, 1898. december 2.

Mocsáry Sándor: Emlékbeszéd Xántus Jánosról

Pável János: Új hazai lepkefajok bemutatása

57. ülés, 1899. január 13.

Rátz István: Helminthológiai közlemény

Daday Jenő: A Góbi sivatagon gyűjtött rákocskák cysticercusa

58. ülés, 1899. február 3.

Kertész Kálmán: a) Új-Guinea Cleitamia-fajai; b) Legyek Bíró Lajos új-guineai gyűjtéséből

Bíró Lajos: Asztalközösség a legyeknél (Bemutatja: Kertész Kálmán)

Váγγελ Jenő: Dr. Traxler László hagyatékáról

59. ülés, 1899. március 3.

Csiki Ernő: Két hazai Chrysolimelida-nemről
Jablonowski József: Egyszerű almamolyirtó kísérletek

60. ülés, 1899. április 7.

Lendl Adolf: A kaszás pókok helye a rendszerben
Jablonowski József: Paizstetű vagy paizsos tetű?

61. ülés, 1899. május 12.

Csiki Ernő: Hazánk Donaciinái
Daday Jenő: Érdekes Cercocystisek
A külön természetrajzi folyóirat ügye

62. ülés, 1899. október 13.

Entz Géza: a) Dr. Mihalkovics Géza emlékezete; b) Haeckel: "Kunstformen der Natur" c. munka bemutatása → *TTK 1900, 32: 557-564.*
Abafi-Aigner Lajos: a) "A lepkészet története Magyarországon" c. munkájának bemutatása; b) A hernyók utolsó órájáról
Daday Jenő: Egy ritka lepké bemutatása

63. ülés, 1899. október 20.

A biológiai folyóirat ügyében kiküldött bizottság jelentése

64. ülés, 1899. november 3.

Madarász Gyula bemutatja "Magyarország madarai" c. munkáját
Szilády Zoltán: A retyezáti tavak Crustacea-faunája

65. ülés, 1899. november 10.

Az új folyóirat ügye

66. ülés, 1899. december 1.

Abafi-Aigner Lajos: Nécsey István lepké-biológiai megfigyelései
Gorka Sándor: Adatok a Coleoptera táplálécsövének morfológiai és fiziológiai ismeretéhez
Kertész Kálmán: Új-Guineai Diptera

67. ülés, 1900. január 5.

Csiki Ernő: a) Bogarak Bíró Lajos új-guineai gyűjtéséből; b) Új Endomychidák a Nemzeti Múzeum gyűjteményéből
Daday Jenő: A bugaczi puszta álló vizeinek mikrofaunája
Entz Géza: Egy francia bűvár nézete a sósvízi fauna eredetéről

68. ülés, 1900. február 9.

A választmány határozata az állattani új folyóirat ügyében

Rátz István: Új-guineai Entozoák → *PTTK 1900, 32: 222-228.*

Horváth Géza: Tömegben letojó Aphida-peték

Daday Jenő: A *Carassius bucephalus*ról

69. ülés, 1900. március 2.

Abafi-Aigner Lajos: Az *Acherontia atropos* hangja

Kertész Kálmán: a) Az eddig ismert bögyölyfélék jegyzéke → *PTTK 1900, 32: 237-238*; b) A magyarországi *Notacanthákról* → *PTTK 1900, 32: 120-132.*

Méhely Lajos: Az állati szervezet alakító erőinek viszonyáról

70. ülés, 1900. április 6.

Mocsáry Sándor: A legnagyobb nappali pillangók

Csiki Ernő: Magyarország *Cicindela*-féléi → *PTTK 1900, 32: 133-148.*

Mallász József: A *Loxocarabus Reitt.* alnemről → *PTTK 1900, 32: 229-237.*

Szépligeti Győző: A palaearktikus *Bracon*- és *Sigalphus*-félék → *PTTK 1901, 33: 174-184, 261-288.*

Szilády Zoltán: Formaldehyd-praeparatumok → *PTTK 1900, 32: 149-150.*

71. ülés, 1900. május 11.

Mocsáry Sándor: A legszebb méhfélék

Rátz István: Két új *Dipylidium*

Csiki Ernő: Woenig: "Die Pusztenflora der grossen ungarischen Tiefebene" c. munka ismertetése → *PTTK 1900, 32: 239-240.*

Kertész Kálmán: Ficalbi E.: "Venti specie di zanzare (*Culicidae*) italiane classate stb." c. mű ismertetése → *PTTK 1900, 32: 238-239.*

72. ülés, 1900. június 1.

Abafi-Aigner Lajos: Dr. Fleck E.: "Die Macrolepidopteren Rumäniens" c. dolgozat ismertetése → *PTTK 1900, 32: 150-152.*

Horváth Géza: Százados évforduló

Pável János: Érdekes lepkefajok bemutatása

73. ülés, 1900. október 5.

Horváth Géza: a) A magyar fauna keletkezése → *PTTK 1900, 32: 201-204*; b) A japán entomologiai irodalomról

Lendl Adolf: A keresztes pókok mustrázata → *PTTK 1900, 32: 203-222.*

Tafner Vidor: Összenövészett pillangók (Bemutatja: Lendl Adolf) → *PTTK 1901, 33: 162-173.*

Szilády Zoltán: Piersig R.: "Die Hydrachniden Deutschlands" c. munkájának ismertetése → *PTTK 1901, 33: 190-192.*

74. ülés, 1900. november 9.

Abafi-Aigner Lajos: Érdekes hazai lepkék → *PTTK 1901, 33: 188-189.*

Kertész Kálmán: Új-guineai új légyfaj

Az "Állattani Közlemények" ügyének tárgyalása

75. ülés, 1900. november 23.

Az "Állattani Közlemények" ügyének tárgyalása

76. ülés, 1900. december 7.

Lendl Adolf: Egy érdekesebb kerekhálós pókfajról

Méhely Lajos: Magyarország galléros gyíkainak s köztük egy új hazai fajnak ismertetése

77. ülés, 1901. január 4.

Horváth Géza: A levelészek potrohcsöveiről

Kertész Kálmán: A szövő legyekről → *PTTK 1901, 33: 185-188.*

Rátz István: Egy új mételyfaj a magyar faunában

78. ülés, 1901. február 1.

Bíró Lajos: Állattani közlemények Új-Guineából (Előterjeszti: Horváth Géza) → *TTK 1901, 33: 188-193.*

79. ülés, 1901. március 1.

Entz Géza: Az ázalékállatok variálásáról → *PTTK 1901, 33: 145-157.*

Kertész Kálmán: Új légyfajok Új-Guineából

80. ülés, 1901. április 12.

Abafi-Aigner Lajos: Újabb magyarországi lepkék

Csiki Ernő: Néhány új bogár bemutatása

Daday Jenő: A fiumei öböl Cladocerái

Vutskits György: Magyar- és Horvátország ritkább halfajainak újabb termőhelyeiről és földrajzi elterjedéséről (Előterjeszti: Kertész Kálmán) → *PTTK 1901, 33: 158-162.*

81. ülés, 1901. május 3.

Méhely Lajos: A magyarországi békák hangja és hangszervei → *PTTK 1901, 33: 145-157.*

Mocsáry Sándor: Új-guineai fémdarazsak

A zoológiai folyóirat ügyében kiküldött bizottság jelentése

82. ülés, 1901. október 4.

Horváth Géza: Pável János emlékezete → *PTTK 1901, 33: 256-260.*

Abafi-Aigner Lajos: Egy magyar lepke (*Nemeophila Metelkana*) története és biológiája

Csiki Ernő: A Magyar Birodalom *Anophthalmus*-féléi → *ÁK 1902, 1: 43-58, 91-104.*

83. ülés, 1901. november 8.

Krécsy Béla: A bölények jelenlegi állománya Észak-Amerikában

Bálint Sándor: Az idegrendszer vezető alkotó részei az ízeltlábúaknál

Krenedits Ferencz: A Bogarak regevilága

84. ülés, 1901. december 6.

Méhely Lajos: A magyarországi csíkos egérről (*Sminthus subtilis* Pall.)
A választmány átirata az önálló zoológiai folyóirat támogatása ügyében

85. ülés, 1901. december 17.

Az önálló zoológiai folyóirat ügyében kiküldött bizottság jelentése

86. ülés, 1902. január 3.

Szalay L. Elemér: Az *Anser neglectus* és *fabalis* szegycsonti készülékéről
Az "Állattani Közlemények" szerkesztőjévé Méhely Lajos választotta meg

87. ülés, 1902. február 7.

Abafi-Aigner Lajos: A mimikriáról → *ÁK* 1902, 1: 117-126.
ifj. Entz Géza: A Quarnero planktonjáról → *ÁK* 1904, 3: 121-133.
Méhely Lajos: A fölösszámú végtagok keletkezéséről → *ÁK* 1902, 1: 19-34.

88. ülés, 1902. március 7.

Gorka Sándor: Az állatok pszichikai életéről → *ÁK* 1902, 1: 62-72, 104-113, 137-148.

89. ülés, 1902. április 4.

Szilády Zoltán: a) A tengerszemek állatvilága; b) "A Magyar Állattani Irodalom 1891-1901." c.
munkájának kéziratát mutatja be

90. ülés, 1902. május 2.

Abafi-Aigner Lajos: Két lepkefaj új változata
Horváth Géza: A magyar faunaterület határai → *ÁK* 1902, 1: 39-43.
Méhely Lajos: A patások szarváról

91. ülés, 1902. október 3.

Kertész Kálmán: Bemutatja "Catalogus Dipteriorum hucusque descriptorum" c. munkájának első
két kötetét
Méhely Lajos: Van-e Magyarországon áspiskígyó? → *ÁK* 1902, 1: 148-153.

92. ülés, 1902. november 7.

Gorka Sándor: A rovarok Malpighi-edényeinek élettani működése
Kertész Kálmán: A dél-amerikai *Ceria*-fajok

93. ülés, 1902. december 5.

Abafi-Aigner Lajos: Emlékbeszéd Nécsey István fölött
Horváth Géza: Az állattan a százéves Magyar Nemzeti Múzeumban
Csiki Ernő: Magyarország Mollusca-faunájáról

94. ülés, 1903. január 2.

Lósy József: Az agancs fejlődése és biológiai értéke
Bálint Sándor: Megjegyzések id. dr. Perényi J. "Általános Fejlődéstan"-ára
Csiki Ernő: A magyar malakologia története

95. ülés, 1903. február 6.

Gorka Sándor: Az állattani irodalom némely újabb termékéről → *ÁK 1903, 2: 194-197.*
Kertész Kálmán: Egy dél-amerikai légyfajról
Csiki Ernő: Új bogarak hazánk faunájából

96. ülés, 1903. március 6.

Abonyi Sándor: A házi méh (*Apis mellifica* L.) bélcsatornájáról → *ÁK 1903, 2: 137-168.*
Csiki Ernő: Magyarország Hister-féléi → *ÁK 1903, 2: 115-128, 220-232.*
Gorka Sándor: Mérges hernyószőr

97. ülés, 1903. április 3.

Entz Géza: Julius Victor Carus emlékezete
Rátz István: Előfordul-e a *Bothriocephalus latus* Magyarországon?

98. ülés, 1903. május 1.

Abafi-Aigner Lajos: Egy új magyarországi molypille
Méhely Lajos: A deliblati homokpuszta tavaszi állatvilágáról → *ÁK 1903, 2: 93-105.*

99. ülés, 1903.

100. ülés, 1903. október 2.

Entz Géza: Visszapillantás szakosztályunk eddigi működésére → *ÁK 1903, 2: 201-206.*
Horváth Géza: A mimicry jelenségei hazai Hemipteráinknál
Méhely Lajos: *Lacerta mosoriensis* Kolomb., a magyar királyság új gyíkja, származástani kapcsolatában → *ÁK 1903, 2: 212-220.*
Rátz István: A kétalakú fonálférgekről

101. ülés, 1903. november 6.

Mocsáry Sándor: A dongóméhekről (*Bombus*)
Schwalm Amadé: A tavi denevér (*Myotis dasycneme* Boie) Magyarországon → *ÁK 1904, 3: 98-102.*
Csiki Ernő: A bogarak rendszertanának történeti fejlődéséről

102. ülés, 1903. december 11.

Entz Géza: Az állatok színéről és a mimicryről, I. Az állatok színéről általánosságban → *TTK 1904, 36: 201-219, 257-276.*

103. ülés, 1904. január 8.

- Kertész Kálmán: A magyarországi szúnyogfélék rendszertani ismertetése → *ÁK 1904, 3: 1-75.*
Kormos Tivadar: Új adatok a Püspökfürdön élő csigáinak ismeretéhez → *ÁK 1904, 3: 102-111.*
Csiki Ernő: Adatok a *Myrmecophila acervorum* Panz. ismeretéhez → *ÁK 1905, 4: 97-100.*

104. ülés, 1904. február 5.

- Kohaut Rezső: Egy boszniai új bolhafaj
Lósy József: Biológiai megfigyelések a marokkói és az olasz sáskán

105. ülés, 1904. március 4.

- Tóth Zsigmond: A *Bombinator igneus* Laur. orrtokjának alaklata → *ÁK 1904, 3: 89-98.*
Rácz István: Magyarországi *Mesocestoides*-fajok

106. ülés, 1904. április 15.

- Horváth Géza: Megemlékezés Staub Móriczról
Entz Géza: Az állatok színéről és a mimicryról, II. A biológiai színek → *TTK 1904, 36: 417-441, 465-486.*

107. ülés, 1904. május 6.

- Soós Lajos: Magyarország Helicidái → *ÁK 1904, 3: 134-184.*
Csiki Ernő: a) A Scaphidiidákról, főleg Bíró Lajos új-guineai gyűjtése alapján; b) *Paederastia* a bogaraknál

108. ülés, 1904. október 7.

- Méhely Lajos: Megemlékezés Alfred Nehring haláláról → *ÁK 1904, 3: 226-229.*
Gorka Sándor: Az ehető csiga nyálmirigyeinek élettani szerepe → *ÁK 1904, 3: 211-226.*
Méhely Lajos: Egy új gyíkfaj Magyarországon → *ÁK 1904, 3: 193-210.*

109. ülés, 1904. november 11.

- Csiki Ernő: A szongáriai cselőpók (*Trochosa singoriensis* Laxm.) magyarországi elterjedése → *ÁK 1904, 3: 290-294.*
Horváth Géza: Cerva-féle hernyó-készítmények
Lósy József: A cserebogárnak Magyarországon való előfordulásáról
Méhely Lajos: A Mecsekhegység és a Kapela herpetológiai viszonyai → *ÁK 1904, 3: 241-289.*

110. ülés, 1904. december 2.

- Bíró Lajos: A bihari barlangok faunájáról és két új vakbogárról
Csiki Ernő: A barlanglakó vakbogarakról, és négy új fajukról
Kormos Tivadar: Egyiptomi békalárvák - *Bufo regularis* Reuss → *ÁK 1905, 4: 100-103.*

111. ülés, 1905. január 13.

- Entz Géza: Az állatok színe és a mimicry, III. Szín- és alakmajmolás, álruházkodás → *TTK 1905, 37: 97-137, 201-221.*

112. ülés, 1905. február 3.

Tunner J. Károly: A csfkbogár (*Cybister laterimarginalis* De Geer) hímivarkészülékének morfológiája és vérenek osmotikus nyomása (Bemutatja: Gorka Sándor) → *ÁK 1905, 4: 14-38.*

113. ülés, 1905. március 3.

Ulbrich Ede: Adatok Magyarország lepkefaunájához (Bemutatja: Abafi-Aigner Lajos)

Csiki Ernő: A magyarországi *Morphocarabusok*

Soós Lajos: A puhatestűek származásának főbb elvei → *ÁK 1905, 4: 126-139, 185-197.*

114. ülés, 1905. április 7.

Csiki Ernő: Négy magyarországi s egy boszniai új bogár

Méhely Lajos: A fákon élő patás állatok → *ÁK 1907, 6: 1-10.*

115. ülés, 1905. május 5.

Abafi-Aigner Lajos: Új magyar lepkealakok

Szilády Zoltán: Állatnevek a magyar népnelvben

Tafner Vidor: Adatok Magyarország atkafaunájához (Bemutatja: Szilády Zoltán) → *ÁK 1905, 4: 140-152.*

116. ülés, 1905. október 6.

Bíró Lajos: A Magyar Nemzeti Múzeum hangyagyűjteménye

ifj. Entz Géza: Az édesvízi *Tintinnidák* → *ÁK 1905, 4: 198-218.*

Méhely Lajos: Adatok az állati szervezet formáló erőinek ismeretéhez → *ÁK 1905, 4: 171-185.*

117. ülés, 1905. november 3.

Horváth Géza: a) Japánország újabb állattani irodalma; b) A *Stephanitis Azaleae* Horv. nevű poloskáról

Méhely Lajos: A házi patkány (*Mus rattus* L.) hazai elterjedéséről és életmódjáról

118. ülés, 1905. december 9.

ifj. Szűts Andor: A földi giliszta kiválasztó szervei → *ÁK 1906, 5: 115-130.*

Csiki Ernő: A chinai zoologiai irodalom

Entz Géza: Néhány szó a patkányok bevándorlásáról → *ÁK 1906, 5: 1-25.*

ifj. Entz Géza: Az *Ascaris mystax* Zeder példányairól

119. ülés, 1906. január 5.

Keller Oszkár: A csontos halak elő- és közbülső agyvelejének alaktana (Bemutatja: Gorka Sándor) → *ÁK 1906, 5: 48-86.*

Méhely Lajos: A vihart és földrengést jelző állatok → *TTK 1906, 38: 213-219.*

120. ülés, 1906. február 9.

Soós Lajos: A tüdőcsigák köpenyszerveinek alaktani viszonyai → *ÁK 1906, 5: 25-47.*

Kukuljevic József: A *Cysticercus* hazai előfordulása és vizsgálatának módjai

121. ülés, 1906. március 2.

Abafi-Aigner Lajos: Melanotikus lepkék

Csiki Ernő: A bolhák rendszertani helye → *ÁK 1906, 5: 94-96.*

Méhely Lajos: A gyíkok csontos szemgyűrűje

122. ülés, 1906. április 6.

Pungur Gyula: A küllő állatnév és társnevei

Chyzer Kornél: Téli gyűjtés Zelenikán (Bemutatja: Csiki Ernő)

Méhely Lajos: A gerinczesek zsigervázának elsődleges elemei → *ÁK 1906, 5: 86-94.*

Schwalm Amadé: A *Tachyoryctes annectens* Thomas faji jogosultsága → *ÁK 1907, 5: 131-139.*

123. ülés, 1906. május 4.

Méhely Lajos: A gyíkok hangja

Schmidt Antal: A *Precis octavia* Cram. nevű kelet-afrikai lepke alakköre

ifj. Entz Géza: A *Branchipus ferox* M. Edw. egy óriás példányáról → *ÁK 1907, 5: 147-148.*

124. ülés, 1906. október 5.

Horváth Géza: A házi poloska és fajrokonai

Soós Lajos: A magyarországi *Neritinák* kérdéséhez

Csiki Ernő: Néhány érdekes bogárfaj bemutatása

125. ülés, 1906. november 9.

Csiki Ernő: A Stylopidák

ifj. Entz Géza: A magyarországi puhatestűek elterjedése

126. ülés, 1906. december 7.

Szűts Andor: Egy érdekes féregről, a *Helodrilus dubiosus* Örley-ről

Abafi-Aigner Lajos: Japánország lepkefaunájáról → *ÁK 1907, 5: 109-115.*

Földvály Dezső: Magyarország huszonkettedik denevérfaja → *ÁK 1907, 5: 140-146.*

127. ülés, 1907. január 11.

Méhely Lajos: De Vries fajkeletkezési elméletének kritikája → *PTTK 1907, 39: 1-28.*

128. ülés, 1907. február 8.

ifj. Entz Géza: A *Ceratium hirundinella* O. Fr. Müller conjugatiója → *ÁK 1907, 6: 11-30.*

Szűts Andor: A *Tubifex tubifex* Müll. nephridiumainak és chloragogen-szövetének szerkezete
→ *ÁK 1907, 6: 31-36.*

129. ülés, 1907. március 8.

Abonyi Sándor: Az Amphibia-lárvák úszóvitorlájának szövet- és élettani fejlődése → *ÁK 1910, 9: 14-23, 55-69.*

Csiki Ernő: A bogarak elterjedése a Kárpátokban

130. ülés, 1907. április 5.

Pell Mariska: A halak oldalszerve → *ÁK 1907, 6: 63-82.*

Szilády Zoltán: A függélyes elterjedés kérdése, a Retyezát izeltlábú-faunájából vett példákkal

131. ülés, 1907. május 3.

Rátz István: Új Trematodák a magyar faunában → *ÁK 1908, 7: 15-20.*

Méhely Lajos: A muralis-kérdés megoldása → *ÁK 1907, 6: 58-62.*

1907. május 23.

"Linné születésének 200. évfordulóját ünneplő ülés"

Wartha Vincze: Elnöki megnyitó

Entz Géza: Linné Károly emlékezete → *TTK 1907, 39: 345-356.*

Horváth Géza: Linné mint zoológus → *ÁK 1907, 6: 53-57.*

Klein Gyula: Linné, a botanikus

132. ülés, 1907. október 4.

Méhely Lajos: Archaeo- és Neolacerták → *ÁK 1907, 6: 97-120.*

133. ülés, 1907. november 8.

Lósy József: A faj és a fajta

Méhely Lajos: Az egyiptomi patkány Magyarországon → *ÁK 1907, 6: 141-161.*

134. ülés, 1907. december 6.

ifj. Entz Géza: A magyarországi folyami rák → *ÁK 1909, 8: 37-52, 97-110, 149-163.*

Bolkay István: Adatok Gömör-Kishont vármegye herpetológiájához → *ÁK 1907, 6: 161-176.*

Csiki Ernő: Az ürge bolhája, a *Typhlopsylla orientalis* Wagn. → *ÁK 1907, 6: 177-179.*

135. ülés, 1908. január 3.

Méhely Lajos: Két új poczokfaj a magyar faunában → *ÁK 1908, 7: 3-14.*

Papp Dezső: Vándorkagyló (*Dreissensia polymorpha* Pall.) a Zagyvából (Bemutatja: Méhely Lajos) → *ÁK 1908, 7: 30-32.*

136. ülés, 1908. február 7.

Horváth Géza: Védekezés a gyapjaspille ellen Észak-Amerikában

137. ülés, 1908. március 6.

Soós Lajos: a) A *Campylaea coeruleans* Pfr. anatómiája és rendszertani helye → *ÁK 1908, 7: 21-25;* b) A *Testacella*-nem a magyar faunában → *ÁK 1908, 7: 32-34.*

Leidenfrost Gyula: Új hal a Quarneroból → *ÁK 1908, 7: 26-30.*

138. ülés, 1908. április 3.

Leidenfrost Gyula: Egy ritka quarneroi halról

Lósy József: A mételyférgék fejlődése → *ÁK 1908, 7: 83-94.*

139. ülés, 1908. május 8.

Kertész Kálmán: Új légykatalógusa III. kötetének bemutatása

Kordoss Gusztáv: A galamb embryonalis pehelytollainak fejlődése és morfológiája (Bemutatja: Soós Lajos) → *ÁK 1908, 7: 62-83.*

Leidenfrost Gyula: Adatok a Quarnero zoogeographiájához → *ÁK 1908, 7: 95-115.*

Szilády Zoltán: Az élődsiség fogalmának kiterjesztése → *ÁK 1908, 7: 125-144.*

140. ülés, 1908. október 9.

Rátz István: Az izmokban élősködő véglényekről és a magyar faunában előforduló fajaikról → *ÁK 1909, 8: 1-37.*

Leidenfrost Gyula: Újabb adatok a Quarnero és az Adria faunájának ismeretéhez → *ÁK 1908, 7: 145-172.*

141. ülés, 1908. november 6.

Méhely Lajos: Az élősködés fogalmáról → *ÁK 1908, 7: 181-185.*

Koczián Lajos: A főemlősök szemüregének szerkezetéről → *ÁK 1908, 7: 185-214.*

142. ülés, 1908. december 4.

Kertész Kálmán: Megemlékezés Kohaut Rezsőről (Bemutatja: Csiki Ernő)

ifj. Entz Géza: Egy élősködő ázalékállatkáról → *ÁK 1908, 7: 215-226.*

Budinszky Károly: A barlangi oroszlán (*Felis spelaea*) maradványai

Fényes Dezső: Madár-albinók a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményében

Csiki Ernő: Mexikói bogarak

143. ülés, 1909. január 8.

Bolkay István: A khinai béka systematikai értéke → *ÁK 1909, 8: 53-68.*

Hankó Béla: Adatok a madarak bursa Fabricii-jének alak- és élettanához → *ÁK 1909, 8: 74-82, 111-119.*

Rátz István: *Trichomonas* galamb májából → *ÁK 1910, 9: 192-197.*

144. ülés, 1909. február 5.

ifj. Entz Géza: A bergeni biológiai kurzusról

145. ülés, 1909. március 5.

Leidenfrost Gyula: A Quarnero Munidái → *ÁK 1909, 8: 68-74.*

Kertész Kálmán: *Catalogus Dipteriorum IV.*

146. ülés, 1909. április 2.

Horváth Géza: Poloska óriás a magyar faunában

Szűts Andor: Magyarország Lumbricidái (Bemutatja: Soós Lajos) → *ÁK 1909, 8: 120-142.*

147. ülés, 1909. május 7.

Hári Pál: A téli álomról

Pávay-Vajna Ferenc: Az *Onesia cognata* mint madárparasita

148. ülés, 1909. október 1.

Megemlékezés Aigner Lajosról és Chyzer Kornélról

Szilády Zoltán: Az élősködés fogalmának kiterjesztéséről (válasz Méhely Lajosnak) → *ÁK 1909, 8: 176-183.*

Hankó Béla: *Branchipus* és alga együttélése → *ÁK 1910, 9: 96-99.*

Köpe Győző: A *Paludina vivipara* helyzetérző szervéről → *ÁK 1909, 8: 164-176.*

149. ülés, 1909. november 5.

Leidenfrost Gyula: A vízi állatok táplálkozásáról → *ÁK 1909, 8: 187-194.*

150. ülés, 1909. december 2.

"Emlékezés, Darwin születésének 100. évfordulóján"

Ilosvay Lajos megnyitó beszéde

id. Entz Géza: Megemlékezés Darwin Károly-ról → *TTK 1910, 42: 1-24.*

Méhely Lajos: A darwinismus mibenléte és mai állása → *TTK 1910, 42: 105-127.*

151. ülés, 1910. január 7.

Méhely Lajos: Ritka denevérek Budapest környékén → *ÁK 1910, 9: 24-26.*

Soós Lajos: A *Planorbis corneus* hím csírasejtjének szerkezetéről → *ÁK 1910, 9: 1-13.*

152. ülés, 1910. február 4.

Jablonowski József: Az 1903-1909. évi sáskajárás

153. ülés, 1910. március 4.

Herman Ottó: A hortobágyi sáskajárás biológiai tanulságai

Abonyi Sándor: Az *Apusok* és *Branchipusok* phototropismusáról → *ÁK 1910, 9: 107-124.*

154. ülés, 1910. április 1.

Mocsáry Sándor: Egy érdekes magyarországi új hártványú rovarról

Hankó Béla: A házigalamb petevezetékének szerkezete és működése → *ÁK 1910, 9: 26-48.*

Csiki Ernő: Egy érdekes bogár bemutatása (*Callipogon relictus* A. Sem)

155. ülés, 1910. május 6.

Az ülés helye: az épülő Állatkert ülésterme (Bemutatja: Ráthonyi Zoltán)

Abonyi Sándor: A leveleslábú rákok életmódjáról → *ÁK 1910, 9: 88-95.*

Bolkay István: A pettyes gőte (*Molge vulgaris* L.) alakköréről → *ÁK 1910, 9: 69-88.*

156. ülés, 1910. október 7.

- Bolkay István: A *Molge cristata* subsp. *Karelinii* lárvájáról → *ÁK 1910, 9: 145-146.*
Leidenfrost Gyula: Nemes korall a Quarneróban → *ÁK 1910, 9: 146-150.*
Rátz István: A *Linguatula rhinaria* előfordulása hazánkban → *ÁK 1910, 9: 137-144.*
Schárbert Ármin: Adatok a lepkék látószerveinek ismeretéhez → *ÁK 1910, 9: 124-137.*

157. ülés, 1910. november 4.

- Abonyi Sándor: A *Branchipus*-peték kikelése sós vízzel való kezelésre → *ÁK 1910, 9: 163-168.*
Gróf Béla: A *Hydrophilus piceus* női ivarkészülékének morfológiája (Bemutatja: Hankó Béla) → *ÁK 1911, 10: 14-26.*
Hankó Béla: Adatok a magyarországi Planariák faunájának ismeretéhez → *ÁK 1910, 9: 184-186.*
Szabó József: Faunánk egy új hangya-neméről → *ÁK 1910, 9: 182-184.*
Szente Kornél: Adatok a rovarok zsírtestének ismeretéhez (Bemutatja: Abonyi Sándor) → *ÁK 1910, 9: 169-181.*

158. ülés, 1910. december 2.

- Abonyi Sándor: Ismerteti Daday Jenő: "Monographie des Phyllopoetes anostracés" c. munkáját → *ÁK 1910, 9: 197-202.*
Bolkay István: A magyarországi békák meghatározó táblázata → *ÁK 1910, 9: 187-192.*
ifj. Entz Géza: Egy édesvízi *Gymnodinium*ról → *ÁK 1910, 9: 157-163.*
Jablonowski József: Adatok egy hazai új atka-faj életmódjához
Kertész Kálmán: Magyarország szárny nélküli és csökevényes szárnyú legyei

159. ülés, 1911. január 13.

- Abonyi Sándor: Wesenberg-Lund plankton elmélete → *ÁK 1911, 10: 46-55.*
Kertész Kálmán: Rhumbler javaslata a Linné-féle nomenclatura kiépítéséről → *ÁK 1911, 10: 55-58.*
Vutskits György: Faunánk egy új halfajáról (Bemutatja: Soós Lajos) → *ÁK 1911, 10: 31-43.*

160. ülés, 1911. február 3.

- Soós Lajos: A Gastropodák petesejtjeinek elcsenevészéséről → *ÁK 1911, 10: 1-14.*
Szűts Andor: Adatok néhány Lumbricida anatómiájához → *ÁK 1911, 10: 26-31.*

161. ülés, 1911. március 3.

- Daday Jenő: Egy keletindiai ágascsapú rákról és két délsarki csillangós ázalékállatkáról → *ÁK 1911, 10: 63-68, 97-99.*
Leidenfrost Gyula: Az Adria tudományos kutatása
Szűts Andor: Néhány idegszöveti módszerről → *ÁK 1911, 10: 44-46, 127-133.*

162. ülés, 1911. április 7.

- ifj. Entz Géza: Hydrát pusztító Amoeba → *ÁK 1911, 10: 138-141.*
Csiki Ernő: A bogarak elterjedése a Kárpátokban → *ÁK 1911, 10: 138-*
Abonyi Sándor: Az *Artemia salina* élő tenyésztete

163. ülés, 1911. május 5.

Horváth Géza: Életmód és alkalmazkodás

Leidenfrost Gyula: Tengeri halászatunk fejlődése

Szabó József: A *Camponotus ligniperda* női ivarkészülékének szerkezete → *ÁK 1911, 10: 83-96.*

Szombathy Kálmán: A Prosobranchiaták reczehártyájának szerkezetéről → *ÁK 1911, 10: 68-83.*

164. ülés, 1911. október 6.

Hankó Béla: Az *Asellus aquaticus* regeneráló tehetségéről → *ÁK 1911, 10: 117-127.*

Szűts Andor: Az *Octolasion Frivaldszkyi* faji jogosultságáról → *ÁK 1911, 10: 143.*

Csiki Ernő: Faunánk új vak bogarai

165. ülés, 1911. november 3.

Abonyi Sándor: A levéllábú rákok petéinek kikeléséről → *ÁK 1911, 10: 171-176.*

Grúsz Frigyes: Az Amoebák tenyésztése mesterséges táptalajon → *ÁK 1911, 10: 182-193.*

Zimmermann Ágoston: A juh episternumáról → *ÁK 1911, 10: 177-182.*

166. ülés, 1911. december 1.

Abonyi Sándor: A *Limnadia lenticularis* előfordulása Magyarországon → *ÁK 1911, 10: 204-210.*

Grúsz Frigyes: A lepkék illatszervei → *ÁK 1912, 11: 26-67.*

Hankó Béla: Különböző oldatok hatása az *Asellus aquaticus* vedlésére és regenerációjára → *ÁK 1911, 10: 194-204.*

Szűts Andor: A földigiliszták parazitáiról → *ÁK 1912, 11: 81-84.*

167. ülés, 1912. január 19.

Szalay László: Kis-ázsiai Hydracarinák Náday Lajos gyűjtéséből → *ÁK 1912, 11: 67-81.*

ifj. Entz Géza: A helgolandi biológiai állomás és Helgoland tengeri faunája

168. ülés, 1912. február 9.

Abonyi Sándor: Az öröklékenység sejtteni alapjai → *ÁK 1912, 11: 1-25.*

Szűts Andor: A Lumbricidák idegrendszeréről → *ÁK 1912, 11: 108-116.*

169. ülés, 1912. március 8.

Kertész Kálmán: A házi légy elleni védekezés Amerikában

Szűts Andor: A Quarnero Decapodái → *ÁK 1913, 12: 104-108.*

170. ülés, 1912. április 12.

Grúsz Frigyes: A bőr és a haj pigmentjéről

Leidenfrost Gyula: a) Kis-ázsiai halak → *ÁK 1912, 11: 125-132;* b) Az állatkerti aquariumról

Soós Lajos: A csigák harántcsíkos izmairól → *ÁK 1912, 11: 99-104.*

171. ülés, 1912. május 3.

- Hankó Béla: Torzult testű tengeri csigák (Előterjeszti: Abonyi Sándor) → *ÁK 1912, 11: 104-108.*
Náday Lajos: A Rotatoriák ciklikus variációjáról → *ÁK 1912, 11: 148-153.*
Pongrácz Sándor: A magyarországi Chrysopákról → *ÁK 1912, 11: 161-221.*
Szabó József: A Myrmecophila acervorum hímje → *ÁK 1912, 11: 116-125.*
Rázt István: A Magyarországon talált Haemosporidiumokról

172. ülés, 1912. október 4.

- Abonyi Sándor: Észrevételek Gräter: "Chirocephalus (Tanyemastyx) stagnalis Linné im südlichen Schwarzwald" c. közleményéhez → *ÁK 1913, 12: 117-120.*
Greschik Jenő: A madarak végbelének mikroszkópiai anatómiája
Hankó Béla: A bíborcsiga fedőjének regenerációja → *ÁK 1912, 11: 222-228.*
Zimmermann Ágoston: Összehasonlító anatómiai vizsgálatok a ló elülső végtagjának ujjnyujtóiról → *ÁK 1912, 11: 229-232.*

173. ülés, 1912. november 8.

- Lambrecht Kálmán: Magyarország fossilis madarai
Fényes Dezső: Egy kihalt galambfajról
Soós Lajos: A Földközi-tenger kutatásának tervezete → *ÁK 1912, 11: 252-256.*
Leidenfrost Gyula: Beszámoló a tengeri biológiai állomásról

174. ülés, 1912. december 13.

- Pell Mariska: A monterosai nemzetközi élettani állomás (Lab. sci. "Angelo Mosso") ismertetése
Herman Ottó: A vadászati tilalmi idők kérdésének ügyében kiküldött bizottság jelentése (A madarakról)

175. ülés, 1913. január 3.

- Kormos Tivadar: Származástani kapcsolatok és állatföldrajzi vonatkozások Magyarország pleistocén faunájában
Szűts Andor: Archaeo- és Neolumbricidák → *ÁK 1913, 12: 1-14.*
Fényes Dezső: A vadászati tilalmi idők kérdésének ügyében kiküldött bizottság jelentése (Az emlősökről)

176. ülés, 1913. február 7.

- Soós Lajos: A Pleurotomaria-nem → *ÁK 1913, 12: 14-21.*
Szombathy Kálmán: Adatok az ugrópókok ismeretéhez → *ÁK 1913, 12: 22-40.*

177. ülés, 1913. március 7.

- Méhely Lajos: A zoológiai kutatás nemzeti feladata → *ÁK 1913, 12: 59-64.*
Kottász József: Budapest környékének Cladocerái → *ÁK 1913, 12: 73-104.*
Méhely Lajos: Az emlősök faji criteriuma → *ÁK 1913, 12: 65-72.*
Zimmermann Ágoston: A ló szarugesztenyéi → *ÁK 1913, 12: 108-117.*
Soós Lajos: Jelentés a biológiai állomásról

178. ülés, 1913. április 12.

Méhely Lajos: Megemlékezés Lengyel Béláról

Abonyi Sándor: Dr. Daday Jenő és Dr. Gorka Sándor újabb munkáinak ismertetése → *ÁK 1913, 12: 186-187.*

Hankó Béla: Ágaskarú Octopus → *ÁK 1913, 12: 147-151.*

Jungmayer Mihály: Adatok Bosznia Copepoda-faunájának ismeretéhez → *ÁK 1913, 12: 138-147.*

179. ülés, 1913. május 2.

Horváth Géza: Honnan származik a házi poloska?

Méhely Lajos: Magyarország mérges siklói → *ÁK 1913, 12: 133-138.*

Csiki Ernő: Helyesbítések a magyarországi bogarak nomenclaturájában

180. ülés, 1913. június 13.

Az állatkert megtekintése Lendl Adolf, Neuschloss Kornél és Cerva Frigyes szakvezetésével

181. ülés, 1913. október 3.

Soós Lajos: A magyar fauna-terület Pomatias-fajai → *ÁK 1913, 12: 151-178, 193-224.*

Szombathy Kálmán: A hím pókok tapogatójának szerkezete → *ÁK 1913, 12: 224-243.*

Zimmermann Ágoston: Száraz agyvelőkészítmények előállításáról → *ÁK 1913, 12: 243-247.*

182. ülés, 1913. november 7.

Jungmayer Mihály: Adatok Makó város Copepoda-faunájának ismeretéhez → *ÁK 1914, 13: 20-29.*

Kieselbach Gyula: A légylárvák bőr-érzékszerveiről → *ÁK 1914, 13: 45-57.*

Szűts Andor: a) Az idegrendszer és regeneratio összefüggéséről → *ÁK 1914, 13: 10-20;* b) Új haematoxylin-festés → *ÁK 1914, 13: 106-107.*

183. ülés, 1913. december 6.

Greschik Jenő: A madarak állalatti mirigyének (Glandula mandibularis) szövettani vizsgálata. Adalék a mucinképződés ismeretéhez

Hankó Béla: Élő tarka géb (*Gobius marmoratus*) bemutatása

Kertész Kálmán: A legyek és a betegségek (Graham-Smith műve nyomán) → *ÁK 1913, 12: 247-249.*

Nagy Jenő: Magyarország avigeographiai felosztása és jellemzése → *ÁK 1917, 16: 232-260.*

184. ülés, 1914. január 9.

Kormos Tivadar: a) Egy eleven földi kutya (*Spalax hungaricus* subsp. *transsylvanicus*) bemutatása; b) Fossilis emlőscsontokon észlelhető betegségek és rendellenességek → *ÁK 1915, 14: 244-262.*

Méhely Lajos: Egy pillantás a fajformálódás műhelyébe → *ÁK 1914, 13: 1-10.*

Szabó József: Rabszolgatartó hangyák → *ÁK 1914, 13: 93-105.*

185. ülés, 1914. február 6.

- Csengő Nándor: Az *Esox lucius* fejevázáról → *ÁK 1914, 13: 107-127.*
Jablonowski József: A *Diestrammena marmorata* (japán szöcske) bemutatása
Náday Lajos: Adatok Budapest környéke Rotatoria-faunájának ismeretéhez
Vutskits György: Az Al-Duna halai (Bemutatja: Soós Lajos) → *ÁK 1914, 13: 29-45.*

186. ülés, 1914. március 6.

- Méhely Lajos: A magyar mammalogia mai állása → *ÁK 1914, 13: 81-93.*
Lendvai János: Az élő sejt protoplasmája a fluorescentiás mikroszkóp alatt (Bemutatja: Abonyi Sándor) → *ÁK 1914, 13: 127-130.*
Kormos Tivadar: A *Spalax graecus antiquus*-nak a csobánkai barlangból előkerült újabb leletei

187. ülés, 1914. április 4.

- Greschik Jenő: A kárász bélcsatornája, különös tekintettel a rugalmas rostokra → *ÁK 1914, 13: 177-184.*
Hankó Béla: A *Nassa* nevű tengeri csiga visszaszerző képességéről (Bemutatja: Kieselbach Gyula)
Náday Lajos: A Balaton planktonikus kerekeshéreg-faunája → *ÁK 1914, 13: 161-169.*
Zimmermann Ágoston: A patás állatok ínhüvelyeiről és nyálkatüszőiről → *ÁK 1914, 13: 169-176.*

188. ülés, 1914. május 8.

- Méhely Lajos: A legkisebb emlősállat Magyarországon → *ÁK 1914, 13: 153-161.*
Schmotzer Bertalan: Átlátszó anatómiai készítmények

189. ülés, 1914. november 3.

- Méhely Lajos: A világháború élettudományi tanulságai

190. ülés, 1914. december 11.

- Bittera Gyula: Az egérfélék hím párzószervények rendszertani jelentősége → *ÁK 1914, 13: 184-201.*
Fényes Dezső: Az európai csóka → *ÁK 1914, 13: 201-205.*
Kormos Tivadar: A pészmacziczkány előfordulása Magyarország postglaciális faunájában

191. ülés, 1915. január 8.

- Méhely Lajos: Herman Ottó emlékezete → *TTK 1915, 47: 73-90.*
Horváth Géza: A törpe egér magyarországi alakjának tudományos neve → *ÁK 1915, 14: 1-5.*
Szűts Andor: Az Adria planktonjáról a "Najade" anyaga alapján → *ÁK 1915, 14: 15-47.*

192. ülés, 1915. február 5.

- Pongrácz Sándor: A Blattidák szervezetének származástani jelentősége → *ÁK 1915, 14: 48-63.*
Szűts Andor: Új rákok az Adriából a "Najade" kutatásai alapján → *ÁK 1915, 14: 5-15.*

193. ülés, 1915. március 5.

Fejérváry Géza: Adatok a Rana Méhelyi ismeretéhez

Greschik Jenő: a) A keratinoid-réteg keletkezése a madarak izmos gyomrában; b) A vetési varjú (*Corvus frugilegus* L.) bélcsatornájának szövettana

194. ülés, 1915. április 9.

Szűts Andor: Az Adria-expeditio tízlábú rákjai

Kormos Tivadar: Az ősember első magyar rekonstrukciója

Szombathy Kálmán: Adatok a pókok boncztanának ismeretéhez → *ÁK 1915, 14: 126-147.*

195. ülés, 1915. május 7.

Kertész Kálmán: A Magyar Birodalom Sciomyzidái → *ÁK 1915, 14: 81-126.*

Leidenfrost Gyula: Pleistocaen halmaradványok a magyarországi barlangokból

Soós Lajos: A Nagy-Alföld Mollusca-faunájáról → *ÁK 1915, 14: 147-173.*

196. ülés, 1915. október 1.

Méhely Lajos: A házipatkány Zalamegyében

Greschik Jenő: A levéldarázs-lárvák középbelének hámja; a mag szerepe a hólyagalakú secretióban → *ÁK 1915, 14: 207-225.*

Vutskits György: A kőszülő faji bélyegei és a fogasszülő ivari kétalakúsága (Bemutatja: Soós Lajos) → *ÁK 1915, 14: 197-207.*

Zimmermann Ágoston: A ló és a szarvasmarha paranasalis sinusai → *ÁK 1915, 14: 226-240.*

197. ülés, 1915. november 5.

Fejérváry Géza Gyula: A *Molge cristata* Laur. subsp. Karelini Strauch előfordulása Bécs környékén

Kormos Tivadar: A pézsmaczcikány és a talpas tyúk Magyarország postglaciális faunájában

Schréter Zoltán: Két reliktum csigafaj új termőhelyei hazánkban → *ÁK 1915, 14: 262-265.*

198. ülés, 1915. december 3.

Babic István: Az Adria Thenea-faja (Bemutatja: Soós Lajos) → *ÁK 1915, 14: 240-243.*

Fényes Dezső: A fehérfejű lúd (*Branta leucopsis* Bechst.) Magyarországon

Kormos Tivadar: Atavistikus jelenségek a barlangi medvén → *ÁK 1915, 14: 244-262.*

199. ülés, 1916. január 7.

Buczko Emil József: A pókok szövőszemölcsének szerkezete és működése → *ÁK 1916, 15: 207-231.*

Lambrecht Kálmán: A *Plotus* genus a magyar neogénban

Unger Emil: A Budapest-környéki Duna-szakasz biológiai vizsgálata, I. Az alkalmazott módszer és eszközök

200. ülés, 1916. február 4.

25 éves az Állattani Szakosztály!

Méhely Lajos: A zoológia helye a tudományok sorában → *ÁK 1916, 15: 1-31.*

Csiki Ernő: Szakosztályunk története (Bemutatja: Szabó-Patay József) → *ÁK 1916, 15: 43-47.*
Soós Lajos: Visszapillantás az Állattani Szakosztály eddigi működésére → *ÁK 1916, 15: 31-43.*

201. ülés, 1916. március 3.

Fejérváry Géza Gyula: Újabb adatok az *Ablepharus pannonicus* magyarországi elterjedéséhez
Greschik Jenő: A madárbőr szövettanához. A meggyvágó és a házi veréb bőre

202. ülés, 1916. április 7.

Jablonowski József: Egy érdekes, új melegházi paizstetűről → *ÁK 1916, 15: 232-247.*
Pongrácz Sándor: Az ősróvarok vélt életmódjáról
Unger Emil: Adatok a Duna faunájának és oekológiájának ismeretéhez → *ÁK 1916, 15: 262-281.*
Wellmann Oszkár: Keresztezési kísérletek simaszőrű, feketebarna tacsóval és simaszőrű fox-terrier kutyával → *ÁK 1916, 15: 248-262.*

203. ülés, 1916. május 5.

Bittera Gyula: Egyes ragadozók hím párzószervéről
Fényes Dezső: Genetikai kérdésekről
Gorka Sándor: A tavi kagyló kopolyújának és középbéli mirigyének szerepe a táplálkozás folyamatában → *ÁK 1916, 15: 281-318.*
Greschik Jenő: a) Megemlékezés Boveri Tivadarról → *ÁK 1916, 15: 95-103;* b) Néhány madár lépének szerkezetéről különös tekintettel a Schweigger-Seidel-féle hajszálér-burokra

204. ülés, 1916. október 6.

Gorka Sándor: Zsír-synthesis a tavi kagyló kopolyújában → *ÁK 1916, 15: 281-318.*
Leidenfrost Gyula: Magyarországi fossilis Siluridák
Zimmermann Ágoston: Mirigyek a patában → *ÁK 1917, 16: 82-85.*

205. ülés, 1916. november 3.

Greschik Jenő: Az *Ablepharus pannonicus* Fitz. bélcSATORNÁJÁRÓL → *ÁK 1917, 16: 73-82.*
Zsámár György: A házinyúl heréje és járulékos nemi mirigyei → *ÁK 1917, 16: 184-211.*

206. ülés, 1916. december 1.

Unger Emil: A *Cyprinus hungaricus* Heck. és más hazai ponty testarányai
Leidenfrost Gyula: Az Adria-expedíciók halai és tüskésbőrűi → *ÁK 1917, 16: 9-55.*

207. ülés, 1917. január 5.

Jablonowsky József: A rakotthátú paizstetű (*Eucalymnatus tessellatus* Sign.) hazánkban → *ÁK 1917, 16: 55-73.*
Kormos Tivadar: Macskamedvék a magyar pliocenben

208. ülés, 1917. február 9.

Horváth Géza: Bizonyos állatfajok szigetszerű előfordulásának magyarázata → *ÁK 1917, 16: 2-9.*

Krepuska Gyula: Budapest véglényei → *ÁK 1917, 16: 86-116, 154-184.*
Soós Lajos: A brassói praeglacialis Mollusca-fauna

209. ülés, 1917. április 13.

Zimmermann Ágoston: Rátz István emlékezete → *ÁK 1917, 16: 145-154.*
Greschik Jenő: Ízlelőbimbók az amazonpapagály nyelvén

210. ülés, 1917. május 4.

Fényes Dezső: Fox-terrier és tacsó keresztezése
Szilády Zoltán: Dr. Szalay Béla állattörténeti tanulmányai → *ÁK 1917, 16: 211-221.*

211. ülés, 1917. október 5.

id. Entz Géza: Visszapillantás a magyar állattannak félszázad előtti állapotára → *ÁK 1917, 16: 225-232.*
Lángh Aranka Mária: A békák csökevényes bordáiról → *ÁK 1918, 17: 33-43.*
Zimmermann Ágoston: A patás állatok ízületi felületeinek synovialis gödrei → *ÁK 1918, 17: 1-10.*

212. ülés, 1917. november 9.

Fejérváry Géza Gyula: Magyarországi fossilis *Varanus* maradványokról

213. ülés, 1917. december 7.

Greschik Jenő: a) Az amazonpapagály táplálócatornája; b) A gerincesek nyelöcsövi mirigyek phylogenesiséről
Unger Emil: Újabb adatok a Budapest-környéki Duna-szakasz faunájához → *ÁK 1919, 17: 148-149.*

214. ülés, 1918. január 14.

ifj. Entz Géza: Magszerkezet és reductio véglényeken → *ÁK 1918, 17: 10-22.*
Zimmermann Ágoston: A tőgy bimbójának szerkezetéről

215. ülés, 1918. február 1.

ifj. Entz Géza: A véglények reductioja → *ÁK 1918, 17: 97-118.*
Fejérváry Géza Gyula: Európa fossilis *Varanus*-ai
Pell Mária: Az I. és II. Adria expedítio *Hydromedusáiról* → *ÁK 1918, 17: 22-32.*
Szűts Andor: Horvát- és Bosnyákország Lumbricidái (elmaradt)

216. ülés, 1918. március 1.

Szűts Andor: Horvát- és Bosnyákország Lumbricidái → *ÁK 1918, 17: 43-48.*
Fejérváry Géza Gyula: Indo-Ausztrália fossilis *Varanidái* és a *Varanidák* elterjedése
Szabó-Patay József: Az *Aphelochirusok* lélekzőkészülékének szerkezete és működése → *ÁK 1918, 17: 48-66.*
Szilády Zoltán: a) A tarka bögölyök faji bélyegei; b) *Thermoscopikus* színek a rovarvilágban (elmaradt)

217. ülés, 1918. április 5.

Szilády Zoltán: a) A tarka bögyölök faji bélyegei → *ÁK 1919, 17: 119-134*; b) Thermoscopikus színek a rovarvilágban → *ÁK 1921, 19: 4-28*.

Nagy Jenő: A kátyi gémtelap természeti emlékké tételéről

218. ülés, 1918. május 3.

Kormos Tivadar: A rozsomák praeglacialis őseiről

Pell Mária: A Torpedo Lorenzini-féle ampulláiról → *ÁK 1919, 17: 135-146*.

219. ülés, 1918. október 4.

Pongrácz Sándor: A sáskák ugrószerve

Szűts Andor: Biológiai megfigyelések a I. és II. Adria-expedíción → *ÁK 1921, 20: 17-20*.

Zimmermann Ágoston: A házinyúl csontjainak összeköttetéseiről → *ÁK 1925, 22: 180-189*.

220. ülés, 1920. október 29.

Apáthy István: Igen vékony metszetek előállításának módja

221. ülés, 1920. december 3.

Fejérváry Géza Gyula: Csiki Ernő balkáni herpetológiai gyűjtései

Hankó Béla: Új halfaj Albániából (*Phoxinus Csikii* n. sp.)

Szűts Andor: Bütykös lúd (*Tadorna tadorna* L.) egy lelőtt példánya

222. ülés, 1921. január 7.

Dudich Endre: A félrovarok rendszertani helye és alaktana → *ÁK 1921, 18: 22-32*.

Kotlán Sándor: Újabb adatok a hazai kullancsfanáról → *ÁK 1921, 18: 33-36; 1921 20: 43-50*.

Szilády Zoltán: A bögyölök életszokásai

223. ülés, 1921. február 4.

Abonyi Sándor: Ismerteti Zimmermann Ágoston: "A házi állatok anatómiájáról" c. könyvét → *ÁK 1921, 20: 78-80*.

Fejérváryné Lángh Aranka: Korcs békákról (*Xenopus calcaratus* és *X. Mülleri*)

Fejérváry Géza: Biológiai műkifejezések használata

Schmotzer Bertalan: A foltos hiéna ivarszervei → *ÁK 1921, 19: 28-37*.

224. ülés, 1921. március 4.

Dudich Endre: Egy élő *Trochosa singoriensis* bemutatása

Fejérváry Géza Gyula: Könyvismertetés

Pongrácz Sándor: Megemlékezés E. Haeckelről → *ÁK 1921, 20: 13-16*.

Szilády Zoltán: A gyakorlati állattan jelentősége hazai szempontból → *ÁK 1921, 20: 1-13*.

225. ülés, 1921. április 1.

Éhik Gyula: Utasítás apró emlősök gyűjtésére és preparálására → *ÁK 1921, 20: 37-43*.

Kadocsa Gyula: A csótányokról → *ÁK 1921, 20: 27-37*.

Kieselbach Gyula: Állattani megfigyeléseim a palesztinai és egyiptomi fronton → *ÁK* 1922, 21: 25-32.

226. ülés, 1921. április 15.

Éhik Gyula: Könyvismertetés → *ÁK* 1921, 20: 65-72.

Szilády Zoltán: Könyvismertetés → *ÁK* 1921, 20: 72-78.

Zimmermann Ágoston: A vakbél összehasonlító anatómiája → *ÁK* 1921, 20: 20-27.

227. ülés, 1921. május 6.

Szilády Zoltán: A Tabanus nemzetség új rendszerezése

Pongrácz Sándor: Az élet folytonossága → *ÁK* 1922, 21: 1-11.

Farkas Béla: Alsóbbrendű rákok bélcsatornájának szerkezete

228. ülés, 1921. május 20.

Fejérváry Géza Gyula: A farkatlan kétéltűek csonttana és bordaizomzata

Kieselbach Gyula: Dürken új kísérleti állattana → *ÁK* 1921, 20: 82-85.

Kotlán Sándor: Riley és Johansen orvosi entomológiája

Zimmermann Ágoston: Könyvismertetés → *ÁK* 1921, 20: 80-82.

229. ülés, 1921. október 7.

Dudich Endre: Új gyűjtések a nyáron

Grúsz Frigyes: A *Phthyrus inguinalis* mirigyváladékának hatása a vérre

Zimmermann Ágoston: Adatok a ló metszőfogainak anatómiájához és fejlődéséhez → *ÁK* 1922, 21: 18-21.

230. ülés, 1921. november 4.

Bíró Lajos: Apró rovarok gyűjtése és kikészítése → *ÁK* 1922, 21: 39-40.

Dudich Endre: Ferris Anoplura-katalógusa

Karpfer Konrád: A házinyúl orrürege és annak melléküregei

231. ülés, 1921. december 2.

Szilády Zoltán: A szuronyos légy → *ÁK* 1921, 20: 51-58.

Mocsy János: A házinyúl agyvelejének anatómiája és szövettana → *ÁK* 1926, 23: 67-73.

232. ülés, 1922. január 13.

Hankó Béla: Torzfejű halak a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményében → *ÁK* 1922, 21: 11-17.

Zimmermann Ágoston: R. Krause: "Mikroskopische Anatomie der Wirbeltiere" c. művének ismertetése → *ÁK* 1922, 21: 63-65.

233. ülés, 1922. február 3.

Gorka Sándor: A bogarak előgyomrának élettani működése

László Ferenc: A házi nyúl belső fülének szerkezete

Abonyi Sándor: Zimmermann Ágoston: "Fejlődéstan" c. művének ismertetése → *ÁK 1922, 21:* 52-53.

234. ülés, 1922. március 3.

Horváth Géza: Megemlékezés Chernel Istvánról

Jablonowski József: A gyakorlati állattan magyarországi állapota

Kerbler Nándor: A házi nyúl szemének mellékszervei

235. ülés, 1922. április 7.

Fejérváry Géza Gyula: A koponya elsődleges és másodlagos bőrcsontjai

Szilády Zoltán: Állattani tanszékeink történetéből

236. ülés, 1922. május 5.

Csiki Ernő: Dr. Hoffer Endre volt szibériai hadifogoly gyűjtéseiről → *ÁK 1922, 21:* 33-38.

Szilády Zoltán: A kolumbácsi légy élete → *ÁK 1922, 21:* 65-69.

237. ülés, 1922. június 2.

Bokor Elemér: A barlangok rovarvilága

Dudich Endre: Egy új bogárfaj (*Anommatus hungaricus*)

Kieselbach Gyula: P. Murisier: "A pizstráng pigmentációja" ismertetése

Szilády Zoltán: Karl Brodmann: "Az idegrendszer architektonikus tagozódása" ismertetése → *ÁK 1922, 21:* 56-62.

238. ülés, 1922. október 6.

Karpfer Konrád: A mellékpajzsmirigyek összehasonlító anatómiájához

Abonyi Sándor: Könyvismertetés (Farkas Géza: Élettani előadások és Zimmermann Ágoston: A háziállatok anatómiai atlasza)

239. ülés, 1922. november 3.

Dudich Endre: A Magyar Nemzeti Múzeum Phymatidái

Fejérváry Géza Gyula: A Tyrrhenis-kérdésről

240. ülés, 1922. december 1.

Fejérváry Géza Gyula: A praehallux-elmélet tisztázása

Pongrácz Sándor: Gregory ember-származási elmélete

Vasvári Miklós: Az *Epimys rattus* hazai előfordulásáról

241. ülés, 1923. január 5.

Fejérváryné Lángh Aranka Mária: A *Molge cristata* Laur. subsp. *Karelini* Strauch előfordulása Baranyában

Pongrácz Sándor: Hertwig Oszkár emlékezete

Vasvári Miklós: A *Branta ruficollis* előfordulása Magyarországon

242. ülés, 1923. február 9.

Farkas Béla: Adatok a szívókarú véglények (Acinetaria) ismeretéhez

Unger Emil: Adatok a tiszavirág biológiájának ismeretéhez

243. ülés, 1923. március 2.

Jablonowski József: Újdonságok a gyakorlati rovartan köréből

Abonyi Sándor: Zimmermann és Kühne új műveiről

Greschik Jenő: Aneth-féle sejtek és basálisan szemcsés sejtek a madarak vékonybelében

244. ülés, 1923. április 6.

Éhik Gyula: H. F. Osborn új művéről → *ÁK* 1925, 22: 219-222.

Szilády Zoltán: a) Győrffy István kúnsági krónikája állattani szempontból; b) Dipterologiai megfigyelések

245. ülés, 1923. május 4.

Unger Emil: A halászati biológia újabb haladásáról (elmaradt)

Horváth Géza: Hydrocorisok táplálkozásáról

Hankó Béla: A halbetegségek és az ellenük való védekezés (Bemutatja: Abonyi Sándor)

Boros István: A biológiai tudományok háborús évkönyveiből

246. ülés, 1923. június 1.

Farkas Béla: Adatok a Spongya-félék (Porifera) szerkezetének ismeretéhez

Szilády Zoltán: Az állatok térbeli tájékozódásáról

247. ülés, 1923. október 5.

Hankó Béla: A Polycelis cornuta (Johnst.) előfordulása hazánkban

Zimmermann Ágoston: A kopaszkutya bőrének szerkezete

248. ülés, 1923. november 9.

Unger Emil: A halászati biológia újabb haladásáról

Boros István: Turkesztáni faunaképek

Éhik Gyula: Ismerteti H. F. Osborn: "Kihalt óriás orrszarvú (Baluchitherium) Nyugat- és Közép-Ázsiából" c. munkáját

249. ülés, 1923. december 7.

Abonyi Sándor: Bemutatja Éhik Gyula és Dudich Endre: "Magyarországi emlősök és azok rovarélősködőinek határozó táblái"-t

Aschenbrenner Ernő: A házinyúl elülső üres vénái

Éhik Gyula: Csallitjáró pocok (Microtus agrestis L.) a Dunántúlról

Hankó Béla: Új vak rákfaj hazánkból (Niphargus Dudichi)

Karpfer Konrád: A carotis-mirigy

250. ülés, 1924. február 1.

"Jubileumi ülés"

Horváth Géza: Elnöki megnyitó

Hankó Béla: Visszapillantás a Szakosztály utolsó 50 ülésére

Gorka Sándor: Fejlődés és öröklés

Abonyi Sándor: Az Entz-féle cytophánokról → *ÁK 1925, 22: 18-35.*

251. ülés, 1924. március 7.

Bokor Elemér: Az abaligeti barlang faunájáról

Éhik Gyula: A trituberkuláris elméletről, továbbá a praemoláris analógia elméletéről → *ÁK 1926, 23: 159-168.*

Fejérváry Géza Gyula: Adatok Magyarország herpetológiai faunájának ismeretéhez

252. ülés, 1924. április 4.

Dudich Endre: Az abaligeti barlang vak rákjáról → *ÁK 1925, 22: 46-51.*

Éhik Gyula: A szerémségi földikutya (*Spalax monticola syrmienensis* Méh.) Fejérmegyéből → *ÁK 1925, 22: 52.*

Greschik Jenő: Adatok Magyarország apró emlőseinek faunájához

253. ülés, 1924. május 2.

ifj. Entz Géza: A protisztológia haladásáról

Fejérváry Géza Gyula: Wegener eltolódási elméletének biológiai vonatkozásai

Karpfer Konrád: Vizsgálatok a hullamerevségről

254. ülés, 1924. június 6.

Fejérváry Géza Gyula: Az amerikai "farkos" békáról (*Ascaphus Truei* Stejn.)

Hankó Béla: Új halak Kis-Ázsiából

255. ülés, 1924. október 3.

Mikecz Béla: A házinyúl körömképződményei

Ulrich Sándor: A sertés hymenje

Zimmermann Ágoston: a) A 33. anatómiai kongresszus Halleban; b) Könyvismertetések

256. ülés, 1924. november 7.

Éhik Gyula: Érdekes denevérfaj hazánkból

Zimmermann Ágoston: Adatok emlősök szívének méret- és súlyviszonyairól

Fejérváry Géza Gyula: A máltai szigetek *Lacerta*-faunájáról

257. ülés, 1924. december 5.

Zimmermann Ágoston: A parasymphathiás idegrendszerrel

Éhik Gyula: A legújabb emlőstani irodalom ismertetése

Fejérváry Géza Gyula: Nopcsa báró elmélete a madárrepülés keletkezéséről

258. ülés, 1925. január 9.

Bokor Elemér: Jeannel tanulmánya a bihari barlangokról

Abonyi Sándor: Könyvismertetések

Horváth Jenő: A házinyúl vizeletkiválasztó útjai (Bemutatja: Zimmermann Ágoston)

259. ülés, 1925. február 6.

Hankó Béla: A folyami angolna életéről

Jablonowski József: A lucernagubacsokról

260. ülés, 1925. március 6.

Karpfer Konrád: A madarak Meckel-féle bélöbléről

Szilády Zoltán: Az állattan a középiskolákban

261. ülés, 1925. április 3.

Dudich Endre: Asellus tanulmányok (Bemutatja: Fejérváry Géza Gyula) → *ÁK* 1925, 22: 175-177.

Szilády Zoltán: Rokonsági kérdések a Dipterák körében

Fejérváry Géza Gyula: A tetrád-képződésről

262. ülés, 1925. május 1.

Fejérváry Géza Gyula: Soós Lajos "Rendszertani Állattan" c. munkájának ismertetése → *ÁK* 1925, 22: 71-73.

Szilády Zoltán: Megjegyzések a testnagyságot szabályozó tényezőkről → *ÁK* 1925, 22: 110-120.

263. ülés, 1925. június 5.

Abonyi Sándor: "A biológia magyar úttörői" c. munka ismertetése

Gelei József: A Paramecium morfológiája → *ÁK* 1925, 22: 121-159.

264. ülés, 1925. október 2.

Fejérváry Géza Gyula: Ch.-Eug. Guye tanulmánya a Carnot-féle principiumról és a szerves világ physiko-chemiai folyamatairól (elmaradt)

Bíró Lajos: Törökországi tapasztalatok

Szilády Zoltán: Almásy György ázsiai állattani közlései → *ÁK* 1925, 22: 217-219.

265. ülés, 1925. november 6.

Horváth Géza: A Hemipterák földrajzi elterjedése

Pongrácz Sándor: Goethe emléke a palaeonthológiában

266. ülés, 1925. november 16.

Gelei József: Adatok a csalánsejtek problémájához

Kolosváry Gábor: A szongáriai cselőpók lábtüskéi

Mátyás Jenő: A csontszerkezettan mint segédtudomány

Rotarides Mihály: Az örvös csiga (*Cepaea vindobonensis*) szalagvariációja → *ÁK 1926, 23:*
73-86.

267. ülés, 1925. december 4.

Éhik Gyula: Magyarország földipocokjai

Hankó Béla: Könyvismertetés (Dr. Schandl József: *Állattenyésztés I*) → *ÁK 1925, 22:*
233-234.

Kerbler Nándor: Új zsigerkonzerválási eljárás

Szalay László: Adatok a Balaton víziatka-faunájához → *ÁK 1925, 22: 210-214.*

268. ülés, 1926. január 15.

Esaki Teiso (Japán): A japán szigetcsoport állatföldrajzi viszonyairól → *ÁK 1926, 23: 10-15.*

Abonyi Sándor: A révfülöpi balatoni biológiai állomás körzetében gyűjtött hím *Apus cancriformis*-ről

Karpfer Konrád: Kisebb anatómiai készítmények újabbszerű felállításáról

Szilády Zoltán: Bibliográfiai kérdések

269. ülés, 1926. február 5.

Abonyi Sándor: Hemizygoid-öröklődés esete *Bombyx mori* hernyójánál

Szántó Pál: Hogyan viselkedik az állati szervezet a rákbetegségekkel szemben?

270. ülés, 1926. március 5.

Dudich Endre: Beszámoló olaszországi tanulmányutamról

Farkas Béla: Adatok a külső elválasztású mirigyek ismeretéhez

271. ülés, 1926. április 9.

Kormos Tivadar: Új fosszilis rovarlevő emlős a magyar faunában

Pongrácz Sándor: A rovartest ősfarmája

Szilády Zoltán: Új ázsiai bögyölők

272. ülés, 1926. május 7.

Zimmermann Ágoston: Elnöki megnyitó → *ÁK 1926, 23: 1-9.*

Unger Emil: A ponty téli táplálkozásáról

Varga Lajos: Kísérletek egy új élvefestő anyaggal (Bemutatja: Abonyi Sándor) → *ÁK 1927,*
24: 40-46.

273. ülés, 1926. május 14.

Dudich Endre: Két új rákfaj Magyarország faunájában → *ÁK 1926, 23: 87-96.*

Pongrácz Sándor: Magyarország fosszilis rovarfaunája

274. ülés, 1926. október 2.

Abonyi Sándor: A réti szöcskerák (*Orchestia cavimana* Heller) epizoái

Gimesi Nándor: Adatok a Balaton nanno-phytoplanktonjához

Pongrácz Sándor: Adatok a Balaton kérészfauunájához

Hankó Béla: Új rák a Balaton fenékiszapjából

275. ülés, 1926. október 8.

Dudich Endre: Fekete-tengeri rákok a Dunában

Pongrácz Sándor: Néhány magyarországi fosszilis rovar rekonstrukciója

276. ülés, 1926. november 5.

Bastian Schmid: Aufgaben und Probleme der Tierpsychologie → *ÁK 1926, 23: 141-158.*

277. ülés, 1926. november 26.

Fejérváry Géza Gyula: Megemlékezés Paul Kammererről → *ÁK 1926, 23: 96-99.*

Jablonowski József: A pészmapocok letelepedése Magyarországon

Nagy Jenő: Az európai madárfauna ökológiai-állatföldrajzi felosztása → *ÁK 1927, 24: 1-28.*

278. ülés, 1926. december 3.

Farkas Béla: A Poriferek embriológiájáról

Gelei József: Ciliumok mozgásállapota és a ciliumtakaró hullámmintázata

Rotarides Mihály: A csigafajok alkalmazkodóképessége az Alföldön → *ÁK 1926, 23: 179-187.*

279. ülés, 1927. január 7.

Abonyi Sándor: Könyvismertetés (Zimmermann Ágoston: A házinyúl természetrajza, tenyésztése és értékesítése) → *ÁK 1926, 23: 194-196.*

Hojnos Rezső: Palaeobiológiai vizsgálatok üledékes kőzetekben

Kotlán Sándor: Métélyek a madarak petevezetékében

280. ülés, 1927. február 4.

Éhik Gyula: A szápári Anthracotherium → *ÁK 1927, 24: 77-81.*

Raitsits Emil: Az állatok hipnózisáról

Dudich Endre: Indítvány a Fauna-katalógus pótkötete ügyében

281. ülés, 1927. március 5.

Dorning Henrik: A sarlósfecske megtelepedése Budapesten

Karpfer Konrád: Újabb adatok a vörös vagy vérnyirokcsomókról

Schenk Jakab: A berki poszáta dél-magyarországi előfordulása → *ÁK 1927, 24: 46-53.*

282. ülés, 1927. április 1.

Éhik Gyula: Mezei görény (*Putorius Eversmanni* Less.) hazánkban → *ÁK 1928, 25: 140.*

Kerbler Nándor: Preparátumos üvegek házi készítése

Nagy Jenő: Megfigyeléseim a madarak szaglóképességéről

Vásárhelyi István: Adatok a földikutya életmódjához (Bemutatja: Éhik Gyula) → *ÁK 1926, 23: 169-178.*

283. ülés, 1927. május 6.

- Schenk Jakab: Javaslat a nemzetközi nomenklaturai szabályzat módosítása ügyében
Wagner János: Újabb adatok a magyarországi Limnaeák ivarszerveinek anatómiájához → *ÁK 1927, 24: 29-39.*
Soós Lajos: Néhány faunisztikai és ökológiai adat → *ÁK 1927, 24: 60-70.*
K. W. Verhoeff (Pasing): Adatok a Nagy Magyar Alföld százlábú-faunájának ismeretéhez (Bemutatója: Dudich Endre) → *ÁK 1927, 24: 81-83.*
Zimmermann Ágoston: Adatok a bordák ú.n. harántizmának ismeretéhez → *ÁK 1927, 24: 53-60.*
Szalay László: Víziatkák a Dunából → *ÁK 1927, 24: 70-76.*

284. ülés, 1927. június 4.

- Abonyi Sándor: Az állattan magyar kultúrterületének fejlesztéséről
Fejérváry Géza Gyula: Okfejtés az élettudományban (elmaradt)
Gelei József: Az örvényférgék belének alkat- és élettani jelentősége
Hankó Béla: A tihanyi balatoni biológiai állomás
Kolosváry Gábor: A szongáriai cselőpók variabilitásáról
Rotarides Mihály: Adatok a csigafajok variálásának ismeretéhez → *ÁK 1927, 24: 143-163.*

285. ülés, 1927. október 7.

- Kolosváry Gábor: Lélektani kísérletek hangyákkal (Bemutatója: Szalay László) → *ÁK 1927, 24: 180-184.*
Nopcsa Ferenc: Fejlődéstörténeti és öröklődéstani következtetések a hullők tanulmányozásából (Bemutatója: Fejérváry Géza Gyula) → *ÁK 1927, 24: 125-143.*
Soós Lajos: Új csigafajok magyarországi barlangokból → *ÁK 1927, 24: 163-180.*
Zimmermann Ágoston: A carpalis ízület összehasonlító anatómiájáról → *ÁK 1928, 25: 15-21.*

286. ülés, 1927. november 4.

- Dudich Endre: A magyar állatvilág kutatásának megszervezése → *ÁK 1928, 25: 1-15.*
Fejérváry Géza Gyula: Adatok a barlangi götte (*Proteus anguinus* Laur.) variációjának és elterjedésének ismeretéhez
Horváth László: A madarak bőrfüggelékeiről

287. ülés, 1927. december 1.

- Éhik Gyula: Újabb adatok Magyarország emlősfaunájához → *ÁK 1928, 25: 54-57.*
Kretzoi Miklós: A csákvári Hipparion-fauna
Némái József: A *Hylobates* hangadó szervei
Wagner János: Limnaea-tanulmányok → *ÁK 1928, 25: 21-38.*

288. ülés, 1928. január 13.

- Halmos Gusztáv: A házinyúl szülőutai
Pongrácz Sándor: Magyar törzsfejlődéstani (filogeniai) gyűjtemény tervezete
Szalay László: A víziatkák ellenállóképesége

289. ülés, 1928. február 3.

- Dudich Endre: a) Új magyar állatfajok; b) Faunisztikai jegyzetek → *ÁK 1928, 25: 38-45.*
K. W. Verhoeff (Pasing): Adatok Magyarország faunájához (Bemutatója: Dudich Endre) → *ÁK 1928, 25: 124-126, 182-199.*
Kotlán Sándor: A *Histomonas meleagridis* előfordulása Magyarországon

290. ülés, 1928. március 2.

- Gebhardt Antal: A bogarak színéről
Gaál István: A csigák őszi vándorlásának egy megfigyelt esete → *ÁK 1928, 25: 113-124.*
Gelei József: Vízbejáró házatlan csiga (Bemutatója: Soós Lajos) → *ÁK 1928, 25: 45-47.*
Kolosváry Gábor: Morfológiai apróságok a szongáriai cselőpókról (Bemutatója: Soós Lajos) → *ÁK 1928, 25: 59-65.*
Rotarides Mihály: Apróbb állattani megfigyelések (Bemutatója: Soós Lajos) → *ÁK 1928, 25: 48-53.*
Abonyi Sándor: Szivacsok a lágymányosi vizekből

291. ülés, 1928. április 13.

- Soós Lajos: A bátorligeti Mollusca-fauna és az Alföld multja → *ÁK 1928, 25: 103-113.*
Szilády Zoltán: A gastrula-képződés kérdéséhez
Zimmermann Ágoston: Malpighi centennáriuma
Zsembery Jenő: A házinyúl fejbele

292. ülés, 1928. május 4.

- Zimmermann Ágoston: A Magyar Királyi Állatorvosi Főiskola anatómiai intézete
Hasskó Sándor: a) Izomtani polarizációs vizsgálatok; b) Csontpraeparálási berendezések
Lambert István: Nemi mirigyek veleszületett hiánya (apláziája) sertésben
Szepessy Tibor: Adatok az epevezető záróizmának ismeretéhez
Zimmermann Ágoston: a) Az allobiosis jelensége; b) A ló polydactyliájáról (II. közlés); c) A frankfurti anatómiai összejuvetelről

293. ülés, 1928. október 5.

- Fejérváry Géza Gyula: Evolúció, darwinizmus, lamarckizmus → *PTTK 1928, 50: 75-93.*
Hasskó Sándor: a) A szövetek differenciálódása in vitro → *ÁK 1928, 25: 126-132;* b) A 16 aortája eredésének szerkezetéről

294. ülés, 1928. november 9.

- Szilády Zoltán: A zoologia Bulgáriában
Abonyi Sándor: A Protohydra Leuckarti-ról → *ÁK 1928, 15: 141-151.*
Éhik Gyula: Néhány adat a hazai pocokfélék ismeretéhez
Szalay László: A víziatkák postembryonalis fejlődéséről → *ÁK 1928, 25: 133-139.*
Zimmermann Ágoston: Adatok a csontos halak bőrének szerkezetéhez

295. ülés, 1928. december 7.

- Ábrahám Ambrus: Az Archaeo- és Neolacerták combmirigyeinek összehasonlító szövettana
Fejérváry Géza Gyula: Charles Doolittle Walcott emlékezete

- Gelei József: A Balaton állatvilágának néhány különlegessége → *ÁK 1929, 26: 35-58.*
Rotarides Mihály: Adatok a csigák helyváltoztatásával kapcsolatos kérdések anatómiai megvilágításához (Bemutatja: Soós Lajos) → *ÁK 1929, 26: 10-34.*
Zimmermann Ágoston: Az ízületi porcokról → *ÁK 1929, 26: 1-10.*

296. ülés, 1929. január 4.

- P. Knézy Gergely S. J.: Hazai Dolichopus-fajaink rendszerezése
Örösi Pál Zoltán: A petéző munkás méh biológiája → *ÁK 1929, 26: 63-84.*
Szondy György: Magyarország Helomyzida-legyei
Szilády Zoltán: A Német birodalom, hazánk és Bulgária Notacanthái

297. ülés, 1929. február 1.

- Abonyi Sándor: Eulimnadia victoriae Brady synonymái → *ÁK 1929, 26: 145-149.*
Mayerfelsi Maier István: Az Ursus spelaeus fogazata → *ÁK 1931, 28: 147-170.*
Mödlinger Gusztáv: Adatok az Opisthodiscus diplodiscoides Cohn anatómiájához
Ábrahám Ambrus: Az Opisthodiscus diplodiscoides idegrendszere
Zimmermann Ágoston: A házinyúl bőre és tejmirigyei

298. ülés, 1929. március 1.

- Szabó-Patay József: A házi méh királynőjének ivarkészüléke, I. A receptaculum seminis szerkezete és működése → *ÁK 1929, 26: 92-104.*
Vásárhelyi István: a) Adatok a keleti cickány (Crocidura suaveolens Pall.) életmódjához; b) Adatok a mezei pocok (Microtus arvalis Pall.) életmódjának ismeretéhez (Bemutatja: Éhik Gyula) → *ÁK 1929, 26: 84-91.*
Hasskó Sándor: A strucc bőre → *ÁK 1930, 27: 35-40.*
Vasvári Miklós: A bölömbika és a pocgém táplálékáról
Wagner János: Biometriai vizsgálatok Planorbis-házakon → *ÁK 1929, 26: 59-62.*
Wolsky Sándor: A szárazföldi Isopodák szaglószervei
Zimmermann Ágoston: A zsigerek súlyviszonyairól

299. ülés, 1929. április 5.

- Zimmermann Ágoston: Elnöki beszámoló → *ÁK 1929, 26: 129-133.*
Ábrahám Ambrus: Intraepitheliális véredények
Csiki Ernő: Egy fejezet a magyar állattan történetéből (Válasz Dr. Méhely Lajos-nak) → *ÁK 1929, 26: 133-139.*
Gáspár János: Örökléstani vizsgálatok

300. ülés, 1929. május 3.

- Csiki Ernő: Elnöki megnyitó
Szalay László: Visszapillantás a Szakosztály utolsó 50 ülésére
Gelei József: A véglények idegrendszere → *ÁK 1929, 26: 164-190.*

301. ülés, 1929. május 10.

- Lelkes Zoltán: Járulékos pajzsmirigyek a szívburokban
Vasvári Miklós: Adatok a magyarországi madarak pontosabb ismeretéhez

Vásárhelyi István: a Pusztapó apróemlős-faunája (Bemutatja: Éhik Gyula) → *ÁK 1929, 26: 150-153*; b) Adatok a Sicista életmódjához és elterjedéséhez (Bemutatja: Éhik Gyula) → *ÁK 1929, 26: 153-155*.

Wagner János: Faunisztikai adatok → *ÁK 1929, 26: 156-164*.

302. ülés, 1929. június 7.

Hasskó Sándor: A kazuár bőrének pigmentációjáról

Pongrácz Sándor: Otto Jaekel emlékezete → *ÁK 1929, 26: 139-145*.

Wagner János: Új csigák a magyar faunában

Zimmermann Ágoston: A tübingiai anatómiai kongresszusról

303. ülés, 1929. október 4.

Hasskó Sándor: Az oráng-után fogváltása, tejfogazata és állkapcsának lécszerkezete → *ÁK 1930, 27: 131-143*.

Horváth Géza: A magyar orvosok szerepe Magyarország állatvilágának kutatásában → *ÁK 1930, 27: 1-6*.

Zimmermann Ágoston: A tyúk nyirokcsomói

Szepessy Tibor: A ló mandibulájának szerkezete

304. ülés, 1929. november 8.

Dudich Endre: Mikroszkópi polarizációs vizsgálatok rákokon

Fejérváry Géza Gyula: A Máltai-szigetcsoport föld- és élettörténetéből

Soós Lajos: Két Clausiliida rendszertani helye → *ÁK 1930, 27: 6-17*.

305. ülés, 1929. december 6.

Abonyi Sándor: Az Entz-féle szervek beosztása

Erdős István: A madarak légzsákjairól

Janisch Rezső: A házinyúl véreinek morfológiája

Szalai Tibor: Bionómiai és módszertani vizsgálatok a recens és fosszilis Testudinátákon

Varga Lajos: A Rhinops fertősen biológiája (Bemutatja: Dudich Endre) → *ÁK 1930, 27: 17-35*.

Vasvári Miklós: Új harkály a magyar faunában → *ÁK 1930, 27: 93-97*.

Zimmermann Ágoston: A házinyúl szemgolyója

306. ülés, 1930. január 3.

Kolosváry Gábor: A szongáriai cselőpók párosodása → *ÁK 1930, 27: 143-150*.

Szilády Zoltán: Új légy a magyar faunában (*Milesia semiluctifera* Will.)

Vasvári Miklós: A kékcserű réce és hazai előfordulásának állatföldrajzi méltatása

Zimmermann Ágoston: A vénás rendszerről

307. ülés, 1930. február 7.

Kormos Tivadar: Új adatok a püspökfürdői Somlyóhegy preglaciális faunájához → *ÁK 1930, 27: 40-62*.

Vásárhelyi István: A vakondok vára és a kószapocok fészke → *ÁK 1930, 27: 173-181*.

Wolsky Sándor: A szárazföldi Isopodák egy új érzékszervéről

Wagner János: a) Új csigák a magyar faunában → *ÁK 1930, 27: 97-107*; b) Malakológiai adatok a Dunántulról → *ÁK 1930, 27: 167-172*.

308. ülés, 1930. február 14.

Koppány József: A házi méh gombabetegsége Magyarországon

Örösi Pál Zoltán: A petéző munkásméh viaszmirigye (Bemutatja: Szilády Zoltán)

Soós Lajos: A *Daudebardia postembryonalis* fejlődéséről → *ÁK 1930, 27: 85-93*.

Szalay László: Mesterséges tengervíz hatása a víziatkákra

309. ülés, 1930. március 7.

Dudich Endre: a) Az Aggteleki-barlang állatvilágának táplálékforrásai (Bemutatja: Soós Lajos)

→ *ÁK 1930, 27: 62-85*; b) A Jaera Nordmanni Rathke, egy új víziászka a magyar faunában

(Bemutatja: Szalay László)

Koppány József: A háziméh védekezése a halálfejes lepkével szemben

Kovács Gyula: Adatok a madarak előbelének összehasonlító anatómiájához

Örösi Pál Zoltán: Egyszerű és gyors festőmódszer a *Nosema apis* intracelluláris kimutatására

(Bemutatja: Szilády Zoltán)

Szalai Tibor: A XX. század természettudományi múzeuma

310. ülés, 1930. április 4.

Szilády Zoltán: Magyar reliktumok → *ÁK 1930, 27: 125-130*.

Kelemen György: Fülmegetegedések házinyúlön és tengeri malacon

Zimmermann Ágoston: A házinyúl középbele

311. ülés, 1930. május 2.

Lambrecht Kálmán: A *Protoplotus Beauforti* a szumátrai tertierből

Csík Lajos: Új mutánsnak a chromosomában való lokalizációja a *Drosophila melanogaster*-en

Wolsky Sándor: Optikai vizsgálatok a rovarok pontszemének funkciójáról

Kormos Tivadar: Új ragadozó a magyar pliocénből (Bemutatja: Fejérváry Géza Gyula)

Fejérváry Géza Gyula: a) A *Megalanía prisca* Ow. csigolyáiról; b) A Varanidák orr- és szemtájékáról eidonomiai, anatómiai és phylogéniai tekintetben

Örösi Pál Zoltán: A méhfulánk mint ovipositor (Bemutatja: Szilády Zoltán)

Zimmermann Ágoston: A petevezető összehasonlító anatómiájához

312. ülés, 1930. június 6.

Gebhardt Antal: Adatok a *Coraeus fasciatus* Vill. fejlődéstanához, különös tekintettel a bábki-színeződésének folyamatára (Bemutatja: Dudich Endre) → *ÁK 1930, 27: 151-163*.

Klie Walter (Bremerhaven): Egy új, föld alatt élő kagylósrák-faj (*Candona*) (Bemutatja: Dudich Endre) → *ÁK 1930, 27: 163-167*.

Lelkes Zoltán: Az embryonális pajzsmirigy szöveti szerkezete

Wagner János: Anatómiai vizsgálatok Limacidákon → *ÁK 1931, 28: 24-34*.

Zimmermann Gusztáv: A kanári madár csontvázáról

313. ülés, 1930. október 3.

Dudich Endre: A *Gammarus*ok mészpáncéljának fejlődése a vedlés után

- Éhik Gyula: Magyarország madarainak színes táblái
 Vasvári Miklós: A rövidujjú héja (*Astur brevipes* Sew.) erdélyi előfordulása → *ÁK 1931, 28: 91-102.*
 Vásárhelyi István: Felsőméra emlősfaunája (Bemutatja: Vasvári Miklós) → *ÁK 1931, 28: 49-54.*
 Wagner János: Adatok a Daudebardiák életmódjához → *ÁK 1931, 28: 79-91.*
 Zimmermann Ágoston: A házinyúl szive → *ÁK 1930, 27: 181-191.*

314. ülés, 1930. november 7.

- Fejérváry Géza Gyula: Dr. Bolkay István emlékezete → *ÁK 1930, 27: 208-211.*
 Éhik Gyula: Két új pocok a magyar faunában
 Kovács Gyula: A szutyak (*planum nasolabiale*) szerkezete
 Lelkes Zoltán: A hypophysis szöveti szerkezetének kialakulása
 Mikszáth Gyula: A Börzsönyi hegység és a Naszál csigafaunájáról (Bemutatja: Soós Lajos) → *ÁK 1931, 28: 41-49.*

315. ülés, 1930. december 5.

- Zimmermann Ágoston: Dr. Abonyi Sándor emlékezete → *ÁK 1930, 27: 203-208.*
 Dudich Endre: A barlangok biológiai kutatásáról → *ÁK 1931, 28: 1-23.*
 Koller Pius: A fertilitás meghatározása a *Drosophila obscura*-n végzett vizsgálatok alapján
 Török János: Adatok a Pacchioni-féle szemecskék összehasonlító anatómiájához
 Varga Kálmán: Idegrostmérések háziállatokon
 Vasvári Miklós: Két érdekes színezetű madár bemutatása

316. ülés, 1931. január 2.

- Szilády Zoltán: A tihanyi félsziget mediterrán állatfajai
 Wagner János: Vizsgálatok a bécsi múzeum Pulmonatáin
 Wolsky Sándor: Az édesvízi ászka (*Asellus aquaticus* L.) második állkapcsának érzékszervei → *ÁK 1931, 28: 35-40.*
 Zimmermann Ágoston: A vakbél összehasonlító anatómiájához

317. ülés, 1931. február 6.

- Kormos Tivadar: Forestbed-fauna Dalmáciából → *ÁK 1931, 28: 72-79.*
 Szilády Zoltán: Ismeretlen ősalakok a Rhagionidák családjából
 Zimmermann Ágoston: Az os priapi összehasonlító anatómiájához → *ÁK 1931, 28: 65-72.*

318. ülés, 1931. március 6.

- Varga Lajos: A természet kísérletei a Fertő-tóban → *ÁK 1931, 28: 132-147.*
 Dudich Endre: Dr. Maucha Rezső: "Winkler Lajos vízvizsgáló módszereinek alkalmazása a limnológiában" c. munkájának ismertetése → *ÁK 1931, 28: 57-58.*
 Éhik Gyula: Az Óvilág vadjuhai → *ÁK 1931, 28: 103-108.*
 Kelemen György és Hasskó Sándor: A foka gégejének szerkezetéről

319. ülés, 1931. március 28.

Koch Nándor: A Kir. Magy. Természettudományi Társulat pedagógiai szakosztályának munkaprogramja

320. ülés, 1931. április 17.

Lelkes Zoltán: Adatok a mellékvese szöveti kialakulásához

Gelei József: Újabb haladások a véglények idegrendszerének feltárásában

Rotarides Mihály: Adatok a csigák izom- és kötőszövetlemeinek ismeretéhez

Stiller Jolán: A Tihany környéki Peritrichusok, különös tekintettel az ökológiai viszonyokra → *ÁK 1932, 29: 33-42.*

Vasvári Miklós: A közép-ázsiai *Falco cherrug saceroides* Menzb. első előfordulása hazánkban és Európában

321. ülés, 1931. április 23.

Huzella Tivadar: Közös organizációs elvek az alacsonyrendű és magasabbrendű szervezetek histogenezisében

322. ülés, 1931. május 1.

Szilády Zoltán: A bolgárok háziállatai

Gaál István: Érdekes harmadkori rinocerosz csontlelet Rákoskeresztúrról

Lelkes Zoltán: Vizsgálatok a Langerhans-féle szigetek fejlődéséről

Zimmermann Ágoston: A ló makkjának gödreiről

323. ülés, 1931. június 5.

Lambrecht Kálmán: Megemlékezés Louis Dollo-ról → *ÁK 1931, 28: 123-131.*

Novotny György: A tyúk branchiogen belsőelválasztású mirigyei

Vasvári Miklós: A madarak, különösen a bűvárok gastrolithjai

Wagner János: Érdekes Limacidák a bécsi múzeumból

Zimmermann Ágoston: a) A boroszlói anatómiai kongresszusról; b) Az Ackerknecht-féle szervről

Vásárhelyi István: A földikutya (*Spalax hungaricus* Nehrg.) abaújtornamegyei előfordulása (Bemutatója: Vasvári Miklós) → *ÁK 1932, 29: 75-77.*

324. ülés, 1931. október 2.

Gebhardt Antal: Ökológiai és faunisztikai vizsgálatok a Zenoga medencében → *ÁK 1932, 29: 42-59.*

Kolosváry Gábor: A tarka vadászó kaszaspók (*Zacheus variegatus* Lendl) párosodása → *ÁK 1931, 28: 171-178.*

Varga Lajos: A *Haemogregarina Stepanowi* Magyarországon (Bemutatója: Csiki Ernő) → *ÁK 1932, 29: 60-63.*

Vasvári Miklós: a) A barna ásóbéka (*Pelobates fuscus* Laur.) szerepe madaraink táplálkozásában; b) Tanulmányok a vörösgém (*Ardea purpurea* L.) táplálkozásáról

325. ülés, 1931. november 6.

Éhik Gyula: Nyérc és görény → *ÁK 1932, 29: 138-143.*

Kormos Tivadar: *Baranomys* n. gen. egy új rágcsáló a magyarországi pliocénből → *ÁK* 1933, 30: 45-54.

Kovács Gyula: A kutya petefészek-tüszőinek atresiája és az interstitiális sejtek

Szalay László: Adatok az Aggteleki-barlang *Arachnoidea* faunájához → *ÁK* 1932, 29: 15-33.

326. ülés, 1931. december 4.

Fejérváry Géza Gyula: A *Lacerta muralis* probléma megoldásához

Kretzoi Miklós: Új emlősök Magyarország harmadkori üledékeiből I

Szalai Tibor: Biomechanikai vizsgálatok a *Testudinata* coracoidján

327. ülés, 1932. január 8.

Dudich Endre: A parti ászka mésztestjei és a Zenker-féle szerv → *ÁK* 1932, 29: 1-15.

Vasvári Miklós: Fejezetek a ragadozómadarak táplálkozásánából

Vásárhelyi István: a) Sündisznó vagy sünkutya? → *ÁK* 1932, 29: 72-75; b) Jászberény és környéke emlősfaunája (Bemutatja: Véghelyi Lajos) → *ÁK* 1932, 29: 164-168.

Éhik Gyula: Hozzászólás (Jogosult-e a sünkutya és sündisznó elnevezés?) → *ÁK* 1932, 29: 78-83.

328. ülés, 1932. február 5.

Dudich Endre: Az adelsbergi barlang biológiai állomása

Kolosváry Gábor: Ökológiai és faunisztikai érdekességek az örkénytábori borókafenyvesekből

Soós Lajos: A Somlyóhegy pliocén csigái → *ÁK* 1932, 29: 64-72.

Wagner János: Tanulmányok a ragadozó tüdőscsigákon → *ÁK* 1932, 29: 117-125.

Zimmermann Ágoston: A konstitúció fogalma

329. ülés, 1932. március 4.

Beke Ödön: Magyar hal- és madárnevek származása → *ÁK* 1932, 29: 143-151

Kormos Tivadar: a) *Prospalax* Méh. és *Pliospalax* nov. gen.; b) Új pockok a püspökfürdői Somlyóhegyről

Soós Lajos: Málta Mollusca-faunája

330. ülés, 1932. április 8.

Török János: a) A térdízület összehasonlító anatómiájához; b) A vakbél kettőzöttsége

Gebhardt Antal: Az abaligeti és a mánfai barlang állatvilágának összehasonlítása → *ÁK* 1933, 30: 36-44.

Lambrecht Kálmán: Edgar Dacqué metafizikai paleontológiája

Spangl István: Adatok a szarvas szívének anatómiájához

331. ülés, 1932. május 6.

Soós Lajos: A darwinizmus Darwin halála után 50 évvel → *TTK* 1932, 64: 259-263.

Kormos Tivadar: a) A brassói preglaciális fauna pocok-fajai; b) A rénszarvas

Kolosváry Gábor: A szongáriai cselőpók Morvaországban, Szlavóniában és a Balkánon (Bemutatja: Szalay László)

Varga Lajos: Új Rotatoriák hazánk faunájában (Bemutatja: Dudich Endre) → *ÁK* 1932, 29: 168-184.

332. ülés, 1932. május 21.

Johan Béla: A Magy. Kir. Országos Közegészségügyi Intézet ismertetése
Lőrincz Ferenc: a) Phlebotomusok Magyarországon; b) Dicrocoeliasis emberben

333. ülés, 1932. június 3.

Rotarides Mihály: A puhatestűek külső alakjának környezeti jelentősége → *ÁK 1932, 29: 151-164.*
Vásárhelyi István: Lillafüred emlősfaunája (Bemutatója: ifj. Sebős Károly) → *ÁK 1934, 31: 85-88.*
Zimmermann Ágoston: A májon kívüli epeutakról → *ÁK 1932, 29: 101-116.*
Zimmermann Gusztáv: Adatok a Waldeyer-féle lymphás torokgyűrű összehasonlító anatómiájához (Bemutatója: Zimmermann Ágoston) → *ÁK 1932, 29: 126-137.*

334. ülés, 1932. október 7.

Pongrácz Sándor: Dr. báró Fejérváry Géza Gyula emlékezete → *ÁK 1932, 29: 199-204.*
Ábrahám Amrus: Adatok a csontoshalak fali dúcsejtjeinek ismeretéhez → *ÁK 1933, 30: 63-79.*
Gelei József: Miért fecskendez a festékkagyló? → *ÁK 1932, 29: 184-191.*
Mödlinger Gusztáv: Az alpesi planária előfordulása a Pilis-hegységben → *ÁK 1933, 30: 54-59.*
Szilády Zoltán: Adatok a párisi entomológiai kongresszusról → *ÁK 1932, 29: 191-192.*

335. ülés, 1932. november 4.

Beke Ödön: Újabb állatnév magyarázatok
Kesselyák Adorján: A fiatal sebespiztráng szemlencséjének növekedése
Kovács Gyula: Átlátszó anatómiai készítmények
Soós Lajos: Malakofaunisztikai adatok a Dunántúlról → *ÁK 1933, 30: 12-26.*
Wolsky Sándor: Vizsgálatok a Gammarus Chevreuxi Sexton örökléstanáról, I. A "wild type" és mutánsainak fényreakciói

336. ülés, 1932. december 2.

Balogh János Iván: Adatok a Balaton környékének pókfaunájához
Lőrincz Ferenc: a) Myiasist okozó legyeink; b) Hazai malarológiai adatok, c) Magyarországon emberben előforduló protozoonokról
Szilády Zoltán: Magyarország aranyzöld legyei → *ÁK 1933, 30: 79-82.*
Zilahi Sebess Géza: Vérszívó Chironomidáink → *ÁK 1933, 30: 146-151.*

337. ülés, 1933. január 13.

Ábrahám Amrus: Az idegrendszer és végszervei
Gaál István: A fajok kihalása (Bemutatója: Éhik Gyula) → *ÁK 1933, 30: 1-11.*
Kesselyák Adorján: A Jaera genus revíziója
Varga Lajos: Kerekcsigók a lesenceistvádi tőzeglápból (Bemutatója: Dudich Endre) → *ÁK 1933, 30: 59-63.*
Vasvári Miklós: Nyári képek Magyarország madárvilágából (Hanság, Hortobágy és Dél-Somogy)

338. ülés, 1933. február 3.

Szilády Zoltán: A Rhagionidák revíziója

Mödlinger Gusztáv: A retinaculum mint generikus bélyeg

Soós Lajos: A Tacheopsis nem → *ÁK 1933, 30: 83-93.*

Wolsky Sándor: A szárazföldi Isopodák állítólagos hydrotaxisáról → *ÁK 1933, 30: 26-35.*

339. ülés, 1933. március 3.

Dudich Endre: Az őslégsövesek (összefoglaló ismertetés)

Szilády Zoltán: Magyarország bagócslegyei → *ÁK 1935, 32: 136-140.*

Wagner János: Malakologiai tanulmányok dél-olaszországi kertekben → *ÁK 1934, 31: 48-55.*

Ábrahám Ambrus: Újabb adatok az idegvégtestek mellékrostjainak ismeretéhez (elmaradt)

340. ülés, 1933. április 7.

Ábrahám Ambrus: Újabb adatok az idegvégtestek mellékrostjainak ismeretéhez → *ÁK 1933, 30: 170-176.*

Balázsy János László: Nyirokérvizsgálatok házinyúlön → *ÁK 1934, 31: 56-64.*

Kormos Tivadar: A Manis genus a magyar pliocénben

Mödlinger Gusztáv: Adatok az Isopodák szövettanához → *ÁK 1934, 31: 42-48.*

Rotarides Mihály: Mikromorfologiai vizsgálatok tengeri csigák lábán → *ÁK 1933, 30: 130-146.*

Szilády Zoltán: Bemutatás az újabb bolgár állattani irodalomból

341. ülés, 1933. május 5.

Beke Ödön: Halneveink történetéhez

Fehér Jenő: Kísérleti adatok a rovarok színlátásának exakt bizonyítására → *ÁK 1934, 31: 95-97.*

Kolosváry Gábor: a) A Roeweriolus hungaricus n. gen. n. sp. nevű új kaszáspók; b) Az állati cselekmények lélektani autonomiája Dr. J. A. Loeser elméletének megvilágításában

342. ülés, 1933. június 2.

Wagner János: Candidula Soósi n. sp., új csigafaj hazánk faunájában → *ÁK 1933, 30: 151-159.*

Zimmermann Ágoston: A térdtájék íncsontjai → *ÁK 1933, 30: 109-119.*

Zimmermann Gusztáv: Összehasonlító anatómiai vizsgálatok macskacsontokon (Bemutatja: Zimmermann Ágoston) → *ÁK 1934, 31: 25-42.*

343. ülés, 1933. október 6.

Lőrincz Ferenc: A Phlebotomus macedonicus előfordulása Magyarországon → *ÁK 1933, 30: 160-169.*

Szilády Zoltán: A medvevadászat történetéről

Dudich Endre: Faunisztikai újdonságok (IV.) → *ÁK 1933, 30: 120-129.*

Varga Lajos: Squatinella Geleii n. sp., egy új kerekcsigafaj hazánk faunájában (Bemutatja: Soós Lajos) → *ÁK 1933, 30: 177-186.*

344. ülés, 1933. november 3.

Wolsky Sándor: a) Vizsgálatok a Gammarus Chevreuxi Sexton örökléstanáról, II. A normalis és mutáns szemek fejlődésfiziológiája; b) A Niphargus aggtelekiensis agyszerkezetéről és néhány megjegyzés a Gammarida szemek degenerációjáról általában

Kolosváry Gábor: Újabb adatok a *Roeweriolus hungaricus* Kolosv. ismeretéhez
Vasvári Miklós: A parlagi sas (*Aquila heliaca*) fészkelése Csonkamagyarországon

345. ülés, 1933. december 1.

Vásárhelyi István: Adatok a mogyorós pele (*Muscardinus avellanarius* L.) életmódjának ismeretéhez (Bemutatja: ifj. Sebős Károly) → *ÁK 1934, 31: 78-84.*

ifj. Sebős Károly: A királykúti (Bükk-hg.) zomboly faunája

Balogh János Iván: A magyarországi *Dictyna*-król

Kolosváry Gábor: A házi egér és az ürge színérvékéről

346. ülés, 1934. január 5.

Kolosváry Gábor: Reakcióvizsgálatok különböző egérfajokkal I

Török János: A kutya orrtükréről

Unger Emil: Érdekes új halászati apróságok

Kormos Tivadar: Az eurázsiai nyulak származástani problémája → *ÁK 1934, 31: 65-78.*

347. ülés, 1934. február 9.

Ábrahám Ambrus: Adatok az autonom idegrendszer szerkezetének ismeretéhez

Soós Lajos: Magyarország állatföldrajzi felosztása → *ÁK 1934, 31: 1-25.*

Lőrincz Ferenc: Az *Ancylostoma duodenale* és a bányászszálya

348. ülés, 1934. március 2.

Farkas Béla: A halak hallásáról → *ÁK 1934, 31: 157-179; 1935, 32: 1-20.*

Sólymosy László: Adatok a madárlép szövettanához

Wagner János: A Planina-barlang Mollusca-faunája I → *ÁK 1934, 31: 150-157.*

349. ülés, 1934. április 6.

Szilády Zoltán: a) A Magyar Nemzeti Múzeum Tipulidái; b) Adatok Bulgária légyfaunájához

Vasvári Miklós: Fejezetek a ragadozó madarak táplálkozásánál II

Mödlinger Gusztáv: Adatok az *Apophallus donicus* biológiájához

Éhik Gyula: a) A farkas peniscontjáról → *ÁK 1934, 31: 88-91;* b) Adatok Erdély emlősfaunájához → *ÁK 1934, 31: 91-95.*

350. ülés, 1934. május 4.

Kolosváry Gábor: Reakcióvizsgálatok különböző egérfajokkal II

Anghi Csaba Geyza: Adatok a burchell-tigrislovak és zebrák rendszertanához

Kotlán Sándor és Vajda Tódor: Strongyloides tanulmányok

Vásárhelyi István: A borzfuvarról (Bemutatja: ifj. Sebős Károly)

351. ülés, 1934. június 1.

Farkas Béla: A halak hallószervéről

Mödlinger Gusztáv: Új cercaria a *Lithoglyphus naticoides*-ből

Beke Ödön: A magyar állatnevek történetéhez

352. ülés, 1934. október 5.

- Horváth Géza: Állatföldrajzi vonatkozások a Keleti-Kárpátok és a Pireneusok között → *ÁK 1934, 31: 179-182.*
- Gelei József: A csillós véglények (Ciliata) érzőszervecskéi (Bemutatja: Entz Géza) → *ÁK 1934, 31: 115-138.*
- Kovács Gyula: Az állati hámszövet okozati alaktanáról
- Varga Lajos: Újabb adatok a Fertő kerekeshéreg-faunájának ismeretéhez (Bemutatja: Dudich Endre) → *ÁK 1934, 31: 139-150.*
- Kleiner Endre: Beszámoló az oxfordi VIII. nemzetközi madártani kongresszusról

353. ülés, 1934. november 2.

- Sólymosy László: Adatok a harkályok lépének szövettani szerkezetéhez
- Soós Lajos: Az öcsi felső-pontusi Mollusca-fauna → *ÁK 1934, 31: 183-210.*
- Beke Ödön: a) Újabb állatnévkutatások; b) A székelyek dunántúli kapcsolatai és a népies állatnevek
- Unger Emil: Egy *Dreissena polymorpha* által ellepett balatoni rák

354. ülés, 1934. december 7.

- Gelei József: Spirális alkattípus a véglények világában → *ÁK 1936, 33: 1-35.*
- Wagner János: *Helicella*-tanulmányok → *ÁK 1935, 32: 127-131.*
- Soós Árpád: Planorbidáink ivarkészülékének alaktana I → *ÁK 1935, 32: 21-46.*
- Balogh János Iván: a) A pókok gynandromorphismusa; b) A *Mysmena leucoplagiata* (Simon) nevű pók a magyar faunában

355. ülés, 1935. január 4.

- Ábrahám Ambrus: Az ember szájpaddmandolájának beidegzése → *ÁK 1935, 32: 47-59.*
- Vasvári Miklós: Két új madár a magyar faunában
- Tóth László: Az Aphidák első embryonalis fejlődése → *ÁK 1935, 32: 119-122.*

356. ülés, 1935. február 1.

- Unger Emil: A *Barbus petényii* Heck. újabb csonkamagyarországi előfordulása
- Szelényi Gusztáv: A magyar fauna *Calliceratidái* I
- Kormos Tivadar: A gyöngyfogó cickány (*Sorex margaritodon* Korm.) és az alkalmazkodás problémája → *ÁK 1935, 32: 61-79.*

357. ülés, 1935. március 1.

- Soós Árpád: Planorbidáink ivarkészülékének alaktana II → *ÁK 1935, 32: 21-46.*
- Szelényi Gusztáv: A magyar fauna *Calliceratidái* II → *ÁK 1935, 32: 140-143.*
- Kolosváry Gábor: A pókszerű állatok filogenezeise P. P. Ivanoff polifiletikus elgondolása alapján
- Kesselyák Adorján: A szemlencseregeneráció kiváltó tényezői → *ÁK 1935, 32: 80-86.*

358. ülés, 1935. április 5.

- Ábrahám Ambrus: Összehasonlító vizsgálatok a szájpaddlás beidegzésére vonatkozólag
- Székessy Vilmos: A jégkorszak hatása az európai bogarakra
- Sebestyén Olga: A *Dreissena polymorpha* a Balatonban → *ÁK 1935, 32: 123-126.*

Lantos Lajos: Megemlékezés Xantus Jánosról → *TTK 1935, 67: 467-471.*

Örösi Pál Zoltán: a) A házi méh *Acarapis atkái*; b) A festőkocsonya alkalmazása az állattanban

359. ülés, 1935. május 3.

Szabó Margit: Kóros elváltozások csigákon → *ÁK 1935, 32: 132-135.*

Tóth László: Az Aphidák nyálmirigye

Örösi Pál Zoltán: a) A házi méh rágótövi mirigyének bonctana és működése; b) A szécinke mint méhellenség

Wolsky Sándor: Vizsgálatok a *Gammarus Chevreuxi Sexton* örökléstanáról III. Mutációk előfordulása a természetben és adatok a felemászeműség öröklődésének kérdéséhez

360. ülés, 1935. június 7.

Entz Géza: Elnöki beköszöntő → *ÁK 1935, 32: 99-100.*

Kesselyák Adorján: Adatok a *Streptocephalus torvicornis* Waga kerületi idegrendszerének ismeretéhez → *ÁK 1935, 32: 172-184.*

Varga Lajos: A Hanság édesvizeinek viszonyai és mikroszkopikus élővilága → *ÁK 1935, 32: 101-118.*

Vásárhelyi István: a) Lillafüred halfaunája; b) Adatok a Bükk ragadozómadár-faunájához; c) Adatok Mátészalka, Ópályi és Nagydobos emlősfaunájához (Bemutatja: ifj. Sebős Károly)

361. ülés, 1935. október 4.

Tóth László: Az Aphidák symbiozisa → *ÁK 1935, 32: 143-151.*

Örösi Pál Zoltán: A Bombusok rágótövi mirigye

Kormos József: A *Prodiscophrya Collini* (Root) dimorfizmusáról és conjugatiójáról → *ÁK 1935, 32: 152-168.*

Nagy Jenő: a) Az északnordvégiai madárhegyek vidékén; b) A szíki pacsirta mint új fészkelő madár Magyarországon; c) A törökgerle mint új fészkelő madár Magyarországon

362. ülés, 1935. november 8.

Zimmermann Ágoston: Adatok a juh gégejének összehasonlító anatómiájához → *ÁK 1936, 33: 36-43.*

Unger Emil: Újabb adatok a lesőharcsa korai fejlődésének ismeretéhez

Kesselyák Adorján: a) A Tihanyi-félsziget Isopoda faunája; b) Egy módosított szippantóról

Wagner János: Malakológiai adatok a Mátrából és a Kőszegi-hegységből → *ÁK 1935, 32: 168-172.*

363. ülés, 1935. december 13.

Entz Géza: A lissaboni zoológiai kongresszusról

Székessy Vilmos: A bogarak parthenogeneziséről

Szabó Margit: Az éti csiga véresejtképző szövete

Örösi Pál Zoltán: A *Bacillus orpheus* szerepe a házi méh költés rothadásában

364. ülés, 1936. január 3.

Zimmermann Ágoston: Összehasonlító anatómiai vizsgálatok a kemény agyvelőburok vénás öbleiről

Vasvári Miklós: A gyöngybaglyok (*Tyto*) rendszertani helyzete táplálkozástani vizsgálatok alapján

Apor László: Adatok a varratok szerkezetéhez → *ÁK 1936, 33: 84-89.*

Anghi Csaba Geyza: A zambezzii tigrisló Európa múzeumaiban → *ÁK 1936, 33: 173-180.*

365. ülés, 1936. február 7.

Ábrahám Ambrus: Adatok a myocardium beidegzésének ismeretéhez

Szilády Zoltán: A magyar faunafeldolgozás céljai és lehetőségei

Rotarides Mihály: Vizsgálatok átlátszóvá tett csigákon → *ÁK 1936, 33: 44-53.*

Nagy Jenő: A nyírfajd előfordulása a Magyar Alföldön (Bemutatja: Kleiner Endre)

366. ülés, 1936. március 6.

Soós Árpád: Magyarország mohában élő fonalférgei → *ÁK 1936, 33: 53-64; 1937, 34: 42-46.*

Székessy Vilmos: Adatok a tihanyi bogárfauna ökológiájának ismeretéhez → *ÁK 1936, 33: 149-157.*

Lange Nándor: Adatok néhány édesvízi halunk hypophysisének alak- és élettanához → *ÁK 1936, 33: 65-83.*

Zimmermann Ágoston: Ismerteti Zietzschmann: "Anatomie des Hundes" c. munkáját → *ÁK 1936, 33: 90.*

367. ülés, 1936. április 3.

Kesselyák Adorján: Bars vármegye szárazföldi ászkarákjai → *ÁK 1936, 33: 142-148.*

Balogh János: A Sashegy pókfaunájának bioszociológiai vizsgálata

Örösi Pál Zoltán: Újabb vizsgálataim a házi méh *Acarapis* atkáinak fejlődéséről és magyarországi költőhelyéről

Vásárhelyi István: Adatok a vándorsólyom életmódjához (Bemutatja: ifj. Sebős Károly)

368. ülés, 1936. május 1.

Szilády Zoltán: Megemlékezés Bíró Lajosról

Balogh János: A Magyar Nemzeti Múzeum forróövi pókjai I

Méhes Gyula: Új-kaledóniai kagylósrákok

Zimmermann Ágoston: A kétféjű combizom összehasonlító anatómiájához → *ÁK 1936, 33: 134-142.*

369. ülés, 1936. június 4.

Farkas Béla: A "crista acustica-k" szerkezete

370. ülés, 1936. október 9.

Szunyoghy János: Egy új *Macropsalax* Erdélyből → *ÁK 1937, 34: 185-191.*

Kalmár Zoltán: A madarak mellcsonttarajának kapcsolata a repülőképességükkel

Soós Árpád: A hőmérséklet ökológiai jelentősége a mohában élő fonalférgek életében → *ÁK 1936, 33: 160-173.*

Anghi Csaba Geyza: A magyar pásztorhajtókutya

Zimmermann Ágoston: A nemzetközi anatómiai nomenklatúráról → *ÁK 1936, 33: 158-160.*

371. ülés, 1936. november 6.

- Soós Lajos: A magyarországi Melania-félék anatómiája I → *ÁK 1936, 33: 103-134.*
Ábrahám Ambrus: A béka szájpáncsokhátrájának beidegzése → *ÁK 1937, 34: 71-80.*
Zimmermann Gusztáv: A koponyaüreg csonttanához
Balogh János: Adatok Magyarország szárazföldi atkafaunájához

372. ülés, 1936. december 4.

- Kleiner Endre: Európa madárvilágának földrajzi elemei, különös tekintettel Magyarországra
Sólymossy László: A madarak melléklépe (Bemutatja: Homonnay Nándor)
Dorning Henrik: Ismerteti Nagy Jenő: "Az erdő madárvilága" c. könyvét → *ÁK 1936, 33:*
Soós Árpád: Alaktani és rendszertani vizsgálatok az Anisus septemgyratus Rossm.-on → *ÁK 1937, 34: 83-87.*
Sebestyén Olga: Egy Dinoflagellata (Gonyaulax apiculata [Penard] Entz) biológiai viszonyairól (betokozódás) → *ÁK 1937, 34: 13-21.*

373. ülés, 1937. január 8.

- Szilády Zoltán: A legyek lábszerkezete → *ÁK 1937, 34: 87-92.*
Kleiner Endre: Vizsgálatok a madarak csiga és kagyló táplálékáról és annak táplálkozás biológiai jelentőségéről
Peterdi István: A kanári madár (Serinus canarius L.) szíve
Varga Lajos és Mika Ferenc: A pézsmapocok elterjedése Sopron környékén (Bemutatja: Dudich Endre) → *ÁK 1937, 34: 1-13.*

374. ülés, 1937. február 5.

- Entz Géza: Megemlékezés Lenhossék Mihályról
Vasvári Miklós: Kisázsiai utam rövid beszámolója
Bánki László: Vizsgálatok a kék dongólégy E-vitamin szükségletéről → *ÁK 1937, 34: 21-42.*
Wolsky Sándor: Szénmonoxid hatása nyugvó selyemlepke petékre → *ÁK 1937, 34: 65-70.*
Aczél Márton: Dipterológiai tanulmányok → *ÁK 1937, 34: 80-82.*

375. ülés, 1937. március 5.

- Homonnay Nándor: Adatok a hazai madarak vakbelének összehasonlító anatómiájához → *ÁK 1937, 34: 170-185.*
Soós Lajos: A magyarországi Melania-félék anatómiája II → *ÁK 1937, 34: 46-59.*
Kalmár Zoltán: Konvergencia a kígyók színezetében
Rotarides Mihály: Konzerválástechnikai vizsgálatok halakon → *ÁK 1937, 34: 109-121.*

376. ülés, 1937. április 2.

- Soós Árpád: Magyarország gyümölcslegyei
Éhik Gyula: Újabb adat a nyest ivarzási idejéhez → *ÁK 1937, 34: 151-156.*
Lukács Károly: Haljelölések a Balatonon (Bemutatja: Rotarides Mihály) → *ÁK 1937, 34: 142-151.*
Lőrincz Ferenc és Mihályi Ferenc: Adatok a hazai maláriakérdés vizsgálatához (Anopheles maculipennis tanulmányok) → *ÁK 1938, 35: 176-186.*

Mihályi Ferenc és Lőrincz Ferenc: Légyvizsgálatok ökológiai és közegészségügyi szempontból
→ *ÁK 1938, 35: 1-13.*

377. ülés, 1937. május 7.

Sebestyén Olga: A Balaton régi lakóinak küzdelme a vándorkagylóval → *ÁK 1937, 34: 157-164.*

Kaszab Zoltán: Történelmi Magyarország gyászbogarainak magánrajza

Balogh János: a) A pókok hangadó szervéről; b) Páncélosatka-tanulmányok → *ÁK 1937, 34: 164-169.*

Szentiványi József: A magyar medence állatföldrajzi felosztásának vázlata a nagy lepkék (Macrolepidoptera) elterjedése alapján

Zimmermann Gusztáv: A házinyúl petefészek-tasakja → *ÁK 1937, 34: 121-129.*

378. ülés, 1937. június 4.

Aczél Márton: A kabócalegyek (Dorylaididae) rendszere

Papp Károly: A *Subcoccinella 24-punctata* L. magyarországi új aberrációval egybekötött leírása

Kormos Tivadar: Újabb adatok a *Prospalax* nem ismeretéhez → *ÁK 1937, 34: 130-142.*

Éhik Gyula: Sakál hazánkban

Sátori József: Adatok a Bükk-hegység rovarfaunájának ismeretéhez → *ÁK 1938, 35: 51-61.*

379. ülés, 1937. október 1.

Kleiner Endre: Rendszertani tanulmányok a Kárpátok medencéjének varjúféléin, I. A szarka (*Pica pica* L.)

Szélessy Vilmos: A folliculus-hormon és a C-vitamin hatása a tengeri malac vérképre

Varga Lajos: Bars megye mohalákó kerekesefergei (Bemutatja: Dudich Endre) → *ÁK 1938, 35: 42-51.*

380. ülés, 1937. november 5.

Dudich Endre: Az urethan alkalmazása a zootechnikában

Wojnárovich Elek: Limnológiai vizsgálatok → *ÁK 1938, 35: 13-42.*

Balogh János: A magyarországi myrmecophil atkákról

Móczár László: A redősszárnyú darazsak magyarországi elterjedése

381. ülés, 1937. december 3.

Szelényi Gusztáv: Újabb adatok Magyarország Proctotrupidáinak ismeretéhez → *ÁK 1938, 35: 91-94.*

Varga Lajos és Dudich Endre: Barsvármegye szabadon élő kerekesefergei → *ÁK 1939, 36: 1-28.*

Ábrahám Ambrus: A csigák fali dúcsejtjei

Homonnay Nándor: Beszámoló Földközi-tengeri utamról

Tóth László: A magyar tudományos rovartan 300-ik évfordulója

382. ülés, 1938. január 7.

Soós Árpád: A magyarországi tőzegmohalápok fonálférgei → *ÁK 1938, 35: 61-83.*

Szélessy Vilmos: Egy érdekes, eddig ismeretlen ugrószerv a bogarak csoportjában

Kleiner Endre: Rendszertani tanulmányok a Kárpátok medencéjének varjúféléin és azok földrajzi fajtakörein, II. A szajkó (*Garrulus glandarius*)
Tóth László: A levéltetvek fehérje-anyagforgalma és a symbiosis

383. ülés, 1938. február 4.

Kormos József: A szívókások (*Suctorio*) szívócsöveinek szerkezete és működése → *ÁK* 1938, 35: 130-153.

Farkas Béla: A középful legősibb formája

Vellich Károly: Adatok a plankton évszakos változásának ismeretéhez

Zilahi-Sebess Géza: Adatok a Heleida-fauna ismeretéhez

384. ülés, 1938. március 4.

Wolsky Sándor: Újabb adatok a selyemlepkepeték lélekzõmechanizmusának ismeretéhez

Ábrahám Ambrus: A neurontan mai állása → *ÁK* 1938, 35: 111-130.

385. ülés, 1938. április 1.

Örösi Pál Zoltán: A méhtetű (*Braula*) biológiájához (Bemutatja: Szilády Zoltán)

Balogh János: Új módszer a talajfauna mennyiségi vizsgálatában

Aczél Márton: A *Dorylomorpha rufipes* Meig. alakköre

386. ülés, 1938. május 6.

Pongrácz Sándor: Elnöki beköszöntő → *ÁK* 1938, 35: 187-191.

Sátori József: Új tegzes-szitakötőfaj a Mátrában (Bemutatja: Pongrácz Sándor) → *ÁK* 1939, 36: 83-86.

Aczél Márton: Új adatok Magyarország *Muscidae* faunájához → *ÁK* 1938, 35: 170-175.

Fábián Gyula: Rendszertani tanulmány a *Haplothrips* genusról (*Thysanoptera*)

387. ülés, 1938. június 3.

Dudich Endre: Bars megye *Arachnoidea*-faunájának alapvetése

Iharos Alfonz: Adatok Bars megye *Tardigradainak* ismeretéhez (Bemutatja: Dudich Endre)

Szunyoghy János: Kisázsiai földikutyák dr. Vasvári Miklós gyűjtéséből (Bemutatja: Éhik Gyula) → *ÁK* 1941, 38: 78-86.

Zimmermann Gusztáv: Adatok a juh hasüregének tájanatómiájához → *ÁK* 1939, 36: 53-61.

Veress Elemér: Tanulmányok a medúzák ritmusos mozgására vonatkozólag (Bemutatja: Entz Géza) → *ÁK* 1938, 35: 153-170.

388. ülés, 1938. október 7.

Kleiner Endre: Beszámoló a IX. nemzetközi madártani kongresszusról → *ÁK* 1939, 36: 123-130

Horváth János: Mikrooperációs kísérletek a magdimorphismus élettani jelentőségének megvilágítására → *ÁK* 1939, 36: 62-82.

Kormos József: Az ázalékállatok konjugációjának néhány problémája → *ÁK* 1940, 37: 39-58.

389. ülés, 1938. november 4.

Zimmermann Ágoston: Adatok az izompólyák összehasonlító anatómiájához → *ÁK 1939, 36: 28-38.*

Kleiner Endre: A földrajzi fajták elhatárolása

Örösi Pál Zoltán: *Braula pretoriensis* nevű új méhtetű

390. ülés, 1938. december 2.

Dudich Endre: A rákok mészpáncéljának keletkezése és rendeltetése

Aczél Márton: Újabb Trypetid-tanulmányok

Homonnay Nándor: A Balaton-melléki biotopok kialakulásának jelentősége a vízi madarak megtelepedése szempontjából → *ÁK 1939, 36: 38-53.*

Kaszab Zoltán: Gyászbogarak Új-Guineából

391. ülés, 1939. január 13.

Bodrossy Leo: A madarak vénarendszere

Kleiner Endre: Egy új balkáni szajkó-fajta

Vasvári Miklós: a) A pusztai sas (*Aquila nipalensis orientalis* Cab.) hazai előfordulása; b) A bakcsó és üstökös gém táplálkozási biológiája

Anghi Csaba Geyza: A tigrislovak részleges albinizmusa, csíkozatredukciója és az ú.n. Ward-typus → *ÁK 1939, 36: 147-155.*

392. ülés, 1939. február 3.

Dudich Endre: A "Rassenkreis"-tan

Endrődi Sebő: Az orrszarvú bogár (*Oryctes nasicornis* L.) földrajzi alakjai (Bemutatja: Dudich Endre)

Kleiner Endre: Rendszertani tanulmányok a Kárpátok medencéjének varjúféléin és azok fajtakörein, III. A csóka (*Coleus monedula* L.)

Vásárhelyi István: Adatok a Bükk denevérfaunájához (Bemutatja: Entz Géza) → *ÁK 1939, 36: 117-123.*

393. ülés, 1939. március 3.

Wolsky Sándor: Adatok a megtermékenyítés és sejtlélekzés összefüggésének kérdéséhez (selyemlepke-petéken végzett kísérletek alapján)

Sátori József: Adatok a Mátra és a Bükk rovarfaunájához (Bemutatja: Pongrácz Sándor) → *ÁK 1939, 36: 156-168.*

Jaczó Imre: Alaktani, biometriai és életmódi vizsgálatok egy *Thuricolán* (Ciliata, Peritricha) → *ÁK 1939, 36: 130-147.*

394. ülés, 1939. április 14.

Ábrahám Ambrus: A békák bőrének mikroszkopikus beidegzése → *ÁK 1939, 36: 97-107.*

Szunyoghy János: A *Spalax hungaricus* Nhrig. osteológiája. Hátsó végtag (Bemutatja: Éhik Gyula)

Mihályi Ferenc: A szúnyog elleni küzdelem entomológiai előkészítése Hévízen (Bemutatja: Soós Árpád) → *ÁK 1939, 36: 107-117.*

395. ülés, 1939. május 5.

- Szunyoghy János: A *Spalax hungaricus* Nhrg. osteológiája. Elülső végtag (Bemutatója: Soós Árpád)
- Homonnay Nándor: Állatfényképezés természetes környezetben; néhány módszer a sikeres felvételek készítéséhez
- Dózsa István: A házi madarak peripheriás idegrendszeréről

396. ülés, 1939. június 2.

- G. Christian Hirsch (Utrecht): Histophysiologiai tanulmányok

397. ülés, 1939. október 13.

- Sebestyén Olga: A IX. nemzetközi limnologiai kongresszusról
- Bodrossy Leo: A madárszív ingervezető-rendszere
- Klie Walter (Bad Pyrmont): Adatok Magyarország kagylósrákjainak ismeretéhez (Bemutatója: Dudich Endre) → *ÁK 1939, 36: 168-174.*

398. ülés, 1939. november 3.

- Rotarides Mihály: Nemzetközi halászati kongresszus Liègeben
- Gelei József: A sejteslény (Metazoon) felsőbbisége az egysejtű (Protozoon) fölött → *ÁK 1940, 37: 1-23.*
- Tóth László: A levéltetvek szaporodása (elmaradt)

399. ülés, 1939. december 1.

- Tóth László: A levéltetvek szaporodása
- Reök Iván: A reflex és ösztönös tevékenység és az öntudatos cselekedet szerepe az individuális létezésben → *ÁK 1940, 37: 23-39.*
- Kleiner Endre: Állatföldrajzi kutatások az Égei-szigeteken

400. ülés, 1940. január 5.

- Pongrácz Sándor: Elnöki beköszöntő (Helyette Dudich Endre mond beszédet)
- Rotarides Mihály: A magyar zoologia 35 éve az *Állattani Közlemények* tükrében → *ÁK 1940, 37: 58-70.*
- Mödlinger Gusztáv: Beszámoló az utolsó ötven állattani szakülésről

401. ülés, 1940. február 9.

- Soós Árpád: Magyarország tőzegmoha lágjainak fonálférgei II → *ÁK 1940, 37: 71-91.*
- Reök Iván: Az immanens faktor szimbolumával jelölt ismeretlen szerepe az állati létezésben
- Kaszab Zoltán: A *Platyscelinák* földrajzi elterjedése
- Tóth László: Buchner: "Allgemeine Zoologie" ismertetése → *ÁK 1940, 37: 97.*

402. ülés, 1940. március 1.

- Sebestyén Olga: Magyarország édesvízi szivacsai és a hazai szivacsirodalom → *ÁK 1940, 37: 130-140.*

Ábrahám Ambrus: Az emberi hasiagy (ganglion coeliacum) szerkezete → *ÁK 1940, 37: 154-163.*

Aczél Márton: A Musidoridák elterjedése Magyarországon

403. ülés, 1940. április 5.

Haranghy László: A kagylómérgezésről a helgolandi biológiai intézetben végzett vizsgálatok alapján

Makara György: A hazai Anophelesek áttelelési módja → *ÁK 1940, 37: 169-185.*

Aczél Márton: Újabb Trypetida tanulmányok

Gaál István: Természetrajzoktatás a "ponyva" színvonalán

404. ülés, 1940. május 3.

Kaszab Zoltán: A Leiochrinák (Coleoptera) rajzolat variálása

Soós Lajos: Malakológiai adatok az Észak-Keleti Kárpátokból → *ÁK 1940, 37: 140-154.*

Dózsa István: A sertés orrának záróberendezése → *ÁK 1940, 37: 164-169.*

Miháلكovics Szilárd: A véresejtek finomabb szerkezete a modern mikrofotografia megvilágításában

Homonnay Nándor: A madarak alkalmazkodási képessége (Bemutatja: Soós Árpád) → *ÁK 1942, 39: 146-165.*

405. ülés, 1940. június 7.

Balogh János: Bioszociológiai vizsgálatok pókokon

Székessy Vilmos: Rendszertani tanulmányok a Haemonia nevű levélbogár nemzetségen

Szunyoghy János: A Spalax hungaricus hungaricus Nhrg. osteológiája. Gerincoszlop, mellkas, medence

Bartha Ferenc: A Lithoglyphus naticoides variációs statisztikája (Bemutatja: Entz Géza)

406. ülés, 1940. október 4.

Rotarides Mihály: Erdély csigafaunájának állatföldrajzi érdekességei → *ÁK 1941, 38: 92-112.*

Soós Árpád: Az Északkeleti-Kárpátok tőzegmohalápjainak fonalférgei → *ÁK 1941, 38: 35-48.*

Szilády Zoltán: A gömblegyek (Acroceridae) → *ÁK 1941, 38: 48-52, 219.*

407. ülés, 1940. november 8.

Zimmermann Ágoston: Újabb adatok a mellékveséről (elmaradt)

Szilády Zoltán: a) A bogárazás és légyokozói; b) A bunkós légy lábak jelentősége

Wolsky Sándor: Adatok a regeneráció élettanához → *ÁK 1941, 38: 9-17.*

408. ülés, 1940. december 7.

Zimmermann Ágoston: Újabb adatok a mellékveséről → *ÁK 1941, 38: 1-9.*

Székessy Vilmos: A parthenogenetikus módon szaporodó bogarak chromosoma viszonyai

Szilády Zoltán: A faunakutatás egységesítése → *ÁK 1941, 38: 87-92.*

Wolsky Sándor: A termékenyítés anyagai

409. ülés, 1941. január 3.

Anghi Csaba Geyza: Zsiráfok és zsiráfmaradványok Magyarországon → *ÁK 1941, 38: 53-77.*
Székessy Vilmos: "Vitás kérdések a légy-életből" (Válasz Szilády Zoltánnak) → *ÁK 1941, 38: 163-169.*

410. ülés, 1941. február 7.

Szilády Zoltán: Dr. Horváth Géza emlékezete → *PTTK 1941, 73: 1-6.*
Zimmermann Gusztáv: Schistosoma reflexum érdekes esete → *ÁK 1941, 38: 148-158.*
Jaczó Imre: Dunántúli Sphagnum-Rhizopodák → *ÁK 1941, 38: 18-34.*

411. ülés, 1941. március 7.

Zimmermann Ágoston: A Gasser-féle dúc összehasonlító anatómiájához → *ÁK 1941, 38: 142-148.*
Szent-Ivány József: Két bagolypillénc melanizmusáról

412. ülés, 1941. április 4.

Rotarides Mihály: Biotopképek jelentősége → *ÁK 1941, 38: 158-163.*
Soós Árpád: Magyarország acalyptrás Muscidáiról, I. (Dryomyzidae, Neottiophilidae, Ulididae) → *ÁK 1941, 38: 170-176.*

413. ülés, 1941. május 2.

Dudich Endre: Az állattani honismeret rögzös útjain (Elnöki megnyitó) → *ÁK 1941, 38: 131-142.*
Szunyoghy János: A Mus norvegicus Erxl. anatómiája. A törzs csontjai (elmaradt)
Szilády Zoltán: Magyar fauna, német fauna (Bemutatja: Szent-Ivány József) → *ÁK 1941, 38: 176-179.*
Ábrahám Ambrus: Receptorok az emberi sinus caroticus falában (elmaradt)

414. ülés, 1941. június 6.

Szunyoghy János: A Mus norvegicus Erxl. anatómiája. A törzs csontjai → *ÁK 1941, 38: 184-197.*
Ábrahám Ambrus: Receptorok az emberi sinus caroticus falában → *ÁK 1941, 38: 179-183*

415. ülés, 1941. október 3.

Szunyoghy János: A vándorpatkány anatómiája. Az elülső és hátulsó szabad végtag csontos váza (Bemutatja: Zimmermann Gusztáv) → *ÁK 1943, 40: 22-35.*
Kaszab Zoltán: Magyarország hólyaghúzó bogarai (Meloidae)
Wagner János: A Gutin-hegység Mollusca faunájának alapvetése → *ÁK 1941, 38: 197-210.*

416. ülés, 1941. november 7.

Szent-Ivány József: a) Lepidoptera és Pseudoscorpionida tanulmányok a bécsi múzeumban; b) Bemutatja sipeki Balás Géza: "Pótlások Magyarország gubacsaihoz" c. munkáját
Unger Emil: Az ökológia és közgazdaságtan analógiáiról és valóságos összefüggéseiről I → *ÁK 1942, 39: 222-248.*

Wolsky Sándor: Újabb adatok a Crustacea-szem heteromorf regenerációjának ismeretéhez → *ÁK 1941, 38: 211-219.*

417. ülés, 1941. december 4.

"A Szakosztály 50 éves fennállását ünneplő ülés"

Dudich Endre: Megnyitó → *ÁK 1942, 39: 1-6.*

Rotarides Mihály: Szakosztályunk megalakulásának története → *ÁK 1942, 39: 6-9.*

Soós Lajos: Szakosztályunk szerepe és hatása a magyar zoológiai életben (Felolvasta: Éhik Gyula) → *ÁK 1942, 39: 10-15.*

Dudich Endre: Az elnöki beszédek gondolatvilága → *ÁK 1942, 39: 15-26.*

418. ülés, 1942. január 9.

Kleiner Endre: A rasszkör-elv gondolatának kialakulása (Dr. Kleinschmidt Ottó 70. születésnapja alkalmából) → *ÁK 1942, 39: 183-188.*

Unger Emil: Az ökológia és a közgazdaságtan valóságos összefüggéseiről II → *ÁK 1942, 39: 222-248.*

419. ülés, 1942. február 6.

Sebestyén Olga: Turzások és jelentőségük a Balaton életének megismerésében → *ÁK 1942, 39: 204-208.*

Balogh János: Megfigyelések a magyarországi xerotherm talajlatka-faunákról

Szunyoghy János: Egy új görény Magyarországon? → *ÁK 1942, 39: 124-130.*

Fábián Gyula: Mutációk egy vad *Drosophila*-populációban → *ÁK 1943, 40: 77-103.*

420. ülés, 1942. március 6.

Udvardy Miklós: A Hortobágy madárvilága

Wolsky Sándor: A megtermékenyítés és ivarképzés anyagi alapjai → *ÁK 1942, 39: 188-203.*

Szent-Ivány József: Keletafrikai Heterocerák Bornemissza és Kittenberger gyűjtéséből

Éhik Gyula: Két új érdekes állat Magyarországról

421. ülés, 1942. április 10.

Dudich Endre: Megemlékezés id. Dr. Entz Gézáról, születése 100. évfordulója alkalmából → *ÁK 1942, 39: 113-124.*

Lumnitzer Györgyi: Histo-physiologiai napi ritmus vizsgálatok a békák máján → *ÁK 1942, 39: 130-146.*

Homonnay Nándor: A madártan néhány sociologiai összefüggéséről → *ÁK 1943, 40: 49-63.*

422. ülés, 1942. május 1.

Farkas Béla: A csontos halak Weber-féle készülékéről

Zilahi-Sebess Géza: A *Lithocolletis platani* Stgr. fejlődéséről → *ÁK 1942, 39: 208-215.*

Horváth Andor: Adatok Kassa környéke puhatestű-faunájának ismeretéhez (Bemutatja: Rotarides Mihály)

Edelényi Béla: A Szeged környéki békák belélődsdi férgeiről → *ÁK 1942, 39: 165-183.*

423. ülés, 1942. június 5.

- Ábrahám Ambrus: Az ember nyelvének érző idegvég szervei (Bemutatja: Mödlinger Gusztáv)
→ *ÁK 1943, 40: 15-22.*
- Zimmermann Ágoston: A hullamerevségről → *ÁK 1942, 39: 215-222.*
- Vasvári Miklós: a) Két érdekes ragadozó madár bemutatása; b) A rövidcsőrű lúd Magyarországon
- Jaczó Imre: A sügér kopoltyújában élő Myxosporidia-cysták oxigénfogyasztást csökkentő hatása
(Bemutatja: Allodiatoris Irma)
- Szent-Ivány József és Uhrík-Mészáros Tivadar: Magyarország Pyralididái (Lepidoptera)
- Dudich Endre: Entz-Sebestyén: "A Balaton élete" c. könyv ismertetése → *ÁK 1942, 39: 253-256.*

424. ülés, 1942. október 2.

- Szent-Ivány József: Magyarország állatföldrajzi felosztása, különös tekintettel a Pyralididák (Lepidoptera) elterjedésére (elmaradt)
- Soós Árpád: A "Glatzer Schneeberg"-i tőzegmohalápok fonálféreg faunája
- Dudich Endre: Irodalmi ismertetések

425. ülés, 1942. november 6.

- Balogh János: A magyarországi páncélosatkák
- Vasvári Miklós: A parlagi sas (*Aquila heliaca* Sav.) fészkelése a Vértes-hegységben
- Entz Béla: Vizsgálatok a balatoni tegzes bolharákon (*Corophium*)
- Dudich Endre: Péntes Antal "Budapest élővilága" c. könyv ismertetése → *ÁK 1943, 40: 110-111.*

426. ülés, 1942. december 4.

- Rotarides Mihály: Új barlangi csiga Erdélyből → *ÁK 1943, 40: 64-68.*
- Kesselyák Adorján: Telepes hydroidpolyp a Tiszából → *ÁK 1943, 40: 1-14.*
- Udvardy Miklós: Palmgren Pontus quantitativ madártani módszeréről → *ÁK 1943, 40: 252-259.*
- Dudich Endre: Irodalmi bemutató (elmaradt)

427. ülés, 1943. január 8.

- Wagner János: Az 1942. évi erdélyi kutató-utak malakologiai eredményei → *ÁK 1943, 40: 35-49.*
- Pátkai Imre: A Tihanyi-félsziget fészkelő madarainak állománybecslése
- Soós Árpád: Magyarország acalyptrás Muscidái, II. (*Clusiidae*, *Chiromyidae*, *Opomyzidae*) → *ÁK 1943, 40: 68-77.*
- Dudich Endre: Irodalmi bemutató

428. ülés, 1943. február 5.

- Tóth László: A növények nedvét szívó rovarok endosymbiozisának élettani értelmezése. Az endosymbiosis egy új kategóriája (Bemutatja: Wolsky Sándor) → *ÁK 1943, 40: 188-193.*
- Jaczó Imre: a) Biometriai vizsgálatok édesvízi rákokon → *ÁK 1943, 40: 197-207;* b) Adatok a kecskerák (*Potamobius leptodactylus*) fejlődéséhez → *ÁK 1943, 40: 194-197.*

- Wolsky Sándor és Jaczó Imre: Újabb adatok a kecskerák (*Potamobius leptodactylus*) anyagcseréjének ismeretéhez → *ÁK 1943, 40: 238-242.*
- Vasvári Miklós: a) A sündiszó szerepe az uhu táplálkozásában; b) Adatok a dögkeselyű táplálkozásához

429. ülés, 1943. március 5.

- Maucha Rezső: A vizek életegyensúlyának törvényszerűségeiről → *ÁK 1943, 40: 121-139.*
- Balogh János: A talajvizek állatvilágának gyűjtéséről
- Dudich Endre és Klie Walter: Új rákfajok hazánkból

430. ülés, 1943. április 2.

- Mödlinger Gusztáv: A tengeri malac-pajzsmirigy finomabb szerkezetének évszakos változásai → *ÁK 1943, 40: 159-172.*
- Sebestyén Olga: a) Limnológiai problémák hazai vonatkozásban → *ÁK 1943, 40: 172-176;* b) Néhány szó a balatoni állatok méreteiről → *ÁK 1943, 40: 176-177.*
- Kesselyák Adorján: Új magyar kérészcsalád (Bemutatja: Balogh János)
- Apor László és Stohl Gábor: A galamb hypophysisének napszakos változásairól → *ÁK 1943, 40: 177-187.*

431. ülés, 1943. május 7.

- Dudich Endre: A magyar állatvilág monografiái
- Zimmermann Gusztáv: A sertés orrának melléköbleiről → *ÁK 1943, 40: 216-221.*
- Chappuis Péter (Kolozsvár): A talaj- és hasadékvizek állatvilága (Bemutatja: Dudich Endre) → *ÁK 1943, 40: 221-232.*
- Boros Ádám: Flórákutatói tapasztalatok faunakutatóknak → *ÁK 1943, 40: 233-238.*

432. ülés, 1943. május 21.

- Zimmermann Ágoston: A nyirokcsomók öregkorban → *ÁK 1943, 40: 207-215.*
- Ábrahám Ambrus: Idegvégtestek az arteria renalis falában (Bemutatja: Mödlinger Gusztáv) → *ÁK 1943, 40: 242-252.*
- Rotarides Mihály: A Kárpát-medence Mollusca-faunája fényképekben, illusztrációk Dr. Soós Lajos könyvéhez
- Elekes Pál: A galamb-hasnyálmirigy Langerhans-féle szigeteinek és vércukortartalmának évszakos változásai

433. ülés, 1943. június 4.

- Varga Lajos: A tó fogalmának kérdéséhez
- Kesselyák Adorján: A közönséges víziászka ivadékgyógyozásának lényege → *ÁK 1943, 40: 139-158.*
- Sátor József: Neuropteroideák kelet-magyarországi és erdélyi élőhelyekről
- Vasvári Miklós: A patkányfejű pocok előfordulása Zala vármegyében

434. ülés, 1943. október 1.

- Mózes Imre: A hátulsó üres véna májbillentyűjéről (Bemutatja: Zimmermann Ágoston) → *ÁK 1946, 43: 14-17.*

Fábián Gyula: Aszimmetriásan manifesztálódó génhatás
Varga Lajos: Kerekesférgek Jád-völgyi mohákból
Steif Antal: A rovarok irányítatlan mozgásáról → *ÁK 1945, 41: 31-36.*

435. ülés, 1943. november 5.

Pongrácz Sándor: A Magyar Nemzeti Múzeum Albrecht kir. herceg Biológiai Állomás célja és feladata

Homonnay Nándor: a) A Magyar Nemzeti Múzeum Albrecht kir. herceg Biológiai Állomásáról;
b) Biológiai összefüggések a bellyei rét állatéletében

Woynárovich Elek: Hydrobiológiai vizsgálatok a Magyar Nemzeti Múzeum Albrecht kir. herceg Biológiai Állomás környékén

Székessy Vilmos: A gólyafészkek mint élőhely

Szent-Ivány József: Lepkefaunisztikai és ökológiai megfigyelések a bellyei ártéren

436. ülés, 1943. december 3.

Udvardy Miklós: Madárvonulási kérdések

Balogh János: Az életközösségek szerkezete → *ÁK 1946, 43: 1-14.*

Tóth László: A rovarok nitrogén asszimilációja a levegőből

Éber Zoltán: Fototaxiás kísérlet rovarlárvákkal

437. ülés, 1944. január 7.

S. Gulyás Magda és Makara György: A házi poloska pusztulása magas hőmérsékleten

Zimmermann Ágoston: A pancreas és a Langerhans-szigetek

Horváth János: Adatok a talaj-véglények Ciliata csoportjának ismeretéhez, különös tekintettel a talajhoz való alkalmazkodásukra (Bemutatja: Horváth Péter)

Dudich Endre: Linné és az állatnevek logikája → *ÁK 1945, 41: 16-31.*

438. ülés, 1944. február 4.

Keve András: Újabb irányok a korszerű rendszertanban

Varga Lajos: A Kis-Balaton pusztuló nyíltvizeinek limnológiai viszonyai

Beretzk Péter: A szegedi Fehér-tó madárvilága

Udvardy Miklós: Dr. Felföldy Lajos: "Növényoszociológia" c. könyvének ismertetése

439. ülés, 1944. március 3.

Balogh János: A termelés problémája a közösségi biológiában

Tóth László: A természetek táplálkozás élettana

Dudich Endre: Dr. Soós Lajos "A Kárpát-medence Mollusca-faunája" c. munka ismertetése

Vasvári Miklós: Újabb adatok a hazai ragadozó madarokról

440. ülés, 1944. április 14.

Szent-Ivány József: A Nagy-Alföld Geometridái

Stohl Gábor: Az emlős mellékvesekéreg histophysiológiai vizsgálata → *ÁK 1945, 41: 1-16.*

Wolsky Sándor: A rovarszem fejlődésélettana

441. ülés, 1944. május 19.

Éhik Gyula: Elnöki megnyitó → *ÁK 1945, 42: 1-4.*

Szent-Ivány József: Gynandromorphok és új alakok a magyar lepkefaunában

Zimmermann Gusztáv: Intersexualitás és hermaphroditizmus → *ÁK 1945, 42: 20-26.*

442. ülés, 1944. október 13.

Ábrahám Ambrus: Pressoreceptorok az aortaívben → *ÁK 1945, 42: 14-19.*

Zimmermann Ágoston: A házinyúl arterio-venás anastomozisai → *ÁK 1945, 42: 4-14.*

Stohl Gábor: A tengeri malac heréjének Leydig-féle köztisejtjei

443. ülés, 1945. augusztus 10.

Stohl Gábor: A törzsfajlódás és a thermodinamika második főtétele

Balogh János: A kvadrátmódszer és a constancia fogalma a bioszociológiában

444. ülés, 1945. szeptember 7.

Keve András: Schillinger Ferenc kutatásai Belső-Ázsiában

Sátori József: A *Beraemyia Hrabei* Mayer és metamorphosisa (Bemutatja: Stohl Gábor)

445. ülés, 1945. október 5.

Völgyesi Ferenc: Feltételes reflex és hipnózis állatban és emberben

446. ülés, 1946. március 1.

Jászfalusi Lajos: Pisztrángos folyóvizeink elnéptelenedésének okai, azok elhárítása és racionális halászatának irányelvei → *ÁK 1946, 43: 18-34.*

Stohl Gábor: A kvagga-tigrislovak származástani kapcsolatairól → *ÁK 1946, 43: 35-40.*

Zimmermann Gusztáv: A Douglas-féle redő összehasonlító anatómiája → *ÁK 1946, 43: 41-44.*

447. ülés, 1946. április 5.

Kolosváry Gábor: A szirtképző korallok váz-preponderanciájának törzsfajlódástani magyarázata

Keve András: Néhány új alak a Nemzeti Múzeum madárgyűjteményében: a) Új madárfajok Ázsiából; b) Újabb szerzemények Mozambiqueből → *ÁK 1958, 46: 243-244.*

Bartha Ferenc: Egyén és tömegvizsgálatok

448. ülés, 1946. május 3.

Györfi János: Az elsődlegesen káros rovarok elszaporodásának feltételei (Bemutatja: Dudich Endre)

Szabó Zoltán: A bolharák mézigénye

Jászfalusi Lajos: A Tiszának és mellékfolyóinak *Cobitis*- és *Gobio*-fajai

449. ülés, 1946. június 7.

Donászy Ernő S. J.: Adatok a Szelidi-tó limnológiájához

Kolosváry Gábor: A szirtképző-korall és kacslábú rák társulás biológiája

Stohl Gábor: A Magyar Nemzeti Múzeum Gasteruption anyaga (Hymenoptera)

450. ülés, 1946. október 4.

Zimmermann Ágoston: Adatok a nyelvcsont összehasonlító anatómiájához
Móczár László: Külföldi múzeumokról és egyetemekről
Kolosváry Gábor: A Magyar Nemzeti Múzeum szirtépítő koralljai

451. ülés, 1947. február 7.

Fábián Gyula: Egy ritka Bar-white-mozaik *Drosophila* (Bemutatja: Wolsky Sándor)
Móczár László: A Kárpát-medence pókölő darazsai (Hymenoptera, Psammocharidae)
Stohl Gábor: Adatok a mellékvesekéreg hisztofiziológiájához

452. ülés, 1947. április 11.

Loksa Imre: A Kárpát-medence Chilopodái
Stohl Gábor: A nukleinsavak élettani jelentősége

453. ülés, 1947. május 2.

Sebestyén Olga: Újabb megfigyelések a Balaton planktonján
Wiesinger Márton: Adatok a *Lebistes reticulatus* (elevenzülő fogaspony) szaporodásának ismeretéhez

454. ülés, 1947. június 6.

Kolosváry Gábor: Statisztikai adatok a kőkorall-szövetkezetek köréből
Stohl Gábor: A Kárpát-medence Andrenái (Hymenoptera, Apidae) I

455. ülés, 1947. október 3.

Hans Schlesch (Koppenhága): Dr. Kormos Tivadar tudományos munkássága (Bemutatja: Rotarides Mihály)
Párducz Béla: Adatok a csillómozgás mechanizmusának ismeretéhez
Jászfalusi Lajos: Kísérletek a folyóvizek halproduktivitásának megállapítására

456. ülés, 1947. november 7.

Wojnárovich Elek: Pontokaspikus rákfaj a magyar faunában
Stohl Gábor: Az állatvándorlások

457. ülés, 1948. február 6.

Kolosváry Gábor: Embrik Strand (1876-1947) emlékezete
Jászfalusi Lajos: A magyarországi halak rendszertani és elterjedési viszonyainak revíziója

458. ülés, 1948. március 5.

Sebestyén Olga: A Balaton-kutatás mai állása
Stohl Gábor: A Kárpát-medence Andrenái (Hymenoptera, Apidae) II

459. ülés, 1948. április 2.

Dudich Endre: A halak alakjának bionomiája

460. ülés, 1952. október 8.

Boros István: A magyar zoológia soronlevő feladatai → *ÁK 1954, 44: 23-35.*

Varga Lajos: Gelei József emlékezete → *ÁK 1954, 44: 5-21.*

461. ülés, 1952. október 29.

Szelényi Gusztáv: Az almamoly kérdés Magyarországon

Horváth Lajos: Biocönológiai vizsgálatok a Tüskés-pusztai halastavakon → *ÁK 1954, 44: 49-59.*

Szunyoghy János: Avarkori lócsontváz a kecskeméti múzeum gyűjteményéből

462. ülés, 1952. november 28.

Kaszab Zoltán: A csendes-óceáni szigetek Tenebrionidáinak biogeográfiája → *ÁK 1954, 44: 71-79.*

Mihályi Ferenc: Az *Anopheles maculipennis* és *Culex pipiens* rendszertani és ökológiai problémái

Topál György: Denevérgyűrűzés Magyarországon I. → *ÁK 1954, 44: 43-48.*

463. ülés, 1952. december 21.

Gere Géza és Balogh János: A *Hyphantria cunea* táplálkozásbiológiája

Zimmermann Gusztáv: Összehasonlító tájbonctani vizsgálatok a parathyreoideáról → *ÁK 1954, 44: 37-41.*

Szegedi Béla: A béka terhességi reakciójának hatásmechanizmusa

464. ülés, 1953. január 20.

Jermy Tibor: A burgonyabogár Magyarországon

Szunyoghy János: a) Az *Ablepharus* kitaibeli kitaibeli Bibron & Bory újabb lelőhelye Magyarországon → *ÁK 1954, 44: 61-62*; b) Milyen állatot neveztek eredetileg a "pegymet" szóval? → *ÁK 1954, 44: 99-102.*

Móczár László: Bátorliget Hymenoptera-faunája

465. ülés, 1953. február 20.

Kotlán Sándor: Az első magyar parazitológiai expedíció eredményei

Móczár Miklós: Magyarország és a környező területek dongóméheinek (*Bombus* Latr.) rendszere és ökológiája

Varga Lajos: A bátorligeti vizek Rotatoriái és Gastrotrichái

466. ülés, 1953. március 25.

Mihályi Ferenc: Előzetes vizsgálatok a dunai szúnyogkérdés megoldásához → *ÁK 1954, 44: 81-86.*

Kaszab Zoltán és Székessy Vilmos: A bátorligeti bogárfauna reliktumelemei

Anghy Csaba Geyza: Beszámoló a hazai nutriahonosítás előkutatási munkálatairól

467. ülés, 1953. május 12.

Kovács István: Elővizsgálatok az aggteleki Béke-barlang faunáján → *ÁK 1954, 44: 95-98.*

Szunyoghy János: Magyarországi törpeegér (*Micromys minutus hungaricus*)
Vágvolgyi József: Új csigaválogatási módszer

468. ülés, 1953. szeptember 30.

Gebhardt Antal: A Mecsek-hegység zoogeográfiai problémái
Woynárovich Elek: A vizek táplálék- és energia-körforgalmának mennyiségi általánosított
ábrázolása → *ÁK 1954, 44: 279-286.*

469. ülés, 1953. október 28.

Entz Béla: Bulgáriai tanulmányaim zoológiai tapasztalatai
Stiller Jolán: A *Vorticella microstoma* Ehrenberg (Peritricha, Ciliata), mint az ökológiailag
különböző vizek bioindikátora → *ÁK 1954, 44: 193-200.*

470. ülés, 1953. november 25.

Zimmermann Ágoston: A macska száj körüli szerveiről → *ÁK 1954, 44: 287-293.*
Woynárovich Elek: Haltáplálék-állatok betelepítése természetes vizekbe
Tusnádi Győző: Biológiai védekezés ragadozó madarakkal halastavaink szárnyas kártevői ellen
→ *ÁK 1954, 44: 239-242.*

471. ülés, 1953. december 4.

Szelényi Gusztáv: Kártétel előrejelzése a növényvédelemben → *ÁK 1954, 44: 219-224.*
Szunyoghy János: A *Microtus oeconomus* méhelyi Éhik újabb lelőhely-előfordulása hazánkban
→ *ÁK 1954, 44: 225-230.*
Topál György: Denevérgyűrés Magyarországon II. → *ÁK 1954, 44: 231-238.*

472. ülés, 1954. január 8.

Fábián Gyula: Reciprok-hybridek eltéréseiről egér- és nyúl-kísérletek alapján → *ÁK 1954, 44: 161-169.*
Zilahi-Sebess Géza: Rovartani vizsgálatok hajdúsági gyümölcsösökben
Vágvolgyi József: A Kárpátok malakofaunájának kialakulása → *ÁK 1954, 44: 257-278.*

473. ülés, 1954. február 5.

Boros István: Ismerteti a "Bátorliget élővilága" c. munkát
Horváth Lajos: A kékvércsék élete a hortobágyi Ohati erdőben
Jászfalusi Lajos: Tenyészpontyok csontvázrendellenességei → *ÁK 1955, 45(1-2): 55-60.*

474. ülés, 1954. március 5.

Ábrahám Ambrus: A cornea mikroszkópikus beidegzése, tekintettel a fibrocyták idegkapcsolataira
Stammer Aranka és Ábrahám Ambrus: A madarak szemmozgató izmainak beidegzése, tekintettel
a ganglion ciliare szerkezetére → *ÁK 1954, 44: 115-134.*
Biczók Ferenc: A pápakovácsi rét rhizoszféra-Protozoáinak vizsgálata → *ÁK 1955, 45(1-2): 21-32.*
Horváth Andor: A pleistocén Mollusca-fauna értékelése → *ÁK 1954, 44: 171-188.*

Tánczos József: A tavi kagyló záróizmának mikroszkópos beidegzése

475. ülés, 1954. április 2.

R. Stiller Jolán: Környezethatások által kiváltott módosulatok epizoikus Peritrichákon → *ÁK* 1954, **44**: 201-211.

Gergely Judit: Histophysiológiai vizsgálatok az egér oestrusával kapcsolatban

Erdős József: Az Eridontomerus Crawf. (Torymidae, Hymenoptera) nemzetség revíziója → *ÁK* 1954, **44**: 149-160.

476. ülés, 1954. május 14.

Sztankayné Gulyás Magdolna, Fornosi Ferenc és Molnár Erzsébet: Encephalomyelitis-vírus hazai kullancsokban → *ÁK* 1955, **45(1-2)**: 123-129.

Stohl Gábor: A háziállatok eredetének néhány vitás kérdése → *ÁK* 1954, **44**: 213-217.

Méhes Gyula: Biocönológiai tanulmányok tölgyfa-gubacsokon és gubacsdarazsakon → *ÁK* 1955, **45(1-2)**: 67-73.

Ponyi Jenő: Ökológiai és táplálkozásbiológiai vizsgálatok a Gammarusok köréből → *ÁK* 1955, **45(1-2)**: 75-90.

Krolopp Endre: Néhány malako-faunisztikai adat a Dunántúlról → *ÁK* 1954, **44**: 189-191.

477. ülés, 1954. június 4.

Zimmermann Ágoston: A sertés gyomrának méreteiről → *ÁK* 1955, **45(1-2)**: 149-154.

Varga Lajos: Adatok a balatonmenti Pécsely-patak mikrofaunájához

Török László: A Colchicin hatása a Planaria lugubris regenerációjára → *ÁK* 1955, **45(1-2)**: 139-147.

Szunyoghy János: Kisemlősgyűjtés → *ÁK* 1955, **45(1-2)**: 131-138.

Kulcsárné Gergely Judith: Adatok a lép histophysiológiájához → *ÁK* 1955, **45(1-2)**: 61-66.

478. ülés, 1954. szeptember 10.

Szélessy Vilmos: Megemlékezés Csiki Ernőről → *ÁK* 1955, **45(1-2)**: 7-10.

Anghi Csaba: Vizsgálatok a házinyúl tejelőképességéről

Orbán Ferencné: A házinyúl párzási készségének külső jelei és az utódok életképessége

479. ülés, 1954. október 6.

Soós Lajos: Megemlékezés Wagner Jánosról és Rotarides Mihályról → *ÁK* 1955, **45(1-2)**: 3-6.

Erdős József: Megfigyelések a nád kártevőiről és azok parazitáiról → *ÁK* 1955, **45(1-2)**: 33-48.

Reményi K. András: A kutyafélék koponyatana

480. ülés, 1954. november 3.

Soós Lajos: A magyarországi Daudebardiák kérdéséhez → *ÁK* 1955, **45(1-2)**: 97-105.

Mödlinger Gusztáv és M. Odorfer Magdolna: A sympathicomimeticus anyagok hatása nőstény fehéregerek egyes endokrin szerveire

Tusnádi Győző: Újabb tapasztalatok a halastavi biológiai védekezés köréből

481. ülés, 1954. december 1.

- Székessy Vilmos: Magyarország legyezőszárnyú (Strepsiptera) → *ÁK 1955, 45(1-2): 107-122.*
Horváth Lajos: A sárgafejű királyka magyarországi fészkelésének első bizonyítéka → *ÁK 1955, 45(1-2): 49-53.*
Ponyi Jenő: Crustacea-tanulmány a Balaton hínárosairól → *ÁK 1956, 45(3-4): 107-121.*
Bartha Ferenc és Cs. Halászfy Éva: Variációs statisztikai vizsgálatok *Pyrrhocoris apterus* L. csápján → *ÁK 1955, 45(1-2): 11-20.*

482. ülés, 1955. január 5.

- Soós Árpád: Magyarország kullancslegyei → *ÁK 1955, 45(1-2): 91-96.*
Fábián Gyula: Állatkísérletek az alkalmazkodás biokémiája köréből
Kobulej Tibor: Összehasonlító vizsgálatok *Scarcoptes* fajokon

483. ülés, 1955. február 2.

- Szelényi Gusztáv: Zoocönózis vagy koexistencia? → *ÁK 1956, 45(3-4): 133-142.*
Móczár Miklós: Az *Eucera* Latr. és *Tetralonia* Spin. (Hymenoptera, Apidae) genusok elterjedése és ökológiája
Keve András: A balkáni fakopáncs terjeszkedése Magyarországon → *ÁK 1956, 45(3-4): 89-91.*
Konok István: A rovar metamorfózissal kapcsolatos élettani vizsgálatok mai állása

484. ülés, 1955. március 2.

- Ábrahám Ambrus: Problémák a vegetatív idegrendszer szövettanában
Biczók Ferenc: Gyökérkivonatok hatása egysejtű szervezetekre
Stammer Aranka: A csontoshalak szemizmainak szerkezete és beidegzése → *ÁK 1957, 46: 115-123.*
Horváth Imre: A szegedi vírusos és vírusmentes paprika Protozoa-faunája
Minker Emil: Újabb adatok a házimacska vegetatív idegrendszerének ismeretéhez

485. ülés, 1955. április 6.

- Soós Lajos elnök köszönti Dudich Endrét 60. születésnapja alkalmából
Pátkai Imre: A ragadozómadár-védelem természetvédelmi és vadgazdasági problémái
Jermy Tibor: Cönológia és növényvédelem → *ÁK 1956, 45(3-4): 79-88.*
Berinkey László és Farkas Henrik: Mennyiségi haltáplálék-vizsgálatok a soroksári Duna-ágban → *ÁK 1956, 45(3-4): 45-58.*
Kondics Lajos: Hystokémiai vizsgálatok a *Mus musculus* uterusának ciklusos változásaival kapcsolatban

486. ülés, 1955. május 4.

- Lange Nándor: Adatok a gonodotrop hormon hatásmechanizmusához
Szelényi Gusztáv: Állattársulási kategóriák → *ÁK 1957, 46: 125-138.*
Vágvölgyi József: Az Alföld lágjainak Mollusca-faunája
Horváth Andor: Újabb adatok az alföldi pleisztocén csigákon alapuló szintézishez

487. ülés, 1955. június 1.

- Mödlingerné Odorfer Magdolna: Ultraibolya sugarak és sötétség hatása nőstény fehéregerek ivari ciklusára
- Varga Lajos: Adatok a hazai Sphagnum-lápok vízi mikrofaunájának ismeretéhez → *ÁK 1956, 45(3-4): 149-158.*
- Kormos József és Kormos Józsefné: Adatok a véglények ivari dimorfizmusának és konjugációjának ismeretéhez
- Zimmermann Gusztáv: A tengerimalac és a fehér patkány csepleszéről
- Berczik Árpád: Újabb hydrobiológiai vizsgálatok a Lukács-fürdő Malom-taván → *ÁK 1956, 45(3-4): 35-44.*

488. ülés, 1955. szeptember 7.

- Zimmermann Ágoston: Nemzetközi anatómiai nomenklatúráról → *ÁK 1956, 45(3-4): 159-171.*
- Bierbauer József: A *Helix pomatia* regenerációs és szövettani vizsgálata → *ÁK 1956, 45(3-4): 59-68.*

489. ülés, 1955. október 5.

- Varga Lajos: Vízi mikrofauna a hazai erdők alomtakarójában
- Móczár Miklós: Magyarországi pelyhesmék → *ÁK 1956, 45(3-4): 93-100.*
- Ponyi Jenő: Az Alföld szikesvizeinek *Diaptomus*-fajai

490. ülés, 1955. november 2.

- Dudich Endre: Megemlékezés Kesselyák Adorjánról → *ÁK 1956, 45(3-4): 3-8.*
- Szunyoghy János: Hazatérési képesség vizsgálata kisemlősökön → *ÁK 1956, 45(3-4): 143-147.*
- Béretzk Péter: Ritka fészkelő madaraink a szegedi Fehértón 1955-ben
- Szabó István: A Dunazug-hegység herpetofaunája → *ÁK 1956, 45(3-4): 123-131.*

491. ülés, 1955. december 7.

- Gere Géza: Erdei avarfogyasztó Diplopoda és Isopoda fajok humifikációs szerepének vizsgálata növénynevelési módszerrel → *ÁK 1956, 45(3-4): 71-78.*

491. ülés, 1956. január 4.

- Móczár László: Megemlékezés Szabó-Patay Józsefről → *ÁK 1956, 45(3-4): 9-12.*
- Horváth Lajos: Magyar madárnevek és írásmódjuk → *ÁK 1957, 46: 87-90.*
- Jermy Tibor: A biocönotikai egyensúly kérdéséhez → *ÁK 1957, 46: 91-98.*
- Ónódi L. Ágnes: A *Gammarus Roeseli* térfogatmérése → *ÁK 1956, 45(3-4): 101-106.*

492. ülés, 1956. február 1.

- Boros István: Megemlékezés Pongrácz Sándorról → *ÁK 1957, 46: 3-8.*
- Warga Kálmán: Petényi Salamon János az ornitológus → *ÁK 1957, 46: 11-18.*
- Topál György: A hazai Chiropterák os penisének összehasonlító vizsgálata
- Szedzerjei Ákos: Az elejtett őz kormeghatározásának legújabb módszerei

493. ülés, 1956. március 7.

Anghi Csaba: Két új házinyúl-mutáció

Jászfalusi Lajos: A tógazdasági nemesponty szaporodó képességének vizsgálata tógazdaságainkban

Szalay-Marzsó László: Gyapjaspille hernyójárással kapcsolatos megfigyelések

Berczik Árpád: Chironomidák és a tótipustan néhány hazai kérdése → *ÁK 1957, 46: 33-41.*

494. ülés, 1956. április 11.

Nagy Jenő: A sakál előfordulása Magyarországon

Szabó János: Adatok a Scelomidae család ismeretéhez

Csanády György és Vágás Endre: A házimacska epehólyagjának rendellenességei → *ÁK 1957, 46: 43-47.*

Farkas Henrik: Adatok az Abaligeti-barlang faunájához → *ÁK 1957, 46: 67-69.*

495. ülés, 1956. május 9.

Erdős József és Szelényi Gusztáv: Újabb megfigyelések a nád rovarbiológiájáról → *ÁK 1957, 46: 49-65.*

Stohl Gábor: A nyúlfélék rendszertani helyzete

Pintér István: Adatok Keszthely környékének Mollusca-faunájához → *ÁK 1957, 46: 99-114.*

Ambrus Béla: Biocönológiai megfigyelések a gubacsfaunában → *ÁK 1957, 46: 19-32.*

496. ülés, 1956. június 6.

Kovács Lajos: A budai kertek lepkefaunájának kialakulása

Zilahi-Sebess Géza: Burgonyaföldjeink rovarvilága

Horváth Andor: A felsőszentiváni pleisztocén csigaperiódusai

Győrfi János: A biológiai védekezés problémái

497. ülés, elmaradt.

498. ülés, 1956. szeptember 5.

Horváth Lajos: Avifaunisztikai megfigyeléseim a Fekete-tenger partvidékén, Várnától Batumiig → *ÁK 1957, 46: 79-85.*

Zoltai Nándor és Soós Árpád: A Duna-menti szúnyogprobléma megoldásának lehetőségei, különös tekintettel az 1954-es árvízzel kapcsolatos tapasztalatokra

499. ülés, 1956. október 3.

Sebestyén Olga: A tvarminnei Zoológiai Állomásról

Topál György: A hazai denevérek Nycteribiidáinak revíziója

Ponyiné Zánkai Nóra: A Velencei-tó víziatkái → *ÁK 1959, 47(1-2): 129-135.*

500. ülés, 1957. április 20.

Zimmermann Ágoston: A csontok súlyvesztése beszáradás következtében → *ÁK 1958, 46: 301-305.*

Gebhardt Antal: A dömörkapui mészsziplák (Mecsek-hegység) Mollusca-faunájának cönológiai vizsgálata → *ÁK 1958, 46: 199-219.*

Szelényi Gusztáv és Jermy Tibor: Az őszibúza állattársulásai → *ÁK 1958, 46: 229-241.*

501. ülés, 1957. szeptember 6.

Dorning Henrik: Néhány megjegyzés a madarak fürdéséről → *ÁK 1958, 46: 195-198.*

Gere Géza: Az élőlények produktíósbiológiai csoportosítása és szerepük az életközösségekben → *ÁK 1957, 46: 71-78.*

Krolopp Endre: A Budai-hegység csigafaunájának kialakulása → *ÁK 1958, 46: 245-253.*

Lukács Dezső: Az egri langyosvizek zooökológiai viszonyai, tekintettel az itt élő állatfajok gazdasági jelentőségére → *ÁK 1958, 46: 255-260.*

502. ülés, 1957. október 4.

Balogh János: Újabb rovargyűjtési módszerek

Győrfi János: A nyárfafélék kislepke károsítói (Bemutatja: Kovács Lajos) → *ÁK 1958, 46: 221-227.*

Szunyoghy János: a) Az európai törpeegér rendszertani revíziója; b) Emlős- és madárbőrök kikészítése tudományos gyűjtemények számára → *ÁK 1958, 46: 287-296.*

503. ülés, 1957. november 1.

Beretzk Péter: Adatok a vadmadarak járványos pusztulásához

Móczár László: Crabro-fajok (Hymenoptera) revíziója → *ÁK 1958, 46: 261-272.*

Nagy István Zoltán: Cephalopoda rágószerv a mecseki jura rétegekből → *ÁK 1958, 46: 273-276.*

Ambrus Béla: Sopron környéke gubacsainak állatföldrajzi vonatkozásai → *ÁK 1958, 46: 159-175.*

Vágás Endre: Műgyanták szerepe a szövettani technikában → *ÁK 1958, 46: 297-299.*

504. ülés, 1957. december 6.

Gebhardt Antal: Cönológiai és etológiai vizsgálatok a Mecsek-hegység patakjai mentén elterjedt Mollusca-állományon → *ÁK 1960, 47(3-4): 69-86.*

Wéber Mihály: Fénycsapdával 1957-ben gyűjtött rovarok mennyiségi értékelése a klimatikus viszonyok figyelembevételével → *ÁK 1959, 47(1-2): 165-176.*

Buchert Ádám: A *Microhydra germanica* Roch a magyar faunában → *ÁK 1958, 46: 187-194.*

Zimmermann Gusztáv: Az uréter tájanatómiájáról

505. ülés, 1958. január 3.

Soós Árpád: Lehet-e a rovargyűjteményekben levő anyagot ökológiai vizsgálatokra felhasználni? → *ÁK 1958, 46: 277-285.*

Jermy Tibor: A szárazföldi biocönózisok produktíósbiológiai vizsgálatáról → *ÁK 1959, 47(1-2): 111-117.*

Bierbauer József: A szarvasmarha tejmirigyének szövettani vizsgálata → *ÁK 1958, 46: 177-185; 1959, 47(1-2): 63-64.*

Anghi Csaba: Lengyel állatkertek és rezervátumok

506. ülés, 1958. február 7.

- Ábrahám Ambrus: A vese mikroszkopikus beidegzése, tekintettel a tubuláris idegkapcsolatokra → *ÁK 1959, 47(1-2): 27-40.*
- Stammer Aranka: Az Amphibiák szemizmainak mikroszkópikus beidegzése experimentális vizsgálatok alapján → *ÁK 1959, 47(1-2): 137-142.*
- Minker Emil: Kísérletes megfigyelések a festőkagyló (*Unio pictorum*) záróizmain
- Horváth Lajos: A Természettudományi Múzeum egyiptomi zoológiai gyűjtőútja → *ÁK 1959, 47(1-2): 99-101.*

507. ülés, 1958. március 8.

- Anghi Csaba: A látogató-közönségnek mint környezeti tényezőnek hatása a majmok táplálkozására és az ún. menekülési távolságukra
- Stohl Gábor: Vizeletvizsgálatok állatkerti állatokon → *ÁK 1959, 47(1-2): 149-154.*
- Kovács Lajos: A lepkék mennyiségi gyűjtése hazánkban
- Janisch Miklós: Kullancsfaunánk feltérképezése során elért eddigi eredményeink → *ÁK 1959, 47(1-2): 103-110.*
- Szabó István: A herpetofauna védelme külföldön és az erre vonatkozó hazai javaslat → *ÁK 1959, 47(1-2): 155-159.*

508. ülés, 1958. április 11.

- Szunyoghy János: Az üreginyúl meghonosítása és elterjedése Magyarországon
- Horváth Imre: Az idegrendszer experimentális vizsgálata a békák szívében → *ÁK 1959, 47(1-2): 93-97.*
- Biczók Ferenc: Élettani vizsgálatok a *Platyophrya lata-n* → *ÁK 1959, 47(1-2): 55-61.*
- Erdélyi Lajos: Az ingervezető rendszer szerkezete és beidegzése a patások szívében → *ÁK 1960, 47(3-4): 63-67.*

509. ülés, 1958. május 2.

- Boros István: Az első nemzetközi zoológiai konferencia a Szovjetúnióban → *ÁK 1959, 47(1-2): 9-16.*
- Gebhardt Antal: Malakofaunisztikai, ökológiai és állatföldrajzi vizsgálatok a Zselicségben → *ÁK 1959, 47(1-2): 69-83.*
- Wiesinger Márton: Keresztezési kísérlet a rózsás díszmárna és a ceyloni feketesávós díszmárna között
- Sterbetz István: A havasi lile Magyarországon → *ÁK 1959, 47(1-2): 143-147.*

510. ülés, 1958. június 6.

- Boros István: Megemlékezés Kittenberger Kálmánról → *ÁK 1959, 47(1-2): 3-8.*
- Szunyoghy János: A magyarországi muflon honosítása, jelenlegi elterjedése és az *Ovis musimon sinesella Turc.* alfajának bírálata → *ÁK 1960, 47(3-4): 179-189.*
- Kovács Lajos: A fenyőn élő magyarországi nagylepkék
- Warga Kálmán: A Kis-Balaton madarainak fészkelő közösségei → *ÁK 1959, 47(1-2): 161-163.*

511. ülés, 1958. október 3.

- Beretzk Péter, Keve András és Schmidt Egon: Az egyidejű vízimadár-kutatás feladatai és néhány eredménye → *ÁK 1959, 47(1-2): 119-124.*
Warga Kálmán: A budapesti Városliget egykori fülemüle állománya → *ÁK 1963, 50: 181-184.*
Barna József: Az aorta abdominalis elágazásának változatai kis kérődzőkön
Balogh János: Beszámoló a londoni nemzetközi zoológiai kongresszusról

512. ülés, 1958. november 7.

- Gebhardt Antal: Malakológiai vizsgálatok a Mátrában
Kovács Lajos: Répalepke a Balaton víztükre fölött
Erdős József: A biológiai védekezés első nemzetközi konferenciája Prágában → *ÁK 1959, 47(1-2): 65-68.*
Ponyi Jenő és Ponyi Jenőné: A Mánfa-patak talajvizének állatai → *ÁK 1962, 49: 91-96.*

513. ülés, 1958. december 5.

- Anghi Csaba Géza: Antonius tigrislokoponya-vizsgálatainak értékelése → *ÁK 1959, 47(1-2): 41-43.*
Győrfi János: A nyárfafélék nagylepke-károsítói → *ÁK 1959, 47(1-2): 85-91.*
Wéber Mihály: Automatikus fénycsapdával gyűjtött rovaranyag felhasználása ökológiai vizsgálatokra
Balás Géza és Mihályi Ferenc: Adatok a fúrólegyek (Trypetidae) magyarországi tápnövényeinek ismeretéhez → *ÁK 1959, 47(1-2): 45-53.*

514. ülés, 1959. január 2.

- Kovács Lajos: A lepkék vándorlásával kapcsolatos kérdések → *ÁK 1960, 47(3-4): 105-108.*
Soós Árpád: A Velencei-tó poloskafaunája
Kölös Gábor: Madártelepítési kísérletek és eredmények a mezővédő erdősávokban

515. ülés, 1959. február 6.

- Dudich Endre elnök köszönti a 80 éves Soós Lajost
Zimmermann Gusztáv: Veleszületett szívburok-rekesznyílás borjában
Lukács Dezső: Rheobiológiai vizsgálatok a Mellér-völgy vizeiben (Bükk-hg.) → *ÁK 1960, 47(3-4): 109-117.*
Nagy Barnabás: Az Acrotylus sáskák önbeásása
Bierbauer József: Adatok a tejmirigy laktációs fázisához és zsírszöveti fejlődéséhez → *ÁK 1960, 47(3-4): 35-37; 1963, 50: 29-34.*

516. ülés, 1959. március 6.

- Dózsa István: A hullámos papagáj csontos váza → *ÁK 1960, 47(3-4): 59-62.*
Beretzk Péter: A fehértavi rezervátum madármozgalma 1958-ban → *ÁK 1960, 47(3-4): 29-33.*
Sterbetz István: A rizstelepek hatása a gémfélék táplálkozására
Ambrus Béla: Gubacsok a Kámoni Arborétumból → *ÁK 1960, 47(3-4): 17-28.*

517. ülés, 1959. április 3.

- Kovács Lajos és Gozmány László: Lepkék mennyiségi viszonyai az ócsai égerlápban

- Vásárhelyi István: A *Theodoxus danubialis*, *Fagotia acicularis* és *Amphimelania holandri* újabb hazai lelőhelyei (Bemutatja: Agócsy Pál) → *ÁK 1961, 48: 135-137.*
- Reményi K. András: Az óvilági primitív háziébekek földrajzi elterjedése
- Buchert Ádám: A *Microhydra germanica* Roch ciklusos fejlődése → *ÁK 1960, 47(3-4): 51-57.*

518. ülés, 1959. május 9.

- Gebhardt Antal: A Mecsek-hegység déli síkjának Mollusca-faunája
- Lukács Dezső: Amphipoda tanulmányok a Bükk-hegységben → *ÁK 1961, 48: 81-84.*
- Gułajza András és Konok István: A kínai tölgyselemhernyő (*Antherea pernyi* G.) hazánkban
- Pintér István: Adatok a Dunántúl egyes tájainak Mollusca-faunájához → *ÁK 1960, 47(3-4): 125-139.*
- Szalay-Marzsó László: Adatok a hazai nemesfűz-telepek faunájának ismeretéhez → *ÁK 1960, 47(3-4): 169-178.*

519. ülés, 1959. június 5.

- Wojnárovich Elek: Halpopulációk kormeghatározása → *ÁK 1960, 47(3-4): 191-194.*
- Szunyoghy János: A nádifarkas
- Sterbetz István: Kísérleti megfigyelések a földikutyáról (*Spalax leucodon* Nordm.) → *ÁK 1960, 47(3-4): 151-158.*
- Farkas Tibor és Herodek Sándor: Az *Astacus leptodactylus* zsírsav-garnitúrájának évszakos változása

520. ülés, 1959. október 2.

- "Darwin-emlékülés"
- Soós Lajos: Elnöki megnyitó
- Boros István: Magyar zoológusok századeleji mimikri-vitája mai szemmel → *ÁK 1960, 47(3-4): 39-49.*
- Kormos József és Kormos Józsefné: A Suctoriák rajzostádiumának jelentősége az életszakaszok változásában, a filogenezisben és a rendszerezésben → *ÁK 1960, 47(3-4): 97-104.*

521. ülés, 1959. november 6.

- Szabó István: Adatok a foltos szalamandra ökológiájához
- Kovács Lajos: A repülési időre vonatkozó adatok felhasználása a lepidopterológiai kutatásokban
- Horváth Lajos: A Természettudományi Múzeum egyiptomi zoológiai expedíciójának ornithológiai eredményei → *ÁK 1960, 47(3-4): 93-96.*
- Ertl Milán (Pozsony): Adatok Magyarország mohalakó *Thecamoebáinak* ismeretéhez (Bemutatja: R. Stiller Jolán)
- Soós Árpád: A piócák konzerválásáról

522. ülés, 1959. december 4.

- Móczár László: Az *Odynerus spiricornis* Spin. fészkelése a tihanyi löszfalán → *ÁK 1960, 47(3-4): 119-123.*
- Győrfi János: Nyárfafélék farontó-lepke károsítói (Bemutatja: Kovács Lajos) → *ÁK 1960, 47(3-4): 87-91.*
- Stohl Gábor: A főemlősök anyagcseréjének néhány sajátossága → *ÁK 1960, 47(3-4): 163-168.*
- R. Stiller Jolán: Beszámoló a XIV. Limnológiai Kongresszusról → *ÁK 1960, 47(3-4): 159-162.*

523. ülés, 1960. január 8.

Szabados Antal: Az epitheliális pigmentgenesis előfordulása halaknál

Reményi K. András: A háziebek szubfosszilis fajainak átnézete

Molnár Gyula és Tölg István: A fogassüllő gyomoremésztési időtartamának vizsgálata → *ÁK 1961, 48: 107-109.*

Székessy Vilmos: Beszámoló a kínai tanulmányútról

524. ülés, 1960. február 5.

Székessy Vilmos: Újabb adatok a pézsmapocok életmódjának ismeretéhez

Kovács Lajos: A Növényvédelmi Kutatóintézet fénycsapdáinak eddigi eredményei

Soós Árpád: Magyarország garatos piócáinak revíziója

Dudich Endre: Francia színes barlangfilm bemutatása

525. ülés, 1960. március 4.

Sterbetz István: Előzetes jelentés a magyarországi rizstermelés madárproblémáinak kutatásáról

Jermy Tibor: Fitofág rovarok tájékozódása a fény iránya alapján → *ÁK 1961, 48: 57-63.*

Loksa Imre: A lillafüredi István-, Forrás- és Szeleta-barlang ízeltlábúiról

Jánossy Dénes: A helyi éghajlat hatása a pleisztocén kisemlősfaunára

Agócsy Pál: Újszerű módszerek a malakológiai gyűjtés és kutatás területén → *ÁK 1961, 48: 15-18.*

526. ülés, 1960. április 1.

Ujhelyi Sándor: Adatok Magyarország kérészfauájához

Ambrus Béla: A Kőszegi-hegyvidék gubacsfaunája → *ÁK 1961, 48: 19-32.*

Szabados Antal: A mozgásformák jelentősége halakon a betegség elleni védekezésben

Herodek Sándor és Farkas Tibor: Ontogenetikus változások a *Bombyx mori* zsírsavösszetételében

Tölg István: A balatoni fogassüllő és a vágódurbincs ivadékának összehasonlító táplálékvizsgálata

Steinmann Henrik: Orthopterák központi idegrendszerének vizsgálati módszereiről (Bemutatja: Soós Árpád) → *ÁK 1960, 47(3-4): 141-149.*

527. ülés, 1960. május 6.

Gebhardt Antal: A Mohácsi-sziget és az Alsó-Duna árterének Mollusca-faunája → *ÁK 1961, 48: 43-55.*

Loksa Imre: A Damogled néhány növénytársulása avarjának ízeltlábú népségéről

Papp Jenő: A Kárpát-medence Braconini nemzetség fajai

Szunyoghy János: Beszámoló az afrikai vadászexpedícióról → *ÁK 1962, 49: 119-130.*

528. ülés, 1960. június 3.

Anghi Csaba G.: Vizsgálatok a látogatók környezethatásának majmokra gyakorolt befolyásáról → *ÁK 1961, 48: 33-36.*

Orbányi Iván: Az európai és az amerikai bölény szőrének összehasonlító vizsgálata → *ÁK 1961, 48: 111-115.*

Barna József: Adatok a mezei nyúl vérképéhez

Stohl Gábor: A megújuló schönbrunni állatkert

529. ülés, 1960. október 7.

Woynárovich Elek és Tölg István: Eszközünk a balatoni halak ivadékaik gyűjtésére → *ÁK 1961, 48: 139-141.*

Tölg István: A balatoni vágódurbincs ivadékaik táplálkozása

Vásárhelyi István: a) Adatok a Hámori-tó csigafaunájához; b) A *Helix lutescens* Rm. hazai elterjedése (Bemutatja: Agócsy Pál)

Kaszab Zoltán: A bécsi XI. Entomológus Kongresszusról

530. ülés, 1960. november 4.

Keve András: Megemlékezés Vönöczky-Schenk Jakabról, Vasváry Miklósról és Dorning Henrikről → *ÁK 1961, 48: 3-9.*

Loksa Imre: A vindornyasöllősi bazalt-barlang és környékének ízeltlábúiról → *ÁK 1961, 48: 65-80.*

Móczár László: Kísérletek az *Odynerus spiricornis* Spin.-al → *ÁK 1961, 48: 91-94.*

Dózsa István, Kemenes Ferenc és Szent-Iványi Tamás: Az emlősök vörös vérszójének fajmeghatározó szerepéről → *ÁK 1961, 48: 37-42.*

Stohl Gábor: Németországi úti tapasztalatok

531. ülés, 1960. december 2.

Szalay László: Megemlékezés A. Thienemann professzorról (Bemutatja: Farkas Henrik) → *ÁK 1961, 48: 11-14.*

Beretz Péter: Adatok a körtvélyesi Tisza-holtág állatvilágához

Marián Miklós és Szabó István: Adatok az *Emys orbicularis* szaporodásbiológiájához → *ÁK 1961, 48: 85-90.*

Szabados Antal: Összehasonlító vizsgálatok halak bőrén a melanin lokalizációjára

Kaszab Zoltán: A Kárpátok faunisztikai kutatásának megszervezése Lembergben

532. ülés, 1961. január 6.

Boros István: Egy eddig ismeretlen Darwin-hamisítás

Varga Lajos: Kerekcsigák a Hoverla két tócsájából → *ÁK 1962, 49: 141-150.*

Agócsy Pál: A Balaton környéki bazalt-hegyek csigafaunája → *ÁK 1962, 49: 21-27.*

Pintér István: A Kovácsi-hegy csigáiról → *ÁK 1962, 49: 81-90.*

Széky Pál: A posztembrionális növekedés vizsgálati módszere a halbiológiában → *ÁK 1962, 49: 113-118.*

Siroki Zoltán: A Saga pedo Pall. újabb előfordulása (Bemutatja: Mihályi Ferenc) → *ÁK 1961, 48: 125-127.*

533. ülés, 1961. február 3.

R. Stiller Jolán: Az ásott kutak biológiai vizsgálata (Bemutatja: Farkas Henrik) → *ÁK 1961, 48: 129-133.*

Anghi Csaba G.: Befejező vizsgálatok a látogatók majmokra gyakorolt környezethatásáról → *ÁK 1962, 49: 29-33.*

Sterbetz István: A vörösnakú lúd mozgalmak az utóbbi három évtizedben hazánkban → *ÁK 1962, 49: 97-103.*

Tölg István: A fogassüllő táplálékhiányának eredete és táplálékpótlása → *ÁK 1962, 49: 131-140.*

Ponyi Jenő: Az alföldi szikesvizek zoológiai kutatásának helyzete → *ÁK 1961, 48: 117-124.*

534. ülés, 1961. március 3.

Ábrahám Ambrus: Az interneuronális synapsisok szerkezete az intracardialis dúcokban

Hattyasy Dezső: Egynémely rágcsáló fogainak idegellátásáról → *ÁK 1963, 50: 55-57.*

Stammer Aranka: Vizsgálatok a Sauropsidák epiphysisének szerkezetén és idegkapcsolatain

Jánossy Dénes: Az első víziló-lelet a hazai pleisztocénből → *ÁK 1962, 49: 63-74.*

Richnovszky Andor: Baja környékének csigafaunájáról → *ÁK 1963, 50: 121-127.*

535. ülés, 1961. április 7.

Zimmermann Gusztáv: A szem hiánya egy borjún

Gulyás Mihály és Szabó István: Vizsgálatok a fővárosban élő synanthrop legyeken

Molnár Gyula és Tölg István: Fogassüllő gyomorkiürülésének időtartama a hőmérséklet függvényében → *ÁK 1963, 50: 99-102.*

Horváth Imre: Vegetatív fonadékok szerkezete és kapcsolódásai a békák bélcsatornájában

Erdélyi Lajos: Kísérleti analitikai vizsgálatok az emlősszív idegkapcsolatain

536. ülés, 1961. május 5.

Varga Lajos: A Durmitor-hegység erdei avartakarójának mikrofaunájáról

Gebhardt Antal: A Misina- és a Tubes-tető állattársulásai

Erdős József: Megfigyelések a Calamagrostis epigeios L.-ban élő rovarok életéről → *ÁK 1962, 49: 41-49.*

Berczik Árpád: Az "O₂-H₂S határ" és a benthos produktivitása közötti kapcsolatról → *ÁK 1962, 49: 35-39.*

Székesy Vilmos: Svédországi útibeszámoló

537. ülés, 1961. június 2.

Győrfi János: A nyárfafélék cincérvárosítói → *ÁK 1962, 49: 51-54.*

Balogh János: Egy új rendszertani irányról

Szunyoghy János: A magyarországi szarvas testi sajátosságai

Keve András: A csigaforgató vonulása a Kárpát-medencében és Dobrudzsa felől jövő madárvendegeink → *ÁK 1962, 49: 75-79.*

538. ülés, 1961. szeptember 14.

Kaszab Zoltán: A magyar faunakutatás helyzete és jövő feladatai → *ÁK 1962, 49: 7-16.*

Székesy Vilmos: Az 1961. szeptember 12-14-ig Tihanyban és Budapesten tartott faunakutatási symposium határozati javaslata → *ÁK 1962, 49: 17-20.*

539. ülés, 1961. október 6.

Székesy Vilmos: Beszámoló az 1961. szeptember 12-14-ig Tihanyban és Budapesten tartott faunakutatási symposiumról

Iharos Gyula: A Tihanyi-félsziget Tardigradái → *ÁK 1962, 49: 55-61.*

Ambrus Béla: A Kárpát-medence gubacslegyei → *ÁK 1963, 50: 7-15.*

Agócsy Pál: Néhány szempont a malakofauna értékeléséhez → *ÁK 1965, 52: 21-27.*

Tölg István: A fogassüllő ivadékának táplálkozása

Móczár László: Lengyelországi útitapasztalatok

540. ülés, 1961. november 3.

Szalay László: Dr. h. c. Karl Viets emlékezete → *ÁK 1962, 49: 3-5.*

Stohl Gábor: A szarvasmarha néhány élettani sajátosságáról → *ÁK 1962, 49: 105-112.*

Zicsi András: Táplálkozás-ökológiai vizsgálatok hazai földigiliszta fajokon → *ÁK 1962, 49: 151-158.*

Orbányi Iván: Vázféhérje hidrolizátumok vizsgálata rendszertani szempontból → *ÁK 1963, 50: 109-112.*

Kállai László: A tűzok és a pulyka lábcsontjai csökkent igénybevétel után → *ÁK 1963, 50: 75-80.*

541. ülés, 1961. december 1.

Horváth Lajos: Megemlékezés Dr. Nagy Jenőről → *ÁK 1962, 49: 1-2.*

Wojnárovich Elek: A halakra ragadósságának kiküszöbölése

Ponyi Jenő: A tihanyi Belső-tó zooplanktonjának napszakos változásairól → *ÁK 1964, 51: 105-124.*

Molnár Gyula és Tölg István: Néhány ragadozóhalunk gyomrának mechanikai működéséről → *ÁK 1963, 50: 99-102.*

Fodor Tamás: Vizsgálatok a magyar vizsla morfológiájához

542. ülés, 1962. január 5.

Anghi Csaba: Labirintus kísérletek fehéregerek konstitúciójának meghatározására → *ÁK 1963, 50: 17-18.*

Kovács Lajos: A magyarországi fénycsapdahálózat fejlődése és eredményei az elmúlt két évben

Szederjei Ákos: A szarvasvándorlásról

Sterbetz István: A Fehértó tájátalakításával kapcsolatos madáráttelepülések → *ÁK 1963, 50: 129-134.*

Gozmány László: Tanulmányúton Nyugat-Németországban

543. ülés, 1962. február 2.

Ábrahám Ambrus: A receptorok helye és szerkezete a gerincesek szívében

Erdélyi Lajos: Problémák az emlősszív efferens beidegzésében → *ÁK 1963, 50: 35-40.*

Széky Pál: Postembrionális növekedésvizsgálatok néhány fontosabb Cyprinidánál

Pénzes Bethen: Vörösvérsejtvizsgálatok hazai és trópusi halakon → *ÁK 1964, 51: 99-102.*

Wojnárovich Elek: Beszámoló a Nemzetközi Dunakutató Bizottság Felső-Duna bejárásáról

544. ülés, 1962. március 2.

Warga Kálmán: Mesterséges fészekoduk éjjeli ellenőrzésének eredményei (elmaradt)

N. Bajári Erzsébet: A Természettudományi Múzeum fürkész-anyaga

Lukács Dezső: A rheophilismus kérdéséről

Tölg István: Megfigyelések a balatoni dévérkeszeg és ponty ívásakor

Topál György: Gyűjtőúton Argentínában

545. ülés, 1962. április 6.

Szunyoghy János: Egy új emlős hazánkban → *ÁK 1963, 50: 175-179.*

Biczók Ferenc: A latens élet vizsgálata Protozoákon

Agócsy Pál: Az éti csiga magyarországi alakkörei → *ÁK 1966, 53: 13-19.*

Szontagh Pál: Adatok a Malacosoma neustria L. hazai életmódjához → *ÁK 1963, 50: 167-173.*

Molnár Kálmán: Mono- és digenetikus mételyek magyarországi halakból → *ÁK 1963, 50: 103-107.*

"A természet élete" c. színes francia film vetítése (Bemutatja: Móczár László)

546. ülés, 1962. május 4.

Mihályi Ferenc: Új Musca-faj hazánkban → *ÁK 1963, 50: 95-97.*

Stohl Gábor: A dél-amerikai Tylopodák pajzsmirigye

Szederjei Ákos: Magyarországi szarvastelepítések

Edelényi Béla: Hazai madarak belső élősködő férgei II. → *ÁK 1964, 51: 31-48.*

Kállai László: Laboratóriumi állatok tenyésztési problémái

A lopódarázs és a komodo gyíkról készített színes francia filmek vetítése (Bemutatja: Móczár László)

547. ülés, 1962. június 1.

Győrfi János: A gyapjaspille fürkészdarázs élősködői (Bemutatja: Endrődy-Younga Sebestyén) → *ÁK 1963, 50: 51-54.*

Tusnádi Győző és Lukács Gyula: Termelési tényezők kapcsolatainak vizsgálata a pontytenyésztésben → *ÁK 1964, 51: 89-93.*

Tölg István: A süllő és a pontyivadék táplálkozásának vizsgálata

Reményi K. András: A Canis familiaris fogazatának néhány sajátossága

Endrődy-Younga Sebestyén: Rendszertani vizsgálatok afrikai Cybocephalidákon

548. ülés, 1962. október 5.

Móczár László: Titkári beszámoló

Stammer Aranka: Az érhártya idegkapcsolatai

Horváth Imre: Szövetani vizsgálatok a tavibéka paravertebralis dúcain

Anghi Csaba: Szemelvények Mongólia állatvilágából → *ÁK 1963, 50: 19-22.*

549. ülés, 1962. november 2.

Kaszab Zoltán: A Meloidák földrajzi elterjedésének filogenetikai vonatkozásai → *ÁK 1963, 50: 69-74.*

Fábián Gyula: A növekedésbiológia és genetika néhány időszerű hazai problémájáról

Mihályi Ferenc: Beszámoló a kelet-németországi tanulmányútról

550. ülés, 1962. december 7.

Anghi Csaba: Lendl Adolf emlékezete → *ÁK 1964, 51: 3-5.*

Túry Géza: Histochemiai vizsgálatok a tavibéka (Rana ridibunda Pall.) agyvelején

Széki Pál: Putorius putorius L. és Putorius furo L. összehasonlító növekedésvizsgálata csontváz-méretük alapján → *ÁK 1963, 50: 151-166.*

Petró Ede: Kagylófajok elkülönítése a discriminancia analízis módszerével → *ÁK 1963, 50: 113-120.*

Szabó László Vilmos: A zámolyi medence madárélete → *ÁK 1963, 50: 135-150.*

Baranyai Pál, Dózsa István és Kapus Gyula: Emberi és állati vérfehérjék összehasonlító vizsgálata immun-elektroforezissel → *ÁK 1963, 50: 23-27.*

551. ülés, 1963. január 4.

Kiszely György: A modern genetika rendszertani vonatkozásai

Iharos Gyula: A Balaton-felvidék Tardigradái → *ÁK 1963, 50: 59-67.*

Agócsy Pál: Clausilidae fajaink hazai elterjedése

Warga Kálmán: Mesterséges fészekoduk összehasonlító vizsgálata

Orbányi Iván és Stohl Gábor: Elefántvizelet vizsgálatok

552. ülés, 1963. február 1.

David A. Young (USA): A rendszertani kutatás helyzete az Egyesült Államokban

Anghi Csaba: Adatok Mongólia szemidomesztikált emlőseiről → *ÁK 1964, 51: 23-29.*

Kertész György: Összehasonlító vizsgálatok a Duna magyarországi szakaszának Rotatoria-planktonján → *ÁK 1963, 50: 81-88.*

Lukács Gyula és Tusnádi Győző: A tógazdasági halhúsprodukciónövekedése a népesítés függvényében → *ÁK 1964, 51: 71-76.*

Péczely Péter: Különböző ökotípusú madárfajok neurosekreciójának vizsgálata

553. ülés, 1963. március 1.

Keve András: A madártan új útjai a kongresszusok tükrében

Erdős József: Megfigyelések a hazai füvek fémfürkész gubacsképzőiről és azok gubacsairól → *ÁK 1963, 50: 41-49.*

Molnár Kálmán: Néhány faunánkra nézre új halélősködő és fejlődéstani viszonya

Sterbetz István: A magyar tűzok természetvédelmi problémái → *ÁK 1964, 51: 135-139.*

Orbányi Iván: Emlősszörök összehasonlító vizsgálata → *ÁK 1964, 51: 83-86.*

554. ülés, 1963. április 5.

Kretzoi Miklós: A magyar gerincesfauna kialakulása

Soós Árpád: Magyarország ormányos piócainak revíziója

Iharos Gyula: Adatok a nádszáraz bolyhos bevonataiban élő Tardigradák ismeretéhez → *ÁK 1964, 51: 49-53.*

Stohl Gábor, Enhaft József és Munkácsi Ferenc: A pézsmaréce és a házikacsa, valamint ezek különböző hibridkombinációinak összehasonlító vizsgálata → *ÁK 1970, 57: 145-155.*

555. ülés, 1963. május 3.

Keve András: Csörgéy Titusz és Breuer György emlékezete → *ÁK 1963, 50: 1-5.*

Erdélyi Lajos: Hisztológiai, hisztokémiai és idegszöveti vizsgálatok az *Astacus fluviatilis* szívében

Varjas László: Széndioxid gáz és anaerob körülmények hatása az amerikai fehér szövőlepke diapauza-bábjain

Murvy Árpád és Sterbetz István: Populációs hullámvázások a saséri rezervátum madárvilágában → *ÁK 1964, 51: 77-81.*

Soós Lajos: A *Theodoxus fluviatilis* L. állítólagos előfordulása a Tiszában (Bemutatja: Agócsy Pál) → *ÁK* 1965, 52: 107-110.

Vásárhelyi István: Az éticsiga-gyűjtés (Bemutatja: Agócsy Pál) → *ÁK* 1965, 52: 143-146.

556. ülés, 1963. június 7.

Boros István és Dely Olivér György: A herpetológiai kutatások irányai, problémái és távlatai
Anghi Csaba: Összehasonlító szőrvizsgálatok Mongóliában és a Budapesti Állatkertben élő azonos fajoknál → *ÁK* 1965, 52: 37-40.

Soós Árpád: Milyen pióca fajok várhatók még a magyar faunában → *ÁK* 1964, 51: 125-133.

Edelényi Béla: A hazai madarak belső élősködő férgei III.

557. ülés, 1963. október 4.

Szöke Péter: A madárhangkutatás újabb módszerei és eredményei

Pintér István: Adatok a Dunántúl egyes tájainak Mollusca-faunájához II.

Bökönyi Sándor: A háziló-fajták kialakulásának kezdetei

Szabó J. Barna: A *Boophthora erythrocephala* egészségveszélyeztető gradációja Tatán 1962-ben

558. ülés, 1963. november 1.

Entz Béla: A másodlagos termelés kérdése édesvizekben. Anyag és energiaforgalmi problémák plankton és bentosz-szervezeteken

Ambrus Béla: Füzeseink Diptera gubacsokozói → *ÁK* 1964, 51: 7-21.

Szabó István: A *Charadrius apricarius altifrons* Brehm előfordulása Magyarországon → *ÁK* 1964, 51: 141-142.

Kaszab Zoltán: Rovartani kutatóúton Mongóliában → *ÁK* 1964, 51: 55-70.

559. ülés, 1963. december 6.

Jánossy Dénes: Evolúciós folyamatok pleisztocén gerinceseknél

Petró Ede: A Gödöllői-dombvidék Mollusca-faunája → *ÁK* 1964, 51: 87-97.

Tölg István és Péntes Bethen: Növényevő kínai halak hazai betelepítésének eddigi eredményei → *ÁK* 1964, 51: 103-104.

Jakab O. Béla: Az új oometriai eljárás tudományos és gyakorlati alkalmazása

560. ülés, 1964. január 3.

Balás Géza: Adatok a Balaton-környék gubacsainak ismeretéhez → *ÁK* 1966, 53: 23-31.

Agócsy Pál: A magyar Alföld csigafaunájának képe

Jászfalusi Lajos: A tógazdasági ponty tápláléka, gyomor- és béltartalom vizsgálatok alapján → *ÁK* 1966, 53: 79-87.

Keve András: A vízityúk (*Gallinula chloropus* L.) rendszertani kérdése → *ÁK* 1965, 52: 85-88.

Orbányi Iván: A suchumi majomkísérleti telep eredményei

561. ülés, 1964. február 7.

Szelényi Gusztáv: A növényvédelmi állattan újabb problémái

Fábián Gyula és Szigethy Kálmán: A magyar vizsla és farkas keresztezési kísérletek eredményei

Szabó László: Madártársulás-vizsgálatok a kunmadarasi szikeseken → *ÁK* 1965, 52: 111-133.

Anghi Csaba: *Ascania Nova* és a szovjet rezervátumok (elmaradt)

562. ülés, 1964. március 6.

Dudich Endre: Megemlékezés Dr. Varga Lajosról → *ÁK 1965, 52: 3-9.*

Szontagh Pál: A Paranthrene tabaniformis Rott. hazai életmódja és károsítása → *ÁK 1965, 52: 135-142.*

Péczely Péter: A szíki madarak mellékveséjének biológiai adaptációja

Anghi Csaba: Ascania Nova és a szovjet rezervátumok

563. ülés, 1964. április 3.

Kovács Gyula: Megemlékezés Dr. Zimmermann Ágostonról → *ÁK 1965, 52: 11-16.*

Iharos Gyula: A Bakony-hegység Tardigrada-faunája II. → *ÁK 1965, 52: 47-56.*

Agócsy Pál: A Pilis-hegység, mint a csigafauna választó sávja

Balogh János: Beszámoló az Amerikai Egyesült Államokban tett tanulmányútról

564. ülés, 1964. május 8.

Sebestyén Olga: A limnológia Észak-Amerikában. Ahogy mi látjuk

Martinovich Valér: Tápnövény- és elterjedési vizsgálatok hazai fúrólegyeken (Diptera, Trypetidae) → *ÁK 1965, 52: 89-94.*

Balogh János: A kongói magyar expedíció

Zicsi András: Beszámoló a kongói expedíció gyűjtéseiről → *ÁK 1965, 52: 147-153.*

565. ülés, 1964. június 5.

Stohl Gábor: A házasítás genetikai következményei

Bökönyi Sándor, Kállai László és Matolcsi János: A házasítás hatására létrejött strukturális változások a szarvasmarha lábközépcsontján

Gyurkó István: Adatok a petényi márna (*Barbus meridionalis* petényi Heck.) szaporodásbiológiájához (Bemutatja: Tölg István helyett Topál György jegyző) → *ÁK 1965, 52: 41-46.*

Anghi Csaba: Ritka nagyemlősök a régi Állatkertben

Pócs Tamás: Gyűjtő- és tanulmányúton Vietnamban

566. ülés, 1964. október 2.

Balogh János: A nemzetközi biológiai program és a magyar zoológia

Kassai Tibor és Mahunka Sándor: A Monicziák (Cestoda) legfontosabb magyarországi köztigazdái

Hámor Tamás: A sebes és a szivárványos pisztráng ivartermékeinek vizsgálata → *ÁK 1966, 53: 63-68.*

Mihályi Ferenc: Beszámoló a XII. Nemzetközi Entomológiai Kongresszusról és néhány nyugat-európai természettudományi múzeumról

567. ülés, 1964. november 13.

Móczár László: Megemlékezés Dr. Némethné Bajári Erzsébetről → *ÁK 1965, 52: 17-19.*

Mihályi Ferenc: Synanthrop legyek kinevelése → *ÁK 1965, 52: 95-105.*

Iharos Gyula: A hazai Tardigrada-kutatás 30 éves

Benedek Pál: A magyarországi paréjpoloskák (*Eurydema*) földrajzi elterjedése → *ÁK 1966, 53: 33-41.*

Kaszab Zoltán: Gyűjtő és tanulmányúton a Góbi-Altájban és a Hangáj-hegységben → *ÁK* 1965, 52: 57-78.

568. ülés, 1964. december 5.

Zimmermann Gusztáv: A plica urogenitalis-ról → *ÁK* 1965, 52: 155-158.

Kemenes Ferenc: A hazai sünök leptospirák okozta fertőzöttségének járványtani jelentősége → *ÁK* 1965, 52: 79-83.

Agócsy Pál: Populációs vizsgálatok Clausiliidae-fajokon

Ambrus Béla: A fűzhajtásvég-gubacsleány (*Rhabdophaga terminalis* F. Lw.) biológiája → *ÁK* 1965, 52: 29-35.

Balogh János: Adatok az afrikai *Argyopida* pókok életmódjához

569. ülés, 1965. január 8.

Széky Pál: Craniometriai vizsgálatok róka (*Vulpes vulpes* L.) koponyákon → *ÁK* 1966, 53: 145-155.

Sey Ottó: A pészmapocok magyarországi belsőélősködő férgei

Molnár Károly és Szakolczai József: Adatok a növényevő halak betelepítésére és egészségügyi állapotára vonatkozóan

Pénzes Bethen: Hazai és trópusi kétéltűek vörösvérsejtjeinek összehasonlító vizsgálata

Sterbetz István: A kardoskúti Fehértó madárvilága

570. ülés, 1965. február 5.

Berczik Árpád: A Chironomida-kutatás néhány problémája → *ÁK* 1966, 53: 43-47.

Ponyiné Zánkai Nóra: A balatoni nádasok víziatkáiról

Ponyi Jenő: A rákok emésztőrendszerének fehérjebontó enzimeiről → *ÁK* 1966, 53: 115-122.

Fodor Tamás: Vizsgálatok a tűzokról, mesterséges körülmények között → *ÁK* 1966, 53: 59-62.

Petró Ede: A magyarországi *Pisidium*-fauna gyarapodása

571. ülés, 1965. március 5.

Entz Béla: Mennyiségi zoobenthosvizsgálatok a Balatonon

Farkas József: Néhány rovar- és atkakartevő sugártűrésének vizsgálata → *ÁK* 1966, 53: 49-57.

Orbányi Iván: Táplálékok áthaladási sebességének vizsgálata egyes emlősökön → *ÁK* 1966, 53: 105-108.

Báldi Tamás: Tanulmányúton Amerikában

572. ülés, 1965. április 2.

Keve András: Ritka madárfajok faunisztikai jelentőségének újabb megítélése → *ÁK* 1966, 53: 101-103.

Sasvári-Schäfer Lajos: Mallophagák kvantitatív vizsgálata madarakon

Reményi K. András: Az os penis fajtadiagnosztikai értéke és allometriás összefüggései

Póka Géza: Vizsgálatok egyes nagymacskafajok ivari ciklusáról (elmaradt)

Jánossy Dénes: Tanulmányúton Hollandiában és Angliában

573. ülés, 1965. május 7.

- Anghi Csaba: Újabb koeficiensek az emlősök testfelületének kiszámításához (Bemutatja: Orbányi Iván) → *ÁK 1966, 53: 21-22.*
- Póka Géza: Vizsgálatok egyes nagymacskafajok ivari ciklusáról
- Szabó J. Barna: Sikeres védekezés a szakállas szúnyogok (*Culicoides*) ellen → *ÁK 1966, 53: 141-143.*
- Iharos Gyula: Tardigradák a Bakony vidékéről → *ÁK 1966, 53: 69-78.*
- Pécsi Tibor: A szív és záróizomműködés reflexes kapcsolata a tavikagylónál

574. ülés, 1965. június 4.

- Kovács Lajos: A fénycsapdakutatások felhasználása a faunisztikában
- Bierbauer József és Török László József: Neurosecretiós vizsgálatok Pulmonatakon → *ÁK 1969, 56: 21-30.*
- Richnovszky Andor: Adatok a Duna-ártér Mollusca-faunájához (elmaradt)
- Tóth János és Rácz Béla: A halak jelölésének új módszere PVC operculum-jellel
- Lukacsovics Ferenc és Lábos Elemér: Kemo-ökológiai kapcsolatok vizsgálata néhány balatoni halfaj és az *Anodonta cygnea glochidiuma* között

575. ülés, 1965. október 1.

- Szabó István: A hazai gerinces-fauna felkutatottsága → *ÁK 1966, 53: 135-139.*
- Szabó J. Barna és Zoltai Nándor: A dunai árvíz rovarfajta tapasztalatai → *ÁK 1967, 54: 161-163.*
- Reményi K. András: A biotermelés-kontroll néhány eddig ismeretlen elvi kérdése
- Agócsy Pál: A Duna-Tisza közti csigagyűjtések eredményei

576. ülés, 1965. november 5.

- Dely Olivér György: Titkári beszámoló
- Kiszely György: Hogyan illeszkednek a genetikai eredmények a rendszertani kutatásokhoz
- Kaszab Zoltán: Gyűjtőúton Kelet-Mongólia sztyeppéin → *ÁK 1966, 53: 89-99.*

577. ülés, 1965. december 3.

- Kaszab Zoltán: Megemlékezés Dr. Párducz Béláról → *ÁK 1966, 53: 7-11.*
- Németh Istvánné és Szalkay József: Kémiai vizsgálatok lepkéken
- Stohl Gábor: Néhány újabb adat a timusz élettanához

578. ülés, 1966. január 7.

- Anghi Csaba: Megemlékezés dr. Éhik Gyuláról → *ÁK 1966, 53: 3-5.*
- Sterbetz István: A nyári lúd (*Anser anser rubrirostris* Swinh.) természetvédelmi problémái Magyarországon → *ÁK 1966, 53: 131-133.*
- Nemeséri László: A trichinellosis, mint zoonozis
- Tölg István és Péntes Bethen: A fehér amurhal táplálkozásának és növekedésének hazai tapasztalatai → *ÁK 1966, 53: 109-113.*

579. ülés, 1966. február 4.

- Anghi Csaba: Kísérlet a mozgásnak, mint jelközlésnek zooszemiotikai értékelésére → *ÁK 1967, 54: 13-21.*

Mihályi Ferenc: Egyik budapesti élelmiszerpiac légylátogatóinak vizsgálata
Sey Ottó: Adatok a szárcsa (*Fulica atra*) parazita féregfaunájához → *ÁK 1966, 53: 123-130.*
Orbányi Iván: Aszkánia Nova hasítottkórmű emlősei

580. ülés, 1966. március 4.

Sinkovits Miklósné és Széky Pál: Hematológiai vizsgálatok néhány hazai Carnivorán → *ÁK 1967, 54: 139-145.*
Ambrus Béla: A zsákos gubacslégy - *Putoniella marsupialis* (F. Lw.) biológiája → *ÁK 1967, 54: 3-11.*
Péczely Péter: Az *eminentia mediana* szerepe a madár mellékvese centrális regulációjában → *ÁK 1967, 54: 121-128.*
Kassai Tibor: Parazitológiai intézetek Nagy-Britanniában

581. ülés, 1966. április 1.

Nagy István Zoltán: Fejlődéstani és hisztokémiai vizsgálatok különböző gerinces osztályok embrióinak *chorda dorsalis*-án → *ÁK 1967, 54: 115-119; 1968, 55: 75-79.*
Szontagh Pál: A kis nyárfacincér (*Saperda populnea* L., fam. *Cerambycidae*) hazai életmódja és károsítása → *ÁK 1967, 54: 173-179.*
Bertóti István: A hazai kisragadozó fajok (róka, vadmacska, menyét, hermelin, görény, nyest, nyuszt) életmódja és gazdasági jelentősége
Balogh János: Gyűjtőúton Új-Guineában → *ÁK 1971, 58: 17-49.*

582. ülés, 1966. május 6.

Móczár László: Mocsáry Sándor és az Állattár Hymenoptera gyűjteménye → *ÁK 1967, 54: 89-97.*
Fodor Tamás: Környezeti tényezők értékelése állatkerti madarak tartásánál → *ÁK 1969, 56: 53-58.*
Ponyi Jenő: A Tisza felső szakasza partszegélyének (litorál) állattani vizsgálata
Póka Géza: Adatok az aranyhórcsög téli ivari életéhez → *ÁK 1968, 55: 115-117.*

583. ülés, 1966. június 3.

Szabó István: Hazai emlőállataink bolhái → *ÁK 1967, 54: 151-160.*
Murvay Árpád: A Kakasszéki-tó és a Sóstó madárvilága
Nagy István Zoltán: Az *Ambystomatidák* származása és rendszere
Horváth Cecília: Az *Ambystoma mexicanum* (Shaw) spontán metamorfózisa → *ÁK 1967, 54: 39-42.*
Loksa Imre: A dél-amerikai magyar talajzoológiai expedíció. I. Genovától Santiagoig

584. ülés, 1966. október 7.

Anghi Csaba: Vizsgálatok a jávorszarvas tejhozamáról → *ÁK 1967, 54: 23-27.*
Petró Ede: Ökofaunisztikai vizsgálatok a bugaci legelőterületek csigaállományán
Kolosváry Gábor és munkatársai: Tiscia. A tiszakutatás tudományos eredményei c. kiadványa (Bemutatja: Stohl Gábor)
Zicsi András: A dél-amerikai magyar talajzoológiai expedíció. III. Chile

585. ülés, 1966. november 4.

- Zimmermann Gusztáv: A plica ductus deferentis-ről → *ÁK 1967, 54: 181-185.*
Kaszab Zoltán: A Przewalski-ló (*Equus przewalskii* Polj.) újabb előfordulása Mongóliában →
ÁK 1967, 54: 63-65.
Bogsch Ilma: Adatok néhány tengeri állatfaj akváriumai élettartamáról → *ÁK 1967, 54: 35-38.*
Andrássy István: A dél-amerikai magyar talajzoológiai expedíció. V. Argentína

586. ülés, 1966. december 2.

- Matolcsi János: A szarvasmarha végtagsontjainak méretarányai → *ÁK 1967, 54: 81-88.*
Ponyi Jenő, Bíró Kálmán és P. Zánkai Nóra: A Balaton iszaplakó állatainak gyűjtéstechnikája és problémái → *ÁK 1967, 54: 129-134.*
Benedek Pál: A hazai *Eurydema* fajok természetes ellenségei → *ÁK 1967, 54: 29-34.*
Kaszab Zoltán: Zoológiai expedíció Nyugat-Mongóliában → *ÁK 1968, 55: 43-62.*

587. ülés, 1967. január 6.

- Anghi Csaba: Vizsgálatok a jávorszarvas tejhozamáról, III. (elmaradt) → *ÁK 1968, 55: 23-27.*
Mihályi Ferenc: A városi szinantrop légykérdés és a legyek új veszélyességi indexe
Sey Ottó: Szívóférgek az Állatkertben tartott adriai halakból → *ÁK 1967, 54: 135-138.*
Sterbetz István: A kardoskúti Fehértó védetté nyilvánításának állattani eredményei → *ÁK 1967, 54: 147-150.*

588. ülés, 1967. február 3.

- Anghi Csaba: Vizsgálatok a jávorszarvas tejhozamáról, III. → *ÁK 1968, 55: 23-27.*
Nagy Emil: A fácán és a fogoly ökológiai regulatív szerepe különböző agrobiocönózisok kártevőinek leküzdésében
Vajon Imre: A barna szemeslepke (*Satyrus semele* L.) idegrendszerének bonctani viszonyai →
ÁK 1968, 55: 141-147.
Pénzes Bethen: Magyarországi dévérkeszeg-populációk összehasonlító vizsgálata → *ÁK 1968, 55: 87-96.*
Pintér István: Egy különös jelenség a magyar Ancyliidae csigák között → *ÁK 1968, 55: 97-104.*

589. ülés, 1967. március 3.

- Keve András: Néhány példa az alfajok kialakulásának üteméhez
Wiesinger Márton: Néhány észrevétel a kerti csiga (*Cepaea hortensis*) szentendrei populációjának csíkkombinációival kapcsolatban → *ÁK 1968, 55: 149-157.*
Fábián Lajos: Foszforsavas észterek alkalmazása ektoparaziták ellen állatkerti gyakorlatban
Csizmazia György: A Felső-Tisza apróemlős-faunája

590. ülés, 1967. április 7.

- Szontagh Pál: Megemlékezés dr. Győrfi Jánosról → *ÁK 1968, 55: 9-14.*
Bíró Kálmán, Ponyi Jenő és P. Zánkay Nóra: A Balaton nyíltvízi iszapjának Nematodái → *ÁK 1968, 55: 33-35.*
Murvay Árpád: Megfigyelések a halvány gezérről (*Hippolais pallida elaeica* Lind.)
Kretzoi Miklós: Indiától Kaliforniáig

591. ülés, 1967. május 5.

- Jánossy Dénes: A pleisztocén gerincesek törzsfajlásának kérdései
Anghi Csaba: Összehasonlító vizsgálatok a jávorszarvas és más patások végtag-szögelléseiről
→ *ÁK 1968, 55: 29-32.*
Lukács Dezső: A *Diphyllobothrium latum* hazai előfordulásairól és parazitás ártalmairól → *ÁK 1969, 56: 89-97.*
Jászainé Virág Erzsébet és Benedek Pál: Az *Alloeotomus poloska*-génusz hazai fajai: két rajzásvizsgálati módszer összehasonlítása → *ÁK 1968, 55: 37-44.*
Pintér László: A nyugati Pilis csigái → *ÁK 1968, 55: 105-113.*

592. ülés, 1967. június 2.

- Soós Árpád: A Duna pióca-faunájáról
Sey Ottó: Galandférgek vadászati-halászati szempontból jelentős madarainkból → *ÁK 1969, 56: 121-129.*
Szontagh Pál: Adatok a *Aegeria apiformis* Cl. (fam. Aegeriidae) hazai életmódjához és károsításához → *ÁK 1968, 55: 123-127.*
Sajó István: A magyarországi *Cochlodinák*

593. ülés, 1967. október 6.

- Anghi Csaba: Természetvédelmi szemelvények Amerikából
Patay László: Magyar gímszarvas Argentínában
Zicsi András: A második magyar talajzoológiai expedíció Dél-Amerikában (Az Amazonas-medence)
Pellérdi László: Parazitológus szemmel Kubában

594. ülés, 1967. november 3.

- Anghi Csaba: Adatok a szovjet zoológiai természetvédelemről
Legány András: Erdőtelepítések ornitológiai jelentősége → *ÁK 1968, 55: 65-73.*
Kaszab Zoltán: Zoológiai expedíció a Transzaltáj Góbiban → *ÁK 1968, 55: 45-64.*

595. ülés, 1967. december 1.

- Lukács Dezső: Rátz István, az első magyar parazitológus emlékezete halálának ötvenéves évfordulóján → *ÁK 1968, 55: 3-8.*
Ábrahám Ambrus: Elektronmikroszkópos vizsgálatok a csfkbogár (*Dytiscus marginalis*) agyi endokrin rendszerén
Balogh János: A második magyar talajzoológiai expedíció Dél-Amerikában. II. Bolívia → *ÁK 1971, 58: 17-49.*

596. ülés, 1968. január 5.

- Matolcsi János: Összefüggések a szarvasmarha élősúlya és a lábközépcsontok súlya között → *ÁK 1969, 56: 99-106.*
Sterbetz István: A magyarországi csörgő- és böjtirécék (*Anas crecca* és *A. querquedula*) táplálkozása → *ÁK 1968, 55: 119-122.*
Benedek Pál: A *Nabidae* poloskacsalád hazai revíziója → *ÁK 1969, 56: 7-16.*

Balogh János: A második magyar talajzoológiai expedíció Dél-Amerikában. III. Brazília → *ÁK* 1971, 58: 17-49.

597. ülés, 1968. február 2.

Anghi Csaba: Az 1959/60. évi magyar afrikai vadász- és gyűjtőexpedíció zebra anyaga
Andrássy István: Fonálférgek (Nematoda) Afrikából
Szunyoghy János: Egy év Tanganyikában (16 mm-es színes film bemutatása: "Tanganyika földjén")

598. ülés, 1968. március 1.

Keve András: Dr. Darnay Béla, Gajdács Mátyás és Dr. Greschik Jenő emlékezete → *ÁK* 1968, 55: 15-17, 19-22.
Ujhelyi Sándor: Adatok a recésszárnyú rovarok hazai előfordulásához → *ÁK* 1968, 55: 129-139.
Orbányi Iván: Néhány Cervida és Bovida faj hemoglobinn típusának meghatározása rendszertani szempontból → *ÁK* 1968, 55: 81-85.
Pintér László: Az *Oxychilus*-génusz (Mollusca, Pulmonata) magyarországi revíziója

599. ülés, 1968. április 5.

Ábrahám Ambrus: Elektronmikroszkópos vizsgálatok carotis testeken
Hattasy Dezső: A tejfogazat eddig kevésbé ismert tulajdonságairól észleltek emberi anyagon
Ponyi Jenő: Microcrustaceák mennyiségi viszonyai a Balaton nyíltvízének iszapjában
Pénzes Bethen: A halak mikro- és makro-phytophagiájának kialakulása → *ÁK* 1969, 56: 115-116.

600. ülés, 1968. május 3.

Sebestyén Olga: Állati eredetű mikrofoszfiliák balatoni üledékekből
Kaszab Zoltán: A mongol Tenebrionida-fauna kialakulása
Balogh János: Az expedíciós gondolat és a magyar zoológia

601. ülés, 1968. június 7.

Richnovszky Andor: A magyarországi Duna-szakasz Mollusca-faunájának ökológiai viszonyai → *ÁK* 1970, 57: 125-130.
Topál György: Ökológiai megfigyelések dél-ázsiai denevéreken
Lukács Dezső: Egyszerű módszer a paraziták és vízi szervezetek álcáiból és petéiből tartós mikroszkópi preparátumok készítésére
Martinovich Sándor: A magyar transz-szaharai expedíció (elmaradt)

602. ülés, 1968. október 4.

Fábián Gyula: Vizsgálatok madárembriók energiagazdálkodásáról
Pintér István: A balaton-felvidéki bazalthegyek csigái
Martinovich Sándor: A magyar-lengyel Szahara-expedíció

603. ülés, 1968. november 1.

- Boros István: Herpetológiai megfigyelések Turkesztánban, 1915-1922-ben → *ÁK 1969, 56: 31-52.*
- Lukács Dezső: Jancsó Miklós emlékezete születésének százéves évfordulója alkalmából (Ismereti: Stohl Gábor)
- Szabó István: Magyarországi madárbolhák → *ÁK 1969, 56: 137-145.*
- Széky Pál: Újabb módszer kisemlősök agykoponya-kapacitásának meghatározására → *ÁK 1969, 56: 147-151.*

604. ülés, 1968. december 6.

- Anghi Csaba: Összehasonlító vizsgálatok a Rangifer t. tarandus és a R. t. valentinae jellemzőiről → *ÁK 1969, 56: 3-6.*
- Beretzk Péter, Keve András és Marián Miklós: Taxonómiai megjegyzések a Kárpát-medence zöldike-populációjának kérdéséhez → *ÁK 1969, 56: 17-20.*
- Ponyi Jenő és Molnár Kálmán: Neorgasilus japonicus (Harada) parazita Copepoda előfordulása Magyarországon (Felolvassa: Bíró Kálmán)
- Kaszab Zoltán: Zoológiai expedíció a mongóliai Nagytavakhoz → *ÁK 1969, 56: 59-77.*

605. ülés, 1969. január 10.

- Ábrahám Ambrus: Elektronmikroszkópos vizsgálatok a mocsári teknős (*Emys orbicularis*) szívfalazatán
- Vitéz Gáborné: Évszakos ritmusvizsgálatok Isopodák neuroszekréciós rendszerén → *ÁK 1970, 57: 161-166.*
- Krolopp Endre: Beszámoló a 3. Európai Malakológiai Kongresszusról (Wien)
- Martinovich Valér: Egyes fűrőlégy fajok természetes egyedszám korlátozó szerepe a Composita gyomnövények túlszaporodásában
- Nagy, Carol (Agigea, Romania): Dobrudzsa védett területei → *ÁK 1970, 57: 89-92.*

606. ülés, 1969. február 7.

- Bíró Péter és Elek László: A Balaton halászata és ichthyológiai problémái az utóbbi években → *ÁK 1970, 57: 39-49.*
- Orbányi Iván: Szérum transzferrin meghatározások rendszertani jelentősége → *ÁK 1969, 56: 111-114.*
- Nagy István Zoltán: Hisztokémiai adatok a lándzsahal (*Branchiostoma lanceolatum* Pallas) chorda dorsalisának morfológiájához → *ÁK 1969, 56: 107-109.*
- Sterbetz István: Madarélet a Kardoskúti Természetvédelmi Terület sivatagos időszakában → *ÁK 1969, 56: 131-135.*

607. ülés, 1969. március 7.

- Fábián Gyula és Tóth Lajos: Előzetes jelentés az európai-, a japán-fürj és ezek hibridjein végzett magatartásgenetikai kísérletekről
- Matolcsi János: A háziállat-történelem zoológiai kutatása a Szovjetunióban → *ÁK 1970, 57: 75-82.*
- Keve András: A madarak habitat-áttörése → *ÁK 1969, 56: 79-87.*
- Bába Károly: Tiszamenti csigák és közösségeik fejlődési típusai
- Anghi Csaba: Adatok a Rangifer tarandus szőrkonstitúciójához → *ÁK 1970, 57: 23-30.*

608. ülés, 1969. április 11.

- Szontagh Pál: Megemlékezés Tallós Párról (1931-1968) → *ÁK 1970, 57: 19-22.*
Nagy Sándor: Lepidoptera-kártevők cönológiai vizsgálata kezelt és kezeletlen gyümölcsösökben
→ *ÁK 1970, 57: 93-106.*
Németh Árpád és Kelényi Gábor: Az eosinophil leukocyták összehasonlító vizsgálata
Papp Jenő: "A Bakony természeti képe" és az állattani kutatások → *ÁK 1970, 57: 113-123.*
Anghi Csaba: Múzeumi és állatkerti zsiráfjaink

609. ülés, 1969. május 9.

- Zimmermann Gusztáv: Elvi jelentőségű tulajdonságok a plica urogenitalis kialakulásában →
ÁK 1971, 58: 150-155.
Wiesinger Márton: A szúnyogirtó fogasponyt (Gambusia affinis Baird & Girard) két magyarországi populációjának összehasonlító vizsgálata
Bozai József: A barna takácsatka (Bryobia rubrioculus Scheuten, 1857) életmódja hazánkban →
ÁK 1970, 57: 51-65.
Sasvári Lajos és Szőke Zsuzsa: Jelentés- és formavizsgálatok a kékcinege hangadásában → *ÁK 1970, 57: 131-137.*

610. ülés, 1969. június 6.

- Kádár Zoltán: A legrégebb madártani atlasz
P. Zánkai Eleonóra: A Balaton nyíltvízi Rotatoriáinak minőségi viszonyai - az 1965-67. évek vizsgálatai alapján
Fodor Tamás: Adatok a túzok keltetés biológiájáról
Fésüs László: Hogyan értékelhetjük a juh-traszferrin meghatározások eredményét? → *ÁK 1970, 57: 67-73.*
Oláh János: C¹⁴-módszer alkalmazása patak lakó Trichoptera-lárvák ökológiai problémáinak tanulmányozására → *ÁK 1972, 59: 106-110.*

611. ülés, 1969. október 3.

- Ábrahám Ambrus: Elektonmikroszkópos vizsgálatok a zöld varangyosbéka (Bufo viridis Laur.) mellékveséjén
Lukács Dezső: Paszlavszky József emlékezete halálának ötvenedik évfordulója alkalmából →
ÁK 1971, 58: 6-12.
Matskási István: Az Opisthodiscus diplodiscoides (Trematoda: Paramphistomatidae) neuroszekréciós rendszerének vizsgálata → *ÁK 1970, 57: 83-88.*
Fodor Tamás: Madártani megfigyelések a Duna-deltában

612. ülés, 1969. december 5.

- Stohl Gábor: Titkári beszámoló
Szabó István: Hankó Béla emlékezete → *ÁK 1970, 57: 3-10.*
Matolcsi János: Hankó Béla háziállattörténeti munkássága → *ÁK 1970, 57: 11-18.*
Bierbauer József: A szenzoros zóna morfológiája és funkciója a tüdőscsigák szemtapogatóján
→ *ÁK 1970, 57: 31-38.*

613. ülés, 1970. január 9.

- Soós Árpád: A magyar zoológia soron lévő feladatai (Elnöki megnyitó) → *ÁK 1971, 58: 13-16.*
Ponyi Jenő: A Balaton felső iszaprétegéből származó rák- és puhatestű-maradványok vizsgálata
Balogh János: Expedícióval Óceániában → *ÁK 1971, 58: 17-49.*

614. ülés, 1970. február 6.

- Gozmány László: A rendszertani, faunisztikai és állatföldrajzi kutatások mai helyzete és problémái → *ÁK 1971, 58: 60-65.*
Sasvári Lajos és Szőke Zsuzsa: Az őszapó, a függő- és barkóscinege hangjelzéseinek egyedfejlődéséről → *ÁK 1971, 58: 96-104.*
Wiesinger Márton: Biológus szemmel a Nílus völgyében

615. ülés, 1970. március 6.

- Balogh János: A tudományos előadások tartása
Pénzes Bethen: A klórozott víz hatása az élő halakra → *ÁK 1971, 58: 87-89.*
Richnovszky Andor és Vajtai István: Gemenci évszakok

616. ülés, 1970. április 10.

- Jermy Tibor: Az ökológiai és ethológiai kutatások mai helyzete és problémái → *ÁK 1971, 58: 66-70.*
Szontagh Pál: Adatok a *Saperda carcharias* L. (Coleoptera, Cerambycidae) hazai életmódjához és károsításához → *ÁK 1971, 58: 136-141.*
Csizmazia György: Adatok a magyarországi Tisza-ártér apróemlőseinek elterjedéséhez
Pintér László: A magyarországi Daubardaiák (Mollusca) → *ÁK 1971, 58: 90-95.*
Nagy Barnabás: Látogatás amerikai entomológiai intézményekben és környékükön

617. ülés, 1970. június 5.

- Biczók Ferenc: A protisztológiai kutatások mai helyzete és problémái → *ÁK 1971, 58: 50-55.*
Lukács Dezső: Daday Jenő emlékezete (elmaradt)
Balogh János: Talajzoológiai gyűjtőúton Ausztráliában → *ÁK 1971, 58: 17-49.*

618. ülés, 1970. október 2.

- Sterbetz István: Válságos jelenségek néhány hazai szárnyasvadpopuláció dinamizmusában → *ÁK 1970, 57: 124-129.*
Varga Zoltán: A szétterjedési centrumok és a szétterjedési folyamat jelentősége a földrajzi izoláció kialakulása és a mikroevolúció szempontjából → *ÁK 1971, 58: 142-149.*
Steinmann Henrik és Mahunka Sándor: Beszámoló a Természettudományi Múzeum első koreai gyűjtőútjáról → *ÁK 1971, 58: 117-123.*

619. ülés, 1970. november 6.

- Jánossy Dénes és Schmidt Egon: A baglyok táplálkozási adatainak regionális állatföldrajzi jelentősége
Simon Tibor: A csévharashti természetvédelmi és IBP mintaterület (Felkért hozzászóló: Szelényi Gusztáv) → *ÁK 1971, 58: 105-111.*
Bogsch Ilma: Vizsgálataim *Tilapia leucosticta*-val (Pisces) → *ÁK 1971, 58: 56-59.*

Somogyi Péter: Ragadozómadár-vizsgálatok a Visegrádi-hegységben → *ÁK 1971, 58: 112-116.*

620. ülés, 1970. december 4.

Balogh János: A produkcióbiológia mai helyzete és problémái

Matskási István: Beszámoló a balatoni halparazitológiai vizsgálatok eredményeiről → *ÁK 1971, 58: 71-77.*

Szabó István: Felhívás a Pilis-hegység zoológiai feltárására → *ÁK 1971, 58: 130-131.*

K. Murai Éva: Látogatás a svájci nemzeti parkban

621. ülés, 1971. január 8.

Endrődi Sebő: Megemlékezés Frivaldszky Imréről halálának 100. évfordulóján → *ÁK 1971, 58: 3-5.*

Mészáros Ferenc: Vizsgálatok denevérek élősködő fonalférgein (Nematoda) → *ÁK 1971, 58: 78-86.*

Agócsy Pál és Podani János: Összehasonlító fejlődéstani és anatómiai vizsgálatok csigákon

Milkovics István: Tudomány vagy kultúra...

622. ülés, 1971. február 5.

Szőke Péter: A hangspektrográfia bioakusztikai alkalmazásának bírálata a madárhangkutatóban → *ÁK 1972, 59: 149-153.*

Hattyasy Dezső: A patkány tovanövő metszőfogának orális elzáródási mechanizmusa → *ÁK 1972, 59: 49-52.*

Kovács Gyula: Somogy-Csurgó és környéke Mollusca-faunája → *ÁK 1972, 59: 86-94.*

Endrődi Sebő: Nyugat-afrikai útiélményeimből

623. ülés, 1971. március 5.

Jermy Tibor: A peszticidek és a bioszféra (Egy ökológus töprengései) → *ÁK 1972, 59: 61-66.*

Horn Péter: Egy mindkét ivaron manifesztálódó új autosomalis domináns mutáció a guppi fajon → *ÁK 1972, 59: 53-59.*

Horánszky András: A Visegrádi-hegység botanikus szemmel

624. ülés, 1971. április 2.

Edelényi Béla: A zooparazitológia mai helyzete és problémái. 1. Helminthológia

Lukács Dezső: Megemlékezés Daday Jenőről → *ÁK 1975, 62: 3-13.*

Anghi Csaba: Spanyolországi útiélmények

625. ülés, 1971. május 7.

Móczár László: A világ Mesitius fajai (Hymenoptera)

Orbányi Iván: A nagyállatgyűjtés különleges módszere → *ÁK 1972, 59: 111-117.*

Richnovszky Andor: Vegyi szennyezések hatása a vízi Mollusca-faunára

Vágás Endre: Állatélettani bemutatókísérletek színes diaposzítíveken

626. ülés, 1971. június 4.

Stohl Gábor és Csontos Géza: A gözüeger és a mezei pocok szaporodásbiológiájának genetikai vonatkozásai → *ÁK 1972, 59: 127-135.*

Anghi Csaba: Adatok a víziló tüdőkapacitásához → *ÁK 1972, 59: 29-35.*

Ambrus Béla: A szeder és a málna gubacslegyei → *ÁK 1973, 60: 25-37.*

Urbán Sándor: Vizsgálatok a Pilis-hegység ornisán → *ÁK 1973, 60: 151-159.*

627. ülés, 1971. október 1.

Matolcsi János: A zoológiai háziállat-kutatás nemzetközi állása a budapesti symposion tükrében → *ÁK 1972, 59: 95-105.*

Anghi Csaba: A kozármislényi archaeotrichologiai lelet → *ÁK 1973, 60: 165-167.*

Szabó István: Kanadai útiképek

628. ülés, 1971. november 5.

Tóth János: A Duna ichthyologiai és halászatbiológiai kutatásának mai helyzete és problémái

Keve András: A Balaton guvatféléi → *ÁK 1972, 59: 67-85.*

Ambrus Béla: A körterügy-gubacslegy (Apiomya bergenshammi Wachtl.) → *ÁK 1972, 59: 20-27.*

Horvatovich Sándor: Gyűjtőúton a macedon és koszovo-metohiai hegyek között

629. ülés, 1971. december 3.

Bierbauer József és Molnár Judit: A tüdőscsigák gametogenezisének kísérletes regulációja → *ÁK 1972, 59: 36-38.*

Szabó István: A hazai bolhafajok és gazdaállataik viszonyai → *ÁK 1972, 59: 136-148.*

Farkas Károly: A természetett csiperkegomba nematodológiai vizsgálata → *ÁK 1972, 59: 39-48.*

Szekeres Miklós: Malakológiai gyűjtőútjaim a Déli-Kárpátokban

630. ülés, 1972. január 7.

Sterbetz István: A magyarországi vízivad táplálékbázisa → *ÁK 1972, 59: 119-126.*

Ponyi Jenő: A zooplankton mennyiségi és minőségi változásai a Balatonban

Pintér László: A magyarországi puhatestűek katalógusa

Kölüs Gábor: A Vadászati Világkiállítás zoológiai vonatkozásai

631. ülés, 1972. február 4.

Soós Árpád: Megemlékezés Dr. Dudich Endréről → *ÁK 1972, 59: 3-15.*

Zicsi András: Az aggteleki Baradla-barlang biológiai laboratóriumának munkája → *ÁK 1972, 59: 155-160.*

Bökönyi Sándor: Tanulmányúton az Észak-amerikai Egyesült Államokban

632. ülés, 1972. március 3.

Berczik Árpád: A hidrobiológiai kutatások helyzete és feladatai Magyarországon → *ÁK 1973, 60: 55-65.*

Legány András: Adatok a felső-tiszai erdők madárvilágához → *ÁK 1973, 60: 79-93.*

Vargha Béla: Zoológiai, zootechnikai problémák és tapasztalatok az Estrildáknál → *ÁK 1974, 61: 142-150.*

633. ülés, 1972. április 7.

- Agócsy Pál, Krolopp Endre és Pintér László: A malakológia helyzete és problémái
Subai Péter: Magyarország Helicigonái (Mollusca)
Richnovszky Andor: Az ártéri erdő tagolódása malakológiai szempontból
Kovács Gyula: Békéscsaba környékének puhatestű-faunája (Bemutatja: Pintér László) → *ÁK* 1974, **61**: 35-41.
Krolopp Endre: Faunatoréneti vizsgálatok
Varga Béláné: Élet a pusztaszeri szikes tavon → *ÁK* 1974, **61**: 151-156.

634. ülés, 1972. május 5.

- Keve András: Megemlékezés Dr. Warga Kálmánról → *ÁK* 1972, **59**: 16-19.
Anghi Csaba: A körformáció mint ethológiai alapotívum → *ÁK* 1973, **60**: 51-54.
B. Csutor Magdolna: A magyarországi felső Dunaszakaszi szennyezettségének mérése csillós bioindikátorokkal
Erőss Judit: Entomológiai tanulmányúton Dániában és Nagybritanniában (elmaradt)

635. ülés, 1972. június 2.

- Ábrahám Ambrus: A synapsisok szerkezete a fűrgye gyík (*Lacerta agilis*) nagyagykérgében → *ÁK* 1973, **60**: 15-24.
Stammer Aranka: Ultrastruktúra vizsgálatok a patkósorrú denevér (*Rhynolophus ferrugineum*) epiphysisén
Tapfer Dezső: Adatok és megfigyelések a Pilis madárvilágáról (Bemutatja: Keve András) → *ÁK* 1973, **60**: 141-149.
Varga András: Adatok a Keleti-Cserhát puhatestű (Mollusca)-faunájához (Bemutatja: Pintér László) → *ÁK* 1974, **61**: 137-141.
Zilahy Ferenc: Gyűjtőúton Tunéziában

636. ülés, 1972. október 6.

- Szőke Péter: Hazai Passeriformes fajok akusztikus válaszreakciói rivális hím hangjának megszóltatására → *ÁK* 1973, **60**: 127-140.
Nagy Sándor: Fénycsapdás vizsgálatok lepkekártevőkre almáskertekben → *ÁK* 1975, **62**: 83-89.
Szabó J. Barna: Az élettársulások önszabályozása vagy egybehangolt sorozatfejlődés
Mikuska József (Eszék): A kopácsi rezervátum élővilága

637. ülés, 1972. november 3.

- Szontagh Pál: Adatok tölgykárosító Tortricidák mátrai előfordulásához → *ÁK* 1973, **60**: 119-125.
A. Bothár Anna: Crustacea planktonvizsgálatok a Dunán
Jánossy Dénes: Tanulmányúton a Transzkaukázusban

638. ülés, 1972. december 1.

- Lukács Dezső: Megemlékezés Apáthy Istvánról, halálának 50. évfordulóján → *ÁK 1973, 60: 3-13.*
- Vojnits András: Az almamoly (*Laspeyresia pomonella* L.) vagilitásának és diszperziójának vizsgálata → *ÁK 1973, 60: 161-164.*
- Andrikovics Sándor: Horizontális hidroökológiai és zoológiai vizsgálatok a Fertő-tó hínárosai-ban → *ÁK 1973, 60: 39-50.*
- Mihályi Ferenc: Tanulmányúton Moszkvában és Leningrádban

639. ülés, 1973. február 2.

- Keve András: A hazai gerinceskutatók mai állása
- Soós Árpád: Az európai szárazföldi piócákról → *ÁK 1973, 60: 103-109.*
- Pénzes Bethen: A Velencei-tó halfaunájának alakulása, néhány új faj betelepítésével kapcsolatban → *ÁK 1974, 61: 110-116.*
- Endes Mihály: A hortobágyi székipacsirta (*Calandrella brachydactyla* Leisl.) populációk kvantitatív vizsgálata → *ÁK 1973, 60: 168-171.*

640. ülés, 1973. március 2.

- Sterbetz István: Változó magatartási formák egyes tűzokpopulációk ivari kapcsolatában → *ÁK 1973, 60: 111-117.*
- Szabó Elek: A fényre repülő rovarrendek mennyiségi viszonyai és a klimatikus tényezők kapcsolata → *ÁK 1974, 61: 119-132.*
- Móczár László: Úti beszámoló Ausztráliáról és a nemzetközi rovarügyi kongresszusról

641. ülés, 1973. április 6.

- Beretz Péter és Keve András: A halászsas Magyarországon → *ÁK 1973, 60: 67-78.*
- Papp László: Dipterológiai vizsgálatok nagyüzemi sertéstelepeken → *ÁK 1974, 61: 101-109.*
- Sey Ottó: A *Paramphistomum daubneyi* Din., 1962 peték kikelésének mechanizmusa → *ÁK 1973, 60: 95-101.*

642. ülés, 1973. május 4.

- Kretzoi Miklós: A gerinces őslénytan kutatás helyzete és problémái Magyarországon
- Papp Jenő: Problémák az *Apanteles* Först. fajok rendszerezésében (Hymenoptera, Braconidae) → *ÁK 1974, 61: 86-100.*
- Móczár László: Új-Guineában, Indiában és Nepálban

643. ülés, 1973. június 1.

- Fábián Gyula: Nagyvad-immobilizáció Magyarországon → *ÁK 1978, 65: 51-61.*
- Dely Olivér: A törékeny gyík (*Anguis fragilis*) rendszertani és elterjedési problémái → *ÁK 1974, 61: 17-26.*
- Anghi Csaba: Megjegyzések a frankokantabriai barlangfestményekhez → *ÁK 1974, 61: 7-12.*

644. ülés, 1973. október 5.

- Papp László: Kísérlet a szárazföldi ökoszisztémák újabb modelljének felállítására

Sziráki György: Vizsgálatok az *Anobium punctatum* De Geer ökológiájával és ethológiájával kapcsolatban → *ÁK 1974, 61: 133-136.*
Jánossy Dénes: Útiképek az Usszuri vidékéről

645. ülés, 1973. november 9.

Fodor Tamás: A magyar vadbiológiai kutatás helyzete 1973-ban
ifj. Vásárhelyi István: Beszámoló a Vásárhelyi István-féle malakológiai gyűjtemény revíziójáról (elmaradt)
Fábián Gyula: Szudáni útiélményeim

646. ülés, 1973. december 14.

Mahunka Sándor: Titkári beszámoló
Balogh János: 10 éven át a trópusokon (Ismeretlen részletek a Magyar Talajzoológiai Expedíciók történetéből)

647. ülés, 1974. január 4.

Kretzoi Miklós: Elnöki megnyitó
Bognár Sándor, K. Nemestóthy Klára és Pénzes Béla: A *Rhyzoglyphus callae* Oudms. Magyarországon → *ÁK 1974, 61: 13-16.*
Szabó István: Bolhák gyűjtése, preparálása és gyűjtemények felállítása → *ÁK 1975, 62: 119-128.*
Pócs Tamás: Biológus szemmel Tanzániában

648. ülés, 1974. február 1.

Rakonczay Zoltán: A magyar természetvédelem helyzete és távlati elképzelései → *ÁK 1975, 62: 91-95.*
Kiss J. Botond (Tulcea): Adatok a Szahalín-sziget (Duna-delta) emlősfaunájának ismeretéhez (Bemutatja: Sterbetz István) → *ÁK 1974, 61: 32-34.*
Sterbetz István: Tanulmányút a Duna-deltában

649. ülés, 1974. március 1.

Richter Ilona és Móczár László: Apáthy és a 100 éves nápolyi Zoológiai Állomás → *ÁK 1975, 62: 97-99.*
Nagy Barnabás: *Saltatoria* reliktumfajok a pusztuló Bélkőn
Vásárhelyi Tamás: Tanulmányúton Üzbegisztánban

650. ülés, 1974. április 12.

Keve András: Megemlékezés dr. Beretz Péterről → *ÁK 1974, 61: 3-6.*
V. Deseő Katalin és Sáringer Gyula: A photoperiodus szerepe egyes lepkefajok szaporodásában (elmaradt)
Lukács Dezső: A 100 éves nápolyi Stazione Zoologica magyar kutatói → *ÁK 1974, 61: 49-66.*
Sterbetz István: Alföldi tanyák és tanyaromok emlős- és madárvilágának változásai → *ÁK 1975, 62: 143-147.*

651. ülés, 1974. május 10.

- Varga Zoltán: A palearktikus magashegységek állatföldrajzi tagolódása → *ÁK* 1976, 63: 195-209.
Fodor Tamás: A hazai tűzokpopulációk kor és ivar szerinti összetétele 1973-ban → *ÁK* 1975, 62: 23-29.
Janisch Miklós: Egy zoológus kanadai élményei

652. ülés, 1974. június 7.

- Fábián Gyula: Populációgenetikai és ethológiai jelenségek kölcsönhatása dámszarvason végzett vizsgálatok alapján
Izrael Gábor: A hazai muflonpopulációk értékelése → *ÁK* 1975, 62: 51-58.
Petró Ede: Micromorphometria MICRO-VIDEOMAT-tal
Bíró Kálmán: A Lázberci ivóvíztározó Oligochaetái

653. ülés, 1974. október 4.

- Fábián Gyula: Ethológiai megfigyelések nagyvad immobilizációs kísérletek közben
Szontagh Pál: Az *Agilus suvorovi populneus* Schaefer (Coleoptera, Buprestidae) hazai életmódjáról és károsításáról → *ÁK* 1975, 62: 129-134.
Somfalvi Ervin: Adatok Telki község környékének madárfaunájához → *ÁK* 1975, 62: 101-105.

654. ülés, 1974. november 1.

- Jánossy Dénes: A paleornitológiai kutatások újabb eredményei hazánkban
Karnér István: Fusariotoxicosis apró- és nagyvadon → *ÁK* 1975, 62: 59-67.
Sugár László és Mészáros Ferenc: A szarvasfélék kötőszövetében elősködő filáriák előfordulása Magyarországon → *ÁK* 1975, 62: 115-117.
Papp László: Tanulmány- és gyűjtőúton Afganisztánban

655. ülés, 1974. december 6.

- Kordos László: Gerincesfauna-történeti vizsgálatok
Nagy Mária és Havasi András: Beszámoló a *Gallus domesticus* toll-fejlődésével és -növekedésével kapcsolatos vizsgálatainkról → *ÁK* 1975, 62: 75-82.
Bierbauer József: A gametogenezis regulációjának kísérletes vizsgálata a tüdőscsigákon (*Pulmonata*) → *ÁK* 1975, 62: 31-40.

656. ülés, 1975. január 3.

- Zimmermann István: Biológiai anatómia (elmaradt)
Izrael Gábor: A muflonszarv növekedési törvényszerűségei → *ÁK* 1977, 64: 73-90.
Sterbetz István: Mártély tájvédelmi körzet emlős- és halfaunája → *ÁK* 1975, 62: 107-114.

657. ülés, 1975. február 7.

- Boda László: Az emlősgerinctől az emberi gerincig
Bereczky Magdolna: Az áramlási sebesség és a vízállás változásának hatása a Duna Ciliata- és Testacea-populációjának alakulására → *ÁK* 1975, 62: 15-21.
Varga Zoltán: Gyűjtő- és tanulmányúton a Központi Alpokban

658. ülés, 1975. március 7.

- Balogh János: A prekambrium jelentősége az élővilág evolúciójában → *ÁK 1976, 63: 43-49.*
Sáringer Gyula és Deseő Katalin: A fotoperiódus hatása néhány kártevő lepkefaj diapauzájára és fekundítására → *ÁK 1976, 63: 131-140.*
Keve András: Gondolatok a madarak urbanizációjáról → *ÁK 1976, 63: 83-94.*

659. ülés, 1975. április 11.

- Szelényi Gusztáv: Quo vadis zoocönológia? → *ÁK 1976, 63: 155-160.*
Sarkadi Judit: Mikroszisztematikai vizsgálatok magyarországi erdei pocok (*Myodes*) populációkon
Kasza László: Vizsgálatok a csimpánzok szín- és formaérzékével kapcsolatban (festmények, gyurmázások, mozaikok bemutatása) → *ÁK 1976, 63: 79-81.*

660. ülés, 1975. május 9.

- Fekete Éva: Vizsgálatok a *Drosophila* láb-imágókorongok evaginációs mechanizmusára vonatkozólag → *ÁK 1976, 63: 67-77.*
Bencze Gábor: *Drosophila melanogaster* X-kromoszómán letális mutánsok előzetes jellemzése → *ÁK 1976, 63: 51-59.*
Kiss István: Letális mutációk vizsgálata *Drosophila* gynander mozaikokban → *ÁK 1976, 63: 95-100.*
Maróy Péter: B-ecdyson koncentráció vizsgálata radioimmun módszerrel → *ÁK 1976, 63: 101-102.*
(A Szegedi Biológiai Központ Genetikai Intézetének előadásai)

661. ülés, 1975. június 6.

- Lukács Dezső: 100 éve született ifj. Entz Géza → *ÁK 1976, 63: 3-14.*
Murai Éva és Sugár László: Vadászterületeinken észlelt galandférgek és lárváik vizsgálata → *ÁK 1975, 62: 69-73; 1976, 63: 103-115.*
Kasza László: Különféle majomfajok (makákó, pávián, csimpánz) játéka (elmaradt)

662. ülés, 1975. október 3.

- Pénzes Bethen: Vizsgálatok az 1975. évi balatoni halpusztulással kapcsolatban → *ÁK 1976, 63: 123-130.*
Muschinek Györgyi: Rézvegyületek táplálkozást gátló hatása a káposzta-bagolylepke hernyóira → *ÁK 1976, 63: 117-122.*
Ambrus Béla: Fenyőtoboz és magkártevő gubacslegyek (*Diptera, Cecidomyidae*) → *ÁK 1979, 66: 45-55.*

663. ülés, 1975. november 14.

- Ábrahám Ambrus: Elektronmikroszkópos vizsgálatok a házi kacsza zerómáján, különös tekintettel a Grandry-féle testekre → *ÁK 1976, 63: 15-37.*
Papp László: Dipterológiai vizsgálatok magyar és afgán nagyüzemi szarvasmarha telepeken
Anghi Csaba: Bonobo Budapesten? → *ÁK 1976, 63: 39-42.*

664. ülés, 1975. december 12.

- Szabó István: A magyarországi Siphonaptera-kutatások múltja és jövő feladatai → *ÁK 1976, 63: 147-153.*
- S. Szigethy Anna: Anatómiai bélyegek rendszertani értékének megbízhatósági vizsgálata a Helicidae sensu lato faméliánál → *ÁK 1976, 63: 161-194.*
- Varjas László: A hemolimfa juvenilhormon titere a káposztalepke (*Pieris brassicae* L.) és a káposzta-bagolylepke (*Mamestra brassicae* L.) hernyóin a metamorfózis előtti szakaszban → *ÁK 1976, 63: 211-217.*

665. ülés, 1976. január 9.

- Fábián Gyula és Havasi András: Az erdőn és mezőn élő őzállomány táplálkozása, biomasszája és energiagazdálkodása → *ÁK 1979, 66: 75-85.*
- Farkas Károly: A sárgarépa és a petrezselyem "ráklábúságának" nematodológiai vizsgálata
- Sterbetz István: A magyarországi tűzokvédelem első eredményei → *ÁK 1976, 63: 141-146.*

666. ülés, 1976. február 6.

- Varga Zoltán: Az európai fauna elterjedéstérképezésének nemzetközi programja
- Dévai György és Dévai István: Magyarország faunájának elterjedéstérképezése
- Uherkovich Ákos: Az elterjedési adatok rögzítése és ábrázolása (bemutatva a nappali lepkéken)
- Pintér László: A magyar puhatestű-fauna feltérképezése
(Az Állattani Szakosztály "European Invertebrate Survey" ülése)

667. ülés, 1976. március 5.

- Gozmány László: Nevek országútján (Az európai állatnevek hétnyelvű szótára)
- Lukács Dezső és ifj. Veress Elemér: Emlékezés Veress Elemérré születésének 100 éves évfordulója alkalmából → *ÁK 1978, 65: 13-19.*
- Szontagh Pál: A *Lymantria dispar* L. gradációs viszonyai Magyarországon 1962-1975 között → *ÁK 1977, 64: 165-172.*

668. ülés, 1976. április 2.

- Karner István és Lombai János: A *Lepus europaeus*, mint a peszticidek környezetszennyezésének indikátora → *ÁK 1978, 65: 69-81.*
- Horváth László és H. Tamás Gizella: A harcsa szaporításának és ivadék előnevelésének továbbfejlesztése
- Bökönyi Sándor és F. Poplin: Az utolsó erdélyi bölény maradványai a párizsi Természettudományi Múzeumban (elmaradt)

669. ülés, 1976. május 7.

- Széky Pál: Az etológia szerepe a zoológiai kutatásokban → *ÁK 1977, 64: 159-164.*
- Aradi Csaba: Szikespusztai madarak fészkelőközösségeinek etológiai vizsgálata
- Kasza László: Különböző majomfajok (makákó, pávián, csimpánz) játéka

670. ülés, 1976. június 4.

- Bökönyi Sándor és F. Poplin: Az utolsó erdélyi bölény maradványai a párizsi Természettudományi Múzeumban

Pintér István: *Helicodiscus singleyanus* (Pilsbry) - Gastropoda, Endodontidae -, Magyarországra nézve új faj → *ÁK 1976, 63: 231-234.*

Endes Mihály: A sarkantyús sármány (*Calcarius lapponicus* L.) Magyarországon → *ÁK 1977, 64: 41-44.*

671. ülés, 1976. október 8.

Lukács Dezső: Emlékezés Örley Lászlóra

Homonnay Zsombor, Karner István és Wöller László: Adatok *Fusarium graminearum* által termelt F-2 toxin tartalmú takarmány etetésének Cervidae-fajok hímjeire gyakorolt hatásához → *ÁK 1977, 64: 55-64.*

Sterbetz István: Gerincesökológiai megfigyelések Görögországból → *ÁK 1977, 64: 143-151.*

672. ülés, 1976. november 5.

Ábrahám Ambrus: Ultrastruktúra vizsgálatok Herbst-féle testeken → *ÁK 1977, 64: 7-30.*

Anghi Csaba: A knosszoszi és vaphioi taurina-leletek elemzése

Kádár Zoltán: Afrikai emlősök Thira (Szantorin) szigetén

673. ülés, 1976. december 3.

Keve András: Máté László emlékezete → *ÁK 1977, 64: 3-5.*

Karner István, Wöller László és Nedelkovits János: A *Fusarium graminearum* toxinjával fertőzött kukorica etetése házi- és mezeinyulakkal → *ÁK 1977, 64: 103-107.*

Legány András: Egy modellként választott erdő madáregyüttesének kutatási eredményei → *ÁK 1977, 64: 115-127.*

674. ülés, 1977. január 7.

Kordos László: A magyar közephegység kisemlősfaunájának történeti-állatföldrajzi vizsgálata

Szabó István: Hazai madarak és emlősök fészekfaunájának kutatása → *ÁK 1977, 64: 153-158.*

675. ülés, 1977. február 11.

Szontagh Pál: Biológiai védekezés madármegtelepítéssel nyárállományban → *ÁK 1978, 65: 147-152.*

Márialigeti Károly: A földigiliszták bakteriológiája → *ÁK 1977, 64: 129-141.*

676. ülés, 1977. március 4.

Az Állattani Szakosztály állatföldrajzi ülése

Kretzoi Miklós: Bevezető

Varga Zoltán: Utak és útvesztők (lehetőségek és irányok a mai állatföldrajzban)

Uherkovich Ákos: A Dél-Dunántúl nagylepkéinek néhány állatföldrajzi kérdése → *ÁK 1978, 65: 153-162.*

Horvatovich Sándor: Jugoszláviai magashegységek *Nebria*-faunájának taxonómiai és állatföldrajzi problémái → *ÁK 1977, 64: 65-71.*

677. ülés, 1977. április 1.

- Podani János: A faktoranalízis alkalmazása a malakofaunisztikai adatok feldolgozásában → *ÁK* 1978, 65: 103-113; 1980, 67: 85-98.
Dévai György: Haza szitakötők szétterjedési típusai

678. ülés, 1977. május 6.

- Nagy István Zoltán és Kádár Zoltán: 100 éve született Nopcsa Ferenc → *ÁK* 1978, 65: 7-12.
Bakonyi Gábor: Egy németcsótány populáció létszámának becslése "jelölés-visszafogás" módszer alapján → *ÁK* 1978, 65: 25-30.
Endes Mihály: Vízimadár-világ az erdőpusztán → *ÁK* 1978, 65: 47-50.

679. ülés, 1977. június 3.

- Szabó István: 100 éve született Charles Rotschild *ÁK* 1979, 66: 17-20.
Keve András: Vizsgálatok a magyarországi karvalyokon → *ÁK* 1978, 65: 83-98.
Jánossy Dénes: Csonttani adatok verébalkatúak rendszerezéséhez

680. ülés, 1977. október 7.

- Boros István: Megdőlt-e a darwinizmus? → *ÁK* 1978, 65: 39-46.
Sterbetz István: Magyarország tűzokállománya 1977-ben → *ÁK* 1978, 65: 127-136.
Fodor Tamás: Az őzallomány mennyiségének és minőségének elemző vizsgálatáról → *ÁK* 1978, 65: 63-68.

681. ülés, 1977. november 4.

- Jermy Tibor: Az agroökoszisztéma-kutatás néhány elvi kérdéséről (elmaradt)
Mészáros Zoltán: Nagyüzemi és házikerti almások lepkefaunájának összehasonlítása → *ÁK* 1978, 65: 99-102.
Balázs Klára és Kozár Ferenc: Nagyüzemi és házikerti almások sodrómoly- és pajzstetű-népeségének összehasonlítása → *ÁK* 1978, 65: 31-37.

682. ülés, 1977. december 2.

- Vojnits András: Titkári beszámoló
Balogh János: Az óceániai fauna országútján (Új-kaledóniai útibeszámoló)

683. ülés, 1978. január 6.

- Fábián Gyula: Elnöki megnyitó
Keve András: Dr. Frantisek J. Turcek emlékezete → *ÁK* 1978, 65: 21-23.
Bakkay László, Bán István és Fodor Tamás: A hazai őzallomány értékmérőinek számítógépes elemzése → *ÁK* 1980, 67: 13-32.
Anghy Csaba: Japán zoók, rezervátumok

684. ülés, 1978. február 3.

- Ábrahám Ambrus: A receptorok helye és szerkezete az európai sündisznó (*Erinaceus europaeus*) orraborében fény- és elektronmikroszkóp alatt → *ÁK* 1979, 66: 21-43.

Ponyi Jenő és Bankós László: Különböző növényvédőszer hatása a *Rivulogammarus roeseli* (Gervais) nevű Amphipoda fajra → *ÁK 1978, 65: 115-126.*

Kasza László: Hármás ikerellés csimpánzoknál a veszprémi állatkertben

685. ülés, 1978. március 3.

Tölg István: Állattani kutatások a temperáltvízű tógazdaságban Százhalombattán

Keve András: Kiegészítések a madarak urbanizációjáról szóló tanulmányomhoz → *ÁK 1979, 66: 103-108.*

Faragó Sándor: A környezeti tényezők hatása a Hanság tűzokállományára → *ÁK 1979, 66: 65-73.*

686. ülés, 1978. április 7.

Jermy Tibor: Az agroökoszisztéma-kutatás néhány elvi kérdéséről (Helyettesíti: Nagy Barnabás) → *ÁK 1979, 66: 87-92.*

Nagy Barnabás: Állatpopulációk a kukoricásban

Urbánné Rácz Vera: Heteropterológiai vizsgálatok kukoricásban → *ÁK 1979, 66: 131-134.*

Szalay-Marzsó László: Levéltetű-populációk a kukoricásban

Szentkirályi Ferenc: Kukoricamollyal kapcsolatos kutatások

687. ülés, 1978. május 5.

Lukács Dezső: Gelei József a tanítvány és munkatárs szemével → *ÁK 1979, 66: 11-16.*

Tóth Miklós, Szentesi Árpád és Szántó János: Etológiai megfigyelések a *Hyphantria cunea* feromon-kibocsátásával kapcsolatban

Radócz Gyula: Tengerben, tengerparton Kubában

688. ülés, 1978. június 2.

Szontagh Pál: A nyárfa-apróbagoly (*N. asiatica*) életmódja és károsítása nyárállományokban → *ÁK 1979, 66: 167-171.*

Tátrai István: A táplálék hatása a fehér amúr-ivadék anyagcseréjére → *ÁK 1979, 66: 173-178.*

Lövei Gábor: Biometriai módszerek a madárvonulás kutatásában → *ÁK 1979, 66: 109-115.*

689. ülés, 1978. október 6.

Zimmermann István: Adatok az állatszállításokról → *ÁK 1979, 66: 209-211.*

Kasza László: Álvemhesség csimpánzoknál a veszprémi állatkertben (elmaradt)

Fodor Tamás: A tűzokcsibék intenzív nevelésének tapasztalatai

690. ülés, 1978. november 3.

Pintér István: Hévíz, a tó és a berek csigafaunája → *ÁK 1979, 66: 117-130.*

P. Zánkai Nóra: Az *Eudiaptomus gracilis* egyedfejlődése a Balatonban → *ÁK 1979, 66: 193-208.*

Papp László, Vásárhelyi Tamás, D. Draskovits Ágnes és Mahunka Sándor: A balatoni szúnyog-irtás hatása a parti zóna állatvilágára

691. ülés, 1978. december 1.

- Ábrahám Ambrus: Fény- és elektronmikroszkópos vizsgálatok az éti csiga gastrointestinalis idegrendszerén → *ÁK 1981, 68: 19-25.*
- Sterbetz István: A monokultúrás kukoricatermesztés szerepe a vízimadárvonulás táplálkozásbázisában → *ÁK 1979, 66: 153-159.*
- Szentendrey Géza, Lövei Gábor és Kállay György: Az "Actio Hungarica" mérési módszerei és eredményei → *ÁK 1979, 66: 161-166.*

692. ülés, 1979. január 5.

- Kádár Zoltán: Megemlékezés Linnéről, halálának 200. évfordulóján
- "A 15N áramlásának vizsgálata egy homokpusztai gyeptáplálék-hálózatában" (A Gödöllői ATE Állattani Tanszék és az MTA Vácrátóti Botanikai Intézet munkaközössége):
- Fábián Gyula: A 15N stabil izotóp indikációs módszer alkalmazásáról állat- és növényökológiai vizsgálatokban
- Molnár Edit, Melkó Erika, Széky Pál és Bakonyi Gábor: A fontosabb növény- és állatfajok szerepe a 15N izotóp áramlásában
- Nosek János: Az áramlás matematikai modellezése
- Précsényi István: Az eredmények összefoglalása (Helyettesíti: Fábián Gyula)

693. ülés, 1979. február 2.

- Kaszab Zoltán: Megemlékezés dr. Soós Lajosról, születésének 100. évfordulóján → *ÁK 1979, 66: 3-9.*
- Kalabér László (Szászrégen): A vízirigó költése a Keleti Kárpátokban (Bemutatja: Keve András) → *ÁK 1979, 66: 93-101.*
- Szent-Ivány József (Adelaide, Ausztrália): Zoológus szemmel Új-Guineában és Ausztráliában

694. ülés, 1979. március 2.

- Varjas László: Juvenoidok kipróbálásának és alkalmazásának általános szempontjai
- Voigt Erzsébet, Varjas László és Csuták János: Juvenoid készítmények szabadföldi kipróbálása a tarka szőlőmoly ellen
- Tóth Sándor és Kecskeméti István: Juvenoid szabadföldi kipróbálása szúnyoglárvák ellen
- Csuták János és Bajomi Dániel: Légyirtási kísérletek EGYT 2668 juvenoiddal

695. ülés, 1979. április 6.

- Kasza László: Álvemhesség csimpánznál a Veszprémi Állatkertben → *ÁK 1979, 66: 217-218.*
- Csikváry László: Néhány kistermetű kérődző faj tenyésztési eredményei a Fővárosi Állat- és Növénykertben → *ÁK 1980, 67: 43-47.*
- Sugár László: Vadon élő kérődzőink bagóclárva-fertőzöttsége

696. ülés, 1979. május 4.

- "A Kiskunsági Nemzeti Park egy homokpusztai gyepeinek ökológiai vizsgálata" (A szegedi JATE Állattani Tanszéke munkaközösségének előadásai)
- Móczár László: A tízéves múlt és a gyepek ökoszisztéma kutatás
- Körmöczy László és Farkas Gyöngyvér: A primer produkció
- Györfy György, Kiss Gábor és Harmath Beáta: Fitofág populációk dinamikája

Tanács Lajos: Méhalkatú sustinens populációk faunaszerkezete
H. Hornung Erzsébet és Feró Mária: Dekomponáló populációk mennyiségi viszonyai
Gallé László, Farkas László és Bokor Zsuzsa: Ragadozó populációk és szabályozó szerepük

697. ülés, 1979. június 1.

Topál György, Zilahy Ferenc és Fehér László: Megfigyelések terráriumban tartott törpedenevéreken

Vargha Béla: Etológiai adatok a rizspintyek biológiájához → *ÁK 1979, 66: 179-192.*

Sterbetz István: Vándormadarak telelőhelyén

698. ülés, 1979. október 5.

Rékási József (Bácsalmás): Adatok a balkáni gerle táplálkozásbiológiájához (Bemutatja: Keve András) → *ÁK 1980, 67: 99-108.*

Horváth László és Péteri András: A ponty petefejlődése tógazdasági körülmények között → *ÁK 1980, 67: 59-64.*

Gulyás Pál: A Velencei-tó vízminőségi tájainak jellemzése planktonrákokkal → *ÁK 1980, 67: 49-57.*

699. ülés, 1979. november 2.

Ábrahám Ambrus: Fény- és elektronmikroszkópos vizsgálatok a mocsári teknős (*Emys orbicularis*) szívfalazatán → *ÁK 1983, 69: 33-42.*

Agócsy Pál: Közművelődés és természettudományi egyesületek

700. ülés, 1979. december 7.

Fábián Gyula: Visszatekintés az Állattani Szakosztály múltjára → *ÁK 1980, 67: 3-6.*

Kádár Zoltán: Lamarck és a magyar élettudomány → *ÁK 1981, 68: 85-88.*

Z. Wolinski (Varsó): A lengyel állatkertek helyzete és a fejlesztés lehetőségei (elmaradt)

701. ülés, 1980. január 4.

Meszleny András és Jenser Gábor: Szívócsapdás rovargyűjtés tapasztalatai → *ÁK 1981, 68: 97-104*

Sterbetz István: Madarak energiafelvétele égetett búzatarlókon → *ÁK 1980, 67: 109-112.*

Sebestyén Magdolna és Lövei Gábor: Turdidae fajok magyarországi vonulása

702. ülés, 1980. február 1.

Zimmermann István: Adatok a sertésletalítás és a földmágnesség közötti kapcsolat értékeléséhez
Sterbetz István bemutatja a dévaványai tűzoktelepet

703. ülés, 1980. március 7.

Holdas Sándor: Urbanizáció és az állatkertek

Csíkiváry László: Nagymacskafajok tenyésztése a Fővárosi Állat- és Növénykertben → *ÁK 1981, 68: 33-38.*

Mödlinger Pál: A vadmadárkeltetés és -nevelés eddigi eredményei → *ÁK 1980, 67: 77-83.*

Botta István, Keresztessy Katalin és Neményi István: Faunisztikai és akvarisztikai tapasztalatok az édesvízi akvárium üzembe helyezésével kapcsolatban → *ÁK 1980, 67:* → *ÁK 1980, 67: 33-42.*

704. ülés, 1980. április 11.

Forró László: Emlékezés Daday Jenőre, halálának 60. évfordulóján

Kovács Gyula: Új adatok és kritikai megjegyzések Sopron és környéke csigafaunájához → *ÁK 1980, 67: 71-75.*

Kapocsy György: Fényképezőgéppel Nyugat-Európa állatkertjeiben, I.

705. ülés, 1980. május 9.

Lukács Dezső: Emlékezés Abonyi Sándorra, születésének 100. évfordulóján → *ÁK 1981, 68: 13-18.*

Sziráki György: A barackmoly (*Anarsia lineatella* Zeller) vizsgálata szex-feromonokkal
Udvardy Ágnes: "Afrikai fauna" Szicíliában (útibeszámoló Piazza Armerináról)

706. ülés, 1980. október 3.

Ábrahám Ambrus: Az ingerközpont szerkezete elektronmikroszkóp alatt a mocsári teknős (*Emys orbicularis*) szívében

Jakab Béla: Gólyaállományunk újabb adatai és problémái az 1979. évi országos felmérés alapján → *ÁK 1981, 68: 77-83.*

Faragó Sándor: Egy nyugat-magyarországi település, Újkér fecskeállományának vizsgálata → *ÁK 1981, 68: 39-47.*

707. ülés, 1980. november 14.

Mészáros Zoltán: Titkári beszámoló

Lövei Gábor: A madarak szárnyalakváltozásainak elemzése: néhány módszertani probléma

708. ülés, 1980. december 5.

Lukács Dezső: Emlékezés Zilahi-Sebess Gézára → *ÁK 1983, 69: 29-32.*

Csörgő Tibor: Nádi énekesmadarak niche-analízise

Vojnits András és Vásárhelyi Tamás: A Természettudományi Múzeum koreai expedíciói

709. ülés, 1981. január 9.

Keve András: Megemlékezés Vezényi Árpádról → *ÁK 1980, 67: 7-12.*

K. Murai Éva: Galandférgék (*Platyhelminthes, Cestoda*) gyűjtése és preparálása

Ponyi Jenő: Az édesvizek másodlagos termelésének néhány kérdése

P. Zánkai Nóra: A balatoni *Daphnia*-fajok táplálkozása → *ÁK 1981, 68: 111-121.*

710. ülés, 1981. február 6.

Rakonczay Zoltán: A természetvédelem időszerű kérdései, különös tekintettel az állattani értékekre

Kapocsy György: Hortobágy

711. ülés, 1981. március 6.

- Fábián Gyula és Törökné Sebő Ildikó: Az őzágancs-növekedés törvényszerűségei
Sterbetz István: Magyarországi adatok az erdei szalonka (*Scolopax rusticola*) nászrepülésének
fényviszonyairól → *ÁK 1983, 69: 123-126.*
Szidnainé Csete Ágnes: Kanadai útiképek

712. ülés, 1981. március 13.

- "Dudich Endre tiszteletére rendezett emlékülés"
Balogh János: Rendszertani és ökológiai oktatás az ezredforduló küszöbén (elmaradt)
Kaszab Zoltán: Faunisztikai, rendszertani kutatások múltja, jelene és jövője Magyarországon →
ÁK 1983, 69: 7-12.
Jermly Tibor: Az állatökológia hazai feladatai
Zicsi András: Új állatökológiai kutatások lehetősége az aggteleki Baradla-barlang biológiai
laboratóriumában → *ÁK 1983, 69: 13-27.*
Berczik Árpád: A Duna zoológiai vizsgálatának néhány tanulsága → *ÁK 1983, 69: 1-5.*

713. ülés, 1981. április 10.

- Woynárovich Elek: A halikra kezelése
Oláh János: A halhústermelés biológiai lehetőségei
Krasznai Zoltán: Steril triploid amur előállítására természetes vizek makrovegetációjának kontrol-
lálására
O. Tóth Erzsébet: Halak fehérje és aminosav igénye
Forró László: Két, faunánkra új Cyclops faj (Copepoda) a Hortobágyi Nemzeti Parkból → *ÁK*
1981, 68: 61-65.
Lewit Péter halgrafikáinak bemutatása

714. ülés, 1981. május 8.

- Ábrahám Ambrus: Összehasonlító fény- és elektronmikroszkópos vizsgálatok neurosecretiós
sejteken
Nikodémusz Etelka, Kalotás Zsolt és Imre Rózsa: Szelektív varjúirtás lehetősége I. Akut toxicitás
vizsgálata → *ÁK 1981, 68: 105-109.*
Kalotás Zsolt és Nikodémusz Etelka: Szelektív varjúirtás lehetősége II. Etetési és üzemi vizsgá-
latok → *ÁK 1981, 68: 89-96.*
Kordos László: A Magyar Középhegység szárazföldi gerinces faunájának kialakulása az elmúlt
10000 év alatt → *ÁK 1985, 71: 109-117.*

715. ülés, 1981. június 5.

- Kozár Ferenc: Európai pajzstetű felmérés → *ÁK 1985, 71: 119-131.*
Domokos Tamás és Kovács Gyula: A Fekete-part és környékének malakofaunája → *ÁK 1983,*
69: 61-68.
Demeter András: Beszámoló az etiópiai gyűjtőútról

716. ülés, 1981. szeptember 11.

- Sterbetz István: A dévaványai tűzokrepatriációs kísérletek első eredményei → *ÁK 1983, 69:*
127-131.

Jenser Gábor és Erdélyi Gábor: A Xiphinema vuitinesi fonálféreg táplálékfelvételének vizsgálata foszforizotóppal → *ÁK* 1983, 69: 107-109.

Kapocsy György: Fényképezőgéppel Nyugat-Európa állatkertjeiben II.

717. ülés, 1981. október 2.

Topál György és Demeter András: Kittenberger Kálmán munkássága Kelet-Afrikában → *ÁK* 1983, 69: 43-59.

Kölüs Gábor: Az 1971. évi Vadászati Világkiállítás hatása a 10 éves vadbiológiai kutatásokra
Hangay György, Herczegh Éva és Vojnits András: Zoológiai expedíció Ausztráliában

718. ülés, 1981. november 6.

Anghi Csaba: A kotori sziklarajzok

Fábián Gyula: Zoológia és őstörténet

Fehér György, Gráf Zoltán és Sótanyi Péter: Néhány érdekesség a zsiráf csontos vázáról → *ÁK* 1981, 68: 49-60.

Csikvári László: A nagypana élőhelyén és a nagyvilágban

719. ülés, 1981. december 4.

Keve András: Madarász Gyula emlékezete halálának 50. évfordulóján → *ÁK* 1981, 68: 3-12.

Kádár Zoltán: Marsigli, a hazai faunakutatás megalapítója

Csizmazia György: Emlősközösségek összehasonlító vizsgálata a Dél-Alföld különböző élőhelyein

Tóth Sándor: A Bakony-hegység állattani kutatásának helyzete

720. ülés, 1981. december 15.

Udvardy Miklós (Sacramento, USA): A madarak jelzőszervei és evolúciójuk

721. ülés, 1982. január 8.

Ponyi Jenő, Kádár Géza és Rehák Margit: A Pécsi Vízmű utótisztító tavainak másodlagos termelése

Gulyás Pál: Zooplankton vizsgálatok a Lázberci-tározó nyílt vizében → *ÁK* 1985, 71: 85-92.

Bíró Péter: A fogassüllő (*Stizostedion lucioperca* L.) növekedése, mortalitása és P:B aránya a Balatonban

Csányi Béla: Egy év Hollandiában

722. ülés, 1982. február 5.

Balogh János: Gondolatok a rendszertani és ökológiai oktatásról az ezredforduló küszöbén

723. ülés, 1982. március 5.

Szontagh Pál: Az erdővédelmi rovarani kutatások helyzete hazánkban

Nagy Sándor: Mennyiségi-ökofaunisztikai vizsgálatok a Beregi-sík erdeinek nagylepke-közösségein → *ÁK* 1983, 70: 53-61.

Szabó László, Varga Zoltán és Lakatos Gyula: Lombfogyasztó fitofág szervezetek anyagforgalmi jelentősége a síkfőkúti cseres-tölgyes erdőben → *ÁK* 1983, 70: 73-81.

724. ülés, 1982. április 2.

Loksa Imre: Darwin szellemi öröksége a rendszertanban

Farkas Károly, Hangya László és Németh Lajos: A krizantém nematológiai vizsgálatának eredményei

Botta István, Keresztessy Katalin és Neményi István: Halfaunisztikai és ökológiai tapasztalatok természetes vizeinkben → *ÁK 1985, 71: 39-50.*

Szalay-Marzsó László: Jávai útiképek

725. ülés, 1982. május 7.

Vass Anna: Megemlékezés Gebhardt Antalról (elmaradt)

Dévai György, Félszerfalvi János, Győri Éva és Kovács Anna: Új lehetőség az árvaszúnyogok (Diptera, Chironomidae) taxonómiai kutatásában I. Pásztázó elektronmikroszkópos vizsgálatok → *ÁK 1983, 70: 25-31.*

Wojnárovich Elek: Madagaszkári élménybeszámoló

726. ülés, 1982. június 4.

Kádár Zoltán: Megemlékezés Fejérváry Gézárról

V. Balogh Katalin és Salánki János: A Crustacea-plankton nehézfém-koncentrációja a Balatonban → *ÁK 1983, 70: 7-15.*

Pénzes Bethen, Füzesi István és F. Susán Mária: Balatoni halak nehézfém-tartalma az 1979-1981 közötti időszakban → *ÁK 1985, 71: 77-84.*

Keve András: A Balaton szárcsaállományának összefüggése a rendelkezésre álló táplálékkal → *ÁK 1983, 69: 119-121.*

Faragó Sándor: A Hanság környéki tűzokállomány 5 éves (1977-1981) magyar-osztrák szinkron állományfelvételek alapján → *ÁK 1983, 69: 75-84.*

727. ülés, 1982. szeptember 10.

Lukács Dezső: Emlékezés Hanák Jánosra

Kádár Zoltán: Afrotrópusi nagyvadak líbiai sziklarajzokon

Sterbetz István: Az északi vadlúdfajok megoszlása a magyarországi gyülekezőhelyeken → *ÁK 1983, 70: 69-72.*

Szentkirályi Ferenc és Török János: Neuropteroideák madarak táplálékában → *ÁK 1983, 70: 83-90.*

728. ülés, 1982. október 1.

Agócsy Pál és Vásárhelyi Tamás: A Fiatalok Természetismereti Klubja tapasztalatai és tervei

Egri Borisz: Az állatok idegrendszeréről alkotott elképzelések a kor biológiai felfedezéseinek tükrében, Apáczai Csere János és J. G. Herder műveiben → *ÁK 1983, 69: 69-74.*

Várnagy László, Fáncsi Tibor, Imre Rózsa, Bartalis Lilian és Hadházy Árpád: Teratológiai modellvizsgálat: a Parathion 20 WP növényvédőszer hatása fácán és fűrj magzatokra → *ÁK 1983, 69: 133-138.*

Mödlinger Pál: Sirály-állományszabályozás Rügen szigetén

729. ülés, 1982. november 5.

- Dévai György, Moldován Judit, Lőrincz Gábor és Hajdú Lajos: Új lehetőségek az árvaszúnyogok (Diptera, Chironomidae) taxonómiai kutatásában II. Kromoszóma-vizsgálatok → *ÁK 1985, 71: 51-61.*
- Ponyi Jenő és H. Péter Ilona: Az Eudiptomus gracilis napszakos vertikális vándorlása a Balatonban → *ÁK 1987, 73: 69-77.*
- P. Zánkai Nóra: A Cyclops vicinus zooplankton zsákmányolása a Balatonban → *ÁK 1983, 70: 99-112.*
- Lakatos Gyula: Összehasonlító zootekton vizsgálatok a Velencei-tó vízminőségi tájain

730. ülés, 1982. december 3.

- Kádár Zoltán: Cuvier és a reformkori zoológiánk → *ÁK 1983, 70: 45-48.*
- Papp László: Gondolatok a hatékony zootaxonómiáról → *ÁK 1983, 70: 63-67.*
- Demeter András: Elvonásos egyedszám- és sűrűségbecslési módszerek alkalmazhatósága kisméretű állatokra
- Sterbetz István: Zoológiai tanulmányúton Kanadában

731. ülés, 1983. január 7.

- Vass Anna: Emlékezés Gebhardt Antalra → *ÁK 1985, 71: 3-5.*
- Farkas Károly és Eredics András: Iparilag előállított talajkeverékek fonálféregfajai és gazdasági jelentőségük
- Loksa István: Adatok a magyar aknáspók (Nemesia pannonica Herman) életmódjának ismeretéhez → *ÁK 1983, 70: 49-52.*
- Lambrecht Miklós: Darwin nyomában Angliában

732. ülés, 1983. január 19.

- Wojnárovich Elek: A haltenyésztés megszervezése a fejlődő országokban

733. ülés, 1983. február 4.

- Vörös István: Új nagyragadozó: Leo leo persicus a magyarországi szubfosszilis negyemlősfaunában
- Kalotás Zsolt: Újabb adatok az egerészölyv (Buteo buteo) táplálkozásához → *ÁK 1986, 72: 85-93.*
- Faragó Sándor: A tűzok (Otis tarda) fészkelésbiológiája Magyarországon → *ÁK 1983, 70: 33-38.*
- Mödlinger Pál: Gulipánok (Recurvirostra avosetta) repatriációja Kardoskúton

734. ülés, 1983. március 4.

- "Dr. Balogh János tiszteletére rendezett ülés"
- Szalay-Marzsó László: Elnöki megnyitó
- Andrássy István: Gondolatok a Nematodák evolúciós rendszerezéséről → *ÁK 1985, 71: 7-11.*
- Berczik Árpád: A Pilis Bioszféra Rezervátum kutatási programja → *ÁK 1985, 71: 13-16.*
- Mahunka Sándor: Talajlakó páncélosatkák (Oribatida) area-evolúciójának néhány kérdése → *ÁK 1985, 71: 17-22.*

735. ülés, 1983. április 8.

- Nagy Barnabás: Endemikus szöcske a Mártélyi Tájvédelmi Körzet tőszomszédságában
Vásárhelyi Tamás: Egy elfelejtett fenyőkártévő: az *Aradus cinnamomeus* Panzer életmódja Magyarországon (Heteroptera, Aradidae) → *ÁK 1983, 70: 91-97.*
Sziráki György: Migráció és diszperzió, mint az életmód része → *ÁK 1985, 71: 151-158.*
Hangay György (Sydney, Ausztrália) és Vojnits András: Új-Guinea és Queensland trópusi erdeiben (elmaradt)

736. ülés, 1983. május 6.

- Fehér György és Gráf Zoltán: Adatok a kétpúpú teve (*Camelus bactrianus*) emésztőkészülékének, hasüregi szerveinek topográfiájához → *ÁK 1983, 70: 39-44.*
Holdas Sándor: Új hústermelésre alkalmas nyúlfélék trópusokon → *ÁK 1985, 71: 103-107.*
Böhm István, Csontos János és Fábíán Gyula: Szarvasjelölés véreb segítségével (egy esettanulmány)
Sugár László: Mongol gazellák (*Procapra gutturosa* Pallas) befogása és szállítása

737. ülés, 1983. június 3.

- Bierbauer József és Fazekas Sándor: A cerebralis dúc és a tentacularis ganglion nagy sókoncentrációs és híg Tris pufferes kivonatának hatása a *Helix pomatia* gametogenesisére → *ÁK 1983, 70: 17-24.*
Dévai György, Kovács Anna és Preczner Zsófia: Új lehetőségek az árvaszúnyogok (Diptera, Chironomidae) taxonómiai kutatásában III. Enzimológiai vizsgálatok → *ÁK 1986, 72: 33-45.*
Varanka István: Szúnyogirtószerek összehasonlító vizsgálata balatoni vízi szervezetekben
Szlávecz Katalin: Egy év az Egyesült Államokban

738. ülés, 1983. szeptember 7.

- Kádár Zoltán: Piller Mátyás S. J. (1733-1788) az első zoológiai professzorunk
Majer József: Szarvasmarha-legelők és telepek Tabanidae faunájának vizsgálata → *ÁK 1985, 71: 137-143.*
Vargha Béla: Madarak a nemzetközi állatkereskedelemben → *ÁK 1985, 71: 159-164.*
Farkas Károly: Két óceán között

739. ülés, 1983. október 5.

- Ország Mihály: Új állathang felvételek bemutatása
Petró Ede: Az *Anodonta woodiana woodiana* (Lea, 1834) kagyló megjelenése Magyarországon → *ÁK 1985, 71: 189-191.*
Rockenbauer Pál és Pénzes Bethen: Kuba védett korallzátonyának élővilága

740. ülés, 1983. október 13.

- Udvardy Miklós (Sacramento, USA): a) Az életföldrajzi provinciák rendszeréről; b) Galapagos-szigetek

741. ülés, 1983. november 2.

- Tóth Károly: A Kiskunsági Nemzeti Park jelene és jövője

Mahunka Sándor és Vásárhelyi Tamás: Zoológiai kutatások a Kiskunságon
Kapocsy György: Kiskunság

742. ülés, 1983. november 17.

"Dr. Konrad Lorenz 80. születésnapja tiszteletére rendezett ülés"

Holdas Sándor: Konrad Lorenz életútja → *ÁK* 1986, 72: 3-6.

Csányi Vilmos: Kulcsingerek a tanulásban

Czakó József: A Lorenz-i etológiai koncepció alkalmazása a gazdasági állattartásban → *ÁK* 1986, 72: 7-9.

Szidnainé Csete Ágnes: Összehasonlító etológiai megfigyelések a gyermeklovaglásra használt lófajtákon → *ÁK* 1986, 72: 11-17.

Patay László: Konrad Lorenz és a véletlen

743. ülés, 1983. december 7.

"Az OKTH Madártani Intézete fennállásának 90. évfordulójára rendezett emlékülés"

Láng István: A madártani kutatások jelentősége napjainkban → *ÁK* 1985, 71: 133-135.

Bankovics Attila: 90 éves a Magyar Madártani Intézet → *ÁK* 1986, 72: 21-26.

Sterbetz István: A magyarországi daruvonulás természetének megváltozása → *ÁK* 1985, 71: 145-150.

Györy Jenő: A madárvédelem időszerű kérdései hazánkban → *ÁK* 1986, 72: 77-80.

Nechay Gábor: Egyes gémfajok állományváltozásai Magyarországon

744. ülés, 1984. január 4.

Ponyi Jenő és Gerencsér László: A puhatestűek előfordulása a Balaton litoriprofundalis régiójában → *ÁK* 1990, 76: 91-97.

Tátrai István: A Chironomus lárvák szerepe az iszap tápanyag-felszabadításában a Balatonban → *ÁK* 1986, 72: 115-121.

Bende Sándor és ifj. Bende Sándor: Kísérletes endotoxinhockos kutya szerveinek elektronmikroszkópos vizsgálata, különös tekintettel a hasnyálmirigyre → *ÁK* 1985, 71: 23-29.

Sugár László: A szibériai őz (*Capreolus pygargus*) nyomában

745. ülés, 1984. február 1.

Fábián Gyula, Kádár Zoltán és Lambrecht Miklós: Beszélgetés Ernst Haeckel jelentőségéről

Demeter András és Topál György: Új és ritka emlősfajok a magyar faunában

Bogsch Ilma: Orrszarvút kísértem Amerikába

746. ülés, 1984. március 7.

Lukács Dezső: Megemlékezés Kriesch Jánosról és Farkas Béláról → *ÁK* 1989, 75: 5-9.

Horváth Zoltán: Adatok az aranka (*Cuscuta*) fajokon táplálkozó *Smicronyx jungermanniae* Reich. (Coleoptera, Curculionidae) biológiájához

Korsós Zoltán: Két gyíkpopuláció (*Lacerta viridis* és *L. agilis*) összehasonlító niche-vizsgálata → *ÁK* 1986, 72: 101-107.

Czajlik Péter: A császármadár (*Tetrastes bonasia*) nagytollvedlése és tollszerkezeti vizsgálata

747. ülés, 1984. március 21.

Kordos László: a) Magyarország fosszilis tengeri emlősei; b) Az ipolytarnóci 23 millió éves lábnyomok újvizsgálata
Major István: Líbiai élmények

748. ülés, 1984. április 6.

G.-Tóth László és P. Zánkai Nóra: A balatoni Cyclops vicinus táplálkozásának vizsgálata béltartalom-analízisek alapján → *ÁK 1986, 72: 123-134.*
Fáncsi Tibor, Várnagy László, Somlyai István és Hadházy Árpád: A chorioallantois membran (CAM) szerkezete fácán magzatban (pesticid alkalmazáskor)
Domokos Tamás és Kovács Gyula: Békés megye sapkacsigái → *ÁK 1986, 72: 47-51.*
Vörös István: Adatok a Kárpát-medence szubfosszilis nagyemlős faunájának történetéhez

749. ülés, 1984. május 2.

Gulyás Pál: Néhány dunai zooplankton faj hőtürröképességének vizsgálata → *ÁK 1986, 72: 73-76.*
Csányi Béla: Dunai halfajok hőérzékenysége
Szlávecz Katalin, Kőműves László és Gueth Sándor: Ólomszennyezés hatásának vizsgálata a Porcellio scaber Latr. (Crustacea, Isopoda) fajon
Faragó Sándor: Izolálódott tűzokpopulációk védelmének problémái a Kárpát-medence nyugati tűzoknépségeinek példáján → *ÁK 1986, 72: 53-60.*

750. ülés, 1984. június 6.

"Ünnepi ülés"
Szalay-Marzsó László: Elnöki beszéd
Emlékplakettek átadása
Balogh János: Magyar zoológusok Bíró Lajos nyomában
"A Napsugár nyomában" c. TV-filmsorozat új-guineai részének vetítése

751. ülés, 1984. október 3.

Varga Zoltán: Evolúciós és állatföldrajzi időszámítás
Vajon Imre: Zoológiai séta a Bükk Nemzeti Parkban

752. ülés, 1984. november 2.

Sterbetz István: Adatok a magyar alföldi szélmalomromok gerinces állatvilágáról → *ÁK 1986, 72: 109-114.*
Török János és Tóth László: A versengés kísérletes vizsgálata cinege-populációkon → *ÁK 1986, 72: 135-143.*
Csörgő Tibor és Andrikovics Sándor: Az Odonaták szerepe néhány nádi énekesmadárfaj táplálkozásában → *ÁK 1986, 72: 27-31.*
Török János és Csorba Gábor: Táplálék-szegregáció négy, fatörzsön táplálkozó madárfajnál → *ÁK 1987, 73: 101-113.*

753. ülés, 1984. december 5.

Kádár Zoltán: Bél Mátyás és a Kárpát-medence faunakutatásának kezdetei → *ÁK* 1986, 72: 81-83.

Körmenyi Sándor: Hortobágyi időszakos szikes vizek Rotatoria faunájának vizsgálata
Szalay-Marzso Enikő és Szalay-Marzso László: Barangolás svéd és norvég természetvédelmi területeken

754. ülés, 1985. január 4.

Horváth Zoltán: Adatok a farkas kutyatejen (*Euphorbia cyparissias* L.) táplálkozó *Celerio euphorbiae* L. (Lepidoptera, Sphingidae) biológiájához

Kiss István és Jáger Ferenc: Atrazin kezelés hatása a talaj mezofauna tevékenységére → *ÁK* 1986, 72: 95-100.

Botta István: Adatok a folyami géb (*Neogobius fluviatilis* Pallas) szaporodásbiológiájához

Korsós Zoltán és Vásárhelyi Tamás: A Természettudományi Múzeum Állattárának örményországi gyűjtőútjairól

755. ülés, 1985. február 6.

Sáringer Gyula és Seprős Imre: A hőmérséklet és a fotoperiódus szerepe a lombosfa-fehérmoly (*Leucoptera scitella* Zell.) évi fejlődésmenetében

Gallé László: Az élőhely heterogenitásának hatása hangyaközösségekre homokpusztai gyepen

Papp László: Taxonómia + szisztematika = rendszertan? → *ÁK* 1987, 73: 61-68.

756. ülés, 1985. március 6.

Rakonczay Zoltán: Főbb tendenciák a világ természetvédelmében

Kapocsy György: Jambo Kenya!

757. ülés, 1985. április 3.

Kőműves László: A rovarhormonok filogenezise

Varanka István: Szúnyogirtószeres mortalitási és fiziológiai vizsgálata balatoni halakon

Székely Tamás: Interspecifikus kompetíció téli madárközösségen belül → *ÁK* 1987, 73: 85-93.

Lövei Gábor: Dél-olaszországi útbeszámoló

758. ülés, 1985. április 12.

Holdas Sándor és Mödlinger Pál: Az újjáépített Kós Károly-féle Madárház és "lakóinak" bemutatása

Kádár Zoltán: Herman Ottó jelentősége a magyar zoológia fejlődésében

Faragó Sándor: Magyarország tűzokállománya 1981-1985. évi állománybecslések tükrében → *ÁK* 1986, 72: 21-28.

Haraszthy László: Az ötlettől az első télig (a Magyar Madártani-Egyesület kékcsőrű réce visszatelepítési programja)

759. ülés, 1985. május 3.

Kordos László: A földikutyaafélék 17 millió éves története Magyarországon

Demeter András: Az *Apodemus* rágcsálónem számítógépes határozórendszere

Gráf Zoltán: Egy állatorvos Kuvaitban

760. ülés, 1985. június 5.

Halmágyi Levente: Titkári beszámoló
Mészáros Zoltán: Egy év Mexikóban

761. ülés, 1985. szeptember 4.

Tátrai István és Istvánovics Vera: Halak hatása a Balaton tápanyagforgalmára → *ÁK 1987, 73: 95-100.*
Kőműves László, Sass Miklós és Fónagy Adrien: A gyapotpoloska (*Dysdercus cingulatus*) petefejlődésének hisztológiai és ultrastrukturális vizsgálata → *ÁK 1987, 73: 33-43.*
Sterbetz István: Az örvös lúd (*Branta bernicla*) és az apácalúd (*B. leucopsis*) mozgalmának alakulása Magyarországon → *ÁK 1987, 73: 79-83.*
Korsós Zoltán: Beszámoló a prágai Herpetológiai Kongresszusról

762. ülés, 1985. október 2.

Moskát Csaba: Madárszámlálási módszerek hatékonyságának vizsgálata → *ÁK 1987, 73: 51-59.*
Fülöp L. Zoltán: A búvárok (*Gavia*) Magyarországon
Sziráki György: Megfigyelések három molylepkefaj diszperziójával kapcsolatban
Kovács György: Adult mezei nyulak túlélési mintázata → *ÁK 1987, 73: 45-49.*

763. ülés, 1985. november 11.

Domokos Tamás: Adatok Békéscsaba malakofaunájának történetéhez → *ÁK 1987, 73: 11-19.*
Kárpáti László: Madártani és herpetológiai adatok a Fertőről
Demeter András: Egy kongresszus ürügyén Kanadán át

764. ülés, 1985. december 4.

Bankovics Attila: Megemlékezés Lovassy Sándorról
Fragó Sándor: Vízimadár-ökológiai vizsgálatok a Duna magyarországi középső szakaszán (1791-1708 fkm) (elmaradt)
Dévai György: Beszámoló a 9. Nemzetközi Chironomida Szimpoziумról (elmaradt)
Kápolnási Béla, Somod Ildikó és Zilahy Ferenc: Adatok a közönséges kaméleon (*Chamaeleo chamaeleon*) szaporodásbiológiájához

765. ülés, 1986. január 15.

Majer József: Tabanidae fajok gazdapreferenciájának vizsgálata állatkertben → *ÁK 1988, 74: 89-95.*
Dévai György: Beszámoló a 9. Nemzetközi Chironomidae Szimpoziумról
Horváth Zoltán: A *Phytomyza orobanchia* Kalt. szerepe Magyarországon, az élősködő vajvirágok populációinak korlátozásában
Kutunidisz Kiriakosz: Kína állatkertjei

766. ülés, 1986. február 5.

P. Zánkai Nóra: Balatoni rákok alga fogyasztása 1981-83-ban, a rákplankton szerepe az algatömeg szabályozásában → *ÁK 1988, 74: 169-181.*
Forró László: Gerinces és gerinctelen predáció hatása a rákplanktonra

Molnár Gyula, Csizmazia György, Gyovai Ferenc és Szél Antal: Madarak "kártételeinek" vizsgálata halgazdaságban (Szeged, Fehér-tó)

767. ülés, 1986. március 5.

Pethő Ágnes: Embriószexálási módszerek

Ludvig Éva és Török János: A feketerigó táplálékkereső stratégiája → *ÁK 1988, 74: 77-87.*

Lövei Gábor, Sergio Scebba és Mario Milone: A vörösbegy vonulása, teelése és súlyváltozásai egy dél-olaszországi szigeten

768. ülés, 1986. április 2.

Bende Sándor és ifj. Bende Sándor: Kísérletes haemorrhagiás és endotoxin shock hatásának összehasonlító ultrastrukturális vizsgálata kutyák szervein → *ÁK 1989, 75: 11-27.*

Pecsenye Katalin: Enzimpolimorfizmus vizsgálata hazai *Drosophila*-populációkban

Kalotás Zsolt: A vetési varjú (*Corvus frugilegus* L.) állományfelmérése Magyarországon 1984. tavaszán → *ÁK 1988, 74: 65-76.*

769. ülés, 1986. május 7.

Bakonyi Gábor: In memoriam Fábíán Gyula → *ÁK 1988, 74: 7-15.*

Vörös István: A magyarországi gímszarvas őskori testméretváltozása

Jakab Béla: A gólya (*Ciconia ciconia*) magyarországi populációjának helyzete és védelme → *ÁK 1988, 74: 55-63.*

770. ülés, 1986. június 4.

Szabó Lajos: A védett területek kutatásának feladatai a VII. ötéves tervben

Haraszthy László: Tájékoztató a Magyar Természetvédelmi Egyesület megalakulásáról (elmaradt)

Faragó Sándor: Vízimadár-ökológiai vizsgálatok a Duna magyarországi középső szakaszán (1791-1708 fkm) → *ÁK 1989, 75: 29-42.*

771. ülés, 1986. szeptember 3.

Holdas Sándor: 120 éves a Fővárosi Állat- és Növénykert → *ÁK 1988, 74: 35-39.*

Sulyok Mária: A Kert növénygyűjteményei egykor és ma

Fischer Antal: Ritka állatfajok a Kertben az alapítástól napjainkig → *ÁK 1988, 74: 29-33.*

Kapocsy György: Állatkerti pillanatok

772. ülés, 1986. október 1.

B. Muskó Ilona: Fény- és elektronmikroszkópos vizsgálatok a *Cyclops vicinus* Ul. emésztőcsatornáján → *ÁK 1988, 74: 107-119.*

Stohl Gábor: Megfigyelések rágcsáló emlősök szaporodásbiológiájával kapcsolatban → *ÁK 1988, 74: 129-138.*

Mészáros Zoltán: Lepkevándorlások kutatása, a kutatások gyakorlati jelentősége → *ÁK 1988, 74: 97-105.*

773. ülés, 1986. november 5.

- Sterbetz István: A vörösnyakú lúd (*Brantha ruficollis* Pall.) vonulása Magyarországon → *ÁK* 1988, 74: 121-127.
- Majer József: A fajok új komplex gyakorisági indexe, az ISA alkalmazása a zoológiai kutatásokban → *ÁK* 1989, 75: 79-86.
- Visnyovszky Éva: Agrárterületek (kukorica és alma) zengőlégy (*Syrphida*) faunájának összehasonlító vizsgálata → *ÁK* 1988, 74: 159-167.

774. ülés, 1986. december 3.

- Bankovics Attila: Beszámoló a XIX. Nemzetközi Ornithológiai Kongresszusról
- Forró László: Új Decapoda faj Magyarországon
- G. Tóth László: Szakmai és élménybeszámoló a "Kurcsatov Akadémikus" kutatóhajó négyhónapos déltengeri kutatóútjáról → *ÁK* 1988, 74: 149-157.

775. ülés, 1987. január 7.

- Tátrai István, G. Tóth László és Istvánovics Vera: Halak hatása az elsődleges termelőkre és a tápanyagdinamikára a Balatonban → *ÁK* 1988, 74: 139-148.
- Lovas Béla: A *Leptodora* kindti szervezete és életmódja

776. ülés, 1987. február 4.

- Mahunka Sándor: Dr. Jermy Tibor köszöntése
- P. Zánkai Nóra: A Balaton kerekeshéreg-faunája a 80-as évek közepén, átalakulása az utóbbi 20 évben → *ÁK* 1989, 75: 127-141.
- Husvár László: Beszámoló R. P. Mackal amerikai cryptozoológus kongói *Dinosaurus* felfedezéséről → *ÁK* 1988, 74: 49-54.
- Ország Mihály: Érdekes állathangfelvételek

777. ülés, 1987. március 4.

- Horváth Zoltán: A *Spilostethus equestris* L. egyedszámkorlátozó szerepe selyemkóró állományban
- Hertelendy Péter és Mészáros Zoltán: Az égőtípus változtatásának hatásai egy tíz éven át működő fénycsapda gyűjtési eredményeire → *ÁK* 1989, 75: 59-63.
- Kovács György és Buza Csaba: Rádiós nyomkövetés: "rókavadászat" mezei nyulakra (bemutató a Múzeumkertben)

Rendkívüli előadás, 1987. március 16.

- Lovas Béla: Vízi élőlények mikroszkópi fényképezésének lehetőségei és eredményei

778. ülés, 1987. március 27.

- Lars-Erik Esping: The threat of the landscape, habitats and fauna - the major nature conservation task for the coming decade
- Lars Ericson: The importance of residual biotopes for fauna and flora - presentation of a research programme
- Lennart Hansson: New ecological processes in small reserves
- Tor-Bjoern Larsson: Nature conservation research concerning reptiles

779. ülés, 1987. április 15.

"Kaszab Zoltán tiszteletére rendezett emlékülés"

Balogh János: Megemlékezés Kaszab Zoltánról → *ÁK 1988, 74: 3-5.*

Merkl Ottó: Kaszab Zoltán, a koleopterológus és muzeológus

Ráczy Gábor: Szerelmünk Mongólia

780. ülés, 1987. május 6.

Lukács Dezső: Megemlékezés Lendl Adolfról

Zimmermann István: Laboratóriumi állatok kórtani folyamatai és az időjárás események közötti összefüggés toxikológiai kísérletekben

Forró László: A fertőzégi (Seewinkel) szikes tavak rákjai évtizedes változások

Hangay György és Vojnits András: Az "igazi" Ausztrália

781. ülés, 1987. június 3.

"Az Emlőstani Klub tárgysorozata"

Nechay Gábor: A hiúz (*Felis lynx*) Magyarországon

Kutunidisz Kiriakosz: Újabb emlésrítkaságok nyugat-európai állatkertekben

Palotás Gábor: Kisemlősök társulásszerkezete a Hortobágyon

Sipos György: 100 éve született Őry Sándor, a dermoplastika nagy mestere

782. ülés, 1987. október 7.

Solymos Ede: Száz éves a "Halászat Könyve"

Bíró Péter: A Balaton halfaunája

Keresztessy Katalin: A menyhal biológiája → *ÁK 1992, 77: 69-78.*

Botta István: A magyar halfauna körképe

Harka Ákos: A Zagyva vízrendszerének halfaunisztikai vizsgálata (Bemutatja: Vásárhelyi Tamás) → *ÁK 1989, 75: 49-58.*

783. ülés, 1987. november 4.

Sterbetz István: A lilik (*Anser albifrons*) százalékarányának újabb problémái a Magyarországon telelő vadlúdtömegekben → *ÁK 1989, 75: 87-93.*

Faragó Sándor: A kemény telek hatása Magyarország tűzokállományára → *ÁK 1990, 76: 51-62.*

Gráf Zoltán: Izraeli útiképek

784. ülés, 1987. december 2.

Jermy Tibor: Dr. Soós Árpád köszöntése

Présing Mátyás: K-Othrine hatása a nagy mocsári csiga (*Lymnaea stagnalis* L.) túlélésére és szaporodására többnemzedékes kísérletekben

Hangay György és Vojnits András: A Föld legöregebb őserdejében (Malaysiai útibeszámló)

785. ülés, 1988. január 6.

Oiáh János: A Trichoptera-fauna pusztulása magyar forrásokban, patakokban, folyókban és tavakban

Kiss Ildikó és Nechay Gábor: Adatok a vidra táplálkozásához

Papp László: Parazita ízeltlábúak kutatásának helyzete Magyarországon

Szidnainé Csete Ágnes: Kanada óceántól óceánig

786. ülés, 1988. február 3.

Szontagh Pál: Bükköseink rovarok okozta problémái → *ÁK 1989, 75: 107-112.*

Lövei Gábor: A vonuló énekesmadarak szárnyalakjáról: egy elmélet kidolgozása felé

Puky Miklós, Bakó Botond és Krolopp András: Az első magyar varangymentő akció → *ÁK 1990, 76: 99-104.*

787. ülés, 1988. március 2.

Lőrincz Gábor, Demeter András, Mahunka Sándor és Moskát Csaba: A magyar élővilág adatbázisa a Természettudományi Múzeumban → *ÁK 1989, 75: 65-78.*

Szép Tibor: Madárgyűrűzési adatok számítógépes adatbankja → *ÁK 1989, 75: 95-105.*

Az előadásokhoz kapcsolódó számítógépes bemutató

788. ülés, 1988. április 6.

Gubányi András: A kecskebéka-fajcsoport egyes rendszertani kérdései → *ÁK 1990, 76: 63-71.*

Lőw Péter, Török János és Csörgő Tibor: Kételtűek táplálkozásökológiája a Kis-Balaton Természetvédelmi Területen → *ÁK 1990, 76: 79-89.*

Botta István: Az Állatkert tengeri akváriuma és élete

Csengeri István és Oláh János: Halfogyasztás és szívizombetegségek: eredmények, feladatok (kóstolóval egybekötve)

789. ülés, 1988. május 4.

Kádár Zoltán: Pongrácz Sándor (1888-1945) emlékezete → *ÁK 1990, 76: 3-8.*

Nagy István Zoltán: Az orthogenezis jelentősége a magyar biológiában

Nagy Barnabás: Helyesbítések a magyar Orthoptera-fauna jegyzékében

Horvatovich Sándor: Hágóról hágóra Törökországban

Rendkívüli előadás, 1988. május 13.

Judith A. Rudnai (Nairobi, Kenya): Az oroszlánok szociális szervezete

790. ülés, 1988. június 1.

Kosztarab Mihály (Virginia, USA): NABIS, az USA flóra és faunakutató programja: tervek, eredmények

Vásárhelyi Tamás: Ön miért (nem) jár el a Szakosztályba? (Gondolatok az Állattani Szakosztály tagságáról, működéséről)

Csorba Gábor: Az Atlaszon innen és túl (algériai útbeszámoló)

791. ülés, 1988. október 5.

Botta István és Keresztessy Katalin: A hazai ingolák áttekintése

Bakonyi Gábor: A *Folsomia candida* Willen (Collembola) korszpecifikus táplálkozási stratégiája

Mészáros Zoltán, Herczig Béla és Szeőke Kálmán: Zoológiai expedíció a Kaukázus északi oldalán

792. ülés, 1988. október 31.

Udvardy Miklós (Sacramento, USA): Vadaskertektől, múzeumoktól a nemzeti parkokig

793. ülés, 1988. november 2.

"Varga Lajos tiszteletére rendezett emlékülés"

Entz Béla: Varga Lajos emlékezete

Csutorné Bereczky Magdolna: A hazai protozoológiai kutatások

Kertész György és Czeglédi Beatrix: A csarodai lápok rekonstrukciója és a Rotatoria fauna

P. Zánkai Nóra: Rotatoria vizsgálatok a Balatonon → *ÁK 1990, 76: 105-108.*

Takáts Tamás: Kutatások a Fertő-tavon

Horváth Csaba: Kiállítás Varga Lajos tudományos hagyatékából

794. ülés, 1988. december 7.

Lukács Dezső: Horváth Andor 75. születési évfordulójára → *ÁK 1990, 76: 9-11.*

Demeter András és Csorba Gábor: Hány vakondfaj él Magyarországon? → *ÁK 1990, 76: 39-49.*

Faragó Sándor: A farkas (*Canis lupus*) 1920 és 1985 közötti előfordulása Magyarországon

Csíkváry László: A zoológus szemével Egyiptomban

795. ülés, 1989. január 4.

Kádár Zoltán: Piller Mátyás emlékezete

Takács Zoltán, Janisch Miklós és Korsós Zoltán: Magyarországi kígyómarások járványtani és klinikai vizsgálata

Varga Zoltán és Peregovits László: Mongólia állatföldrajza az utóbbi évek magyar kutatásainak fényében, különös tekintettel a lepkefaunára

796. ülés, 1989. február 1.

Sterbetz István: A magyarországi daruvonulás mezőgazdasági problémái → *ÁK 1992, 77: 109-115.*

Kiss J. Botond, Rékási József és Sterbetz István: Magyarországi és romániai adatok a sárszalonka fajok táplálkozásáról → *ÁK 1990, 76: 73-78.*

Botta István és Keresztessy Katalin: Aggtelek és környékének halfaunája

Rózsa Lajos: Megjegyzések az ektoparazitizmus evolúciójához

797. ülés, 1989. március 1.

Mahunka Sándor: Bátorliget kutatása, a magyar természetvédelem próbája: koncepció és az első eredmények

Székely Tamás: Párkapcsolat és szülői gondozás a széki lilénél (*Charadrius alexandrinus*) (elmaradt)

Lővei Gábor: A madárvonulás ökológiája és evolúciója I. Palearktisz

798. ülés, 1989. április 5.

Perényi Miklós: Garda (*Pelecus cultratus* L.) populációk dinamikája a Balaton különböző vízterületein

Ronkay László: Fajképződési, morfológiai és állatföldrajzi tendenciák összefüggései bagolylepkeknél

Rendkívüli előadóülés, 1989. május 2.

"Emlékezés Lambrecht Kálmán születésének 100. évfordulója alkalmából"

Kádár Zoltán: Elnöki megnyitó

Lambrecht Miklós: Lambrecht Kálmán életútja szélmalomok és ősmadarak között

Nagy István Zoltán: Lambrecht Kálmán elméleti munkássága a paleontológia területén

Jánossy Dénes: Az ősmadarak rendszertana

Hála József: Lambrecht Kálmán mint etnográfus

Horváth Csaba: Lambrecht Kálmán mint barlangkutató

Kádár Zoltán: Lambrecht Kálmán tudománytörténeti és népszerűsítő tevékenysége

Elnöki zárszó

799. ülés, 1989. június 7.

"Nádler Herbert tiszteletére rendezett, szoboravatással egybekötött ünnepi ülés"

Szidnainé Csete Ágnes: Nádler Herbert életútja és munkássága → *ÁK 1992, 77: 11-16.*

Rakonczay Zoltán: Természetvédelem Nádler korától napjainkig

Tóth Sándor: Vadgazdálkodásunk, vadászatunk jelene és jövője → *ÁK 1992, 77: 135-137.*

Nagy Emil: A vadgazdálkodás kutatási eredményei és alkalmazásuk lehetőségei a gyakorlatban
László Péter által készített Nádler Herbert szobor felavatása

800. ülés, 1989. szeptember 12.

Láng István: A Magyar Tudományos Akadémia, a tudományos társaságok és a közgyűjtemények kapcsolata

Mahunka Sándor és Vásárhelyi Tamás: Állattan '89 - A taxonómiai és faunisztikai kutatások helyzete Magyarországon

Vojnits András: 20 000 km a Magyar Tudományos Afrika-Expedícióval

801. ülés, 1989. október 4.

Kádár Zoltán: Megemlékezés Lukács Dezsőről (1913-1989) → *ÁK 1992, 77: 3-10.*

Vida Antal: Veszélyeztetett és eltűntnek hitt halfajok a Szigetközben

Jakab Béla: A fehér gólya (*Ciconia ciconia*) elterjedésének összefüggése a talajtípusokkal Magyarországon → *ÁK 1992, 77: 59-67.*

Regős János (Managua): Costa Rica nemzeti parkjainak élővilága

802. ülés, 1989. november 1.

Csányi Vilmos: Állattan '89 – A hazai etológiai kutatások helyzete

Csőrgő Tibor: A fekete terigó vonulása Magyarországon

Altbäcker Vilmos: Viselkedés-dokumentáció fényképekkel

803. ülés, 1989. december 6.

Szalay-Marzsó László: Állattan '89 – Alkalmazott rovar-tani kutatások Magyarországon

Szontagh Pál: A tölgyek pusztulásában szerepet játszó fitofág rügy- és hajtáskártevők → *ÁK 1993, 78: 109-115.*

Jenser Gábor: A tápanyagellátottság hatása agrobiotópokban előforduló egyes ízeltlábúak populációdinamikájára
Faragó Sándor: Adatok a tűzok (*Otis tarda*) csibék anyag- és energiaforgalmának ismeretéhez
→ *ÁK 1992, 77: 43-52.*

804. ülés, 1990. január 3.

Benedeczky István: Állattan '90 – A hazai anatómiai, szövettani kutatások
Gábrriel Róbert: A béka bélidegrendszer mikroszkópos anatómiai és neurokémiai vizsgálata
Takács Zoltán és K. V. Kardong: A homoki vipera (*Vipera ammodytes*) és az európai gyíkász-
kígyó (*Malpolon monspessulanus*) méregapparátusának funkcionális morfológiája
Szalay László és Szalay László Endre: Szilveszter a szerelem szigetén

805. ülés, 1990. február 7.

Ponyi Jenő: Állattan '90 – Hidrozoológiai kutatások Magyarországon → *ÁK 1992, 77: 89-108.*
Dévai György, Kátai János és Miskolczi Margit: Az ET 56-os UTM hálónégyzetben végzett
szitakötőfelmérések eredményei és a módszer általános alkalmazásának lehetőségei
Sterbetz István: A kis lilik (*Anser erythropus*) élőhelyválasztása Magyarországon

806. ülés, 1990. március 7.

Gallé László: Állattan '90 – Az állatökológia helyzete Magyarországon
Dózsa-Farkas Klára, Pobozsny Mária és Zicsi András: Szaprofág gerinctelenek szerepe külön-
böző szerves anyagok lebontásában → *ÁK 1992, 77: 25-41.*
Török János és Tóth László: Hátrányos helyzetű nagycsaládok az örvös légykapóknál

807. ülés, 1990. április 4.

Varga Zoltán: Állattan '90 – Állatföldrajzi kutatások Magyarországon (elmaradt)
Krolopp Endre: A magyarországi Mollusca-fauna faunatoréneti vizsgálata
Bába Károly: Cönológiai-állatföldrajzi vizsgálatok a Bükk-hegységben
Sterbetz István: Magyarországon átvonuló darvak telelése Észak-Afrikában → *ÁK 1992, 77:
117-124.*

808. ülés, 1990. május 2.

Nechay Gábor és Rodics Katalin: Állattan '90 – Természetvédelmi kutatások Magyarországon
B. Hauser (Genf) és Mahunka Sándor: Területnagyság és diverzitás. Vizsgálatok a Bukit Timah
(Szingapur) természetvédelmi területen
Nagy Sándor és Somlai Tibor: Adatok a Szatmár-Beregi tájvédelmi körzet kételtű- és hullófaunájához
Kalotás Zsolt: A hazai gyöngybagoly-populáció védelmének lehetőségei

809. ülés, 1990. június 6.

Varga Zoltán: Állattan '90 – Állatföldrajzi kutatások Magyarországon → *ÁK 1992, 77: 139-
144.*
Vásárhelyi Tamás: Titkári beszámoló → *ÁK 1992, 77: 145-149.*
Ország Mihály: Bemutató újabb hangfelvételeimből

810. ülés, 1990. október 3.

- Szlávecz Katalin: Szárazföldi ászkafajok (Isopoda) táplálékválasztása laboratóriumi kísérletekben → *ÁK 1992, 77: 125-133.*
- Sterbetz István: Egy széki lile (*Charadrius alexandrinus*) populáció elsovadásának vizsgálata → *ÁK 1993, 78: 89-93.*
- Vojnits András: Lepkegyűjtés és csúcsmászás az Északi-Uralban

811. ülés, 1990. november 7.

- Dózsa-Farkas Klára: Tőzegmohalápok televényféreg-faunája (*Enchytraeidae*) → *ÁK 1992, 77: 17-23.*
- Loksa Imre: Csaroda és Kelemér tőzegmohalápjainak pókjai (*Aranei*)
- Lovas Béla: A csarodai és keleméri lápok héjasamóbbái (*Testacea*) fény- és pásztázó elektronmikroszkópos vizsgálatok alapján

812. ülés, 1990. december 5.

- Loksa Imre: Woynárovich Elek köszöntése 75. születésnapja alkalmából
- Bíró Péter: A balatoni halbiológiai kutatások története
- Horváth László: Embriológiai vizsgálatok és perspektívái a csontoshalaknál
- Guti Gábor: Populációdinamikai vizsgálatok a Duna egyik mellékágának sügérállományán (*Perca fluviatilis*)
- Vida Antal és Botta István: Helyzetkép a hazai halfauna ritka fajairól (elmaradt)

813. ülés, 1991. január 9.

- Sasvári Lajos: A madártan szerepe a biológiai paradigmák kialakulásában (Tallózás a múltban, kitekintés a jövőbe)
- Csörgő Tibor: Hazai kezdeményezések a középkelet-európai madárvonulás-kutatásban
- Bankovics Attila: Ornitológiai világkongresszus Új-Zélandon

814. ülés, 1991. február 6.

- Majer József: A Szársomlyó zoológiai értékei
- Forró László: A kanadai sóstavak és rákfaunájuk
- Csorba Gábor: Ostorfarkúak, bülbülok, denevérek – gyűjtőúton Vietnámban

815. ülés, 1991. február 26.

- Jürgen Jacobs (München): Microevolution in *Daphnia*: the role of selection, exchange and sex

816. ülés, 1991. március 6.

- Faragó Sándor: Magyarország tűzokállománya az 1985-1990. évi állományfelmérések tükrében → *ÁK 1993, 78: 21-28.*
- Székely Tamás: A széki lile (*Charadrius alexandrinus*) párzási és utógondozási rendszere
- Szőke Péter: A madárhallás időfelbontó és tanulási kapacitása

817. ülés, 1991. április 3.

- Gulyás Pál: Zooplankton-vizsgálatok a Kis-Balaton védőrendszer vizében

Zimmermann István: A kutya haematológiai paramétereinek összefüggése az időjárási frontokkal és a légtömegekkel

Lovas Béla: Videomikrografia alkalmazási lehetőségei a biológiában

818. ülés, 1991. május 8.

Ponyi Jenő: A Balaton faunájának kutatása és az eddigi eredmények

Altbäcker Vilmos: Az üregi nyúl (*Oryctolagus cuniculus*) és a Bugaci Ősborókás

Nechay Gábor: Beszámoló az Első Európai Mammalógiai Kongresszusról (Lisszabon, Portugália)

819. ülés, 1991. június 5.

"A Budapest Főváros Állat- és Növénykertje fennállásának 125. évfordulója alkalmából rendezett ülés"

Loksa Imre: Bevezető

Sziji József: A 125 éves Budapesti Állatkert

Xantus János: A természettudós és világotutató Xantus levelezései a születő Állatkert ügyeiről

Szidnainé Csete Ágnes: Átkos volt-e a Serák korszak? Az Állatkerti Részvénytársulattól az Állat- és Növényhonosító Társaság csődjéig

Bogsch Ilma: EEP és a 125 éves Budapesti Állatkert

Fischer Antal: Egy megmentett lófajta

Gráf Zoltán és Mészáros Ferenc: Egy kötőhártyazsákban élősködő fonálféreg (*Oxyspirura conjunctivalis*) jelentősége

Kovács György: Tudomány az állatkertben: korlátok és lehetőségek

Szakmai séta az Állatkertben

820. ülés, 1991. október 2.

Kádár Zoltán: Az Állattani Szakosztály első tisztikara (1891): Frivaldszky János, Entz Géza és Lendl Adolf addigi munkássága → *ÁK 1994, 78 (Suppl.): 19-22.*

Sterbétz István: A tiszavirág (*Palingenia longicauda*) szerepe a madarak táplálkozásában → *ÁK 1993, 78: 95-97.*

Fülöp Tibor és Korsós Zoltán: A parlagi vipera (*Vipera ursinii rakosiensis*) száz éve → *ÁK 1994, 78 (Suppl.): 31-38.*

821. ülés, 1991. november 6.

"100 éves az Állattani Szakosztály – ünnepi ülés"

Loksa Imre: Elnöki köszöntő

Horváth Csaba és Korsós Zoltán: Az Állattani Szakosztály megalakulása és története → *ÁK 1994, 78 (Suppl.): 7-18.*

Vásárhelyi Tamás: Száz év magyar zoológiai expedíciói → *ÁK 1994, 78 (Suppl.): 23-30.*

Kapocsy György: Csepkőországtól a kövek csúcsáig (az Aggteleki és a Bükki Nemzeti Parkok) "100 éves az Állattani Szakosztály" emlékérmek átadása: Újhelyi Sándornak, Sterbétz Istvánnak és Topál Györgynek

Az ülés után ünnepi vacsora a Kalocsa Pincecsárdában.

Névmutató az előadóülésekhez

Az alábbiakban az elmúlt 100 év 821 előadóülésén szerepelt előadók mutatóját közöljük. A nevek után szereplő számok azoknak az előadóüléseknek a sorszámai, amelyiken a szerző előadóként fellépett. A 131+ és a 798+ jelzés a 131. előadóülés után megtartott rendkívüli ülésre utal, a 491* jelzés pedig a tévesen kétszer ugyanazt a sorszámot kapott előadóülések közül a másodikat jelenti.

Rövid statisztikaként érdemes megemlíteni, hogy összesen 707 előadó szerepelt; közülük a legtöbb előadást abszolút rekorderként Zimmermann Ágoston tartotta (62), mögötte sorrendben Szilády Zoltán (50), Dudich Endre (44), Méhely Lajos (44) és Anghi Csaba (43) állnak. A legnagyobb időtávlatot Soós Lajos előadói tevékenysége öleli át, aki először 1904. május 6-án a 107, majd utoljára 1963. május 3-án az 555. előadóülésen szerepelt, csaknem egészen pontosan 60 év különbséggel. Őt ezen a téren túlszárnyalhatja Balogh János, aki 1933. január 13-án, a 336. ülésen lépett először a szakosztály elé, s eddig utoljára 1987. április 15-én, a 779. ülésen szerepelt. Mai előadóink közül a legtöbb előadást Sterbetz István (40) tartotta, Kretzoi Miklós pedig elsőként a 287. ülésen, azaz 1927. december 1-én lépett az előadói pulpitusra!

- Abafi Aigner Lajos* – 23, 27, 29, 38, 42, 46, 50, 53, 54, 62, 66, 69, 72, 74, 80, 82, 87, 90, 93, 98, 115, 121, 126
- Abonyi Sándor* – 96, 129, 153, 155, 157, 158, 159, 162, 165, 166, 168, 172, 178, 223, 233, 238, 243, 249, 250, 258, 263, 268, 269, 274, 279, 284, 290, 294, 297, 305
- A. Bothár Anna* – 637
- Aczél Márton* – 374
- Agócsy Pál* – 525, 532, 539, 545, 551, 560, 563, 568, 575, 621, 633, 699, 728
- Altbäcker Vilmos* – 802, 818
- Ambrus Béla* – 495, 503, 516, 558, 568, 580, 626, 628, 662
- Andrássy István* – 585, 597, 734
- Andrikovics Sándor* – 638, 752
- Anghi Csaba* – 350, 364, 370, 391, 409, 466, 478, 493, 505, 507, 513, 528, 533, 542, 548, 550, 552, 556, 561, 562, 565, 573, 578, 579, 584, 587, 588, 591, 593, 594, 597, 604, 607, 608, 624, 626, 627, 634, 643, 663, 672, 683, 718
- Apáthy István* – 220
- Apor László* – 364, 430
- Aradi Csaba* – 669
- Aschenbrenner Ernő* – 249
- Ábrahám Ambrus* – 295, 297, 299, 334, 337, 339, 340, 347, 355, 358, 365, 371, 381, 384, 394, 402, 413, 414, 423, 431, 442, 474, 484, 506, 526, 534, 539, 543, 595, 599, 605, 611, 635, 663, 672, 684, 691, 699, 706, 714
- Babic István* – 198
- Bajomi Dániel* – 694
- Bakkay László* – 683
- Bakó Botond* – 786
- Bakonyi Gábor* – 678, 692, 769, 791
- Balás Géza* – 513, 560
- Balázs Klára* – 681
- Balázs János László* – 340
- Balogh János* – 336, 345, 354, 367, 368, 371, 377, 380, 385, 405, 419, 425, 429, 436, 439, 443, 463, 502, 511, 537, 563, 564, 566, 568, 581, 595, 596, 600, 613, 615, 617, 620, 646, 658, 682, 712, 722, 750, 779
- Bankovics Attila* – 743, 764, 774, 813
- Bankós László* – 684
- Baranyai Pál* – 550
- Barna József* – 511, 528
- Bartalis Lilian* – 728
- Bartha Ferenc* – 405, 447, 481
- Bába Károly* – 607, 807
- Báldi Tamás* – 571
- Bálint Sándor* – 44, 83, 94
- Bán István* – 683
- Bánki László* – 374
- Beke Ödön* – 329, 335, 341, 351, 353
- Bencze Gábor* – 660
- Bende Sándor* – 744, 768

- Bende Sándor, ifj.* – 744, 768
Benedeczky István – 804
Benedek Pál – 567, 586, 591, 596
Berczik Árpád – 487, 493, 536, 570, 632, 712, 734
Bereczkyné Csutor Magdolna – 634, 657, 793
Beretzk Péter – 438, 490, 503, 511, 516, 531, 604, 641
Berinke László – 485
Bertóti István – 581
Biczók Ferenc – 474, 484, 508, 545, 617
Bierbauer József – 488, 505, 515, 574, 612, 629, 655, 737
Bittera Gyula – 190, 203
Bíró Kálmán – 586, 590, 652
Bíró Lajos – 2, 7, 9, 13, 16, 41, 58, 78, 110, 116, 230, 264
Bíró Péter – 606, 721, 782, 812
B. Muskó Ilona – 772
Boda László – 657
Bodrossy Leo – 391, 397
Bognár Sándor – 647
Bogsch Ilma – 585, 619, 745, 819
Bokor Elemér – 237, 251, 258
Bokor Zsuzsa – 696
Bolkay István – 134, 143, 155, 156, 158
Boros Ádám – 431
Boros István – 245, 248, 460, 473, 492, 509, 510, 520, 532, 556, 603, 680
Botta István – 703, 724, 754, 782, 788, 791, 796, 812
Bozai József – 609
Böhm István – 736
Bökönyi Sándor – 557, 565, 631, 668, 670
Buchert Ádám – 504, 517
Buczko Emil József – 199
Budinszky Károly – 142
Buza Csaba – 777
Chappuis Péter – 431
Chernel István – 4
Chyzer Kornél – 3, 29, 39, 50, 122
Csanády György – 494
Csányi Béla – 721, 749
Csányi Vilmos – 742, 802
Csengeri István – 788
Csengő Nándor – 185
Cs. Halászfű Éva – 481
Csiki Ernő – 36, 44, 45, 49, 51, 59, 61, 67, 70, 71, 80, 82, 93, 94, 95, 96, 101, 103, 107, 109, 110, 113, 114, 118, 121, 124, 125, 129, 134, 142, 154, 162, 164, 179, 200, 236, 299, 300
Csizmázia György – 589, 616, 719, 766
Csík Lajos – 311
Csikvári László – 695, 703, 718, 794
Csontos Géza – 626
Csontos János – 736
Csorba Gábor – 752, 790, 794, 814
Csőrgő Tibor – 708, 752, 788, 802, 813
Csuták János – 694
Czakó József – 742
Czajlik Péter – 746
Czeglédi Beatrix – 793
Daday Jenő – 13, 14, 16, 21, 22, 26, 33, 44, 50, 57, 61, 62, 67, 68, 80, 161
D. Draskovits Ágnes – 690
Dely Olivér György – 556, 576, 643
Demeter András – 715, 717, 730, 745, 759, 763, 787, 794
Deseő Katalin → *V. Deseő Katalin*
Dévai György – 666, 677, 725, 729, 737, 764, 765, 805
Dévai István – 666
Domokos Tamás – 715, 748, 763
Donászy Ernő – 449
Dorning Henrik – 281, 372, 501
Dózsa István – 395, 404, 516, 530, 550
Dózsa-Farkas Klára – 806, 811
Dudich Endre – 222, 224, 229, 230, 237, 239, 252, 261, 270, 273, 275, 280, 286, 289, 304, 309, 313, 315, 318, 327, 328, 339, 343, 380, 381, 387, 390, 392, 413, 417, 421, 423, 424, 425, 426, 427, 429, 431, 437, 439, 459, 490, 524, 562
Edelényi Béla – 422, 546, 556, 624
Egri Borisz – 728
Elek László – 606
Elekes Pál – 432
Endes Mihály – 639, 670, 678
Endrődi Sebő – 392, 621, 622
Endrődy-Younga Sebestyén – 547
Enhaft József – 554
Entz Béla – 425, 469, 558, 571, 793
Entz Géza, id. – 1, 2, 3, 8, 14, 20, 26, 29, 45, 47, 50, 62, 67, 79, 97, 100, 102, 106, 111, 118, 131+, 150, 211
Entz Géza, ifj. – 87, 116, 118, 123, 125, 128, 134, 142, 143, 144, 158, 162, 167, 214, 215, 253, 360, 363, 374
Erdélyi Gábor – 716

- Erdélyi Lajos* – 508, 535, 543, 555
Erdős István – 305
Erdős József – 475, 479, 495, 512, 536, 553
Eredics András – 731
Ericson, Lars – 778
Erőss Judit – 634
Ertl Milán – 521
Esaki, Teiso – 268
Esping, Lars-Erik – 778
Éber Zoltán – 436
Éhik Gyula – 225, 226, 244, 248, 249, 251, 252, 256, 257, 267, 280, 282, 287, 294, 313, 314, 318, 325, 327, 349, 376, 378, 420, 441
Faragó Sándor – 685, 706, 726, 733, 749, 758, 764, 770, 783, 794, 803, 816
Farkas Béla – 227, 242, 246, 270, 278, 348, 351, 369, 383, 422
Farkas Gyöngyvér – 696
Farkas Henrik – 485, 494
Farkas József – 571
Farkas Károly – 629, 665, 724, 731, 738
Farkas László – 696
Farkas Tibor – 519, 526
Fazekas Sándor – 737
Fábián Gyula – 386, 419, 434, 451, 472, 482, 549, 561, 602, 607, 643, 645, 652, 653, 665, 683, 692, 700, 711, 718, 736, 745
Fábián Lajos – 589
Fáncsi Tibor – 728, 748
Fehér György – 718, 736
Fehér Jenő – 341
Fehér László – 697
Fejérváry Géza Gyula – 193, 197, 201, 212, 215, 216, 221, 223, 224, 228, 235, 239, 240, 251, 253, 254, 256, 257, 261, 262, 264, 277, 284, 286, 293, 295, 304, 311, 314, 326
Fejérváryné Lángh Aranka Mária – 211, 223, 241
Fekete Éva – 660
Feró Mária – 696
Félszerfalvi János – 725
Fényes Rezső – 142, 173, 175, 190, 198, 203, 210
Fésűs László – 610
Fischer Antal – 771, 819
Fodor Tamás – 541, 570, 582, 610, 611, 645, 651, 680, 683, 689
Fornosi Ferenc – 476
Forró László – 704, 713, 766, 774, 780, 814
Fónagy Adrián – 761
Földes János – 6
Földváry Dezső – 126
Francé Rezső – 9, 11, 16, 19, 22, 49
Frivaldszky János – 1, 2, 3, 7, 26
F. Susán Mária – 726
Fülöp L. Zoltán – 762
Fülöp Tibor – 820
Füzesi István – 726
Gaál István – 290, 322, 337, 403
Gallé László – 696, 755, 806
Gábel Róbert – 804
Gáspár János – 299
Gebhardt Antal – 290, 312, 324, 330, 468, 500, 504, 509, 512, 518, 527, 536
Gelei József – 263, 266, 278, 284, 290, 295, 300, 320, 334, 352, 354, 398
Gere Géza – 463, 491, 501
Gerencsér László – 744
Gergely Judit → *Kulcsárné Gergely Judit*
Gimesi Sándor – 274
Gorka Sándor – 66, 88, 92, 95, 96, 108, 203, 204, 233, 250
Gozmány László – 517, 542, 614, 667
Gráf Zoltán – 718, 736, 759, 783, 819
Greschik Jenő – 172, 183, 187, 193, 196, 201, 203, 205, 209, 213, 243, 252
Gróf Béla – 157
Grúz Frigyes – 165, 166, 170, 229
G.-Tóth László – 748, 774, 775
Gubányi András – 788
Gubicza András – 518
Gueth Sándor – 749
Gulyás Magda → *S. Gulyás Magda*
Gulyás Mihály – 535
Gulyás Pál – 698, 721, 749, 817
Guti Gábor – 812
Gyovai Ferenc – 766
Györfi János – 448, 496, 502, 513, 522, 537, 547
Györffy György – 696
Győri Éva – 725
Győry Jenő – 743
Gyurkó István – 565
Hadházy Árpád – 728, 748
Hajdú Lajos – 729
Halmágyi Levente – 760
Halmos Gusztáv – 288
Hangay György – 717, 735, 780, 784
Hangya László – 724
Hankó Béla – 143, 148, 154, 157, 164, 166, 171, 172, 178, 183, 187, 221, 232, 245, 247, 249, 250, 254, 259, 267, 274, 284

- Hansson, Lennart* – 778
Haranghy László – 403
Haraszthy László – 758, 770
Harka Ákos – 782
Harmath Beáta – 696
Hasskó Sándor – 292, 293, 298, 302, 303, 318
Hattyasy Dezső – 534, 599, 622
Hauser, B. – 808
Havasi András – 655, 665
Hála József – 798+
Hámor Tamás – 566
Hári Pál – 147
Herczegh Éva – 717
Herczig Béla – 791
Herman Ottó – 5, 11, 21, 25, 28, 29, 30, 32, 33, 42, 153, 174
Heródek Sándor – 519, 526
Hertelendy Péter – 777
H. Hornung Erzsébet – 696
Hirsch, G. Christian – 396
Hojnos Rezső – 279
Holdas Sándor – 703, 736, 742, 758, 771
Homonnay Nándor – 375, 381, 390, 395, 404, 421, 435
Homonnay Zsombor – 671
Horánszky András – 623
Horn Péter – 623
Horvatovich Sándor – 628, 676, 789
Horváth Andor – 422, 474, 486, 496
Horváth Cecília – 583
Horváth Csaba – 793, 798+, 821
Horváth Géza – 5, 7, 10, 11, 12, 17, 18, 23, 26, 27, 35, 37, 38, 41, 43, 50, 51, 53, 54, 68, 72, 73, 77, 82, 90, 93, 100, 106, 109, 117, 124, 131+, 136, 146, 163, 179, 191, 208, 234, 245, 250, 265, 303, 352
Horváth Imre – 484, 508, 535, 548
Horváth János – 388, 437
Horváth Jenő – 258
Horváth Lajos – 461, 473, 481, 491, 498, 506, 521, 541
Horváth László – 286
Horváth László – 668, 698, 812
Horváth Zoltán – 746, 754, 765, 777
H. Péter Ilona – 729
H. Tamás Gizella – 668
Huzella Tivadar – 321
Húsvár László – 776
Iharos Gyula Alfonz – 387, 539, 551, 554, 563, 567, 573
Imre Rózsa – 714, 728
Istvánovics Vera – 761, 775
Izrael Gábor – 652, 656
Jablonski József – 4, 18, 23, 40, 49, 55, 59, 60, 152, 158, 185, 202, 207, 234, 243, 259, 277
Jacobs, Jürgen – 815
Jaczó Imre – 393, 410, 423, 428
Jakab O. Béla – 559, 706, 769, 801
Janisch Miklós – 507, 651, 795
Janisch Rezső – 305
Jáger Ferenc – 754
Jánossy Dénes – 525, 534, 559, 572, 591, 619, 637, 644, 654, 679, 798+
Jászainé Virág Erzsébet – 591
Jászfalusi Lajos – 446, 448, 455, 457, 473, 493, 560
Jenser Gábor – 701, 716, 803
Jermly Tibor – 464, 485, 491*, 500, 505, 525, 616, 623, 681, 686, 712, 784
Johann Béla – 332
Jungmayer Mihály 178, 182–
Kadocsa Gyula – 225
Kalabér László – 693
Kalmár Zoltán – 370, 375
Kalotás Zsolt – 714, 733, 768, 808
Kapocsy György – 704, 710, 716, 741, 756, 771, 821
Kapus Gyula – 550^f
Kardong, K. W. – 804
Karner István – 654, 668, 671, 673
Karpfer Konrád – 230, 238, 249, 253, 260, 268, 281
Kassai Tibor – 566, 580
Kasza László – 659, 661, 669, 684, 689, 695
Kaszab Zoltán – 377, 390, 401, 404, 415, 462, 466, 529, 531, 538, 549, 558, 567, 576, 577, 585, 586, 594, 600, 604, 693, 712
Kádár Géza – 721
Kádár Zoltán – 610, 672, 678, 692, 700, 719, 726, 727, 730, 738, 745, 753, 758, 789, 795, 798+, 801, 820
Kállai László – 540, 546, 565
Kállay György – 691
Kápolnási Béla – 764
Kárpáti László – 763
Kátai János – 805
Kecskeméti István – 694
Kelemen György – 310, 318
Kelényi Gábor – 608
Keller Oszkár – 119
Kemenes Ferenc – 530, 568

- Kerbler Nándor* – 234, 267, 282
Keresztessy Katalin – 703, 724, 782, 791, 796
Kertész György – 552, 793
Kertész Kálmán – 17, 31, 35, 37, 42, 50, 58, 66, 69, 71, 74, 77, 79, 91, 92, 95, 103, 139, 142, 145, 158, 159, 169, 183, 195
Kesselyák Adorján – 335, 337, 357, 360, 362, 367, 426, 430, 433
Keve András – 352, 372, 373, 379, 382, 388, 389, 391, 392, 399, 418, 438, 444, 447, 483, 511, 530, 537, 553, 555, 560, 572, 589, 598, 604, 607, 628, 634, 639, 641, 650, 658, 673, 679, 683, 685, 709, 719, 726
Kieselbach Gyula – 182, 225, 228, 237
Kiss Gábor – 696
Kiss Ildikó – 785
Kiss István – 660
Kiss István – 754
Kiss J. Botond – 648, 796
Kiszely György – 551, 576
Klein Gyula – 131+
Klie, Walter – 312, 397, 429
Kleiner Endre → *Keve András*
K. Murai Éva – 620, 661, 709
K. Nemestóthy Klára – 647
Kobulej Tibor – 482
Koch Nándor – 319
Koczián Lajos – 141
Kohaut Rezső – 6, 22, 28, 42, 104
Koller Pius – 315
Kolosváry Gábor – 266, 284, 285, 290, 306, 324, 328, 331, 341, 344, 345, 346, 350, 357, 447, 448, 450, 454, 457, 584
Kondics Lajos – 485
Konok István – 483, 518
Koppány József – 308, 309
Kordos László – 655, 674, 714, 747, 759
Kordoss Gusztáv – 139
Kormos József – 361, 383, 388, 487, 520
Kormos Józsefné – 487, 520
Kormos Tivadar – 103, 110, 175, 184, 186, 190, 194, 107, 198, 207, 218, 271, 307, 311, 317, 325, 329, 331, 340, 346, 356, 378
Korsós Zoltán – 746, 754, 761, 795, 820, 821
Kosztarab Mihály – 790
Kotlán Sándor – 222, 228, 279, 289, 350, 465
Kottász József – 177
Kovács Anna – 725, 737
Kovács György – 762, 777, 819
Kovács Gyula – 309, 314, 325, 335, 352, 563, 622, 633, 704, 715, 748
Kovács István – 467
Kovács Lajos – 496, 507, 510, 512, 514, 517, 521, 524, 542, 574
Kozár Ferenc – 681, 715
Kölüs Gábor – 514, 630, 717
Köpe Győző – 148
Körmendi Sándor – 753
Körmöczy László – 696
Kőműves László – 749, 757, 761
Krasznai Zoltán – 713
Krenedits Ferencz – 83
Krepuska Gyula – 208
Kretzoi Miklós – 287, 326, 554, 590, 642, 647, 676
Krécsy Béla – 38, 83
Krolopp András – 786
Krolopp Endre – 476, 501, 605, 633, 807
Kukuljevic József – 120
Kulcsárné Gergely Judit – 477, 475
Kutunidisz Kiriakosz – 765, 781
Lakatos Gyula – 723, 729
Lambert István – 292
Lambrecht Kálmán – 173, 199, 311, 323, 330
Lambrecht Miklós – 731, 745, 798+
Lange Nándor – 366, 486
Lantos Lajos – 358
Larsson, Tor-Bjoern – 778
Lábos Elemér – 374
Láng István – 743, 800
Lángh Aranka Mária → *Fejérváryné Lángh Aranka Mária*
László Ferenc – 233
László Péter –
Legány András – 594, 632, 673
Leidenfrost Gyula – 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 149, 156, 161, 163, 170, 173, 195, 204, 206
Lelkes Zoltán – 301, 312, 314, 320, 322
Lendl Adolf – 1, 15, 16, 60, 73, 76, 180
Lendvai János – 186
Lewit Péter – 713
Loksa Imre – 452, 525, 527, 530, 583, 724, 811, 819, 821
Loksa István – 731
Lombai János – 668
Lovas Béla – 775, 777+, 811, 812, 817
Lovassy Sándor – 6
Lósy József – 94, 104, 109, 133, 138
Lőw Péter – 788
Lőrincz Ferenc – 332, 336, 343, 347, 376
Lőrincz Gábor – 729, 787

- Lővei Gábor – 688, 691, 701, 707, 757, 767, 786, 797, 798
 Ludvig Éva – 767
 Lukacsovics Ferenc – 574
 Lukács Dezső – 501, 515, 518, 544, 591, 595, 601, 603, 611, 617, 624, 638, 650, 661, 667, 671, 687, 705, 708, 727, 746, 780, 794
 Lukács Gyula – 547, 552
 Lukács Károly – 376
 Lumnitzer Györgyi – 421
 Madarász Gyula – 25, 40, 43, 64
 Mahunka Sándor – 566, 618, 646, 690, 734, 741, 776, 787, 797, 800, 808
 Majer József – 738, 765, 773, 814
 Major István – 747
 Makara György – 403, 437
 Mallász József – 70
 Marián Miklós – 531, 604
 Maróy Péter – 660
 Martinovich Sándor – 601, 602
 Martinovich Valér – 564, 605
 Matolcsi János – 565, 586, 596, 607, 612, 627
 Matskási István – 611, 620, 632
 Maucha Rezső – 429
 Mayerfelsi Maier István – 297
 Márialigeti Károly – 675
 Mátyás Jenő – 266
 Melkó Erika – 692
 Merkl Ottó – 779
 Mészleny András – 701
 Méhely Lajos – 21, 27, 38, 39, 40, 43, 49, 52, 69, 76, 81, 84, 87, 90, 91, 98, 100, 108, 109, 114, 116, 117, 119, 121, 122, 123, 127, 131, 132, 133, 135, 141, 150, 151, 177, 178, 179, 184, 186, 188, 189, 191, 196, 200
 Méhes Gyula – 368, 476
 Mészáros Ferenc – 621, 654, 819
 Mészáros Zoltán – 681, 707, 760, 772, 777, 791
 Mihalkovics Géza – 34, 48
 Mihalkovics Szilárd – 404
 Mihályi Ferenc – 376, 394, 462, 466, 513, 546, 549, 566, 567, 579, 587, 638
 Mika Ferenc – 373
 Mikecz Béla – 255
 Mikszáth Gyula – 314
 Mikuska József – 636
 Milkovics István – 621
 Milone, Mario – 767
 Minker Emil – 484, 506
 Miskolczi Margit – 805
 Mocsáry Sándor – 9, 56, 70, 71, 81, 101, 154
 M. Odorfer Magdolna – 480, 487
 Moldován Judit – 729
 Molnár Edit – 629, 692
 Molnár Erzsébet – 476
 Molnár Gyula – 523, 535, 541, 766
 Molnár Judit – 629
 Molnár Kálmán – 545, 553, 569, 604
 Moskát Csaba – 762, 787
 Mócsy János – 231
 Móczár László – 380, 450, 451, 464, 491*, 503, 522, 530, 539, 548, 567, 582, 625, 640, 642, 649, 696
 Móczár Miklós – 465, 483, 489
 Mózes Imre – 434
 Mödlinger Gusztáv – 297, 334, 338, 340, 349, 351, 400, 430, 480
 Mödlinger Pál – 703, 728, 733, 758
 Munkácsi Ferenc – 554
 Murai Éva → K. Murai Éva
 Murvay Árpád – 555, 583, 590
 Muschinek Györgyi – 662
 Nagy, Carol – 605
 Nagy Barnabás – 515, 616, 686, 735, 789
 Nagy Emil – 588, 799
 Nagy I. Zoltán – 503, 581, 583, 606, 678, 789, 798+
 Nagy Jenő – 183, 217, 277, 282, 361, 365, 494
 Nagy Mária – 655
 Nagy Sándor – 608, 636, 723, 808
 Náday Lajos – 171, 185, 187
 N. Bajári Erzsébet – 544
 Nechay Gábor – 743, 781, 785, 808, 818
 Nedelkovits János – 673
 Neményi István – 703, 724
 Nemeséri László – 578
 Némái József – 287
 Németh Árpád – 608
 Németh Istvánné – 577
 Németh Lajos – 724
 Nikodémusz Etelka – 714
 Nopcsa Ferenc – 285
 Nosek János – 692
 Novotny György – 323
 Oláh János – 610, 713, 785, 788
 Orbán Ferencné – 478
 Orbányi Iván – 528, 540, 551, 553, 560, 571, 579, 598, 606, 625
 Ország Mihály – 739, 776, 809
 O. Tóth Erzsébet – 713

- Ónódi Ágnes – 491*
 Örösi Pál Zoltán – 296, 308, 309, 311, 358,
 359, 361, 363, 367, 385, 389
 Palotás Gábor – 781
 Papp Dezső – 135
 Papp Jenő – 527, 608, 642
 Papp Károly – 378
 Papp László – 641, 644, 654, 663, 690, 730,
 755, 785
 Paszlavszky József – 6
 Patay László – 593, 742
 Pavlicsek Sándor – 3
 Párducz Béla – 455
 Pátkai Imre – 427, 485
 Pávay-Vajna Ferenc – 147
 Pével János – 22, 43, 45, 56, 72
 Pecsenye Katalin – 768
 Pell Mária – 130, 174, 215, 218
 Pellérdi László – 593
 Peregovits László – 795
 Perényi Miklós – 798
 Peterdi István – 373
 Pethő Ágnes – 767
 Pethő Gyula – 18
 Petró Ede – 550, 559, 570, 584, 652, 739
 Pécsi Tibor – 573
 Péczely Péter – 552, 562, 580
 Pénzes Béla – 647
 Pénzes Beihen – 543, 559, 569, 578, 588, 599,
 615, 639, 662, 726, 739
 Péteri András – 698
 Pintér István – 495, 518, 532, 557, 588, 602,
 670, 690
 Pintér László – 591, 598, 616, 630, 633, 666
 P. Knézy Gergely – 296
 Pobožnyi Mária – 806
 Podani János – 621, 677
 Pongrácz Sándor – 171, 192, 202, 219, 224,
 227, 240, 241, 265, 271, 273, 274, 275, 288,
 302, 334, 386, 400, 435
 Ponyi Jenő – 476, 481, 489, 512, 533, 541, 570,
 582, 586, 590, 599, 604, 613, 630, 684, 709,
 721, 744, 805, 818
 Ponyi Jenő né → P. Zánkai Nóra
 Poplin F. – 668, 670
 Pócs Tamás – 565, 647
 Póka Géza – 572, 573, 582
 Preczner Zsófia – 737
 Présényi István – 692
 Présing Mátyás – 784
 Puky Miklós – 786
 Pungur Gyula – 6, 36, 122
 P. Zánkay Nóra – 499, 512, 570, 586, 590, 610,
 690, 709, 729, 748, 776, 793
 Radócz Gyula – 687
 Raitaits Emil – 280
 Rakonczay Zoltán – 648, 710, 756, 799
 Rácz Béla – 574
 Rácz Gábor – 779
 Rátz István – 8, 12, 28, 31, 39, 46, 57, 68, 71,
 77, 97, 100, 105, 120, 131, 140, 141, 142,
 143, 156, 171
 Regős János – 801
 Rehák Margit – 721
 Reményi K. András – 479, 517, 523, 547, 572,
 575
 Reök Iván – 399, 401
 Rékási József – 698, 796
 Richnovszky Andor – 533, 574, 601, 615, 625,
 633
 Richter Ilona – 649
 Rockenbauer Pál – 739
 Rodics Katalin – 808
 Ronkay László – 798
 Rotarides Mihály – 266, 278, 284, 290, 295,
 320, 333, 340, 365, 375, 398, 400, 406, 412,
 417, 426, 432
 Rózsa Lajos – 796
 R. Stiller Jolán – 320, 469, 475, 522, 533
 Rudnai Judit A. – 789+
 Sajó István – 592
 Sajó Károly – 4, 12
 Salánki János – 726
 Sarkadi Judit – 659
 Sass Miklós – 761
 Sasvári Lajos – 572, 609, 614, 813
 Sáringer Gyula – 650, 658, 755
 Satori József – 378, 386, 393, 433, 444
 Scebba, Sergio – 767
 Schárbert Ármin – 156
 Schenk Jakab → Vönöczky Schenk Jakab
 Schlesch, Hans – 455
 Schmid, Bastian – 276
 Schmidt Antal – 123
 Schmidt Egon – 511, 619
 Schmotzer Bertalan – 188, 223
 Schréter Zoltán – 197
 Schwalm Amadé – 101, 122
 Sebestyén Magdolna – 701
 Sebestyén Olga – 358, 372, 377, 397, 402, 419,
 430, 453, 458, 499, 564, 600
 Sebős Károly, ifj. – 345

- Seprős Imre* – 755
Sey Ottó – 569, 579, 587, 592, 641
S. Gulyás Magda – 437, 476
Simon Tibor – 619
Sinkovits Miklósné – 580
Sipos György – 781
Siroki Zoltán – 532
Solymos Ede – 782
Somfalvi Ervin – 653
Somlai Tibor – 808
Somlyai István – 748
Somod Ildikó – 764
Somogyi Péter – 619
Soós Árpád – 354, 357, 366, 370, 372, 376, 382, 401, 406, 412, 424, 427, 482, 498, 505, 514, 521, 524, 554, 556, 592, 613, 631, 639
Soós Lajos – 107, 113, 120, 124, 137, 151, 160, 170, 173, 176, 177, 181, 195, 200, 208, 283, 285, 291, 304, 308, 329, 331, 335, 338, 347, 353, 371, 375, 404, 417, 479, 480, 520, 555
Sólymossy László – 348, 353, 372
Sótonyi Péter – 718
Spangl István – 330
S. Szigethy Anna – 664
Stammer Aranka – 474, 484, 506, 534, 548
Steif Antal – 434
Steinmann Henrik – 526, 618
Sterbetz István – 509, 516, 519, 525, 533, 542, 553, 555, 569, 578, 587, 596, 606, 618, 630, 640, 648, 650, 656, 665, 671, 680, 691, 697, 701, 702, 711, 716, 727, 730, 743, 752, 761, 773, 783, 796, 805, 807, 810, 820
Stiller Jolán → *R. Stiller Jolán*
Stohl Gábor – 430, 440, 442, 443, 446, 449, 451, 452, 454, 456, 458, 476, 495, 507, 522, 528, 530, 540, 546, 551, 554, 565, 577, 612, 626, 772
Subai Péter – 633
Sugár László – 654, 661, 695, 736, 744
Sulyok Mária – 771
Szabados Antal – 523, 526, 531
Szabó Elek – 640
Szabó István – 490, 507, 521, 531, 535, 558, 575, 583, 602, 612, 620, 627, 629, 647, 664, 674, 679
Szabó J. Barna – 557, 573, 575, 636
Szabó János – 494
Szabó József – 157, 163, 171, 184
Szabó Lajos – 770
Szabó László – 550, 561, 723
Szabó Margit – 359, 363
Szabó Zoltán – 448
Szabó-Patay József – 216, 298
Szakáll Gyula – 47, 55
Szokolczai József – 569
Szalai Tibor – 305, 309, 326
Szalay László – 167, 267, 283, 288, 294, 300, 308, 325, 531, 540
Szalay László – 804
Szalay László Endre – 804
Szalay L. Elemér – 86
Szalay-Marzsó Enikő – 753
Szalay-Marzsó László – 493, 518, 686, 724, 734, 750, 753, 803
Szalkay József – 577
Szántó János – 687
Szántó Pál – 269
Szederjei Ákos – 492, 542, 546
Szegedi Béla – 463
Szekeres Miklós – 629
Szelényi Gusztáv – 356, 357, 381, 461, 471, 483, 486, 495, 500, 561, 659
Szelényi Károly – 36
Szente Kornél – 157
Szentendrey Géza – 691
Szentesi Árpád – 687
Szent-Iványi Tamás – 530
Szent-Ivány József – 377, 411, 416, 420, 423, 424, 435, 440, 441, 693
Szentkirályi Ferenc – 686, 727
Szeőke Kálmán – 791
Szepessy Tibor – 292, 303
Székely Tamás – 757, 797, 816
Székessy Vilmos – 358, 363, 366, 379, 382, 405, 408, 409, 435, 466, 478, 481, 523, 524, 536, 538, 539
Széky Pál – 532, 543, 550, 569, 580, 603, 669, 692
Szél Antal – 766
Szép Tibor – 787
Szépligeti Győző – 27, 31, 37, 70
Szidnainé Csete Ágnes – 711, 742, 785, 799, 819
Szigethy Kálmán – 561
Sziji József – 819
Szilády Zoltán – 64, 70, 73, 89, 115, 130, 139, 148, 210, 216, 217, 222, 224, 226, 227, 231, 235, 236, 237, 244, 246, 260, 261, 262, 264, 268, 271, 291, 294, 296, 306, 310, 316, 317, 322, 334, 336, 338, 339, 340, 343, 349, 365, 368, 373, 406, 407, 408, 410, 413
Sziráki György – 644, 705, 735, 762

- Szlávecz Katalin* – 737, 749, 810
Szombathy Kálmán – 163, 176, 181, 194
Szondy György – 269
Szontagh Pál – 544, 562, 581, 590, 592, 608, 616, 637, 653, 667, 675, 688, 723, 786, 803
Szőke Péter – 557, 622, 636, 816
Szőke Zsuzsa – 609, 614
Szunyoghy János – 370, 387, 394, 395, 405, 413, 414, 415, 419, 461, 464, 467, 471, 477, 490, 502, 508, 510, 519, 527, 537, 545, 597
Szűts Andor – 118, 126, 128, 146, 160, 161, 164, 166, 168, 169, 175, 182, 191, 192, 194, 215, 216, 219, 221
Tafner Vidor – 73, 115
Takács Zoltán – 795, 804
Takáts Tamás – 793
Tanács Lajos – 696
Tapfer Dezső – 635
Tánczos József – 474
Tátrai István – 688, 744, 761, 775
Topál György – 462, 471, 492, 499, 544, 601, 632, 697, 717, 745
Tóth János – 574, 628
Tóth Károly – 741
Tóth Lajos – 607
Tóth László – 355, 359, 361, 381, 382, 398, 399, 401, 428, 436, 439
Tóth Miklós – 687
Tóth Sándor – 694, 719, 799
Tóth Zsigmond – 105
Tölg István – 523, 526, 529, 533, 535, 539, 541, 544, 547, 559, 578, 685
Török János – 315, 330, 346, 727, 752, 767, 788, 806
Török László – 477
Török László József – 574
Törökné Sebő Ildikó – 711
Traxler László – 31, 44
Tunner J. Károly – 112
Tusnádi Győző – 470, 480, 547, 552
Túry Géza – 550
Udvardy Ágnes – 705
Udvardy Miklós – 420, 426, 436, 438, 720, 740, 792
Uherkovich Ákos – 666, 676
Uhrik-Mészáros Tivadar – 423
Uhryk Nándor – 19, 47
Ulbrich Ede – 113
Ulrich Sándor – 255
Unger Emil – 199, 202, 206, 213, 242, 245, 248, 272, 346, 353, 356, 362, 416, 418
U. Rácz Vera – 686
Urbán Sándor – 626
Újhelyi Sándor – 526, 598
Vajda Tódor – 350
Vajon Imre – 588, 751
Vajtai István – 615
Varanka István – 737, 757
Varga András – 635
Varga Béláné – 633
Varga Kálmán – 315, 492, 544
Varga Lajos – 272, 305, 318, 324, 331, 337, 343, 352, 360, 373, 379, 381, 433, 434, 438, 460, 465, 477, 487, 489, 536
Varga Zoltán – 618, 651, 657, 666, 676, 723, 751, 795, 807, 809
Vargha Béla – 632, 679, 738
Varjas László – 555, 664, 694
Vass Anna – 725, 731
Vasvári Miklós – 240, 241, 298, 301, 305, 306, 313, 315, 320, 323, 324, 327, 337, 344, 349, 355, 364, 374, 391, 423, 425, 428, 433, 439
Vágás Endre – 494, 503, 625
Vágölgyi József – 467, 472, 486
Vángel Jenő – 3, 8, 10, 17, 44, 54, 58
Várnagy László – 728, 748
Vásárhelyi István – 282, 298, 301, 307, 313, 323, 327, 333, 345, 350, 360, 367, 392, 517, 529, 555
Vásárhelyi István, ifj. – 645
Vásárhelyi Tamás – 649, 690, 708, 728, 735, 741, 754, 790, 800, 809, 821
V. Balogh Katalin – 726
V. Deseő Katalin – 650, 658
Vellich Károly – 383
Veress Elemér – 387
Veress Elemér, ifj. – 667
Verhoeff, Karl Wilhelm – 283, 289
Vida Antal – 801, 812
Visnyovszky Éva – 773
Vitéz Gáborné – 605
Voigt Erzsébet – 694
Vojnits András – 638, 682, 708, 717, 735, 780, 784, 800, 810
Völgyesi Ferenc – 445
Vönöczky Schenk Jakab – 281, 283
Vörös István – 733, 748, 769
Vutskits György – 24, 32, 38, 46, 80, 159, 185, 196

- Wachsmann Ferenc* – 32, 35, 53
Wagner János – 283, 287, 298, 301, 302, 307,
 312, 313, 316, 323, 328, 339, 342, 348, 354,
 362, 415, 427
Warga Kálmán – 510, 511, 551
Wartha Vince – 33, 131+
Wellmann Oszkár – 202
Wéber Mihály – 504, 513
Wiesinger Márton – 453, 509, 589, 609, 614
Wolinski Mgr. Z. – 700
Wolsky Sándor – 298, 307, 311, 316, 335, 338,
 344, 359, 374, 384, 393, 407, 408, 416, 420,
 428, 440
Woynárovich Elek – 380, 435, 456, 468, 470,
 519, 529, 541, 543, 713, 725, 732
Wöller László – 671, 673
Xantus János – 819
Young, David A. – 552
Zicsi András – 540, 564, 584, 593, 631,
 712, 806
Zilahi-Sebess Géza – 336, 383, 422, 472, 496
Zilahy Ferenc – 635, 697, 764
Zimmermann Ágoston – 165, 172, 177, 181,
 187, 196, 204, 209, 211, 214, 219, 226, 228,
 229, 232, 247, 255, 256, 257, 272, 283, 285,
 290, 292, 294, 295, 297, 298, 299, 302, 303,
 305, 306, 310, 311, 313, 315, 316, 317, 322,
 323, 328, 333, 342, 362, 364, 466, 368, 370,
 389, 407, 408, 411, 423, 432, 437, 442, 450,
 470, 477, 488, 500
Zimmermann Gusztáv – 312, 333, 342, 371,
 377, 387, 410, 431, 441, 446, 463, 487, 504,
 515, 535, 568, 585, 609
Zimmermann István – 656, 689, 702, 780, 817
Z. Kiss Endre – 35, 47
Zoltai Nándor – 498, 575
Zsámár György – 205
Zsembery Jenő – 291

Az Állattani Szakosztály tisztikara, 1891-1991

Év	Elnök	Alelnök	Titkár*	Jegyző
1891	Frivaldszky János	Entz Géza		Lendl Adolf
1892				
1893				
1894				
1895				Horváth Géza
1896	Entz Géza	Chyzer Kornél		
1897				
1898				
1899				
1900				
1901				Kertész Kálmán
1902				
1903				
1904				
1905				
1906				
1907				Csiki Ernő
1908				
1909				
1910	Horváth Géza	Rátz István		
1911				
1912				
1913	Méhely Lajos		ifj. Entz Géza	
1914				
1915				
1916	Rátz István	Zimmermann Ágoston		Szabó-Patay József
1917	Entz Géza			
1918				
1919				

Év	Elnök	Alelnök	Titkár*	Jegyző			
1920	Horváth Géza	Csiki Ernő	Gorka Sándor	Hankó Béla			
1921							
1922							
1923							
1924							
1925							
1926	Zimmermann Ágoston	Gelei József	Soós Lajos	Szalay László			
1927							
1928							
1929	Csiki Ernő				Gelei József	Soós Lajos	Szalay László
1930							
1931							
1932	Soós Lajos	ifj. Entz Géza	Szilády Zoltán	Szalay László			
1933							
1934							
1935	ifj. Entz Géza				Pongrácz Sándor	Hankó Béla	Mödlinger Gusztáv
1936							
1937							
1938	Pongrácz Sándor	Dudich Endre	Varga Lajos	Mödlinger Gusztáv			
1939							
1940							
1941	Dudich Endre				Éhik Gyula	Farkas Béla	Soós Árpád
1942							
1943							
1944	Éhik Gyula	Mödlinger Gusztáv	Ábrahám Ambrus	Mödlinger Gusztáv			
1945		Wolsky Sándor	Kadocsa Gyula	Stohl Gábor			
1946+							
1952	Balogh János			Loksa Imre			
1953				Török László			
1954	Soós Lajos				Mihályi Ferenc	Horváth Lajos	
1955						Horváth Lajos	
1956						Farkas Henrik	

Év	Elnök	Alelnök	Titkár*	Jegyző
1957	Soós Lajos		Móczár László	Topál György
1958				
1959				
1960	Székessy Vilmos			
1961				Farkas Henrik
1962	Balogh János		Dely Olivér	Topál György
1963				
1964				
1965	Anghi Csaba		Stohl Gábor	
1966				
1967				
1968				
1969	Soós Árpád		Mahunka Sándor	Dózsa-Farkas Klára
1970				
1971				
1972				
1973	Kretzoi Miklós		Vojnits András	Andrikovics Sándor
1974				Papp László
1975				
1976				
1977	Fábián Gyula		Mészáros Zoltán	Bakonyi Gábor
1978				
1979				
1980	Szalay-Marzsó László		Halmágyi Levente	Demeter András
1981				
1982				
1983				
1984				
1985	Mahunka Sándor		Vásárhelyi Tamás	Kiss István
1986				
1987				
1988				
1989				

Év	Elnök	Alelnök	Titkár*	Jegyző
1990	Loksa Imre	Dózsa-Farkas Klára	Korsós Zoltán	Keresztessy Katalin
1991				

A fenti táblázatban megpróbáltunk könnyen áttekinthető összefoglalást adni az elmúlt száz év mindenkori tisztségviselőiről. 1955-ig a tisztikar a Szakosztály elnökéből, egy vagy két alelnökből és a jegyzőből állt; 1955 után az alelnöki funkció megszűnt, helyette a szakosztályi titkár tevékenykedett; végül 1990-ben a Szakosztály az elnök alkalmankénti helyettesítésére újból alelnököt választott, de a titkári pozíció megtartásával. A II. világháború után, 1947 és 1952 között az Állattani Szakosztály szüneteltette működését. Jelenleg, a Magyar Biológiai Társaság alapszabályának megfelelően, a Szakosztály vezetőségét öt évenként választják újjá.

A táblázat megszerkesztéséhez a szerzők, HORVÁTH CSABA és KORSÓS ZOLTÁN, HALMÁGYI LEVENTE korábbi szakosztálytitkár összeállításából indultak ki, amelyet korabeli források segítségével pontosítottak.

A fotótáblákon az elmúlt száz év elnökeit, alelnökeit és titkárait ábrázoló – a lehetőleg a tisztségviselés időszakából származó – fényképek a Magyar Természettudományi Múzeum Tudománytörténeti Gyűjteményéből, valamint a tisztikar egyes tagjaitól származnak, amelyért ezúton is szeretnénk köszönetünket nyilvánítani. A név és az életrajzi dátumok alatt szereplő számok a legfontosabb megemlékezéseket és biográfiai áttekintéseket felsoroló irodalomjegyzék megfelelő tételeire utalnak. A tablót összeállította: HORVÁTH CSABA és KORSÓS ZOLTÁN.

Irodalomjegyzék

1. ANDRÁSSY, I. (1973): In memoriam Dr. Endre Dudich (1895-1971). – *Int. J. Speleol.* 5: 1-9.
2. ANGHI, CS. (1966): Megemlékezés Dr. Éhik Gyuláról (1881-1965). – *Állattani Közl.* 53: 3-5.
3. ANNUS, J. (szerk.) (1993): A szálfember. [Ábrahám Ambrus önéletírása]. – JATE, Szeged, 132 p.
4. ANONIM [KASZAB, Z.] (1971): Megemlékezés Dr. Székessy Vilmosról (1907-1970). – *Folia ent. Hung.* 24: 5-13.
5. ÁBRAHÁM, A. (1978): Megemlékezés dr. Gelei Józsefről, halálának 25 éves évfordulóján. – *MTA Biol. Tud. Oszt. Közl.* 21: 117-126.
6. BAKONYI, G. (1987-88): Fábián Gyula emlékezete. – *Állattani Közl.* 74: 7-15.
7. BALOGH, J. (1971): Dudich Endre (1895-1971). – *MTA Biol. Tud. Oszt. Közl.* 14: 1-6.
8. BERCZIK, Á. (1973): Prof. Dr. Endre Dudich 1895-1971. – *Opusc. Zool. Budapest* 11: 3-5.
9. BICZÓK, F. (1989): Prof. Dr. Ambrus Ábrahám (1893-1989). – *Acta Biol. Szeged* 35: 15-35.
10. BÍRÓ, L. (1911): Dr. Chyzer Kornél emlékezete (1836-1909). – *A Magyar Orv. és Term. vizsg. Vánd.gyűl. Munkái* 356: 68-74.
11. BOGSCH, L. (1971): Dr. Dudich Endre emlékezete 1895-1971. – *Földtani Közl.* 101: 363-366.
12. BOROS, I. (1957): Megemlékezés Pongrácz Sándorról. – *Állattani Közl.* 46: 3-8.
13. BOROS, I. & DELY, O. Gy. (1967): Einige Vertreter der ungarischen Zoologie an der Wende des 19.-20. Jahrhunderts und die wissenschaftshistorische Bedeutung ihrer Tätigkeit. I. Ludwig Méhely (1862-1952). – *Vertebr. hung.* 9: 65-165.
14. CSIKI, E. (1944): Dr. Horváth Géza t. tag emlékezete (1847-1937). – *MTA Emlékbeszédek* 24(8): 1-48.
15. DÓZSA-FARKAS, K. (1992): Dr. Imre Loksa (1923-1992). – *Opusc. Zool. Budapest* 25: 3-10.
16. DÓZSA-FARKAS, K. (1992): Dr. Loksa Imre (1923-1992). – *Állattani Közl.* 78: 3-7.
17. DUDICH, E. (1926): Dr. Horváth Géza nyolcvanadik születésnapján. – 60 év a magyar zoológia szolgálatában. – *Állattani Közl.* 22: 137-141.
18. DUDICH, E. (1942): Id. Entz Géza emlékezete születésének százéves évfordulója alkalmából. – *Állattani Közl.* 39: 113-124.
19. DUDICH, E. (1963): Halottja van a magyar barlangbiológiának [Varga Lajos]. – *Karszt és Barlang* 1963(1): 45-46.
20. DUDICH, E. (1965): Dr. Varga Lajos emlékezete. – *Állattani Közl.* 52: 3-9.
21. DUDICH, E. (1965): Contribution to the Literature of Lajos Varga (1890-1963). – *Opusc. Zool. Budapest* 5: 183-192.
22. FARKAS, GY. L. & OLÁH, S. (1989): Bibliography of prof. dr. Ambrus Ábrahám. – *Acta Biol. Szeged* 35: 15-35.
23. FEKETE, G. (szerk.) (1975): *A Magyar Tudományos Akadémia tagjai 1825-1973.* – MTA Könyvtára, Budapest, 609 p.
24. FRISNYÁK, S. (1964): Chyzer Kornél, a tudós és ismeretterjesztő. – *Borsodi Szemle* 8(1): 90-92.
25. GELLÉRT, J. & MÜLLER, M. (1954): Die wissenschaftlichen Arbeiten von József Gelei. – *Acta Biol. Acad. Scient. Hung.* 5: 221-226.
26. HORVÁTH, CS. & KORSÓS, Z. (1988): 125 éve született Méhely Lajos. – *Karszt és Barlang* 1988(1): 43-46.

27. HORVÁTH, G. (1930): Id. Entz Géza ig. és r. tag emlékezete. – *MTA Emlékbeszédek* 20(15): 1-35.
28. HORVÁTH, G. (1897): Frivaldszky János (Életrajzi vázlat). – *Természettr. Füz.* 20: 1-16.
29. HORVÁTH, G. (1897): Frivaldszky János emlékezete. – *Term.tud. Közl. Pótf.* 29: 50-60.
30. HUSZTY, S. (1975): A magyar rovtani szaksajtó bibliográfiája 1883-1973. 1.r. A-J. – *Frivaldszky* 2: 83-182.
31. JABLONOWSKI, J. (1926): Dr. Horváth Géza születésének 80. évfordulóján. – *Folia ent. Hung.* 1: 49-51.
32. JABLONOWSKI, J. (1926): Dr. Horváth Géza ünneplése születésének nyolcvanadik évfordulóján. *Visszapillantás magyar szőlősgazdaságunk küzdelmes éveire.* – Pátria, Budapest, 15 p.
33. KÁDÁR, Z. (1969): Elfeledett tudósunk: Pongrácz Sándor. – *Természet Világa* 100(12): 538-541.
34. KÁDÁR, Z. (1990): Emlékezés Pongrácz Sándorra (1887-1945). – *Állattani Közl.* 76: 3-8.
35. KADOCSA, GY. (1939): Dr. Horváth Géza emlékére. – *Folia ent. Hung.* 4: 83-88.
36. KASZAB, Z. (1979): Megemlékezés dr. Soós Lajos születésének 100. évfordulójára. – *Állattani Közl.* 66: 3-9.
37. KERÉNYI, M. (1973): Kutatóexpedíciók után – itthoni alkotások előtt. – Vallomások és emlékek ösvényein a hatvanéves Balogh János akadémikus dolgozószobájában. – *Búvár* 28(3): 180-183.
38. KILIAS, R. (1975): Lajos Soós und die von ihm Enggeführten malakologischen Taxa. – *Mitt. Zool. Mus. Berlin* 51: 139-143.
39. KOLOSVÁRY, G. (1967): In memoriam prof. dr. Béla Farkas. – *Acta Biol. Szeged* 13: 5-6.
40. KOTLÁN, A. (1965): Professor E. Dudich 70 Jahre alt. – *Acta Zool. Acad. Scient. Hung.* 9: 1-3.
41. KOVÁCS, GY. (1965): Dr. Zimmermann Ágoston. – *Állattani Közl.* 52: 11-16.
42. [KOVÁCS, GY. & FEHÉR, GY.] (1986): Zimmermann Ágoston (1875-1963). – In: *Biographia. Elhunyt tanáraink és előadók életrajza.* Állatorvostudományi Egyetem, Budapest, 2. bővített kiadás. 227 p.
43. KROLOPP, E. (1973): Dr. Soós Lajos (1875-1972). – *Soosiana* 1: 4-6.
44. LAMBRECHT, M. (1977): A Pécsi Tudományegyetem, mint a biológiaoktatás hazai úttörője. – *Természet Világa* 107: 259-260.
45. LAMBRECHT, M. (1979): Gorka Sándor, az első magyar biológusprofesszor. – *Orv. Hetilap* 120(32): 1947-1950.
46. LUKÁCS, D. (1968): Rázt István, az első magyar parazitológus emlékezete, halálának ötvenéves évfordulója alkalmából. – *Állattani Közl.* 55: 3-8.
47. LUKÁCS, D. (1976): Ifj. Entz Géza születésének 100. évfordulója. – *Állattani Közl.* 63: 3-14.
48. LUKÁCS, D. (1979): Gelei József, a tanítvány és munkatárs szemével. – *Állattani Közl.* 66: 11-16.
49. LUKÁCS, D. (1980): Id. Entz Géza. – *Természet Világa* 111(1): 40-41.
50. LUKÁCS, D. (1982): Id. Entz Géza élete és munkássága 1842-1919. – In: *Apa és fia a tudomány szolgálatában.* Előadói segédanyag. Székesfehérvár, TIT: 23-75.
51. LUKÁCS, D. (1984): *A múlt magyar tudósai. Ifj. Entz Géza.* – Akad. Kiadó, Budapest, 177 p.
52. LUKÁCS, D. (1989): Emlékezés Farkas Béla professzorra. (1884-1967). – *Állattani Közl.* 75: 5-9.

53. MIHÁLYI, F. (1988): *Önéletrajz, irodalomjegyzék*. – Kézirat. Magyar Természettudományi Múzeum Tudománytörténeti Gyűjtemény, 10 p. + 5 melléklet.
54. MATOLCSI, J. (1970): Hankó Béla háziállattörténeti munkássága. – *Állattani Közl.* 57: 11-18.
55. MAUCHA, R. (1954): In memoriam József Gelei. – *Acta Biol. Acad. Scient. Hung.* 5: 217-219.
56. MÉHELY, L. (1932): *Animadversiones Zoologicae. Adalékok a magyar tudományosság történetéhez*. – Budapest, 48 p.
57. MÉHES, GY. & KARL, J. (szerk.) [1925]: *Természethistória. I. A magyar biológia úttörői*. – Athenaeum Rt., Budapest, 236 p.
58. MOCSÁRY, S. (1895): Frivaldszky János 1822-1895. – *Vasárnapi Újság* 42(14): 218-219.
59. P. ZÁNKAI, N. (1990): Megemlékezés Dr. Varga Lajos (1890-1963) a Balaton és környékén végzett kerekeshéreg-kutatásairól. – *Állattani Közl.* 76: 105-108.
60. PANTOCSEK, J. (1911): Chyzer Kornél emlékezete. – *Pozs. Term. tud. Orv. Egyt. Közl.* 21: 61-63.
61. PAPP, L. & VÁSÁRHELYI, T. (1993): In memoriam Dr. Árpád Soós (1912-1991). – *Acta Zool. Hung.* 39: 1-12.
62. PÁNTOS, GY. (1963): Varga Lajos dr. 1890-1963. – *Soproni Szemle* 17(4): 382-383.
63. POGÁNY, F. (1982): Anghi Csabára emlékezve. – *Magyar Nemzet* 38(241): 9. [okt. 14.]
64. RAPAICS, R. (1953): *A magyar biológia története*. – Akad. Kiadó, Budapest, 304 p.
65. SÁRVÁRI, M. (1985): Egy szenvedély története – Beszélgetés Balogh Jánossal, az ELTE díszdoktorával. – *Magyar Nemzet* 48(114): 6. [máj. 17.]
66. SEBESTYÉN, O. (1964): Dr. Varga Lajos (1890-1963). – *Hidrol. Közl.* 44(9): 381-382.
67. SOÓS, Á. (1972): Megemlékezés Dr. Dudich Endréről (1895-1971). – *Állattani Közl.* 59: 3-15.
68. SOÓS, L. (é. n.): *Négy évtized a Múzeum körút mentén*. – Kézirat, 262 p.
69. SZABÓ, I. (1970): Hankó Béla emlékezete. – *Állattani Közl.* 57: 3-10.
70. SZABÓ, J. & MARTON, M. (1963): Lajos Varga (1890-1963). – *Pedobiologia* 3(2-3): 93-94.
71. SZÉKESSY, V. (1954): Dr. Csiki Ernő (1875-1954). – *Rovartani Közl.* 7(1): 1-20.
72. SZÉKESSY, V. (1955): Csiki Ernő emlékezete. – *Állattani Közl.* 14: 7-10.
73. SZELÉNYI, G. (1964): Megemlékezés Kadocsa Gyuláról. – *Rovartani Közl.* 17(1): 1-6.
74. SZELÉNYI, G. (1973): In memoriam Dr. Soós Lajos (1875-1972). – *Ann. hist.-nat. Mus. natn. Hung.* 65: 5-9.
75. SZIDNAINÉ CSETE, Á. (1991): *A 125 éves Budapesti Állat és Növénykert története*. – [Fővárosi Állat- és Növénykert] Budapest, 80 p.
76. SZILÁDY, Z. (1941): Horváth Géza (1847-1937). – *Term.tud. Közl. Pótf.* 73: 1-6.
77. VARGA, L. (1954): Gelei József emlékezete. – *Állattani Közl.* 44: 5-21.
78. VÁSÁRHELYI, T. (1992): Dr. Árpád Soós (1912-1991). – *Annls hist.-nat. Mus. natn. hung.* 84: 3-5.
79. WOLSKY, S. (1946): Géza Entz und das Ungarische Biologische Forschungsinstitut. – *A Magyar Biológiai Kutatóintézet Munkái* 16: V-XXI.
80. DR. ZIMMERMANN ÁGOSTON nyugalmazott egyetemi nyilvános rendes tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, életrajza és irodalmi munkásságának jegyzéke. – Kézirat [Budapest, 1950]. Magyar Természettudományi Múzeum Tudománytörténeti Gyűjtemény, 16 p.

Az Állattani Szakosztály folyóiratának bibliográfiai adatai a kezdetektől 1991-ig (Könyvészeti leírás)

Írta:

HORVÁTH CSABA

(Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest)

Az Állattani Szakosztály folyóiratának, az Állattani Közleményeknek a legutóbbi bibliográfiai áttekintése 1941-ben jelent meg, a Királyi Magyar Természettudományi Társulat 100, valamint a Szakosztály 50 éves fennállása alkalmából (GOMBOCZ 1941, DUDICH 1942). Mivel ezek a dokumentumok már ritkaságnak számítanak, ezért az alábbi összeállításban ismételtelen közöljük a folyóirat eddig megjelent 77 kötetének könyvészeti leírását.

Az Állattani Közlemények kiadója az 1-43. kötetnél a Királyi Magyar Természettudományi Társulat (1902-1946) volt; majd 1954-től, a 44. kötettől napjainkig a Magyar Biológiai Egyesület (később: Társaság), Budapest.

Az Állattani Közlemények szerkesztői időrendben: DADAY JENŐ (Nr. 1-2), LENDL ADOLF (Nr. 3-4), MÉHELY LAJOS (Tom. 1-6), SOÓS LAJOS (Tom. 7-17), SZILÁDY ZOLTÁN (Tom. 18-21), FEJÉRVÁRY GÉZA GYULA (Tom. 22), FEJÉRVÁRY GÉZA GYULA és SOÓS LAJOS (Tom. 23), SOÓS LAJOS (Tom. 24-40), SOÓS ÁRPÁD (Tom. 41-43), SZÉKESSY VILMOS (Tom. 44-46[1-2]), és ANDRÁSSY ISTVÁN (Tom. 46[3-4]- napjainkig).

Az Állattani Közlemények létrejöttének körülményeiről részletesen olvashatunk HUSZTY (1975) doktori disszertációjában. Az önálló kötetek beindulása előtt az Állattani Szakosztályban elhangzott előadások anyaga először a Természettudományi Közlöny Pótfüzeteiben jelent meg. A négy füzet a Pótfüzetekben belül elkülönítve, "Állattani Közlemények" címszóval megjelölve látott napvilágot.

Nr. 1. (32. kötet 3. [55] pótfüzet 1900, p. 97-152)

Nr. 2. (32. kötet 5. [57] pótfüzet 1900, p. 201-240)

Nr. 3. (33. kötet 4. [62] pótfüzet 1901, p. 145-192)

Nr. 4. (33. kötet 6. [64] pótfüzet 1901, p. 241-288)

Az önálló Állattani Közlemények 1902-től indult útjára. Az alábbiakban kötetenként tagolt bibliográfiai adatok a következőket tartalmazzák:

Kötet sorszáma, évszám, füzet száma, terjedelem (oldalszám: arab és római), illusztrációk mennyisége típusonként: "rajz", egyoldalas műnyomótábla ("t.fol."), kétoldalas műnyomótábla ("tábla"); idegennyelvű összefoglaló és oldalszáma ("Abhandlungen" ill. "Résumé des mémoires"); térképek és táblázatok ("tábl.") mennyisége; esetleges mellékletek.

Külön megjelöltük azokat a köteteket, melyekben KREPUSKA GYULA állattani irodalomjegyzéke található.

Állattani közlemények

1. kötet, 1902.

1. füzet: p. 1-34. + 9 rajz
2. füzet: p. 35-76. + 5 rajz
3. füzet: p. 77-116. + 8 rajz + 1 t.fol.
4. füzet: p. 117-165. + I-IV. + 14 rajz

2. kötet, 1903.

1. füzet: p. 1-52. + 7 rajz + I-V. t. fol.
2. füzet: p. 53-92. + VI-X. t. fol.
3. füzet: p. 93-136. + 2 rajz
4. füzet: p. 137-200.
5. füzet: p. 201-240. + I-IV. + 3 rajz

3. kötet, 1904.

1. füzet: p. 1-88.
2. füzet: p. 89-120. + 2 rajz + I-IV. t. fol. + [Abhandlungen 3 p.]
3. füzet: p. 121-192. + 48 rajz + [Abhandlungen 2 p.]
4. füzet: p. 193-240. + 5 rajz + V. t. fol. + [Abhandlungen 4 p.]
5. füzet: p. 241-304. + 16 rajz + [Abhandlungen 2 p.]

4. kötet, 1905.

1. füzet: p. 1-60. + [2 rajz] + I-III. t. fol. + [Abhandlungen 6 p.]
2. füzet: p. 61-116. + 29 rajz + IV. t. fol. + [Abhandlungen 5 p.]
3. füzet: p. 117-164. + 43 rajz + [Abhandlungen 2 p.]
- 4-5. füzet: p. 165-248. + I-IV. + 26+[2] rajz + V-VIII. t. fol. + [Abhandlungen 4 p.]

5. kötet, 1906.

- 1-2. füzet: p. 1-108. + 25 rajz + I-III. t. fol. + [Abhandlungen 6 p.]
- 3-5. füzet: p. 109-156. + [I-IV] + 33 rajz + IV-VI. t. fol. + [Abhandlungen 2 p.]

6. kötet, 1907.

1. füzet: p. 1-52. + 8 rajz + I-VI. t. fol. + [Abhandlungen 4 p.]
2. füzet: p. 53-96. + VII-IX. t. fol. + [Abhandlungen 2 p.]
3. füzet: p. 97-140. + X. t. fol. + [Abhandlungen 3 p.]
4. füzet: p. 141-200. + I-IV. + 10 rajz + XI. t. fol. + [Abhandlungen 3 p.]

7. kötet, 1908.

1. füzet: p. 1-50. + 20 rajz + [Abhandlungen 4 p.]
2. füzet: p. 51-124. + 12 rajz + 1 térkép + [Abhandlungen 2 p.]
3. füzet: p. 125-180. + 18 rajz + [Abhandlungen 2 p.]
4. füzet: p. 181-238. + I-IV. + 10+[1] rajz + I-III. t. fol.

8. kötet, 1909.

1-2. füzet: p. 1-96. + 7 rajz + I-VIII. t. fol. + [Abhandlungen 4 p.]

3. füzet: p. 97-148. + 64 rajz + [Abhandlungen 4 p.]

4. füzet: p. 149-200. + I-IV. + 21 rajz + IX. t. fol. + [Abhandlungen 4 p.]

9. kötet, 1910.

1. füzet: p. 1-54. + 20 rajz + I. t. fol. + [Abhandlungen 4 p.]

2. füzet: p. 55-106. + 33 rajz + [Abhandlungen 4 p.]

3. füzet: p. 107-156. + 2 rajz + II. t. fol. + [Abhandlungen 4 p.]

4. füzet: p. 157-210. + I-IV. + 11 rajz + III-IV. t. fol. + [Abhandlungen 4 p.]

10. kötet, 1911.

1. füzet: p. 1-62. + 19 rajz + I-II. t. fol. + [Abhandlungen 4 p.]

2. füzet: p. 63-116. + 7 rajz + I-II. t. fol. + [Abhandlungen 7 p.]

3. füzet: p. 117-170. + 16 rajz + III-IV. t. fol. + [Abhandlungen 3 p.]

4. füzet: p. 171-232. + I-IV. + 6 rajz + [Abhandlungen 4 p.]

11. kötet, 1912.

1-2. füzet: p. 1-98. + 39 rajz + I. t. fol. + [Abhandlungen 4 p.]

3. füzet: p. 99-160. + 43 rajz + [Abhandlungen 4 p.]

4. füzet: p. 161-264. + I-IV. + 18+[1] rajz + II-V. t. fol. + [Abhandlungen 6 p.]

12. kötet, 1913.

1. füzet: p. 1-58. + 24 rajz + [Abhandlungen 4 p.]

2. füzet: p. 59-132. + 3 rajz + I. t. fol. + [Abhandlungen 5 p.]

3. füzet: p. 133-192. + 32 rajz + 1 térkép + II. t. fol. + [Abhandlungen 3 p.]

4. füzet: p. 193-264. + I-IV. + 20 rajz + [Abhandlungen 5 p.]

13. kötet, 1914.

1. füzet: p. 1-80. + 22 rajz + [Abhandlungen 7 p.]

2. füzet: p. 81-152. + 8 rajz + I-II. t. fol. + [Abhandlungen 4 p.]

3-4. füzet: p. 153-224. + I-IV. + 29 rajz + [Abhandlungen 4 p.]

14. kötet, 1915.

1. füzet: p. 1-80. + 22 rajz + [Abhandlungen 4 p.]

2-3. füzet: p. 81-196. + 15 rajz + [Abhandlungen 4 p.]

4. füzet: p. 197-280. + I-IV. + 44 rajz + [Abhandlungen 7 p.]

15. kötet, 1916.

1-2. füzet: p. 1-206. + 25 rajz + I. t. fol. + [Abhandlungen 12 p.], [Ünnepi füzet az Állattani Szakosztály 25 éves fennállásának emlékére]

3-4. füzet: p. 207-342. + I-IV. + 32 rajz + II-IV. t. fol. + [Abhandlungen 4 p.]

16. kötet, 1917.

1-2. füzet: p. 1-144. + 29 rajz + [Abhandlungen 5 p.]

3. füzet: p. 145-224. + 1 rajz + I. t. fol. + [Abhandlungen 3 p.]

4. füzet: p. 225-276. + I-IV. + 1 rajz + [Abhandlungen 4 p.]

17. kötet, 1918.

1-2. füzet: p. 1-96. + 40 rajz + [Abhandlungen 5 p.]

3-4. füzet: p. 97-164. + I-IV. + 12 rajz + [Abhandlungen 4 p.]

18. kötet, 1919.

1-4. füzet: p. 1-48. + I-IV. + 1 rajz + [Abhandlungen 2 p.]

19. kötet, 1920.

1-4. füzet: p. 1-44. + I-IV. + 7 rajz + [Abhandlungen 2 p.], [Megjelent: 1921]

20. kötet, 1921.

1-4. füzet: p. 1-92. + I-IV. + 6 rajz + [Abhandlungen 2 p.]

21. kötet, 1922.

1-4. füzet: p. 1-88. + I-IV. + 18 rajz + 1 tábla (rajz) + [Abhandlungen 3 p.] +
[Melléklet: Szilády Zoltán: A magyar állattani irodalom repertórium I. A
legrégebbi időktől 1870-ig. 23 p.]

22. kötet, [1923]-1925.

1-2. füzet: p. 1-104. + 6 rajz + I. t. fol. + [Résumé des mémoires... 12 p.]

3-4. füzet: p. 105-266. + I-IV. + 38 rajz + I. t. fol. + [Résumé des mémoires... 24
p.]

23. kötet, 1926.

1-2. füzet: p. 1-136. + 21 rajz + 1 térképvázlat + [Résumé des mémoires... 21 p.]

3-4. füzet: p. 137-???. + I-IV. + 15 rajz + [Résumé des mémoires... 15 p.]

24. kötet, 1927.

1-2. füzet: p. 1-124. + 13 rajz + [Résumé des mémoires... 21 p.]

3-4. füzet: p. 125-215. + I-IV. + 30 rajz + [Résumé des mémoires... 10 p.]

25. kötet, 1928.

1-2. füzet: p. 1-102. + 36 rajz + [Résumé des mémoires... 12 p.]

3-4. füzet: p. 103-208. + I-IV. + 30 rajz + [Résumé des mémoires... 32 p.]

26. kötet, 1929.

1-2. füzet: p. 1-127. + 34 rajz + I-II. t. fol.

3-4. füzet: p. 128-211 + I-IV. + 31 rajz

27. kötet, 1930.

1-2. füzet: p. 1-124. + 17 rajz + I. t. fol.

3-4. füzet: p. 125-216. + I-IV. + 39 rajz

28. kötet, 1931.

1. füzet: p. 1-64. + 7 rajz

2. füzet: p. 65-122. + 5 rajz

3-4. füzet: p. 101-202. + I-IV. + 4 rajz

29. kötet, 1932.

1-2. füzet: p. 1-100. + 9 rajz

3-4. füzet: p. 101-210. + I-V. + 16 rajz

30. kötet, 1933.

1-2. füzet: p. 1-108. + 12 rajz, ábra

3-4. füzet: p. 109-202. + I-V. + 39 rajz, ábra

31. kötet, 1934.

1-2. füzet: p. 1-114. + 39 rajz, ábra + 1 térképvázlat

3-4. füzet: p. 115-228. + I-V. + 21 rajz

32. kötet, 1935.

1-2. füzet: p. 1-98. + 16 rajz + I-II. t. fol.

3-4. füzet: p. 99-202. + I-IV. + 25 rajz + 1 térképvázlat + III. t. fol.

33. kötet, 1936.

1-2. füzet: p. 1-102. + 23 rajz + I-II. t. fol. [Krepuska Gyula: A magyar állattani irodalom 1935-ben - Bibliographia zoologica hungarica 1935, 33(3-4): 201-212]

3-4. füzet: p. 103-216. + I-IV. + 20 rajz + 2 térképvázlat

34. kötet, 1937.

1-2. füzet: p. 1-108. + 25 kép + 1 térkép

3-4. füzet: p. 109-214. + I-V. + 20 kép, ábra [Krepuska Gyula: A magyar állattani irodalom 1936-ban - Bibliographia zoologica hungarica 1936, 34(3-4): 202-212]

35. kötet, 1938.

1-2. füzet: p. 1-110. + 13 ábra + 3 tábla + 1 térképvázlat

3-4. füzet: p. 111-210. + I-V. + 22 ábra [Krepuska Gyula: A magyar állattani irodalom 1937-ben - Bibliographia zoologica hungarica 1937, 33(3-4): 194-204]

36. kötet, 1939.

1-2. füzet: p. 1-96. + 56 ábra

3-4. füzet: p. 97-202. + I-V. + 15 ábra [Krepuska Gyula: A magyar állattani irodalom 1938-ban - Bibliographia zoologica hungarica 1938, 36(3-4): 186-199]

37. kötet, 1940.

1-2. füzet: p. 1-108. + 7 ábra + 1 térképvázlat

3-4. füzet: p. 109-214. + I-IV. + 11 ábra [Krepuska Gyula: A magyar állattani irodalom 1939-ben - Bibliographia zoologica hungarica 1939, 37(3-4): 197-211]

38. kötet, 1941.

1-2. füzet: p. 1-130. + 12 ábra + 2 térképvázlat + 1 tábla melléklet

3-4. füzet: p. 131-246. + I-V. + 19 ábra [Krepuska Gyula: A magyar állattani irodalom 1940-ben - Bibliographia zoologica hungarica 1940, 38(3-4): 231-242]

39. kötet, 1942.

1-2. füzet: p. 1-112.

3-4. füzet: p. 113-282. + I-IV. + 38 ábra + I. t. fol. (id. Entz) [Krepuska Gyula: A magyar állattani irodalom 1941-ben - Bibliographia zoologica hungarica 1941, 39(3-4): 261-274]

40. kötet, 1943.

1-2. füzet: p. 1-120. + 46 ábra

3-4. füzet: p. 121-284. + I-IV. + 19 ábra + I-III. t. fol. [Krepuska Gyula: A magyar állattani irodalom 1942-ben - Bibliographia zoologica hungarica 1942, 40(3-4): 270-281]

41-42. kötet, 1944-45.

1-2. füzet: p. 1-40. + I-IV. + 9 ábra

3-4. füzet: p. 1-32. + III. + 5 ábra

43. kötet, 1946.

1-4. füzet p. 1-52. + 7 ábra

44. kötet, 1954.

1-2. füzet p. 1-112. + 3 t.fol + 2 térképvázlat + 1 tábl.

3-4. füzet p. 113-303. + 5 tábla + 1 t. fol. + 46 ábra + 1 térképvázlat + 15 tábl.

45. kötet, 1955.

1-2. füzet: p. 1-160. + 3 tábla + 9 t. fol. + 44 ábra + 8 tábl.

1956.

3-4. füzet: p. 1-184. + 9 tábla + 4 t. fol. + 29 ábra + 19 tábl.

46. kötet, 1957.

1-2. füzet: 1-154. + 3 tábla + 4 t. fol. + 20 ábra + [3 tábl.]

1958.

3-4. füzet: p. 155-318. + 3 tábla + 2 t. fol. + 12 ábra + 17 tábl.

47. kötet, 1959.

1-2. füzet: p. 1-185. + 8 tábla + 3 t. fol. + 21 ábra + 3 térkép-vázlat + 10 tábl.

1960.

3-4. füzet: p. 1-223. + 7 tábla + 7 t. fol. + 19 ábra + 25 tábl.

48. kötet, 1961.

1-4. füzet: p. 1-162. + 4 tábla + 5 t. fol. + 14 ábra + 16 tábl.

49. kötet, 1962.

1-4. füzet: p. 1-177. + 6 tábla + 1 t. fol. + 36 ábra + 19 tábl.

50. kötet, 1963.

1-4. füzet: p. 1-202. + 10 tábla + 3 t. fol. + 40 ábra + 23 tábl.

51. kötet, 1964.

1-4. füzet: p. 1-163. + 5 tábla + 4 t. fol. + 47 ábra + 20 tábl.

52. kötet, 1965.

1-4. füzet: p. 1-177. + 6 tábla + 4 t. fol. + 14 ábra + 23 tábl.

53. kötet, 1966.

1-4. füzet: p. 1-179. + 3 tábla + 3 t. fol. + 35 ábra + 14 tábl.

54. kötet, 1967.

1-4. füzet: p. 1-196. + 8 tábla + 4 t. fol. + 17 ábra + 16 tábl.

55. kötet, 1968.

1-4. füzet: p. 1-171. + 3 tábla + 2 t. fol. + 23 ábra + 14 tábl.

56. kötet, 1969.

1-4. füzet: p. 1-163. + 7 tábla + 2 t. fol. + 18 ábra + 7 tábl.

57. kötet, 1970.

1-4. füzet: p. 1-183. + 65 ábra + 20 tábl.

58. kötet, 1971.

1-4. füzet: p. 1-191. + 5 tábla + 37 ábra + 16 tábl.

59. kötet, 1972.

1-4. füzet: p. 1-191. + 2 t. fol. + 41 ábra + 37 tábl.

60. kötet, 1973.

1-4. füzet: p. 1-191. + 3 tábla + 1 t. fol. + 36 ábra + 11 tábl.

61. kötet, 1974.

1-4. füzet: p. 1-163. + 2 tábla + 1 t. fol. + 78 ábra + 24 tábl.

62. kötet, 1975.

1-4. füzet: p. 1-163. + 5 tábla + 2 t. fol. + 25 ábra + 31 tábla

63. kötet, 1976.

1-4. füzet: p. 1-253. + 11 tábla + 2 t. fol. + 147 ábra + 13 tábl.

64. kötet, 1977.

1-4. füzet: p. 1-191. + 6 tábla + 1 t. fol. + 44 ábra + 24 tábl.

65. kötet, 1978.

1-4. füzet: p. 1-186. + 49 ábra + 47 tábl.

66. kötet, 1979.

1-4. füzet: p. 1-231. + 82 ábra + 36 tábl.

67. kötet, 1980.

1-4. füzet: p. 1-139. + 1 tábla + 23 ábra + 28 tábl.

68. kötet, 1981.

1-4. füzet: p. 1-140. + 4 tábla + 57 ábra + 26 tábl.

69. kötet, 1982.

1-4. füzet: p. 1-163. + 4 tábla + 25 ábra + 17 tábl.

70. kötet, 1983.

1-4. füzet: p. 1-152. + 6 tábla + 1 t. fol. + 34 ábra + 16 tábl.

71. kötet, 1984.

1-4. füzet: p. 1-207. + 7 tábla + 70 ábra + 30 tábl.

72. kötet, 1985.

1-4. füzet: p. 1-165. + 54 ábra + 20 tábl.

73. kötet, 1986.

1-4. füzet: p. 1-142. + 46 ábra + 32 tábl.

74. kötet, 1987-88.

1-4. füzet: p. 1-200. + 55 ábra + 25 tábl.

75. kötet, 1989.

1-4. füzet: p. 1-159. + 3 tábla + 25 ábra + 28 tábl.

76. kötet, 1990.

1-4. füzet: p. 1-135. + 32 ábra + 14 tábl.

77. kötet, 1991.

1-4. füzet: p. 1-170. + 19 ábra + 27 tábl.

IRODALOM

DUDICH, E. (1942): A szakosztályi folyóiratok bibliográfiai adatai. – *Állattani Közl.* **39**: 40-42.

GOMBOCZ, E. (1941): *A Királyi Magyar Természettudományi Társulat története 1841-1941.* – Természettudományi Társulat, Budapest, 467 p.

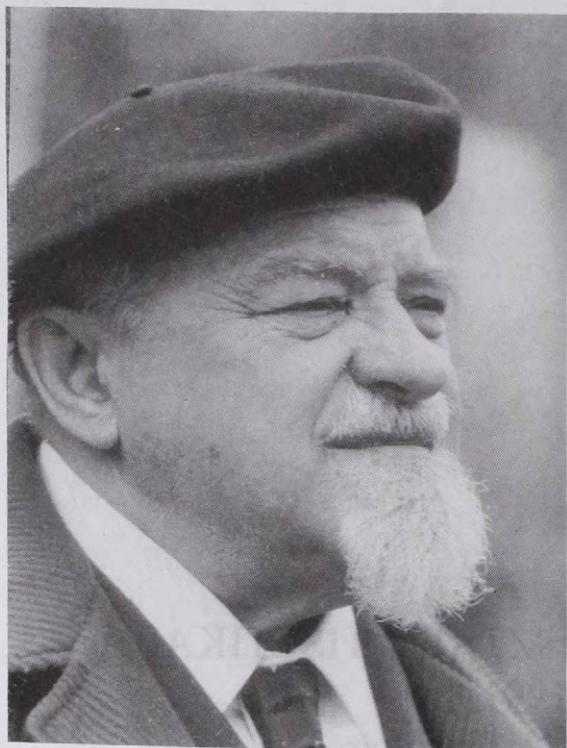
HUSZTY, S. (1975): *A magyar állattani szakajtó bontakozása a XX. század kezdetéig.* – Bölcsészdoktori disszertáció, 123 p.

BIBLIOGRAPHICAL DESCRIPTION OF THE COMMUNICATIONS
OF THE ZOOLOGICAL SECTION FROM THE BEGINNING TO 1991

CSABA HORVÁTH

A complete bibliographical description is given about each volume of the whole series of the *Állattani Közlemények* ("Zoological Communications").

AZ ÁLLATTANI SZAKOSZTÁLY TISZTIKARA
1891–1991
(elnökök, alelnökök és titkárok)

Anghi Csaba
(1901-1982)
63, 75

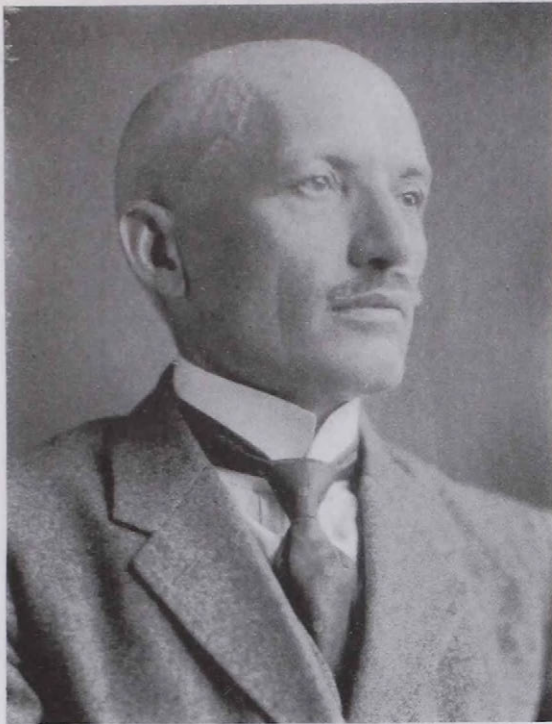
Ábrahám Ambrus
(1893-1989)
3, 9, 22

Balogh János
(1913-)
37, 65

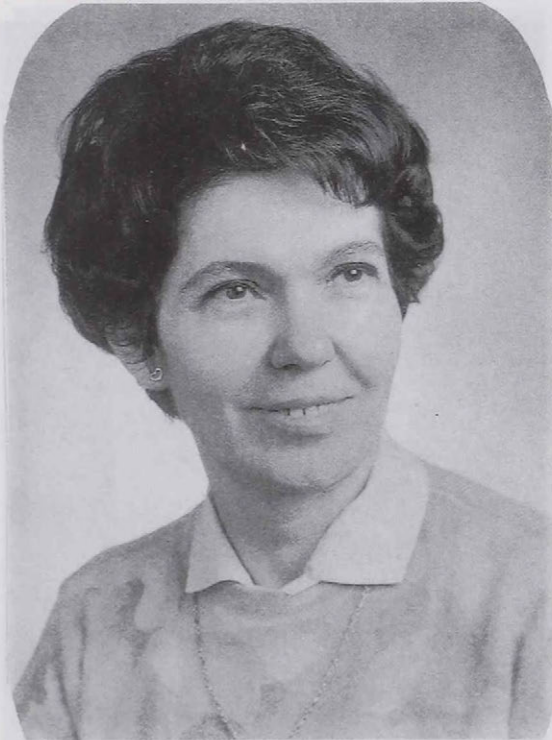
Chyzer Kornél
(1836-1909)
10, 24, 60

Csiki Ernő
(1875-1954)
71, 72

Dely Olivér György
(1927-)

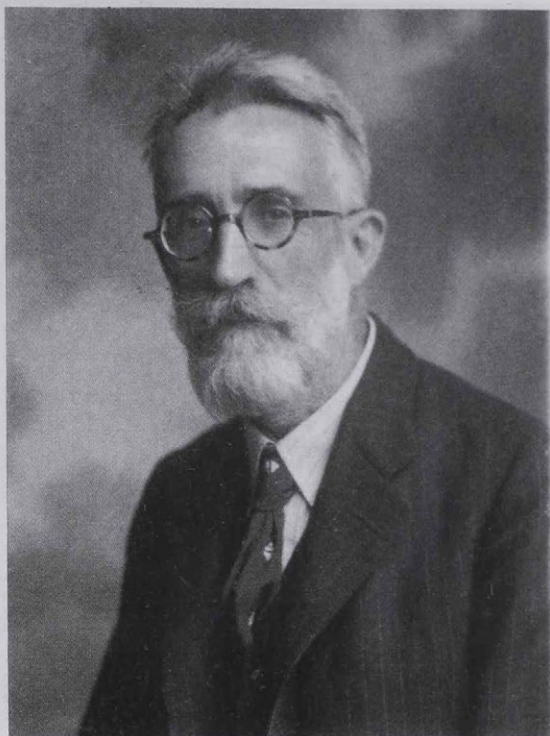
Dózsa-Farkas Klára
(1940-)

Dudich Endre
(1895-1971)
1, 7, 8, 11, 40, 67

id. Entz Géza
(1842-1919)
18, 27, 49, 50, 57

ifj. Entz Géza
(1875-1943)
47, 51, 79

Éhik Gyula
(1891-1964)
2

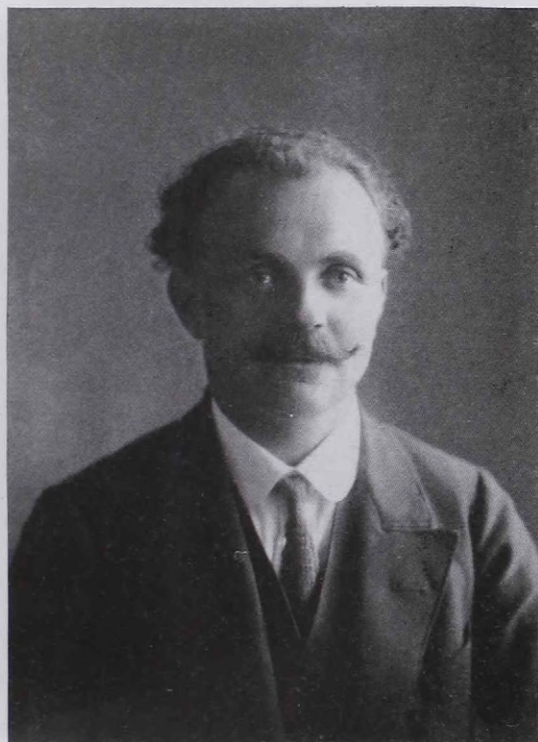
Farkas Béla
(1884-1967)
39, 52

Fábíán Gyula
(1915-1985)
6

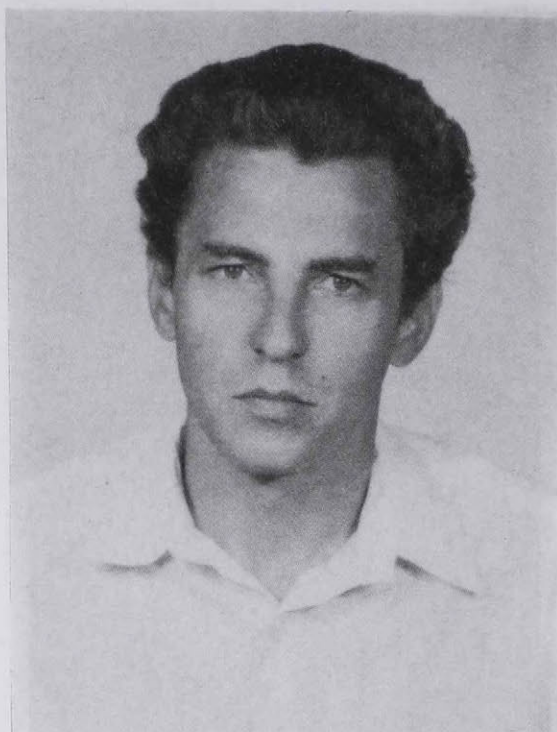
Frivaldszky János
(1822-1895)
28, 29, 57, 58

Gelei József
(1885-1952)
5, 25, 48, 55, 77

Gorka Sándor
(1878-1945)
44, 45

Halmágyi Levente
(1935-)

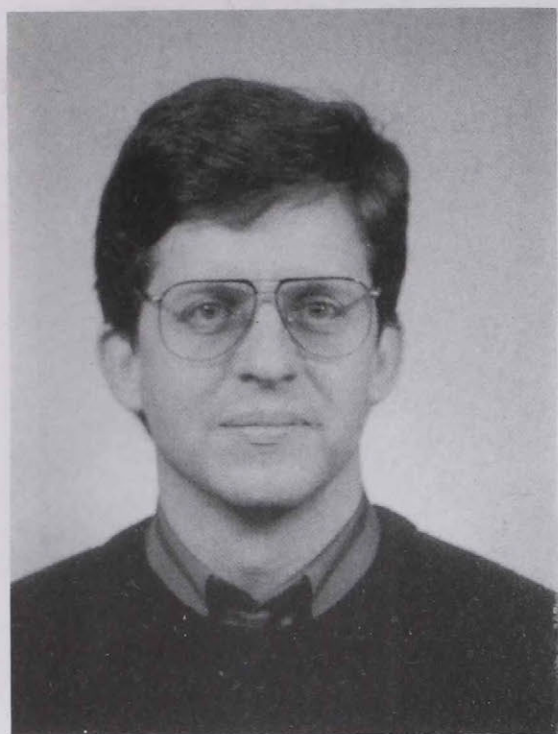
Hankó Béla
(1886-1959)
54, 69

Horváth Géza
(1847-1937)
14, 17, 31, 32, 35, 76

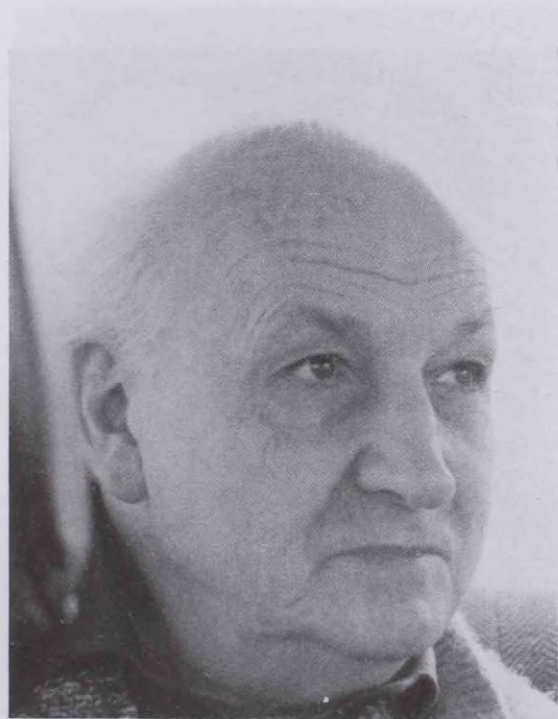
Kadocsa Gyula
(1880-1962)
73

Korszós Zoltán
(1958-)

Kretzoi Miklós
(1907-)

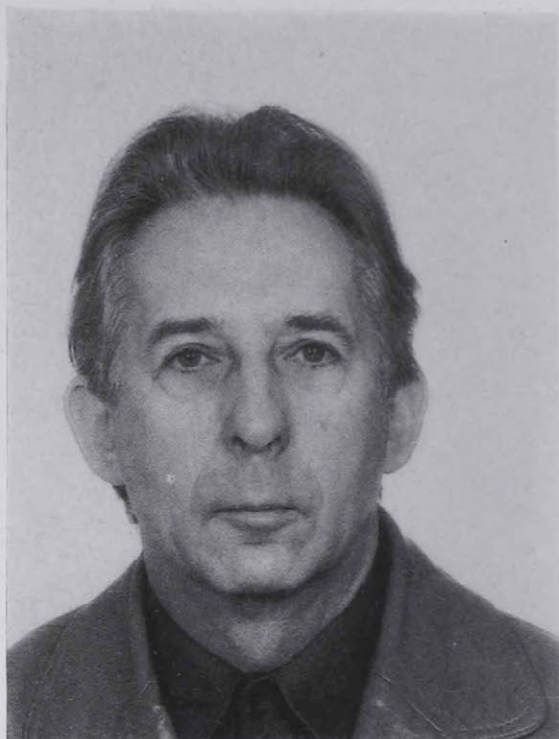
Loksa Imre
(1923-1992)
15, 16

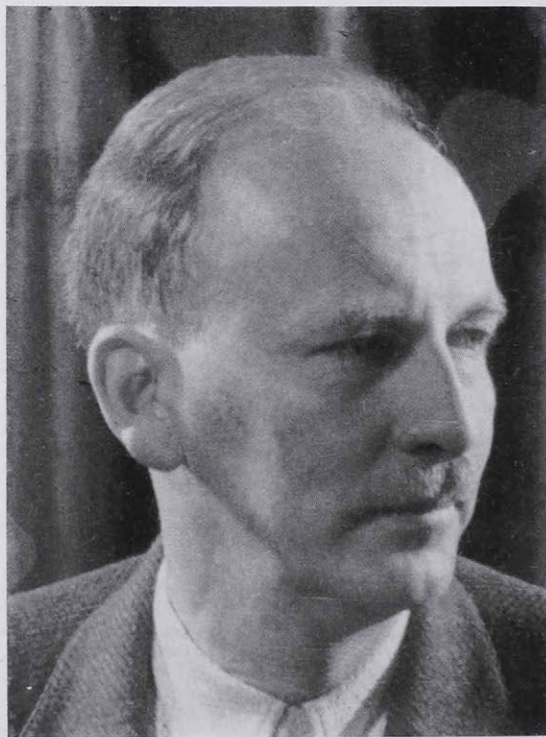
Mahunka Sándor
(1937-)

Méhely Lajos
(1862-1953?)
13, 26, 56

Mészáros Zoltán
(1936-)

Mihályi Ferenc
(1906-)
53

Móczár László
(1914-)

Mődlinger Gusztáv
(1889-1984)

Pongrácz Sándor
(1887-1945)
12, 33, 35

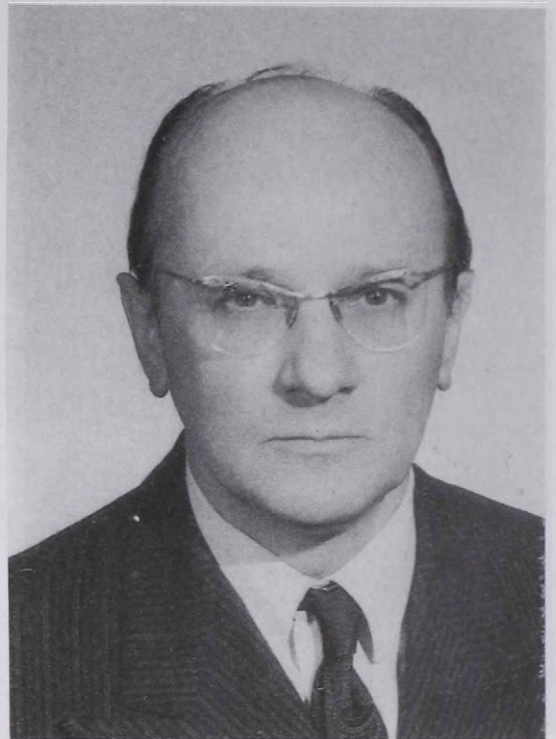
Rátz István
(1860-1917)
46

Soós Árpád
(1912-1991)
61, 78

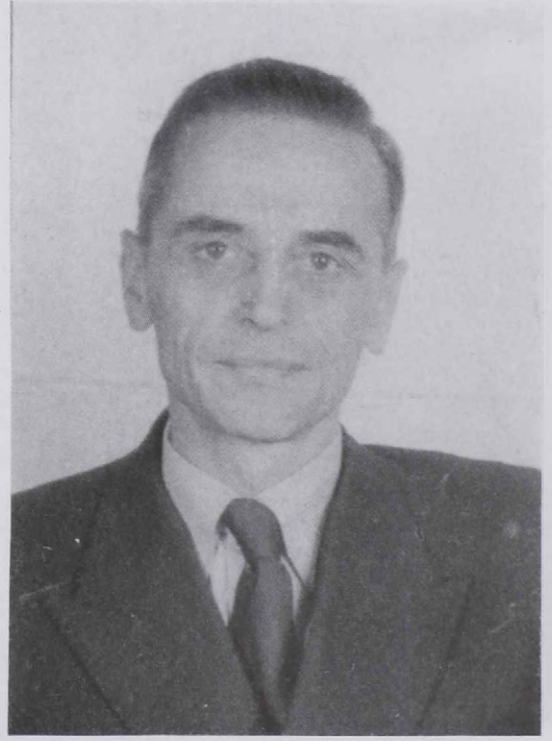
Soós Lajos
(1879-1972)
36, 38, 43, 68, 74

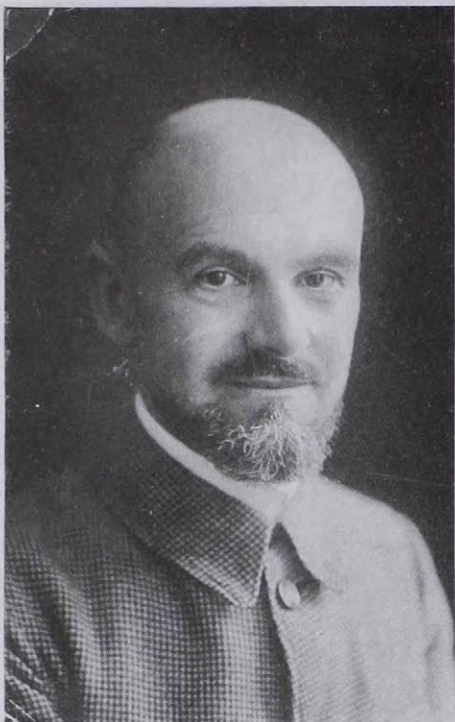
Stohl Gábor
(1919-)

Szalay-Marzsó László
(1929-)

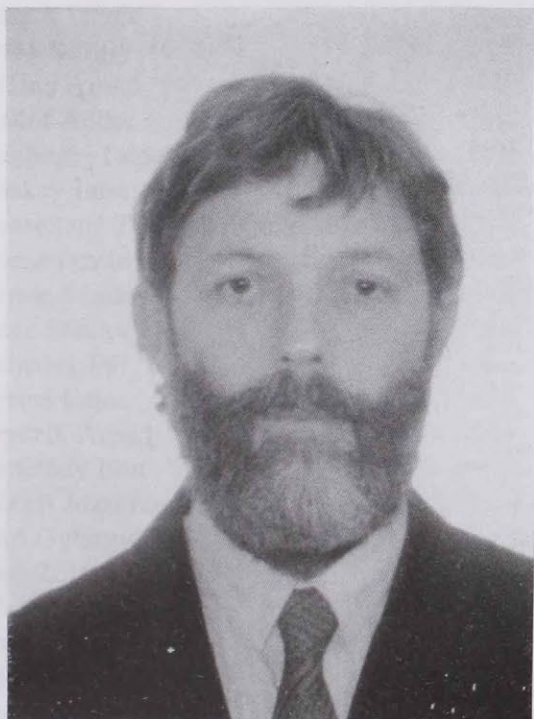
Székessy Vilmos
(1907-1970)

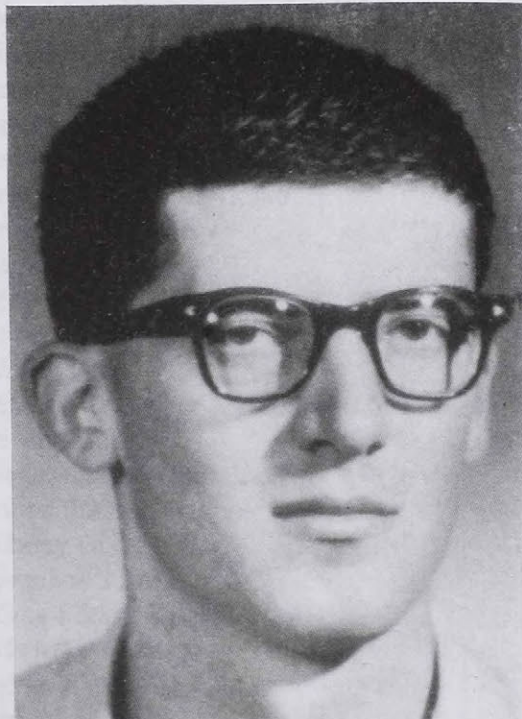
Szilády Zoltán
(1878-1947)
64

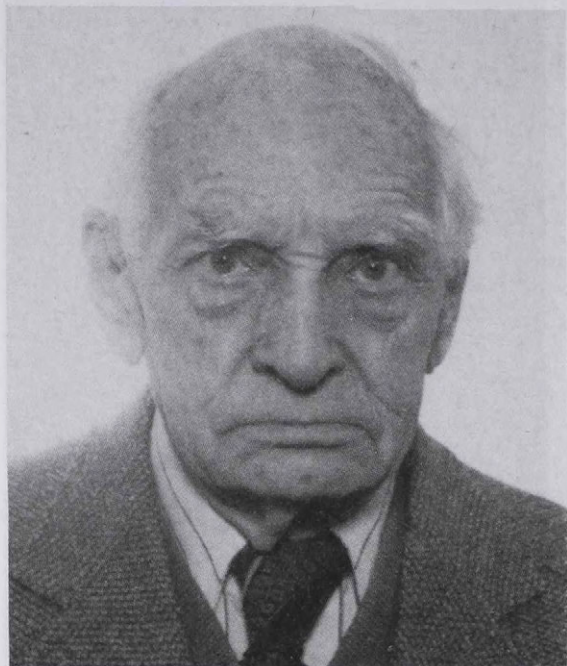
Varga Lajos
(1900-1963)
19, 20, 21, 59, 62, 66, 70

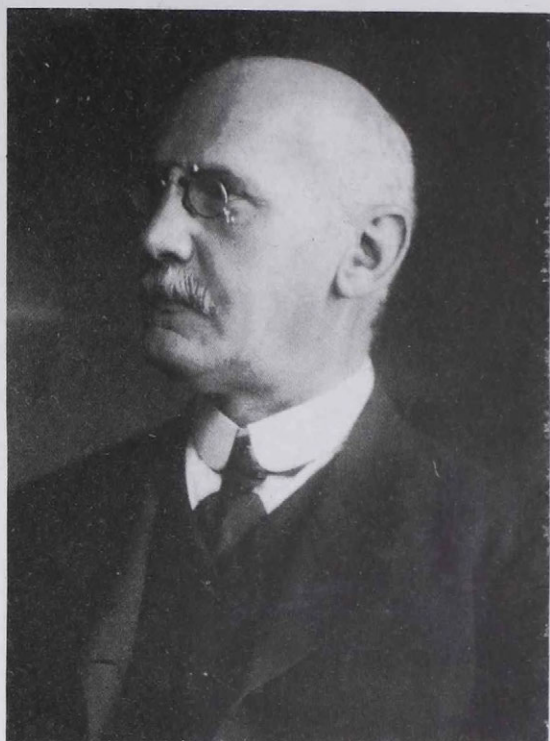
Vásárhelyi Tamás
(1949-)

Vojnits András
(1941-)

Wolsky Sándor
(1902-)

Zimmermann Ágoston
(1875-1963)
41, 42, 80

**Az Állattani Szakosztály tagjainak névsora
1991. novemberében (421 fő)**

Abaffy Jenőné	Botta Pál
Agócsy Pál	Bozsik András
Andrási Pál	Bódi László
Andrássy István	Broczky Marianna
Antal Istvánné	Bujáki Gábor Imre
Ádám Róbert János	Bukulya Béla
Bakonyi Gábor	Büki József
Balázs D. Oszkár	Csányi Vilmos
Balázs Klára	Cseh Ferenc
Balogh János	Csernavölgyi László
Baloghné Juhász Mária	Csépányi Balázs
Bankovics Attila	Csiszkó Csaba
Barabás Zoltán	Csizmazia György
Baranyi Mária	Csíkvári László
Barna Béla	Csókás Istvánné
Barna József	Csoknya Mária
Barta Zoltán	Csorba Gábor
Barta Zoltán	Csóka György
Bartok István	Csury Andrea
Bába Károly	Csuták János
Bálint Anikó	Csutorné Bereczky Magdolna
Bálint Andor	Czajlik Péter
Bánhegyi Dénes	Czéher György
Báskay Imre	Czirbusné Demeter Ildikó
Becseitsné Tóth Marianna	Dely Olivér György
Becze István	Demeter András
Bende Sándor	Dénes Péter
Bene Sándor	Dévai György
Benedek Pál	Dévai István
Berczi Lajos	Dévényi Györgyné Verebély Judit
Berczik Árpád	Dévényi Judit
Bezerédy Edit	Dienes Ottóné Hints Judit
Békefi Józsefné	Dobos Ilona
Biró Gyöngyi	Dobozy Ottó
Biró Zoltán	Domokos Tamás
Bodnár Lórántné	Dózsa-Farkas Klára
Bognár János	Drávitzy Ákos
Bognár Sándor	Dukán József
Bogsch Ilma	Egri Borisz
Borka Gyula	Eiben Ottó
Bornemissza Györgyné	Endes Mihály

Entz Béla
Erdey Zoltán
Éber Zoltán
Ernhardt József
Erőss Judit
Érdi Gábor
Fackelmann István
Faragó Sándor
Farkas József
Fazekas Éva
Fazekas Imre
Fazekas Judit
Fábián György
Fábián Gyula
Fábián Tamás
Fehér Ferencné
Fehér Ottó
Fehér Tibor
Fehérné Mérey Ildikó
Fekete K. László
Felföldy Lajos
Festetich Antal
Fischer Ernő
Forró László
Fráter Erzsébet
Fürstné Kolyi Erzsébet
Futóné Szántó Zsuzsa
Galambosné Vágó Ildikó
Galbavy István
Gallé László
Gausz János
Gálos Viktor
Gánti Tibor
Gere Géza
Gergely János
Gerlay Róbert
Gráf Zoltán
Gubányi András
Gulyás Annamária
Gulyás Attila
Gulyás Pál
Guti Gábor
Gyenge László
Gyenis Gyula
Gyévai Angéla
Gyovai Ferenc
Györe Károly
Győrfi Zsolt
Gyulai László

Gyurácz József
Hahn István
Halász Ferencné Arató Terézia
Halmágyi Levente
Haraszty László
Harmat Beáta
Havasi András
Hegedüs Béla
Helmeczi Balázs
Hidvégi Tamás
Holdas Sándor
Holub Marianna
Hornung Erzsébet
Horváth Csaba
Horváth Ferenc
Horváth Judit
Horváth László
Horváth Zoltán
Horváthné Hidegh Anikó
Horvatovich Sándor
Hreblay Márton
Húsvár László
Illés Katalin
Ilosvay György
Iványi Eszter
Jakab Béla
Jankovics Adrienn
Jánossy László
Jenser Gábor
Jermy Tibor
Jósa Mária
Juhász Lajos
Kacsur István
Kalivoda Béla
Kalotás Zsolt
Kapocsy György
Karácsonyi Istvánné
Kardosné Lovas Margit
Karsa Judit
Karsai István
Kasper Ágota
Kádár Zoltán
Kárpáti László
Kemenes György
Keresztessy Katalin
Kertész György
Kiss István
Kiss Ottó
Klementisz Irén

Kontra György
Koppány Tibor
Kordos László
Korponai János
Korsós Zoltán
Kovács Attila
Kovács György
Kovács Gyula
Kovács János
Kovács Jenőné
Kovács Zsolt
Kovácsné Murai Éva
Kováts Dezső
Kováts Nóra
Kováts Zsuzsanna
Kozár Ferenc
Kóródy Olivér
Köller Joachim
Kölüs Gábor
Könczey Réka
Krekács Károly
Kretzoi Miklós
Krolopp Endre
Kulcsár Péter
Kurucz Mihály
Kutunidisz Kiriakosz
Lakatos Gyula
Lambrecht Miklós
Láng István
László Valéria
Legány András
Lele Ilona
Lendvai Gábor
Lengyel Péter
Leskó Katalin
Léder Beatrix Zsuzsanna
Lénárd Gábor
Lissek Rezső
Loksa Imre
Lovas János
Lónárt György
Lóránd Judit
Lőrincz István
Lőw Péter
Lukacsovics Ferenc
Maderspach Katalin
Magyar Gábor
Mahunka Sándor
Majer József

Marcheschi Tivadar
Margittay-Brecht András
Márialigeti Károly
Marián Miklós
Maróti Mihály
Martinovich Valér
Matskási István
Márton Géza
Megyeri János
Mess Béla
Mesterné Ortutay Judit
Mező Hedvig
Mészáros Ferenc
Mészáros Zoltán
Mézes Miklós
Mihályi Ferenc
Miklósi Ádám
Mikolás Miklósné
Mohay Andrásné
Molek Béla
Molnár Edit
Molnár Gyula
Montskó Tibor
Moskát Csaba
Móczár László
Nack Zoltán
Nagy Barnabás
Nagy Jánosné Kovács Anna
Nagy László
Nagy Sándor
Nagy Sándor Tibor
Nagy Szabolcs
Nechay Gábor
Nechay Gáborné
Nemessuri Mihályné Dalmi Edit
Neogrády Irén
Németh István
Némethné Nyikos Katalin
Nigicser Tamás
Nosek János
Nyilas Károly
Oertel Nándor
Oláh János
Orbányi Iván
Ország Mihály
Oz Ferencné
Padisák Judit
Paksy András
Pallai Gábor

Palugyai István
Papp Jenő
Papp László
Pappné Ebesfalvi Sarolta
Parádi Elemér
Patay László
Pál Tamás
Pálfi Tünde
Pálfia Zsolt
Pálovics Ágnes
Peregovits László
Perjési György
Pénzes Bethen
Pintér István
Pintér István
Pintér László
Pogány Ferenc
Polyáz Mónika
Ponyi Jenő
Pótz Péterné
Práger Péter
Prekop Gézáné
Puky Miklós
Radics Györgyi
Radó Gábor
Rakonczay József
Rakonczay Zoltán
Rakonczay Zoltán
Ráday Attila
Reményi Kornél András
Rékási József
Richnovszky Andor
Ringueld Gábnor
Rojik Imre
Ronkay Gábor
Ronkay László
Ropolyi László
Róka Szilvia
Rózsa Lajos
Röhlich Pál
Salánki János
Sallai Ágnes
Samu Ferenc
Sarafí Andrea
Sass Miklós
Sasvári Lajos
Sasvári László
Sági Oszkár
Sáringer Gyula

Sárkány Sándorné
Sárospataki Miklós
Semeráth Oszkár
Serfőző József
Sey Ottó
Simon Kornél
Simoncsics Pál
Sipos Imre
Somfalvi Ervin
Somogyi László
Spátai Tamás
Sterbetz István
Stohl Gábor
Stollmayer Ákosné
Sugár László
Suri András
Szabados Antal
Szabó András
Szabó István
Szabó János Barna
Szabó Jenő
Szabó László József
Szabó Sándor
Szabó Sándor
Szabolcs János
Szabóné Vanger Éva
Szalai Csilla
Szalay László
Szalay-Marzsó László
Szalay-Marzsó Lászlóné
Szathmáry Eörs
Szathmáry László
Szekeres Miklós
Szemes Gábor
Szemethy László
Szentkirályi Ferenc
Széky Pál
Szél Győző
Szénási Gábor
Szép Szabolcs
Szép Tibor
Szidnai László
Szigeti Endre
Szilágyi Attila
Szilvágyi László
Szily Béla
Szinetár Csaba Miklós
Sziráky György
Szlávecz Katalin

Szolláth György
Szontagh Pál
Szőcs Tamás
Szőke Péter
Szvezsényi László
Tanács Lajos
Tapfer Dezső
Tátrai Ágnes
Tátrai István
Tengelits Vera
Topál György
Tormássy Zsuzsanna
Tóth László
Tóth Sándor
Tóth Sándor
Tóth Sára
Törő Imre
Török János
Török László
Träger János
Treiber Pálné
Tury Géza
Uherkovich Ákos
Urbán Sándor

Urbán Sándorné
Újhelyi Péter
Újhelyi Sándor
Vajda László
Vajon Imre
Varanka István
Vargha Béla
Váradi György
Vásárhelyi Tamás
Vehovszky Ágnes
Vida Gábor
Vitéz Gáborné
Vojnits András
Vörös Gábor
Vörös István
Vörös Lajosné
Zágon András
Zicsi András
Zimmermann István
Zoltai László
Zombori Lajos
Zsila Gizella
Zsuga Katalin

ÁLLATORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM
ÖKOLOGIAI TANSZÉK
1077 Budapest, Rottenbiller u. 50.
Telefon: 322-2660

ÖKO.17.

MOTTO Nyomdaipari Kft. – 9408
Felelős vezető: Dobák Zoltán ügyvezető igazgató

MOTTO: "Korruption ist die Wurzel aller Übel."
Korruption ist die Wurzel aller Übel.

